EMRAH SERBES

her temas iz bırakır

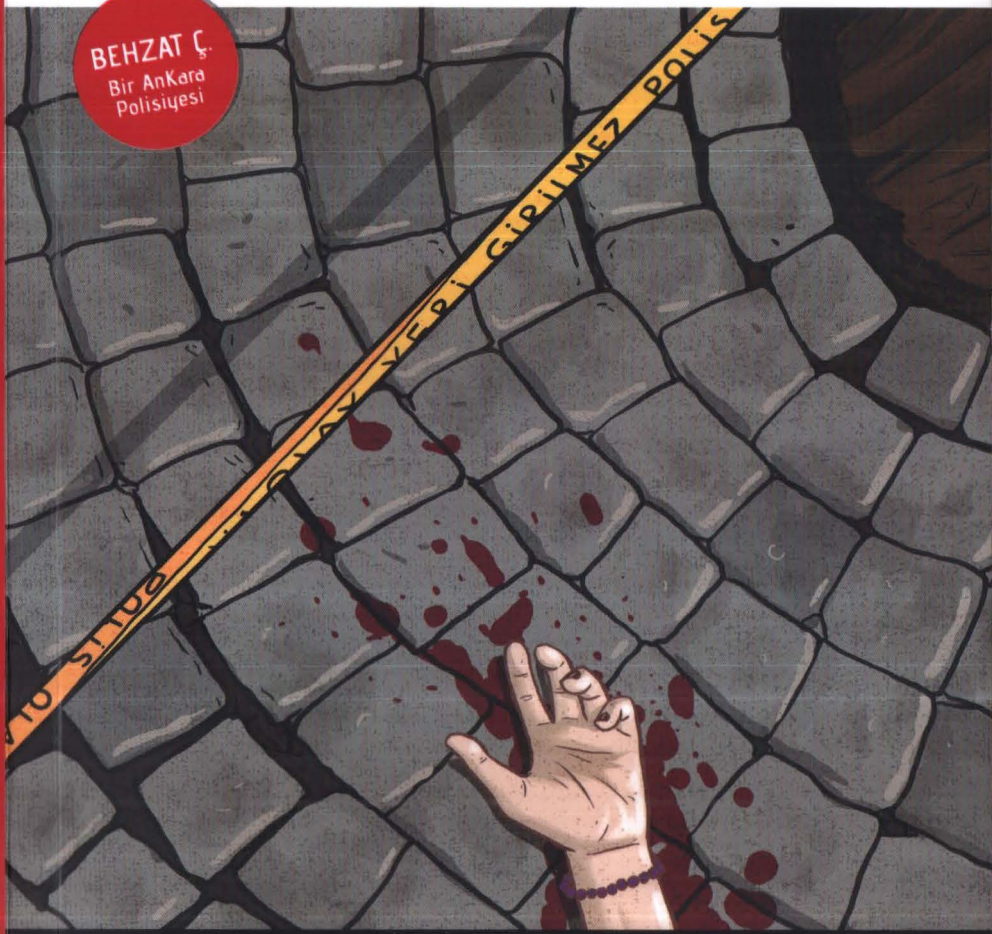

her temas iz bırakır EMRAH SERBES

iletişim

EMRAH SERBES • Her Temas İz Bırakır

EMRAH SERBES 1981 Yalova doğumlu. Akdeniz Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu'nu yarım bıraktı, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tiyatro Bölümü'nü bitirdi. Öğrencilik yıllarında *BirGün* gazetesi için söyleşiler kaleme aldı, *Radikal 2* için tiyatro eleştirileri yazdı, *Hayvan* dergisinin Ankara muhabirliğini yaptı. Kitapları: *Her Temas İz Bırakır* (roman, 2006), *Son Hafriyat* (roman, 2008), *Erken Kaybedenler* (hikâye, 2009), *Hikâyem Paramparça* (seçki, 2012), *Deliduman* (roman, 2014), *Müptezeller* (roman, 2016), *Üst Kattaki Terörist* (grafik hikâye, 2016).

İletişim Yayınları 1186 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 163
ISBN-13: 978-975-05-0440-2
© 2006 İletişim Yayıncılık A. Ş.
1-17. BASKI 2006-2016, İstanbul
18. BASKI 2017, İstanbul
19. BASKI 2017, İstanbul

EDİTÖR Tanıl Bora, Levent Cantek
KAPAK Suat Aysu
KAPAK İLLÜSTRASYONU Berat Pekmezci
UYGULAMA Hasan Deniz
DÜZELTİ Serap Yeğen
BASKI Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064
Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11
Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212. 613 38 46
CİLT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 11935
Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,
Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721
Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul
Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58
e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

EMRAH SERBES

Her Temas İz Bırakır

BEHZAT Ç.
Bir AnKara Polisiyesi

iletişim

Gökçen'e...

1.

Yeni yıla kırk beş dakika kalmıştı. Behzat Ç. nöbeti devretmiş, Hüseyin'in meyhanesine giderken, değdiği yerde çamura dönen berbat bir kar yağıyordu. Hüseyin zahmetsiz dostluğuyla, "Gel de iki duble içelim, yeni yıla birlikte girelim," demişti. Arabayı Mithat Paşa Caddesi'nden Sakarya'ya doğru sürerken bir şey unuttuğunu biliyordu, ne olduğunu o an hatırlayamayacağını da. Yapacağı bir işi mi unutmuştu yoksa bir sözcüğü mü, bunun ayrımına varsa hatırlaması işten bile değildi. Bu unutulan şey kaygıdan çok bir eksiklik duygusu yaratıyordu. Kaygılanacak olsa, gece eve dönüşte bu karda Dikmen'e nasıl çıkacağını düşünürdü.

Kaymamak için yavaşlayıp vitesi ikiye aldı. Kalabalığın barlara, birahanelere sığmayıp sokaklara taştığı Sakarya'ya sapmak üzereyken kucağında acayip bir yük taşıyan adamın biri ön kaputa çarptı. Çarpar çarpmaz da hiçbir şey olmamış gibi can havliyle koşmaya devam etti. Dikiz aynasından baktı, adamın peşinden başka biri koşuyordu. Sarhoş kavgasıdır diye düşündü, ayıracak mecali yoktu. Kaçan adamın kucağında taşıdığı yükün altı yedi yaşlarında bir çocuk olduğunu

görünce frene basıp dörtlüleri yaktı, hafif kayan araba biraz yan dönerek durdu. Arabadan çıkarken kovalayan adamın elinde parlayan bıçağı gördü, geç kalmıştı, otuz metre ötedeydiler. Silahını yoklayıp koşmaya başladı, adamlar Yenişehir Postanesi'nin önünde gözden kaybolmuştu.

Yer yer buz tutmuş kaldırımdaki kalabalığın arasında kaymamak için büyük bir çaba sarf ederek, olabildiğince hızlı koşuyordu. Omzundan ittiği adamın biri küfretti, dönüp cevap vermedi. Ankara'da yayalar böyledir, acelesi olanın yolunu keserler. Silahını çıkarınca homurtular azaldı, önü biraz açıldı. Gözden kaybettiği iki adamı bir mağazanın önünde gördü. Adamlardan biri iki büklüm olmuş, art arda inen bıçak darbelerini savuşturmak ister gibi kollarını öne uzatmıştı. Yüzü acıdan kasılmış, ağzından kan gelmişti. Hemen yanlarındaki küçük kız çığlık çığlığa bağırırken, bıçak darbeleri adamın kum torbasına dönen karnına inmeye devam ediyordu. Behzat Ç. "Bıçağı at! Polis!" diye bağırdı. Soluk soluğaydı, nabzının boynunda attığını duyuyordu. Silahın emniyetini açıp, kurşun sürdü. Nişangâh bıçaklayan adamın bacağını görüyordu, tetikteki parmağı kasılmıştı. Havaya bir el ateş edip silahı tekrar adama doğrulttu. Yakınlarda olayı izleyen bir kadın silah sesi üzerine tiz bir çığlık attı, bıçaklayan bir an durdu. "Polis! Bıçağı at!" Adam elindeki bıçakla aptal aptal bakıyordu. Behzat Ç. yineledi: "Bıçağı at! Polis!" Adam bıçağı bıraktı. "Yere yat! Yat yere! Yat lan! Yat!" Adam yere yatınca hızla yanına vardı. "Kafanı kaldırma, sakın kafanı kaldırma!" Yerdekinin kıpırdar gibi olduğunu görünce ayağının dışıyla öyle bir tekme çıkardı ki, adam top olsa kaleciyi de içeri sokardı. Az önce silah sesi üzerine çığlık atan kadın, yanındaki adamın kolunu çekiştirdi: "Gidelim, şahit yazarlar!"

İsmet, ilerlemiş yaşına rağmen bütün yaralama ve cinayetlere ilk elden giden Cinayet Bürosu komiseriydi. Hatta biraz

tıptan da anlar, hangi yaralının ölüp Cinayet Masası'na kalacağını iyi tahmin ederdi. Bu yüzden uzun zamandır kendisine Akbaba lakabıyla hitap edilir olmuş, o da bu durumdan fazla rahatsız olmadığı için adının unutulmasına ses çıkarmamıştı. Ellerindeki kanı silen Behzat Ç.'ye bir ıslak mendil daha uzattı. "Sen izinli değil miydin bu gece?" diye sordu.

Elini sildiği mendili atıp 216'sını yakan Behzat Ç. "O da ne?" dedi.

Akbaba güldü, ardından yüzündeki korkunç ifadeyle sordu: "Minibüsteki çocuk ölenin kızı mı?"

"Evet."

"Nereden duymuş?"

"Bıçaklanırken yanındaydı."

Polis kordonunun arkasındaki meraklı kalabalık yılın son cinayetine bakıyordu. Daha doğrusu cinayetten artakalanlara. Yakası yırtık, üstü başı kan ve çamur içinde kalmış adam, mağazanın önünde, bıçaklandığı yerde sırtüstü yatıyordu. Karnından sızan kan, karın üstünde bir birikinti oluşturmuştu. Behzat Ç. kanı durdurmaya çalışmış ama adamın bağırsakları elinde kalınca vazgeçmişti.

Akbaba önce adama baktı sonra da Behzat Ç.'nin içtiği 216'ya; iç geçirirken "Bir tane de bana versene," dedi. "Bu taksici milleti iyice psikopat olmuş, kızının yanında babasını bıçaklıyor. Sebep neymiş?"

. "Anama küfretti diyor ama tam bilmiyorum, para tartışması da olabilir."

Suat telsizle, "Ekip göndereyim mi amirim?" diye sordu.

"Yok, biz buradayız."

"Kim var başka?"

Akbaba telsizi alıp "Kim olacak ben," dedi. Behzat Ç., onun ölecek insanların kokusunu aldığı yönündeki efsaneye iyiden iyiye inanır olmuştu. "Sen ne arıyorsun burada?" diye sordu.

"Evde canım sıkılıyordu, telsizden duydum."

"Yılbaşı akşamı telsiz mi dinliyorsun?"

"Ne yapayım, televizyonda bir bok yok. Adamın akrabalarına haber verildi mi?"

Behzat Ç. kanı durdurmaya çalışırken adamın ceptelefonu çalmıştı.

"Karısı aradı. Ben konuştum."

Kadının çığlıkları hâlâ kulağındaydı.

"Maktulün akrabaları şimdi gelir. Ben taksiciyi alıp gidiyorum, ambulans gelince Adli Tıp'a gidecek. Keşke sen ambulans şoförü olsaydın."

Akbaba gülümsedi. Ağzındaki duman 216'dan mı yoksa soğuktan mı çıkıyor belli değildi. Kordonun içine giren bir iki sarhoşu fırçaladı. Saçları beyazlamış, gözleri içine çökmüş, burnunun ucundaki acayip siğil ve kızıla çalan ten rengiyle çok çirkin, korkutucu bir adamdı. Tipini görenler hemen kordon dışına çıktı.

Behzat Ç. telsizi aldı.

"4570 merkez."

"Merkez dinliyor amirim."

"Şahsı aldım, geliyorum. Olay yerinde Akbaba'yla irtibat kurulsun."

"Anlaşıldı."

Arabada bekleyen kelepçeli taksiciye doğru yürüdü. Harun'u arabanın yanında görünce, "Sen de mi telsizden duydun?" diye sordu.

"Evet."

Harun, geçen yılbaşında izin yapmayan polislerden olduğundan bu gece izinliydi. Genç polisler beraber gidecekleri bara Behzat Ç.'yi de çağırmışlar ama o gürültülü yerleri sevmediğinden reddetmişti.

"Hadi git. Elemanlara da söyle ağızlarıyla içsinler."

"Ben onların yanından ayrılalı iki saat oldu."

Harun'un gözleri içkiden kızarmıştı, Behzat Ç. kolundan sıkıca tuttu, "Sakın ha!" dedi. "Sakın ha!"

Harun bu "Sakın ha!"nın anlamını biliyordu.

"Yok amirim o konuyu kapattım ben."

"İstersen kapatma. Bölümde gerginlik istemiyorum, sana da torpil geçmem, başka büroya veririm."

Ekip arabasını olay yerinden hızla çıkardı. Tam Kızılay'ın göbeğinde kırmızıya yakalanınca, yanında oturan Harun, "Geçelim, boş," dedi.

Cevap vermedi; kırmızı ışığın üstünde, altmıştan geriye doğru azalan saniyelere bakarken, uzaktan ambulansın ışıkları göründü. Siren sesi meydandaki kalabalığın hep bir ağızdan söylediği şarkıya karışıyordu. "Nihayet gelebildiler." Bu sefer cevap vermeme sırası Harun'daydı, sanki başka bir âleme dalmış gibi ambulansın ışıklarına bakıyordu. Arabanın içindeki sessizlik tedirgin edici bir atmosfer yaratınca Behzat Ç. arka koltuktaki taksiciye döndü: "Niye öldürdün adamı?"

"Anama küfretti."

"Ben kızıyla konuştum. Küfretmemiş."

"Allah belamı versin ki etti komiserim."

Nihayet kendine gelen Harun, kalın sesiyle, "Belalı konuşma lan!" diye gürleyince taksici sustu. Behzat Ç. dikiz aynasını düzeltip "Kavga niye çıktı?" diye sordu.

"Taksimetreye itiraz etti. Parayı eksik verdi."

"Ne kadar?"

"Beş lira."

"Beş lira için mi öldürdün adamı?"

Taksici önüne bakıyordu. Güvenpark girişindeki kalabalık ondan geriye doğru saymaya başladı. Havai fişekler atılıyor, meydanda toplanmış insanlar yeni yıla büyük bir hengâmeyle, çığlık çığlığa giriyorlardı.

Behzat Ç. dikiz aynasından kendine baktı. Orada sıradan

bir polis gördü. Cinayet Büro Amirliği'nde başkomiser, hayata karşı işlenen suçlar uzmanı. Emekliliğine az kalmış, o bu işe başladığında doğan çocuklar Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaşa gelmiş, kendi kızı dahil. O da bu arada boşanmış, insan sarrafı olamasa da ceset sarrafı, bu yüzden de biraz melankolik tabiatlı olmuş. Müzik dinlemez, polis telsizi dinler. Kitap okumaz, gazeteye spor sayfasından başlar. İçimizden biri sözü sanki ilk onun için söylenmiş. İşte o kadar sıkıcı bir hayatı vardı.

Harun omzuna dokundu: "Amirim yeşil yandı."

Fazla gaz verdiğinden araba yerinden ok gibi fırladı. Cep telefonu çalmaya başlayınca, iki saattir hatırlamaya çalıştığı şey aklına geldi. Kızı Berna'yı aramayı unutmuştu. Bütün gece hissettiği eksiklik duygusu yerini kaygıya bırakıyordu şimdi. Tek eliyle direksiyonu idare edip ısrarla çalmaya devam eden telefonu çıkardı. Arayan Hüseyin'di; "Nerede kaldın yahu?" diye sordu hafif sitemkâr.

"İşim çıktı."

Dikiz aynasını düzeltip yoluna devam etti. Vitesi üçe alırken, bir kez daha, bu iş dediği işten de kendisinden de nefret ettiğini anladı.

2.

Gönül Behzat Ç.'ye, Behzat Ç. tavana bakıyordu.

"Aç mısın, bir şeyler hazırlayayım mı?"

Cevap vermedi. Tavandaki izlerden bir dünya haritası oluşturmaya çalışıyordu. Aylar sonra ilk defa tam gün izin yapmış, kızı Berna'yla buluşamayınca soluğu burada almıştı. Gönül elini Behzat Ç.'nin çıplak karnında gezdiriyordu. Berna'yı gündüz beş sefer aramıştı, duymamasına imkân var mıydı? Nazikçe okşayan el biraz daha aşağıya indi.

"Kalacak mısın?"

Ne zaman kalmıştı ki? Gönül'e baktı, bu soru bir beklentiyi mi dışarı vuruyordu? "Yok canım, daha neler," dedi içinden. "Ben ve Gönül." Karısıyla ayrıldığından beri karşı cinse olan güveni sarsılmıştı ama Gönül farklıydı. Bunun nasıl bir farklılık olduğunu tam olarak bilmiyor, ancak alttan alta seziyordu. Saman alevi gibi parlayıp sönen duygulardan farklı, içten içe yanan, sönmeyen bir hoşgörü. Ona sarıldı, kollarında sıktı biraz. Boynuna dökülen saçlarını okşadı. Yataktan kalkıp pantolonunu giydi.

Bir haftadır aralıksız yağan kar ağaçların yükünü artırmış,

kaldırımları beyaza boyamıştı. Silecekler cama yapışan karları sağa sola atarken, telsizin sesi cızır cızır bir melodi halinde yükseliyordu. Saat gece yarısını çoktan geçmişti, Meclis'in önünden Dikmen Caddesi'ne saparken yolların bomboş olduğunun ayrımına vardı. Dışarıda, gecenin ayazında nöbet tutan askerlerden başka kimse yoktu.

"Merkez 3340, 4570."

Telsizi aldı.

"4570 dinliyor, merkez."

"Amirim. Mithatpaşa Caddesi Sakarya girişinde bir intihar olayı var. Bir ekibin intikal etmesi gerek. Tamam."

"Anlaşıldı. Tamam."

Behzat Ç. telsizle Harun'a ulaştı.

"Duydunuz mu?"

"Duyduk amirim. Olay yerine intikal ediyoruz."

"Yanında kim var?"

"Kim olacak, ben."

Karşı taraftan duyulan Akbaba'nın sesiydi. Frene basıp sağa çekti. Bir 216 yakıp arabanın dumanlı havasında bir süre kararsız kaldı, gitmeyebilirdi. Sabah tutanakları okur, tanıklar varsa ifadelerini alırdı. Cinayet Bürosu'nun altmış dört kişilik kadrosunda aktif olarak on üç kişi çalışıyordu. Bütün Ankara'nın cinayetlerine, yaralamalarına, intiharlarına koşturan on iki adam, bir de kadın. Ekibi on ikişer saatlik mesailer halinde ikiye ayırmıştı. Kendisinin mesai saati yoktu, çoğunlukla iki olay arasında boş vakti olursa eve gidiyor, telefon açtıklarında geri dönüyordu.

Camı açınca soğuk havayla beraber kar kokusu doldu içeri. Balıkçı kazağının yakasını kaldırdı. Her yıl onlarca polis intihar ediyordu: "Ya bu da öyleyse?" Aklına Sezai geldi, tanıdığı en dürüst başkomiser, intihar ederken bile devletin kurşunu ziyan olmasın diye babasından kalan beylik tabancasını kullanmıştı. 216'yı arabanın küllüğüne bastırıp ca-

mı kapattı. İlerideki kavşaktan geri döndü. Ekip amiri Suat bu gece izinliydi ve zaten bu karda Dikmen'e çıkmak da bir şüpheli intihar vakasıyla uğraşmak kadar zor olacaktı.

Olay yerine varana kadar, arabanın kaymadığı anlarda kafasında tilkiler uçuştu durdu. "Berna telefonu açmadıysa haklı nedenleri olabilirdi, zira bir çocuğu yıllarca ihmal edersen olacağı buydu. Ama hep o galerici cinayeti yüzünden olmuştu. Kafa bırakmıyorlardı ki adamda, yoksa aramayı neden unutsun? Kredi kartlarından uzak durmalıydı. Yoksa o da bir gün Sezai gibi..." Meşrutiyet Caddesi'nden Mithat Paşa'ya sapmak üzereyken kan kırmızı bir Vosvos hızla geçti yanından. Gözünü bir süre ayıramadı, Berna küçükken kırmızı Vosvosları sayıp fal tutardı. Galiba gündüz doksan dokuz tane kırmızı Vosvos sayıp, gece de yatmadan on tane yıldız sayarsan dileğin gerçekleşiyormuş. Ne acayip bir fal, şimdi kimse tutamaz; kırmızıyı bırak, o kadar Vosvos kaldı mı yollarda? Sağ ön lastikten ani bir çarpma sesi gelince frenlere asıldı. Kaldırıma çıkmak üzere olan arabayı zor topladı. İndi ama bir şey göremedi, ufak bir çarpmaydı...

Harun ekip arabasını, üstü gazete kâğıtlarıyla örtülü şahsın dibine kadar sokmuştu. Olay yerinde, çevredeki barlardan kopup gelmiş meraklı bir kalabalık vardı. Aldıkları onca alkole rağmen Akbaba'nın tehditkâr bakışları daha fazla yaklaşmalarını engelliyordu. Polis kordonuna var gücüyle koşan bir çocuğun hızıyla yürüdü.

Yanına ilk gelen Harun oldu:

"Amirim sen niye geldin?"

"Saçma sapan konuşma."

Harun şaşırdı. Elinde bir kimlik tutuyordu. Behzat Ç. kimliği aldı ama bakmadı.

"Bu arabanın burada işi ne?"

Harun soru dolu gözlerle bakıyordu, muhtemelen anlamamıştı. Sorun da buydu zaten, Cinayet Bürosu'nda herkes çekirdekten yetişiyordu; olay yeri nedir, orada nasıl hareket edilir, hep zamanla öğreniliyordu.

"Doğum gününde intihar etmiş."

Behzat Ç. bir Harun'a bir de elindeki kimliğe baktı. Doğum tarihi kısmında 1 Ocak yazıyordu. Kaygıyla karışık bir hüzün duydu, kızıyla aynı yaştaydı.

"Nüfusa 1 Ocak yazdırmışlardır, sene kaybetmesin diye."

Harun, "Hayır amirim," diye yanıtladı. "Arkadaşlarıyla doğum günü kutlaması yapıyormuş. İnsan doğum gününde intihar eder mi ya?"

"Gençleri anlamak zor. Nereden atlamış?"

Harun, eliyle önünde durdukları binanın tepesini gösterdi. Burası iki gün önce taksicinin müşterisini öldürdüğü yerin tam karşısıydı.

"Teras Bar'dan. Yani Teras Bar'ın terasından."

"Barın sahibi nerede?"

"Minibüste."

Behzat Ç. minibüse yürürken, "Çevredeki esnafa sorun, gürültü patırtı duymuşlar mı?" dedi.

"Hayalet geldi, araştırıyor."

Cinayet Bürosu'nun kantarda Behzat Ç.'den daha az çeken tek erkek elemanı Hayalet, adam takibinde ve bilgi toplamada çok tecrübeli bir memurdu. Az ötedeki Tekel bayisinin önünde durmuş çevredekilerle sohbet ederken, kâğıt üzerine alelacele karalanmış bir çöp adamı andırıyordu. Ona da uzun süre önce hayal gücü yüksek birileri Hayalet lakabını takmış, böylece onun da gerçek ismi (Sami ya da Sabri gibi bir şeydi) çoktan unutulmuştu. Behzat Ç. cep telefonundan Hayalet'i arayıp, "Olay yerinde misin?" diye sordu.

"Evet."

"Kız neden atlamış?"

"Bunalımdan herhalde, tam bilmiyorum."

"Bir gelişme olursa bana bildir."

"Anlaşıldı amirim."

"Gelirken de bir 216 al, minibüsün yanındayım."

Hayalet gözleriyle çevreyi tarayınca, görsün diye el salladı. Nasılsa kurumsal hat sayesinde bedava görüşüyorlardı. Böyle muzırlıklar da olmasa, hiç çekilmezdi bu cinayet işleri.

Minibüsün ön kapısını açıp torpido gözünden naylon eldivenleri aldı.

"Barın sahibi kim?"

Minibüsün içinde ilk dikkati çeken şişman ve gözlüklü adam atıldı: "Benim komiserim." Kafası ne kadar kelse, sakalları o kadar gürdü. Bu haliyle, saçlarını kazıtmış bir hacıya benziyordu.

"İyi, bir yere kaybolma, seninle daha çok işimiz var."

"Tabii komiserim, bizim devlete, polise bugüne kadar bir yanlışımız olmadı."

"Onun için söylüyorum zaten."

Minibüsün içinde dört beş kişi daha vardı. Bir kız ağlıyor, önlerine bakan erkekler kara kara düşünüyordu.

"Siz kimsiniz?"

Cevap gelmedi.

"Siz kimsiniz lan?"

Ağlamaktan gözleri şişmiş kız, "Biz arkadaşlarıyız," dedi.

Behzat Ç. "Başınız sağ olsun," deyip kapıyı kapattı. Omzuna bir el dokununca irkilip arkasına döndü. Bir an tanımakta güçlük çektiği bu adam, TEM'den Metin'di.*

"Sen ne arıyorsun burada?"

"Geçerken uğradım."

Metin'in yüzünde, sanki soğuktan donmuş da oraya asıl-

(*) TEM: Terörle Mücadele Amirliği kısaltması.

mış gibi duran gevrek bir gülüş vardı. Behzat Ç. bu laubali ifadeyi pek hayra yormadı.

Betül Gülsoy'un üstündeki gazete kâğıtlarını kaldırdı. Yüzünün parçalanmamış kısmından anlaşılan, vücudu gibi yüzünün de biçimli hatlara sahip olduğuydu. Kardaki kan birikintisine baktı. İnsan bu genç yaşta, hem de bu kadar güzelken niye intihar eder? O bunları düşünürken, kordonun altından eğilerek geçen Olay Yeri İnceleme memuru Sıtkı, koca siyah çantasını yere koymuş, ağır hareketlerle açıyordu.

"Nihayet gelebildin."

Çantanın ıncık cıncık gözleriyle meşgul olan Sıtkı, "Yine de 112'den hızlıyım," dedi.

"112'den yavaş olan var mı?"

"İtfaiye."

Betül'ün başına eğildiler. Behzat Ç. kızın paltosunun ceplerini yokladı, sağ cepten bir ceptelefonu, sol cepten ikiye katlanmış bir defter kâğıdı çıktı. Sayfada beş noktayla başlayıp biten, karakter tahlili yapmaya müsait bir el yazısı vardı.

.....

İntiharın yüceltilecek bir tarafı yok. Yani zamanı gelince, kusura bakmayın arkadaşlar benden bu kadar demesini bilmeli. Shakespeare doğum gününde ölmüş, ne güzel bir tesadüf!

Ölümümden hiç kimse sorumlu değildir, dolayısıyla herkes de sorumludur diyebiliriz. Evet, benden bu kadar. Çiçek gönderilmemesi rica olunur. Sağlıcakla kalın. İmza: Betül.

.....

Aradan yarım saat geçmiş, meraklı kalabalık dağılmış, geriye sadece barın müşterileri kalmıştı.

Harun elindeki kâğıt tomarını uzatıp "Bardakilerin GBT'si," dedi.*

(*) GBT: Genel Bilgi Tarama kısaltması. Adli Sicil kaydından farklıdır, polis tarafından tutulur.

Teras Bar'ın müşterileri soğuktan yerlerinde zıplıyor, muhtemelen kendini aşağıya atan kıza sövüp duruyorlardı. Aralarından zaman zaman şikâyet içeren homurtular da yükselmiyor değildi. Ama genel olarak, her ortalama vatandaş kadar Türk Polisi'ne saygılıydılar. Behzat Ç. GBT tomarına şöyle bir göz gezdirip "Hangisi atmış kızı aşağıya?" diye sordu.

Harun güldü: "Bilmiyorum, birinin yaralamadan kaydı var. Birinin de narkotikten. İki tane de Tunceli doğumlu var."

Gecenin ayazı iyiden iyiye hissettiriyordu kendini. 112 ölülere bakmayı pek sevmediğinden çağırılan özel ambulans nihayet gelmişti. Hayalet elindeki paketi sallayarak yaklaştı, Behzat Ç. dudağının kenarına bir 216 yerleştirince de çakmağıyla yakıp "Tam biri on geçe atlamış," dedi.

"Nereden biliyorsun?"

"Büfeci söyledi. Biri saati sormuş, ardından bir çığlık duyulmuş, kız yere çakılmış."

"Anasına babasına haber verdiniz mi?"

"Kuzeni minibüste."

Harun, "O da doğum günü için buradaymış," dedi.

Behzat Ç. tekrar minibüse döndü, kapıyı açıp "Kuzeni kim?" diye sordu. Ellerini başının arasına almış, esmer, iriyarı bir genç başını kaldırdı. Gözleri yaşlıydı, "Benim," dedi. Bu arada barın sahibi, "Komiserim, ben gidebilir miyim?" diyerek bir çıkış yapmak istedi ama "Gidemezsin," denince sustu.

"Kuzen sen gel bakalım, biraz konuşalım."

Kuzen minibüsten çıktı; burunları sivri, siyah rugan çizmeleriyle karları ezdi.

"Başın sağ olsun. Sen gördün mü atladığını?"

"Görmedim."

"Başka akrabası var mı Ankara'da?"

"Yok. Babaannesi var."

"Neyse, bu saatte arama, yüreğine inmesin. Anası babası nerede?"

"Urfa'da."

"Sabah onları ara. Şimdi ambulans geldi, memur arkadaşlarla beraber Adli Tıp'a gideceksiniz. Paran var mı ambulansa verecek?"

"Üstümde yok."

"Sen de öğrenci misin?"

"Evet."

Behzat Ç. ters bir durumda cebindeki paranın ambulansa yetip yetmeyeceğini hesapladı. Yetse bile, ayın on beşine daha çok vardı.

"Aykut'tan alabilirim, onda vardır."

"O kim?"

Kuzen cevap vermeden önce bir an sustu: "Erkek arkadaşı."

Behzat Ç. sevindi. Özel ambulanslar parasını almadan şuradan şuraya gitmezdi.

"Tamam. Onda da yoksa beni bul. Senin adın ne?"

"Yavuz."

Behzat Ç., gözü yaşlı kuzenin omzuna teselli edercesine vurup "Yarın bir ara Cinayet Bürosu'na uğra, ifadeni ver," dedi.

Yavuz minibüse doğru yürüdü. Aykut cebinden çıkardığı parayı Yavuz'a verirken, "Ben de gidebilir miyim komiserim?" diye seslendi.

Harun son kalan birkaç kişinin GBT'sini alırken, "Sen akrabası mısın?" diye sordu.

"Erkek arkadaşıyım."

"Otur yerine!"

Bu arada bekleyenlerin arasından hayli şişman biri, "Bu soğukta niye bekletiyorsunuz milleti," diye feveran etti. Demek ki şişmanların az üşüdüğü yönündeki teoride bir zayıflık vardı. Harun, "Konuşma lan!" diyerek adamı susturmak

isteyince ortalık hareketlendi, küçük çaplı bir arbede yaşandı. Behzat Ç.'nin en son istediği şey, olay yerinde çıkacak muhtemel bir kavga olduğundan, hemen kalabalığın arasına koşup Harun'u uzaklaştırdı. Harun'un halkla ilişkileri bir hayli zayıftı. Yılda bir, yarım saat verilen insan hakları semineri yeterli olmuyordu.

Başkomiserlere hizmet içi eğitim kapsamında verilen vücut dili derslerinden aklında kaldığı kadarıyla, gayet yatıştırıcı hareketler yapmaya çalışıp "Arkadaşlar, beş dakika daha sabredin, işimizi yapalım, sonra herkes evine gidecek," dedi. Oysa şişman yatışacak gibi değildi, "Ne beş dakikası kardeşim, bir saattir burada bekliyoruz," diye bağırınca; Behzat Ç. zar zor söktüğü vücut dilini, mecburen katıldığı psikoloji seminerlerinden aklında kalanları bir yana bırakıp normal bir başkomiser gibi çıkıştı: "Tamam kardeşim! Sus bakayım sen! Sus lan! Bak hâlâ konuşuyor!"

Sağlık görevlileri ve Yavuz sedyeyi ambulansa yerleştirirken, GBT'leri alan Harun yanına geldi; "Diğerlerinin bir kaydı yok. Ne yapalım?" dedi.

"Barın sahibini, bir de beraber eğlendiği arkadaşlarını alın gidin, ben şu bara bakayım."

"Sabıkalıları ne yapalım? Biri narkotik, diğeri yaralama."

"Onlar yarın uğrasın. Sıtkı'yla Hayalet nerede?"

"Kızın atladığı terasa bakıyorlar."

"Güzel."

Harun koluna girip fısıldadı:

"Şu bağıran dombiliyi de alalım mı?"

Kalabalığın ortasında homurdanan "dombili" gözlüklerini çıkarmış, elindeki mendille, buğulanmış mercekleri siliyordu.

"Yok. Patırtı istemiyorum. Milleti bırakın."

Harun köşede duran iki esmer adamı gösterip sessizce sordu: "Şunları ne yapalım?"

Behzat Ç. barın olduğu binaya girmeden aynı tonda cevap verdi: "Tuncelileri de bırakın."

Bina asansörsüz, basamaklar dikti. En üst kata çıkana kadar iki sefer ışıklar söndü. Betül'ün atladığı yere baktıktan sonra eve gider, birkaç saat uyurum diye düşünüyordu. Tam bara girerken, kendisinden on beş santim kısa, tıknaz biri, hiç oralı olmadan yanından geçti. Dönüp adama baktı, tanıdık değildi.

"Bakar mısın?" dedi.

Adam, "Ne var?" diyerek dönünce aynı sertlikle sordu: "Sen kimsin?"

"Sana ne lan! Sen kimsin!"

Behzat Ç. adamı yakasından tutup, boy avantajından da faydalanarak duvara çarptı. Sesleri duyan Hayalet ve Sıtkı da kapının önüne gelmişlerdi. Hemen araya girdiler; bu arada içeriden siyah pardösülü, asker görünümlü, saçlarına kır düşmüş bir adam gelip Behzat Ç.'nin yanında durdu. Kimliğini çıkardı; tıknaz adamı gösterip "Teşkilattandır," dedi. Tıknaz adamın derin bir nefes alıp konuşmaya hazırlandığını görünce de, onu tek işaretiyle susturdu: "Sen git!" Tıknaz, başını iki yana sallaya sallaya, dilini diş etlerine vurup "çık çık çık" sesleri çıkara çıkara, sarsak adımlarla merdivenden inmeye başladı.

İçeriden gelen, pardösüsünün eteklerini topladı, "Bu olayda beraber çalışma ihtimalimiz var. Birbirimize yardımcı olmalıyız," dedi.

"Olayla alakanız nedir?"

Adam gözlerini kısıp bıyıklarını çekiştirdi. Göz göze geldiler. Üslubun teamüllere uymadığı, beklenmedik bir soruydu. Binanın ışıkları söndü, bir süre karanlıkta kaldılar. Hayalet otomatı bulup basmasa, daha bir hayli sürerdi bu karanlık. Işıklar yandığında Behzat Ç. ve kır saçlı adam gözle-

rini kaçırmadan birbirlerine bakıyorlardı. Sessizliği "Adını duyduk, başarılı bir memursun," diyen adam bozdu. Merdivenleri inerken dönüp "Her şeyin bir yeri, bir sırası var," diye eklemeyi de ihmal etmedi.

Terasa, barın içinden görülen tek çıkış vardı. Kartpostallık bir manzaraydı, ağır ağır yağan kar Sakarya'nın ışıklarında sıcak tonlardan oluşmuş bir renk cümbüşü yaratıyordu. Yüzünü atkıyla sarmış bir adam çöplerden bira kutuları topluyor, halay çeker gibi kol kola girmiş sarhoşlar, soğuğa aldırmadan, ağır çekenin tarafına yıkılarak, düşe kalka yürüyorlardı.

Sıtkı'nın iz bulmak için incelediği terasın parmaklıkları bir metreden biraz yüksekti. Behzat Ç. sadece Hayalet'in duyabileceği bir sesle, "Ne işleri varmış burada?" diye sordu.

"Kim bilir?"

"TEM'den Metin de aşağıdaydı, geçerken uğramış..."

Hayalet'in yüzündeki kurnaz tebessümü gören Behzat Ç., ona yakın bir ifadeyle güldü. Erkekler tuvaletinde gazete kâğıdına sarılmış, captagon adı verilen uyuşturucu hapları bulduğunda da yüzünde aynı tebessüm vardı. Ancak kadınlar tuvaletinde, sifonun içine gizlenmiş bir silah bulduğunda ve o silaha bir de susturucunun takılı olduğunu gördüğünde, yüzündeki kendinden emin tebessüm kayboldu, eve gitmekten vazgeçti.

3.

Behzat Ç. ilk ifadeleri okuyor, çay ocağı açılmadığı için çamur gibi bir neskafeyi yudumlamaya çalışıyordu. Poşetin içindeki 22 kalibrelik Beretta marka silaha baktı. Silahın ucuna susturucu takmak için kılavuz açılmıştı, belki bunun için namlusunu da değiştirmişlerdir, diye düşündü. Elindeki poğaça paketiyle giren Harun, "Biraz atıştıralım," dedi. "Peynirli mi istersin zeytinli mi?"

216'yı ağzına kadar izmarit dolu küllüğe bastırırken, çatallı sesiyle, "Kalsın," dedi. Lambur lumbur odaya dalan Cevdet, esasen ziraat mühendisiydi; işsiz üniversite mezunlarına polis olma imkânı tanıyan yasadan faydalanarak gelmiş, üstüne üstlük Cinayet Bürosu'nu seçmişti. Çok önemli bir haber getirmiş gibi, "Amirim, bar sahibi sizinle görüşmek istiyor," dedi.

Behzat Ç. gözlerini ovuştururken, "Beklesin geliyorum," dedi. "Sen bana bir aspirin bul." Masadaki telefon zangır zangır çalınca bir an irkilip ahizeyi kaldırdı. İki üç dakika dinleyip, bol bol not aldı. Telefonu kapatırken yüzü bulutluydu.

Harun, "O kimdi?" diye sordu.

"Metin. Bu kızı siyasi şubeden almışlar dört ay önce. Metin'in niye ortalıkta gezdiği anlaşılıyor."

Harun, "Evet, ertesi gün bırakmışlar," dedi. "Korsan bir gösteri, polise mukavemetten dava açmışlar ama bir şey çıkmamış."

"Nereden biliyorsun?"

"Bana da Metin söyledi."

"Sabahın köründe bu ne görev aşkı böyle. Her neyse, şimdi şu elemanlarla bir konuşalım bakalım."

Harun poğaçasından büyük bir ısırık alıp "Önce şunu bitireyim," dedi.

Behzat Ç. tanıkların ifadesini almadan önce olayı özetledi: "Maktule Betül Gülsoy, Dil-Tarih'te okuyor, 3. sınıf, Türk Dili ve Edebiyatı öğrencisi. Gece bire doğru terasa çıkıyor. Yanında son görülen kişi Ayşen. Yakın arkadaş mıymış bunlar?"

"Evet, en iyi arkadaşıymış, kendi ifadesine göre."

"Minibüsteki sulu göz oydu, değil mi?"

"Evet."

"En iyi arkadaşını aşağıya mı atmış? Aslında olabilir. Günümüzde arkadaşlıklar eskisi gibi değil. Terasa bilinen bir çıkış var. Ama barın arkasından bir çıkış daha varmış. Orası kilitliymiş bu gece. Anahtarı da sadece bar sahibinde varmış."

"Neden?"

"Orası aynı zamanda içki deposu. Adamı gördük, anasının gözü. Demek ki kendi elemanlarına da güvenmiyor. Yine de şu barmenleri bir soruşturun, sahiden tek anahtar mı varmış."

Behzat Ç. susturucunun yanında duran kimlikleri eline alıp bir süre evirip çevirdi: "Kısmet Güleryüz, Fedai Özcan. Bu kimliklerin sahipleri nerede?"

"Bilmiyorum, kimlikleri geri dağıtırken bulamadık."

"Kaçırdınız yani adamları."

"Öyle de denebilir. Ama GBT'leri temiz."

Behzat Ç. adam demişti ama kimlikteki fotoğraflara bakınca, pekâlâ çocuk da denebilirdi. Ortasını bulup "Niye kaçtı bu gençler?" diye sordu.

"Soğuktan olabilir."

"Saçma sapan konuşma!"

"Buluruz, sorun değil."

"Fazla mesai yapacaksın yani. Başka kaçan yoksa silahın sahibi onlar olabilir. Şu narkotik sabıkalıyı da bulun tabii, captagonları sifona saklamış, halk sağlığını tehdit ediyor."

Harun, kahkahası tebessüme dönüştükten sonra, "Yok canım!" dedi. "Hayalet bulur onları akşama kadar."

Behzat Ç. alnının ortasından şakaklarına doğru genişleyen bir sancı duydu. Dirseğiyle masaya yaslanıp, ağrıyan bölgeyi yuvarlaklar çizerek ovdu. Doktora gitse migren başlangıcı olduğunu öğrenecekti ama şimdilik günde üç aspirin çiğnemekle yetiniyordu. Ailesinin parçalanmasından tıp kurumunu sorumlu tuttuğu için, reçetesiz satılan aspirinin dışında ilaç kullanmazdı. Keza vaktinde çektiği böbrek sancılarını da Hipokrat'a küfredip Tekel birasına yüklenerek atlatmıştı. Dalgalar halinde yayılan sancıyı kontrol altına almak için bir noktaya odakladığı gözlerini kısıp yüzünü buruşturdu, "Olmaz. Sen bulacaksın," diye çıkıştı pürüzlü bir sesle. "Yanına da Cevdet'i al, o da biraz iş öğrensin artık. Ayakçı yaptınız adamı."

Yediği poğaça boğazına takılan Harun bir öksürük nöbetine tutulunca, kalkıp sırtına vurdu: "Yavaş ye biraz." Gönülsüz içtiği kahveyi uzattı. Harun ılıklaşmış kahveyi iki yudumda bitirdikten sonra, "Öğleden sonra bir işim vardı," dedi. "İşim" derken sağ gözünü hafif kırpmıştı.

Behzat Ç., "Aferin," dedi. Bu "aferin"in anlamını ikisi de biliyordu. Bölüm içinde o gerginlik olduğundan beri, herkes diken üstünde duruyordu.

Harun aferin almaktan memnun, "Sence bu intihar değil mi amirim?" diye sordu.

"Bilmiyorum."

O anda Hayalet, yanında Olay Yeri İnceleme'den Sıtkı'yla çoktan odaya girmişti: "Bizce değil!"

"Neden?"

"Terasın parmaklıkları çok alçak. Kız da ufak tefek bir şey zaten, kucaklayıp atması sorun değil."

Harun, "Ya içerideki onca insan..." dedi.

"İçeriden teras gözükmüyor. Ayrıca o barın gürültüsünde seni bile atsalar kimse duymaz."

Odadakiler güldü. Harun'un cüssesi, ortalama bir çelik kapı ebatındaydı. Kendiyle barışık biri olduğundan gülüşmelere o da eşlik etti ama altta kalmadan da gürledi: "Cebinden intihar mektubu çıktı! İntihar mektubu!"

Behzat Ç., "İşin can alıcı noktası da bu," dedi. Sıtkı'ya mektupla silahı uzatıp "Bunları laboratuvara ver. Ama Recep ilgilensin, sallamasınlar. Silahın kayıtlarına bakın. Mektuptaki yazı için de karşılaştıracak bir defter bulup göndeririz. Ne de olsa öğrenci," dedi. Kaçan iki genç meselesini ciddi ciddi düşünmenin de vakti geldiğine inanıyordu. Masanın üstündeki iki kimliği Hayalet'e uzattı. "Harun'u da yanına al, bu kaçırdığınız adamları öğlene kadar bulun."

"Onları çoktan buldum. Üşüdükleri için yandaki birahaneye girmişler. Laf lafı açmış, dışarı çıktıklarında ortada kimse yokmuş."

Harın, ben dedim, der gibi ellerini iki yana açmıştı. Behzat Ç., Cevdet'in verdiği aspirinleri çiğnerken, "Tabii doğru söylüyorlarsa," dedi. Cevdet koşar adım çıkmış aspirin için su getirmeye gitmişti.

Behzat Ç. sorgu odasında oturduğu sandalyede, ellerini başının arkasında kenetlemiş, tavandaki izleri şekillendire-

rek gözlerini dinlendirirken, Harun çok sert çıktı: "Doğru mu söylüyorsunuz lan!"

Eli ayağına dolaşmış iki genç, "Valla billa," diyerek iki ağızdan birden konuşmaya başladı.

"Teker teker konuşun!"

Sözü Kısmet'in bir anlık duraksamasından istifade eden Fedai aldı: "Çok üşüdük. Bu dedi ki, yandaki birahaneye girelim. Kimlikler dağıtılıncaya kadar bir bira içeriz."

Kısmet, "Hiç de bilem komiserim, hiç de bilem. İlk bu dedi yandaki birahaneye girelim," diye çıkışınca Fedai'nin dirseğini yedi. Fedai ne kadar iriyarıysa Kısmet o kadar ufak tefekti.

Harun önce Fedai'ye, sonra da Kısmet'e bir tokat attı.

"Oğlum insan arkadaşını satar mı? Hiç mi delikanlılık yok sizde!"

Behzat Ç. tam tavandaki Atlas Okyanusu'nun yerini tespit etmişken gözlerini onlara çevirdi, ikisi birden susmuş, biraz mahcup gözlerle önlerine bakıyorlardı.

"Bu silah sizin mi?"

Kısmet ve Fedai aynı anda, "Yok valla billa," gibi şeyler geveleddiler.

"Bu haplar?"

"Yok valla billa, ekmek musaf Allah kitap belamızı versin..."

Harun'un sabrı taşmıştı, "Teker teker lan, teker teker!" deyip Fedai'yi omzundan dürttü: "Önce sen konuş."

"Ne hapı ne torbası komiserim. Bizde öyle yollar yoktur."

"Her yol var, bir o yok yani."

"Yok komiserim. Biz adam gibi biramızı, rakımızı içeriz, öyle otuydu, hapıydı karıştırmayız. Hepimiz Ankara çocuğuyuz, yanlış olmaz."

Harun oturdu, "Bakalım, kan testinin sonuçları gelince göreceğiz," dedi.

Behzat Ç. onların yüzüne daha dikkatle baktı, bıyıkları ye-

ni terleyen iki delikanlıydı. Siyah ceket giymiş Fedai tedirgince ellerini ovuşturuyor, loş odada parlayan çizmesinin ucuyla sigara ezer gibi yeri eşeliyordu.

"Niye böyle acayip bir çizme giydin?"

"Bu çizme rugan komiserim, su geçirmez."

"Kaça aldın?"

Fedai bir an duraksadı.

"Bilmem ki komiserim, doksandı galiba, tam hatırlamıyorum."

"Baban ne iş yapıyor?"

"Ayrancı Pazarı'nda tezgâhımız var."

Behzat Ç. ayağa kalkıp otoparka bakan pencereyi açtı. İleri geri dolaşırken işaretparmağıyla yanağını kaşıyordu. Korkuyla bakan iki gencin başında durdu. Bir vakitler, kendini bir bok zannetmesine neden olan bu korkuyu tanıyordu. Her vatandaşın içine işlemiş karakola düşme, karakolluk olma korkusuydu bu. İlk başlarda gururunu okşayan bu korku zaman geçtikçe bir haz kaynağı olmaktan çıkmış, onun yerini hep aynı suratları görmekten kaynaklanan bir bezginlik almıştı.

"Tamam, alın şu kimlikleri," dedi. "Ankara dışına çıkmak yok. Üç gün sonra gelip beni göreceksiniz. Hele bir gelmeyin..."

İki genç sevinçle sorgu odasından çıkınca Cevdet içeri girdi:

"Bar sahibini getirelim mi?"

"Getirin."

Her zamanki sandalyesine oturup, odanın kuytu köşesinde, kaldığı yerden gözlerini dinlendirmeye devam etti. Bu sefer tavanda bulmaya çalıştığı şekil susturucu takılmış Beretta marka bir silahtı. Kirişe yakın bir yerde silahın kabzasını görür gibi oldu ama ucu tutmuyordu. İsteseydi çok güzel kahve falı bakabilirdi.

Bar sahibini karşılayan Harun, önünde yazmasına rağmen sordu: "Gel bakalım bar sahibi, senin adın ne?" Gözlüklerini düzeltip sakalını kaşıyan adam, "Ramazan," dedi. Öyle bir göbeği vardı ki, sanki beline kamyon lastiği takmışlardı. Oturması işaret edilince oturdu. Harun başında gidip gelirken, "Ramazan Ağbi," dedi, "o kadar mekân açmışsın, bir gün de bizi davet etmedin."

"Aman komiserim, dükkân sizin, ne zaman isterseniz!"

Ramazan Ağbi muhabbetin bu noktaya gelmesinden ötürü rahatladı; mesleği gereği polislerle içli dışlı olmuş biriydi, kafasında biraz rüşvet verip bu işten kurtulma planları yapmaya, hatta bunun miktarını hesaplamaya başladı.

"Ne zaman isterseniz," diye tekrarladı.

"Ne istersek?"

"Yani gelin, misafirim olun."

"Çok pahalıdır orası, bizim bütçemizi aşar."

"Estağfurullah, paranın lafı mı olur, ayıp ediyorsunuz."

Harun bir an durdu, silahının asılı olduğu askıyı çekince, gömleğinden ürkütücü bir şaklama sesi geldi, o sesten daha ürkütücü bir şekilde gürledi:

"Sen Türk polisine rüşvet mi teklif ediyorsun lan?"

"Yok estağfurullah, yanlış anladınız."

"Sus! Bu silah senin mi?"

Ramazan Ağbi silaha dikkatle baktı: "Hayır."

"Niye öyle uzun uzun baktın?"

"Benim kendi silahım var, ruhsatlı, o yüzden."

Tavandan gözlerini ayıran Behzat Ç., "Ramazan Ağbi, beni görmek istemişsiniz? Buyurun..." deyince, sesin nereden geldiğini anlayamadı bar sahibi, Behzat Ç.'yi yeni görmüştü: "Estağfurullah amirim o ne kelime..."

"Bilmiyorum artık, sen az önce haber yollamadın mı bana?"

Ramazan Ağbi elini kolunu koyacak yer arıyordu: "Yok,

yanlış anlamışsınız. Sabah oldu, evde çoluk çocuk bekler o yüzden."

Harun, "Sen bu kafayla gidersen, daha çok bekler çoluk çocuk," diyerek araya girdi. "Amirim size bir şey söyleyeceğim ama inanmayacaksınız, Ramazan Ağbi bana rüşvet teklif etti az önce."

"Yok canım, Ramazan Ağbi yapmaz öyle şey. Yapmazsın değil mi Ramazan Ağbi?"

Ramazan Ağbi'nin ifadesi yarım saat sürdü. Kırk üç sefer silahın kendisine ait olmadığına, kırk dört sefer de haplardan haberi olmadığına dair yemin etti. Yaklaşık otuz yemin de terasa açılan deponun anahtarının bir tek kendisinde olduğuna ve dün gece kimseyi orada görmediğine dairdi. En sonunda Harun, "İnkâr yiğidin kalesidir Ramazan Ağbi," dedi.

"Estağfurullah komiserim."

"Bir daha estağfurullah dersen ağzını burnunu kırarım Ramazan Ağbi."

Ramazan Ağbi her lafa estağfurullah diye başlıyordu. Behzat Ç.'nin canı sıkılmıştı ama çaktırmıyordu. Odanın karanlık köşesinden seslendi:

"Senin tuvaletinden çıkan malzeme kimsede yok. Hadi hapları geçelim, polis gelecek diye biri atmıştır. Silahı da geçelim, herkesin belinde var bir tane. Ama o susturucu ne oluyor? Daha benim bile susturucum yok. Sen terör örgütü müsün Ramazan Ağbi?"

Ramazan Abi "Es..." dedi, Harun'un yumruklarını sıktığını görünce gerisini getirmedi.

"Tuvalete silah saklamışsın, hap saklamışsın, bir ton bok püsür saklamışsın benim değil diyorsun, barından bir kızı aşağıya atıyorlar görmedim diyorsun, terasa çıkan deponun anahtarı bir tek bende var diyorsun, üstüne üstlük kızı da tanımam, ben niye aşağıya atayım diyorsun. Bu ne biçim işletmecilik, bu ne biçim ifade."

Behzat Ç., "Doğru mu söylüyorsun Ramazan Ağbi?" diyerek bağladı sözlerini.

"Allah belamı versin ki doğru söylüyorum komiserim."

Harun amirine baktı, onayı alınca, "O zaman Allah belanı versin Ramazan Ağbi," dedi. "Narkotik'te ifade verirken ebenin amını göreceksin, bizi çok arayacaksın."

Ramazan Ağbi tere batmış ve Harun'un son küfründen ötürü gururu incinmiş bir halde odadan çıktı. Her kademeden polisle bugüne kadar mümkün olduğunca iyi geçinmişti. İçeride fazla sesini çıkarmamıştı ama ilk fırsatta şikâyetçi olmayı düşünüyordu. Cevdet onu götürdükten sonra Ayşen'i getirdi. Ayşen ağlamaktan şişmiş gözleriyle, ayakta zor duruyordu. Bayılmaması için hemen bir sandalyeye oturttular. Bir altmış beş boylarında, etine dolgun, iri kahverengi gözleriyle etkileyici, hele biraz da votka içildiyse baştan çıkarıcı sayılabilecek bir kızdı.

"Bir sigara alabilir miyim?" diye sorunca Harun cebinden bir Marlboro Light paketi çıkardı. Üç günde iki tane içmesine rağmen her zaman cebinde paket taşırdı. Behzat Ç. için Harun'un en garip özelliği, bağımlı olmadan sürdürdüğü bu acayip sigara tiryakiliğiydi.

Harun, Ayşen'in sigarasını yakarken gayet sakin bir sesle, "Betül'ü niye aşağıya attın?" diye sordu. Sigaranın ilk dumanı genzine kaçan Ayşen öksürmeye, öksürüğü biter bitmez de yeniden ağlamaya başladı. Harun hizmette sınır tanımıyordu, cebinden çıkardığı kâğıt mendili uzattı.

4.

Sakarya'daki Rumeli İşkembecisi'nde, sabaha kadar içen sıkı alkoliklerin dışında kimse yoktu. Behzat Ç. kapıdaki tabelayı tersten okudu: RUNULUB ABROÇ IRALHABAS. Diyarbakırlı komi kapıyı kırarcasına kapayınca tabela gözükmez oldu. Soğuması için karıştırdığı mercimek çorbasını bir kenara koyup gazetenin yazılarını tersten okumaya başladı. Durumu anlayan Harun önüne yaydığı *Fotomaç*'ı amirine uzatıp kelle paçayı kaşıklamaya devam etti.

Birazdan mesaiye başlayacak Eda, sadece çay söylemişti. İnce belli bardağa altı şeker atıp maruz kaldığı şaşkın bakışlar altında uzun süre karıştırdı. Cinayet Bürosu'nda çalışan bir kadın olması dışında ondaki en garip özellik buydu. Behzat Ç. iki yıl öncesine kadar, yani Eda büroya girmeden, hiç kadın polisle çalışmamıştı.

"Niye çaya altı şeker atıyorsun?" diye sordu.

"Çünkü yedi doyum düzeyini aşıyor, bu bardaklarda altı şekerden sonra daha fazla tat alamazsın."

Behzat Ç. "Aferin kızım," deyip *Fotomaç*'ın sayfalarını çevirmeye başladı. Zaten geçen yıl olan gerginlikten sonra da

ona tek söz söylememiş, "Bizim eşeklerin suçudur," deyip konuyu kapatmıştı. Gazeteyi Harun'un önüne geri koydu: "Gençlerle ilgili tek satır yok."

Harun, "Ne olacaktı ki?" dedi. Amirinin sert bakışlarını görünce yaptığı espriden vazgeçti. Behzat Ç. bütün Ankara'yı kesseler Gençlerbirliği maçlarını aksatmazdı.

Eda, "Hafta sonu maç nerede?" diye sordu.

"Bu hafta deplasmandayız. Ondan sonraki hafta içeride oynuyoruz."

"Kiminle?"

"Galatasaray."

"Zor maç. Hangi gün?"

Garsondan bir çay istedi: "Pazar. Gelmek istiyorsan fazla kombinem var."

Eda, "Bakalım," dedi. "O akşam bir işim çıkmazsa gelebilirim." Harun biraz kuşkuyla Eda'yı süzdü. Bu bakışı görmezden gelen Behzat Ç., Harun'a dönüp "Sence silahın olayla alakası ne?" diye sordu.

Peçeteyle ağzını silen Harun, "Bilmiyorum," dedi. "Olayla alakası olmayabilir de. Sonuçta sifonun içine gizlenmiş. Ramazan Ağbi'yi biraz daha sıkıştırmak lazım."

Eda, "O kim?" diye sordu.

"Bar sahibi."

"Ölen kızın adı neydi?"

"Betül. Dil-Tarih'te okuyor." Behzat Ç. olayı, barda karşılaştığı adamlar hariç özetledi. Eda'nın müthiş bir belleği ve zayıf bir bünyesi vardı. Meseleyi bir sefer anlatılınca kavradı. Behzat Ç. sözlerini "Büroya gidince Ayşen'le bir de sen konuş," diyerek bitirdi. "Belki bize söylemediği bir şeyler vardır." Ayşen kırk beş dakika süren sorgusunda üç sefer bayılmıştı.

Harun, "Bizden korktu galiba," deyip güldü. "Fazla bir şey öğrenemedik. Kızın bunalımda olduğunu söyledi, bunu her-

kes biliyor. Belki de kız intihar etti, boşuna uğraşıyoruz." İntihar mektubunun kopyasına göz gezdiren Eda, "Bence intihar değil," dedi.

"Nereden biliyorsun?"

"Çünkü böyle intihar mektubu olmaz."

Harun çekişmek için fırsat arıyordu: "Nasıl olur? Çok intihar mektubu yazdın galiba."

"Yazacak olsam Shakespeare'in doğum gününde öldüğünden bahsetmezdim."

"Ama kız doğum gününde intihar etti."

"Nüfusa 1 Ocak yazdırmışlardır."

Harun, "Dönüp dolaşıp aynı yere geliyoruz. Kızın babasını görünce ilk önce bunu soracağım," dedi.

Behzat Ç. "Şimdi..." deyip uzun bir es verdi. "Betül dün gece bir numaraya mesaj çekmiş. Neydi mesaj?"

"Terastayım, bekliyorum."

"Evet, o numaranın sahibini bulun. Olmazsa savcıyla konuşup son bir ayın telefon dökümlerini alalım."

Diyarbakırlı komi Behzat Ç.'nin önüne çayı koyunca Harun da bir çay istedi. Zaten masadaki şekerlerin hızla eksilmesinden rahatsız olan komi niye teker teker söylüyorsunuz gibilerden baktı ama bu bakışı Eda'dan başka kimse fark etmedi.

"Bir de araştırın, soruşturun, bu Betül'ün yurtdışındaki dostu kimmiş, onu öğrenin?"

Eda soran gözlerle bakıyordu.

"Ayşen söyledi, yurtdışında bir dostu varmış."

"Dost mu?"

"Valla biz de anlamadık. 'Yurtdışında bir dostu var,' dedi. Her şeyi ona anlatırmış."

Harun, "Garip bir ilişki," dedi. "Ben asıl o Aykut denen adama hayret ettim. Böyle bir şeyden haberi var, hâlâ yok erkek arkadaşıydım, yok sevgilisiydim diye geziyor."

Eda kaşlarını kaldırdı: "Nasıl yani, insanın sevgilisi dışında dostu olamaz mı?"

"Olamaz kardeşim. Türk aile yapısına aykırı."

"Çok esprilisin."

"Sağ ol." Harun bir an durdu, sanki büyük bir gerçeği o an kavramış gibi, "En yakın arkadaşları bu dostun varlığını biliyor ama ismini bilmiyor. Benim garibime giden bu," dedi.

Eda intihar mektubunu geri verdi. Düşünceliydi; solgun teni, ela gözlerindeki diriliği daha da belirginleştiriyordu. "Değişik çevrelerden arkadaşlarını birbiriyle tanıştırmayı sevmiyordur belki," dedi. "Belki de çok özel biridir."

"Evet, mantıklı," diyen Behzat Ç. intihar mektubuna bir kez daha göz attı. Yazı karakteristikti, ona ait olup olmadığı kolayca anlaşılabilirdi. "Bir de Vahap Hoca var. Araları çok iyiymiş, sonra bozulmuş."

"O kim?"

"Vahap Beyaz. Eski hakem, bariz bir penaltımızı yemişti, hâlâ unutmadım."

Behzat Ç. ve Harun aynı anda güldüler. Harun'un gülüşü bütün çorbacıda yankılanınca, sabaha kadar içmiş bir iki hüzünlü sarhoş imrenerek ona baktı. Eda, "Çok komiksiniz," dedi. Harun gülmeyi birden kesti: "Amirinle saygılı konuş!" Şakayı daha fazla uzatmanın manası olmadığını düşünen Behzat Ç., "Bu Betül'ün hocası olan Vahap Sarı. Ayşen bayılıp durmasaydı çok daha fazla şey öğrenebilirdik," dedi.

"Dil-Tarih'te doçent miymiş, müdür muavini miymiş anlayamadık."

Behzat Ç., "Yardımcı doçent doktor," diye düzeltti. "Bir araştırmak lazım. Neymiş yani dertleri?"

"Yarın çağıralım mı?"

"Yok, taşaklı biridir belki, mecburen biz ayağına gideceğiz." 216'nın dumanı masanın üstünde helezonlar çizerek yükseliyordu.

"*Haylaz* diye bir dergi duydun mu hiç?"

Eda, "Duydum, kültür sanat dergisi değil mi?"

"İkisi de o dergide yazıyormuş."

"Betül'le dostu mu?"

"Evet."

Harun, "Kültürlü çocuklar bunlar. Senin gibi," dedi. Cinayet Bürosu'nda en çok kitap, dergi okuyan kişi Eda'ydı. Onun ardından her gün *Milliyet* gazetesine, ayda bir de *Polis* dergisine göz gezdiren Behzat Ç. geliyordu. Akbaba her gün *Posta* alır, arada bulmacasını çözerdi. Hayalet, Mehmet Eymür'ün anılarını okumuştu; o da bildiği şeylerdi zaten, doğru mu yazmış diye kontrol etmişti. Harun, *Penguen*'in karikatür balonları, bir de *Fotomaç* olmasa okumayı çoktan unuturdu. Diğerleri ifade tutanakları dışında bir şey okumazdı.

Behzat Ç. hesabı istedikten sonra Harun elini cebine atınca, "Tamam ben hallederim," dedi. Harun'un babası hasta olduğundan paraya sıkışık olabilirdi.

"Baban nasıl oldu?"

"Daha teşhis koyamadılar. Öyle yatıyor."

Eda, "Geçmiş olsun," dedi.

"Sağ ol. Bence emekliye ayrıldığı için hastalandı. Kırk yıl şoförlük yaptı, birdenbire bırakınca böyle oldu. Belediye emekli ettiği şoförlerine otobüs vermeli."

Çorbacıdan çıktılar. Sokakları, sabah ayazında işe yetişmeye çalışan asık suratlı adamlar doldurmuştu. Behzat Ç. arabaya binerken, "Barın çalışanları, bir de Betül'ün kuzeni gelecek, onların da ifadesini alın," dedi.

Eda, "Tamam," dedikten sonra önemli bir şey hatırlamış gibi, "Taksicinin de mahkemeye götürülmesi gerek," diye ekledi.

Behzat Ç. yılbaşı akşamı yakaladığı taksiciyi bütünüyle unutmuştu, "Onu Selim götürsün," dedi. Selim'in ismini duyunca Harun'un yüzü asıldı. Bu yüz ifadesini Eda da

fark etmişti. Behzat Ç. her zamanki gibi çaktırmadan sinirlendi. Kapıyı kapatırken Harun'un arabaya binmediğini görünce şaşırdı.

"Amirim biliyorsun, benim öğleden sonra bir işim var." Harun "işim" derken, yan gözle Eda'ya bakıyordu; Eda da, bana ne, der gibi başka bir tarafa. "O yüzden şuradan eve gideyim diyorum."

"Tamam, yarın geç kalma ama."

Eda, "Siz nereye?" diye sordu.

"Ben de şu Betül'ün babaannesine bir uğrayayım."

Milli Kütüphane'nin karşısındaki gazete bayisinden *Haylaz* dergisi, *Milliyet*, naneli şeker ve iki paket 216 aldı. Arabaya binip dergiye göz atmaya başlamıştı ki, genç bir trafik polisi camı tıklattı.

"Evraklarınızı görebilir miyim?"

Ceza yazmaya hazırlandığına göre, demek ki hâlâ akademideki en aval adamları trafik polisi yapma geleneği sürüyordu.

"Ama memur bey, hemen gidiyordum."

"Çok konuşma evraklarını ver."

Evrakları uzattı. Trafik polisinin rengi attı, "Kusura bakmayın amirim," diyerek evrakları geri verdi.

5.

Milli Kütüphane'nin karşısından Yedinci Cadde'ye saptı. Belediye kalburüstü caddelerde daha iyi çalıştığından yolların kenarındaki çamurlar azalmıştı. Mağazaların vitrinlerine bakan insan kalabalıklarını geçti, caddenin sonuna doğru, iki yanlı park etmiş arabaların olduğu bir sokağa girdi. Betül'ün babaannesiyle beraber oturduğu evin karşısında durdu.

Haylaz dergisinin sayfalarını çevirmeye başladı, ilk izlenimi garip bir dergi olduğuydu. Bütün sayfaları kahverengi, boyu normal dergilerden uzun, eni dardı. Çıplak kadın resimleri de vardı, karınca duası kadar küçük puntolarla yazılmış uzunca yazılar da. Ortaya doğru Betül'ün şiirini gördü, sayfanın yarısını ona ait olan beş dizeye ayırmışlardı, dizelerin fonunda da acayip bir resim vardı.

intihar mektubu 3
silerek ördüm ters akan sözlerin duvarını
kömürden göz havuçtan burun kiremitten ağız yaptığım
kardanaşkım eridi
yaşamaktan bıkmışken
yüzüm de bahara erdi

Şiiri tekrar okuyup, elindeki gerçek intihar mektubuyla karşılaştırdı. Belki de bu şiir Betül'ün dergi aracılığıyla verdiği son mesajdı. Gerçi Betül seri halinde intihar mektubu yazmayı alışkanlık haline getirdiyse, elindeki mektubu da bunu bilen bir başkası yazmış olabilirdi. Sonunda imza yoktu, sadece "İmza: Betül" yazıyordu. Kimse imza diye aynen olduğu gibi adını yazmazdı, aynen adını yazanlar bile bazı harfleri değiştirir, en azından bir orijinallik katmaya çalışırdı.

Derginin diğer sayfalarına da bakıp, yazarların hangisinin Betül'ün yurtdışındaki dostu olduğunu anlamaya çalıştı. Hepsi olabilirdi. Ayşen ve Aykut çok muğlak ifadeler vermişti. Yurtdışında bir dost, ama nasıl bir dost ve nerede? Yunanistan da olabilir, Patagonya da. Zaten bu adamın Betül'le alakası da belirsizdi. İntihar edeceklerin çevrelerine bunun sinyalini verdiklerini mesleki tecrübelerle biliyordu. Ayşen bu soruyu, "Bize bir şey söylemedi, ama yurtdışında bir dostu var, ona mutlaka söylemiştir. Her şeyini ona anlattığını biliyorum," diye yanıtlamıştı. "Nereden biliyorsun?" İşte bunu sormamıştı.

"Nereden biliyorsun?"

"Sık sık böyle derdi..."

"Hadi canım. Kim sorunlarımı sana anlatmak istemiyorum, yurtdışında bir dostum var, ona anlatacağım der..."

"İlla böyle demesi şart mı, yakın arkadaşlar böyle şeyleri anlar..."

"Saçma bir genelleme..."

Kafasında kurduğu hayalî diyalog böyle ilerliyordu. Ama gerçeği hiç buna benzememişti; çok kuru, yaratıcılıktan yoksun ve hamdı. Belki de Ayşen'le Aykut, şüpheleri başka tarafa çekmek için uydurmuşlardı bu dostu. Peki, dostun uyduruk olduğu ortaya çıkarsa ne diyeceklerdi? "Betül bize öyle bir dostu olduğunu uydurdu." Yine çetrefil bir işin içine girdiğini seziyordu. Genelde böyle olurdu, tanıkların sayısı

arttıkça bilgi yığını artar, en gerekli bilgi de nerede işe yarayacağı belli olmayan diğer bilgiler arasında kaybolup giderdi. O an Betül'ün intihar etmiş olmasını temenni etti ve aynı yaşlarda bir kız babası olduğundan, biraz da utanarak arabanın ön camındaki yansımasına baktı; her daim uykulu yüzü, kirli sakalı ve on yedi yaşındayken kırıldığı günden beri hafif yamuk duran burnuyla yine çakı gibiydi. Arabanın kapısını hızla açıp çıktı.

Ne apartman girişinde ne de sokak kapısının üstünde isim yazıyordu, ama çevredeki ayakkabı bolluğundan, ölüm haberinin eve çoktan ulaşmış olduğu belliydi. Kapıyı genç, uzun boylu bir kız açtı. Emniyet'ten olduğunu söyleyince kızın mavi gözleri karardı, güzel yüzü asıldı, biraz isteksiz de olsa kendisini içeri aldı. Salondaki ağlayıcı kadınlardan birinin yanına yaklaşıp kulağına eğildi.

Betül'ün babaannesi beklediği kadar yaşlı değildi. Yüzünde hâlâ ne olduğunu anlamaya çalışan, çaresiz ve bitkin bir ifade vardı. Behzat Ç., konuşmadan önce bir süre düşündü. Hayatı maktul yakınlarının acısını deşmekle geçmiş birinin kuracağı net ve kısa cümlelerle, olayı açıklığa kavuşturabilmek için Betül'le ilgili bir iki soru sormak ve mümkünse odasını görmek istediğini söyledi. Salondaki komşu kadınların feryat figan ağlamaları evde bir karabasan ortamı yaratıyordu. Ağlayıcılara tek tek göz gezdirdi. Böyle ortamlarda, en çok ağlayanlar ya ölünün en uzak tanıdıkları ya da şüphe çekmemek isteyen katilin kendisi olurdu. Ayakta zor duran babaanne onu Betül'ün odasına götürdü. Kapıyı açan kızın yüzünde aynı soğuk ifade vardı:

"Arama izniniz var mı?" diye sordu.

Behzat Ç., "Ah be güzelim," dedi içinden. Eskiden bu soruyu sadece çok fazla Amerikan filmi seyredenler sorardı. AB'yle müzakere sürecinin başlamasıyla birlikte herkes sorar olmuştu.

"Buraya arama yapmaya gelmedim."

Babaanne onu şöyle bir süzünce, selvi boylu, salına salına mutfağa doğru yol aldı.

"Benim adım Hafize, Betül'ün sütannesiyim." Beyaz başörtüsünün uçları gözyaşlarını silmekten nemlenmişti.

"Ben babaannesi olduğunuzu zannediyordum."

"Yok ama bana babaanne derdi. Elimde büyüdü. Babaannesi daha o doğmadan ölmüştü. Kendini intihar mı etmiş?"

"Bilmiyorum, araştırıyoruz. Okul defterlerinden birini alabilir miyim? Yazısını karşılaştırmamız gerekiyor da."

Hafize kitap rafının yanındaki dolabı açtı, içinde üst üste yığılmış bir sürü defter kitap vardı. "Ben bilmiyorum ki hangisi işine yarar," dedi. "Sen bak, bakıştır. Fazla konuşmazdı, ne derdi tasası vardı bilmiyorum." Hafize gözlerini silerek odadan çıktı.

Behzat Ç. en üstteki defteri açtı, içinde Osmanlıca yazılar vardı. İlk sayfasında Ders: Osmanlıca / Öğretim Görevlisi: Yard. Doç. Dr. Vahap Sarı yazıyordu. Ayşen'in bahsettiği meşhur Vahap Hoca buydu demek. Bu defterden yazı tahlili yapmak biraz zor olacaktı, başka bir defteri aldı, Edebi Akımlar. Elindeki mektupla defterdeki yazıları karşılaştırdı, karakter yapısının benzediğini görünce şaşırdı. İntihar mektubu sahte değilse meseleyi burada kapatmak gerekecekti. Yine de Adli Tıp'tan yazı karakteriyle ilgili kesin sonucun gelmesini beklemek gerekirdi.

Yan yana konulmuş raflarda beş yüze yakın kitap vardı, fazla kitap okumayanların sıkıntısıyla ilk aklına gelen, "Acaba hepsini okudu mu?" sorusu oldu. Bir günlük bulsa çok sevinecekti. Bilgisayar masasının yanındaki çekmeceyi açtı, deri kaplı siyah bir defter vardı. Defterdeki yazıların altına ayrı ayrı tarih düşüldüğünü görünce, aradığını bulduğunu düşündü. İlk sayfayı açtı, büyük harflerle GECELİK yazıyordu. Tarihlerin yanındaki saatlere

baktı, hepsi gece 12'den sonrasına aitti. Günlük beklerken bir Gecelik bulmuştu. Gece tutulmuş bir günlük. Bu kızda bir terslik olduğunu cesedini ilk gördüğünde anlamıştı ama üzerinde fazla durmamıştı. Eve gidip bir iki saat kestirebilirse, bu terslikler üstüne daha sağlıklı yorum yapabilirdi.

Masanın üstünde üç kitap duruyordu, birinin adı *Porno*'ydu. Kitabı açtı, içinde resim yoktu. Pek çok satırın altı çizilmiş, kenarına notlar alınmıştı. Diğer kitabı aldı, *İmgenin Pornografisi*. Onun da pek çok satırı çizilmişti. Üçüncü kitap incecik bir şeydi, *Pornografi Üzerine*. Kızlar böyle şeylerle ilgilenmez zannettiğinden bu porno merakına pek anlam veremedi.

Bu arada bilgisayardan anlayan birinin de gelip bu alete bakması gerekecekti. O kadar bilginin nasıl sığdığına anlam veremediği hard diski söküp Emniyet'e götürmeleri de gerekebilirdi. Peki, hangi şüpheyle? Buna cevap vermek zordu. Parmaklarını klavyede gezdirdi, kendisi de geçen yıl Eda'nın aklına uyup 16 taksitle bir bilgisayar almış, hâlâ taksitlerini ödemesine rağmen on altı kez açmamıştı. GBT'den daha fazla sonuç verdiği için, kimi zaman Google'da arama yapıyordu.

İki defteri üst üste koyup, aldıklarına dair uydurma bir tutanak tutup imzaladı. Bu arada Hafize elinde tepsiyle odaya girmişti. Tepside çay ve yeni kızartılmış sigara böreği vardı. Hafize'nin o sigara böreklerini ne vakit yaptığına kimse akıl erdiremezdi. Ağlamaya bile vakti olmayan Anadolu kadınının önlenemez konukseverliği. Behzat Ç. kadının gözlerindeki kurumuş yaşları görünce utandı, iştahı olmamasına rağmen sigara böreklerinden ikisini yedi.

Kendisinden en fazla on yaş büyük olmasına rağmen: "Hafize teyze," diyerek söze girdi. "Betül'ü tehdit eden, rahatsız eden biri var mıydı?"

"Ben bilmiyorum. Yoktu. Varsa bile söylemedi. Bütün gece odasında, ışığı hep açık, okurdu. Benim uykum ağırdır, sabaha kadar dolanıp dursa da duymazdım. Bu kadar okumaya gözleri akar insanın, beyni bulanır. İşte olacağı bu."

Hafize raflara sığmadıkları noktada üst üste dizilmiş kitaplara nefretle baktı.

"Sen ne zaman geldin Betül'ün yanına?"

"İşte dört ay kadar oldu, buraya yerleştik. O bensiz yapamaz. İlk gittiği zaman da çok ağladım Urfa'da. İki yıl ağladım. En sonunda işte Hayrettin Bey sağ olsun, dayanamadı, bizi buraya yerleştirdi."

"Hayrettin Bey?"

"Babası. Çok düşkündü Betül'e. En küçük kız. Başına bir şey gelmesin diye çok telaşlanırdı. Her gece arardı, konuşurlardı. Böyle mi olacaktı Betüşüm."

Gözleri bir noktaya odaklanmış gibi çakılı kaldı bir süre. Ardından iri iri yaşlar döküldü. Hafize sessiz sedasız damlatan bir musluk gibi ağlıyordu, bu acayip benzerliği hemen aklından kovdu.

"Yurtta kalıyormuş. Oradan niye çıkmış?"

Soru iyi gelmiş, ağlama durmuştu.

"Bilmiyorum. Olaylara karıştırmışlar diye duydum."

"Hangi olaylar?"

"Siyaset. Zaten ondan sonra çıktım Hayrettin Bey'in karşısına. 'Sütümü helal etmem,' dedim. Ya beni onun yanına götürürsün ya da onu buraya getirirsin dedim. Sağ olsun işte, bu evi açtı sonra."

"Geceleri gelmediği zamanlar olur muydu?"

Hafize bir an düşündü. Yüzünde bir kaygı bulutu dolaştı.

"Yok. Bazen sınavı olunca ders çalışmaya giderdi."

"Kime."

"Bilmiyorum. İşte Ayşe vardı."

"Ayşen mi?"

"Evet, Ayşen. İçeride Nazlı var, babası yok garibin, yetim. Ama güvenilir insanlar. Onlara giderdi."

"Kapıyı açan kız mı?"

"O. Aynı sınıftaymışlar. Yavuz'un da kulağını çektim, bak bu kızın ağbisi yok, başında sen dur erkek olarak dedim. O da işte duramamış."

"Yavuz kuzeni mi?"

"Hayır, amcasının oğlu."

Behzat Ç. kuzenle amcaoğlunun eşanlamlı olduğuna dair açıklamayı önemsemedi. Hafize, "Hepsi elimde büyüdü," diyerek devam etti. "Hayrettin Bey, hep bir oğlu olsun istedi ama işte Allah vermedi ne yapalım, dört kız. En akıllıları Betül'dü. Diğerleri kocaya vardı, o takdirname getirdi. Sonra işte buraya yolladılar okusun diye, böyle okuyacağına kocaya varsaydı."

Behzat Ç.'nin telefonu çaldı. Arayan eski karısı Ceyda'ydı. Ceyda kendisine varmıştı da ne olmuştu sanki. "Affedersiniz," dedi. Telefonla konuşurken Hafize de, sanki Betül'le ilgili bir görüşme yapılıyormuş gibi telaşla bakıyordu. Ceyda, "Görüşmemiz lazım, önemli!" diyordu. Behzat Ç. kısacık bir an, "Kafasına dank etti, geri mi dönmek istiyor?" diye düşündü.

"Ne oldu?"

"Berna'yla ilgili."

Ayağa kalkınca, Hafize de ayaklandı.

"Bir şey mi oldu? Kaç gündür arıyorum cevap vermiyor."

"Hayır, iyi, bir şeyi yok."

"Niye telefonu açmıyor o zaman?"

"Bilmiyormuş gibi sorma."

Ceyda her an eski defterleri açmaya hazır bir ses tonuyla, Behzat Ç.'ye sorumsuzluğunu hatırlatıyordu.

"Ne oldu o zaman? Anlat."

"Yarın öğleden sonra uğra konuşalım."

"Tamam."

"Tunalı Hilmi'ye gel, Yunus'un muayenehanesine."

Behzat Ç. biraz eğilerek ve yanlış duyduğunu umarak, mümkün olan en sakin sesiyle, –ki bunu bütün ev halkı işitmişti– "Nereye, nereye?" diye sordu.

Ceyda, "Yunus'un da Berna hakkında söyleyecekleri var, on yıldır babalık yapıyor," deyip telefonu kapattı. Karşısında duran Hafize'nin hâlâ merakla baktığını görünce biraz mahcup oldu, "Kusura bakmayın, özel bir mesele," dedi. O an "Herkes katil olabilir," diye düşünüyordu. "Ben bile."

6.

Kapıcının karısı Gülsün, "Ben çıkıyorum," dedi. "Tamam Gülsüm!" Mutfak çekmecelerinde açacak arayan Behzat Ç., her temizlik gününden sonra, lazım olan şeylerin yerinin değişmesinden bıkmıştı. On beş gün içinde her şeyi kendince yerleştirdikten sonra, Gülsün gelir tekrar yerlerini değiştirirdi. Ona göre bu, dağınıklığı toplama faaliyetiydi. Bu karşılıklı toplama dağıtma durumu bir yıldır adı konmamış bir savaş gibi sürüyordu.

Sokak kapısının oradan "Gülsün," diye bir ses yükseldi.

"Ne?"

"Gülsüm değil, Gülsün."

Demek ki bir yıldır onun adını yanlış söylüyordu. İlk defa bugün düzeltmişti. Kapıyı kapatırken, "Ben senin adını hep Gülsüm zannediyordum," dedi, sanki Gülsüm bir kapıcı karısına daha uygun bir admış gibi. Kazandığı bütün parayı kocasının eline sayan Gülsün, başörtüsünü düzeltip erken yıpranmış yüzüyle güldü: "Hep öyle diyorlar, ama aslı Gülsün."

"Açacağı nereye koydun?"

"Cezvelerin yanında."

Arkaya yaslanabilen koltuğuna oturup televizyonu açtı. Eski evinden aldığı tek eşya bu koltuktu. Mikrofonu ele geçirenin çemkirmeye başladığı, Çin Çin'de gördüğü mahalle kavgalarını andıran bir sabah programına baktı bir süre. *NTV*'ye geçti, hava durumu vardı. Ankara önümüzdeki üç gün boyunca da karlı olacaktı. Tekel birasını yudumlarken koltuğu arkaya yasladı, gözleri hafif hafif kapanıyordu.

Demek öyle, Yunus da on yıldır Berna'ya babalık yapıyordu. Berna yirmi bir yaşında olduğuna göre kendisi on bire on öndeydi. Önümüzdeki yıl eşitlik sağlanacaktı. Berna'yı aradı, telefon on bir kez çaldığında henüz açan yoktu. Babalıkta sayısal açıdan önde gidiyordu ama bir yerde, telafisi olmayan bir yanlış yaptığının farkındaydı. Berna son bir aydır telefonlara cevap vermiyordu. Her seferinde gururu biraz daha incinmekle beraber, inatla aramayı sürdürüyor, Berna da inatla açmıyordu. Bu genetik inatçılıkta esas payın "deli anasından" ziyade kendisine ait olduğunu bildiğinden fazla kızamıyordu. Berna yılbaşından önce, hiç beklemediği bir anda aramış, "Yarın mutlaka konuşalım," demişti. Ama önce galerici cinayeti yüzünden kovaladıkları değnekçiler, ardından taksici cinayeti derken yine aramayı unutmuştu.

İçinden bir ses, "Bekâretini koruyor mudur acaba?" diye sordu. "Sorduğun soruya bak," diye azarladı onu başka bir ses. "Daha yaşı başı kaç?" "Ne varmış yaşında, anasının kendisini doğurduğu yaşta, yirmi bir." "Hişşş! Akıllı olun," deyip susturdu içindeki sesleri. "Bunları duymamış olayım." Ahizeyi yerine koyduğu an telefon çaldı. Berna arıyor zannedip heyecanlandı. Elindeki Tekel birasını koyacak bir sehpa ararken ahizenin öbür ucundakinin Suat olduğu anlaşıldı.

"Amirim nasılsın?"

"Eh! Var mı bir gelişme?"

"Hangi konuda?"

"İntihar eden kız."

"Pek bir şey yok."

"Ne yapıyorsunuz?"

"Çay içiyoruz."

"İyi güzel. Niye aradın?"

"Ölen kızın kuzeni geldi. Ne yapalım?"

"İfadesini alıp bırakın. Ben öğleden sonra geleceğim. Bar çalışanları gelirse, terasa açılan kapının başka anahtarı var mıymış diye sor mutlaka. Listeden gelmeyen olursa not et, şehirdışına da çıkmasınlar. Taksiciyi ne yaptınız?"

"Selim mahkemeye götürdü."

Selim çapkın yaradılışlı, polisten başka her şeye benzeyen, erkek güzeli bir tipti. Harun'un onun adını duyunca yüzünün asılması boşuna değildi. O meşhur kavgayı edip ortalığı karıştırdıklarında Behzat Ç. ikisinin de kulağını çekmişti. Bu kavgadan sonra Harun, Behzat Ç.'den kendisine biraz daha ayrıcalıklı davranmasını beklemişti, ne de olsa yedikleri içtikleri ayrı gitmez, amiri bir çatıdan atlasa o da peşinden atlardı. Ayrıcalık göremeyince bozulmuştu. "Eşek sıpası," dedi içinden.

"Bir şey mi dedin?"

"Hayır. Sehpaya ihtiyacım var. Şöyle dörtlü, iç içe geçenlerden, adı neydi onun?"

Uykusuzluktan, içindeki sesleri bastırmayı unutuyordu kimi zaman, aklında alakasız görüntüler uçuşuyor, dikkatini bir konu üstünde toplayamıyordu.

"İyi misin amirim?"

"Saçma sapan konuşma! Hayalet nerede?"

"Bilmiyorum. Yine birilerinin peşinde dolanıp duruyordur. Bu Ayşen denen kızı bırakmamız lazım."

"Neden, yine mi bayıldı?"

"Hayır, babası Migros'un müdürüymüş."

"Hangi Migros'un?"

"Üç M mi, beş M mi bir şey işte, İstanbul'da. Tahsin'i aramışlar, köpürüp durdu."

"Tamam, Eda'yla da konuştuysa bırakın. Öbür Aykut denen elemanı da bırakın, kız kendisine torpil geçiliyor sanmasın. Ama bir yere kaybolmasınlar. Tahsin'e de söyle, gözaltına falan almadık, ifadelerine başvurmak için getirdik. Silahı balistiğe gönderdiniz mi? Recep ilgilenecekti."

"Evet, Recep aradı, silahla susturucuyu almış. Bir de savcı aradı."

"Hangisi?"

"Yeni gelen, kirpi bıyıklı. Seninle görüşmek istiyor."

"Konu ne?"

"Söylemedi."

"Senin neyin var, sesin kötü geliyor."

"Şükran'la takıştık."

"Aferin. Sen de boşanırsan büroda evli adam kalmayacak."

Betül'ün odasından aldığı Gecelik'i açtı. İlk sayfasında *"Burası bizim değil, bizi öldürmek isteyenlerin ülkesi. T.Ö."* yazıyordu. Bu T.Ö. kimin ya da neyin kısaltmasıydı acaba? İlk başta terör örgütünü çağrıştırıyordu.

Çoğu cümlenin anlamını tam olarak çıkaramasa da defteri okumaya başladı. Uzun yazılardan değil, kısa paragraflardan oluştuğundan okuması kolaydı. Her paragrafın üstünde beş nokta, sonunda da tarih ve saat vardı. Betül'ün el yazısı genel olarak okunaklıydı ama kimi yerlerde gitgide bozuluyordu. Özellikle bir sıkıntıyı ya da bıkkınlığı dışavurduğu yerlerde. Bu kız sırf yaşamaktan değil, yazmaktan da bunalıyordu herhalde.

Daha on sayfa okumadan gözleri yavaş yavaş kapanmaya başladı, televizyonun sesi sanki çok uzaktan gelen, kulak misafiri olduğu bir sohbeti andırıyordu. O silahın barda ne işi vardı? Neden tuvalete gizlenmişti? İntihar mektubu niye

bu kadar acayipti? Daha da acayibi, Betül'ün yazdığı intihar mektuplarının sayısının belirsiz olmasıydı. Aklını asıl meşgul eden soruyu ise bir türlü tam olarak soramıyordu. Bardan çıkan kır saçlı adam, "Bu davada beraber çalışma ihtimalimiz var," demişti. Nasıl bir ihtimaldi bu, neden kaynaklanan bir ihtimal?

Tahsin köpürse bile mağrurluğundan aramazdı, üst olduğu için. Oysa kendisinden iki dönem sonra mezun olmuştu. Hatta akademi de ona sahip çıkmış, bu tosun çaylağı korumuştu. Bugünlerde terfi bekliyor, üçüncü sınıf emniyet müdürü olacak. O yüzden bu kadar telaşlı, bir laf gelmesin diye Migros'un şube müdürünün kızından bile çekiniyor. Müdürleri kollaya kollaya müdürlüğe hazırlanıyor. Tahsin'i kim aradı acaba? Herhalde Rahmi Koç değil, dünya turuna çıkmış adam, nasıl arasın? Tahsin'in yerine kendisi geçse biraz rahat nefes alırdı ama bu sicille zor. Kendi dönem arkadaşlarının çoğu emniyet müdürü olmuşken o ancak başkomiserlikten emekli olabilirdi.

80 doğalgaz, 30 elektrik, 20 su, 80 Gülsüm, hayır 80 Gülsün, 40 aidat, kirayı da ekledin mi bu para ancak ucu ucuna yeter, hatta yetmez. On beşine kadar biraz idareli davranmak lazım. Bir de Berna'ya hediye alınacak, doğum günü ayın 28'i. Artık maaşı çektikten sonra bir şeyler bakardı. 28 Ocak, aynı zamanda Ceyda'yla boşandıkları gündü. Bir de Rahmet Albay... Allah rahmet eylesin. Sanki iyi kötü her şey dönüp dolaşıp o günü buluyor. Bir adamda şans olsa zaten... Ne hediye almalı? Arayınca kendiliğinden açılan ve kulağa yaslanan bir ceptelefonu olsa, hemen alırdı.

Karlı yolda yürürken bütün bu dertleri unuttu. Bulutlar kararmıştı; gökyüzü külrengi, karaktersiz bir hava, gece mi gündüz mü belli değil. İki el silah sesi duyunca eli beline gitti hemen. Silah sesinin geldiği tarafa yöneldi. Sanki ses tanıdık bir evden gelmişti. Giriş kapısına baktı, Yenimahalle'de-

ki eski evleri. Yahu buranın kirasını bile zor ödüyordu. Banka müdürü kayınbabası kaç sefer yardım etmeye çalışmıştı, sanki kendisi ailesini geçindiremiyordu, bu yüzden az kavga etmediler. Şimdi kim oturuyordur burada acaba? Kapıyı çalsam mı? Elini zile uzattı ama çalamadı, tam elini çekmişken zil kendiliğinden çaldı. Silah sesi nereden geldi? Sol eli belindeki silahın kabzasını sıkı sıkı kavramıştı. Kalbi yerinden çıkacakmış gibi atıyordu. Neden? Neden korkuyorum? Kim var içeride?

"Sen kimsin?"

"Aç, polis!"

Kapı yavaş yavaş açıldı. Bahar!

"Senin ne işin var burada? Sen nereden çıktın?"

Bahar, "Ben hep burada oturuyordum, asıl senin ne işin var burada?" dedi.

"Görüşmeyeli ne kadar oldu?"

"On yıl."

"İçeri gir."

"Yok, rahatsız etmeyeyim."

"Seni görmek isteyen biri var içeride."

"Kim?"

"Bilmiyorum."

Behzat Ç. içeri girdi. Yeni evine taşıdığı koltuk hariç, eski eşyaları yerli yerinde duruyordu.

"Bu eşyaların burada ne işi var?"

"Bilmiyorum, ben geldiğimde buradaydı."

"Nerede?"

"Burada."

"O nerede?"

"Kim?"

"Beni görmek isteyen."

"Arka odada."

Arka odaya doğru yürüdü. Kapı kilitliydi. Zorladı biraz.

İçerideki kız, "Açın kapıyı," diye bağırıyor, avazı çıktığı kadar ağlıyordu. Kendisine faşist dediği için Berna'yı odaya kilitlediği günü düşündü. Günden güne kafayı yiyen annesi dolduruşa getirmese, on bir yaşındaki kız nereden bilecekti bu sözleri? Hem de babaya karşı, taş olursun taş! Biz Rahmet Albay'ın karşısında oturmak için bile izin isterdik.

Yoksa sahiden faşist miydi? Bahar'la göz göze geldiler. Bahar'ın elindeki sigara, koridora vuran güneş ışığında bir duman cümbüşü yaratıyordu. Hani üç gün boyunca da karlıydı lan Ankara, şerefsiz meteoroloji. Boş ver şimdi, bunca karlı günden sonra güneşi görmenin tadını çıkar. İçine bir sevinç doldu, Bahar'ı görmekten mi yoksa kemiklerini ısıtan güneşten mi bilemedi.

"Ben faşist miyim?"

"Evet."

Sevinci kursağında kaldı. Ne kadar zorlasa da kapı açılmıyor, zaman geçtikçe içerideki kızın haykırışları yükseliyordu.

"Kırayım mı?"

"Kırıp dökmeye çok meraklısın. Ben açarım."

Ceyda elini uzatınca kapı hemen açıldı. Her şey ve herkes bu kadar mı birbirine karışır. Ceyda'yı omuzlarından silkeledi: "Sen nereden çıktın, deli karı? Bahar nerede?"

"O kim?"

"Az önce kapıyı açtı."

"Hayır, kapıyı ben açtım. Yunus da gelir birazdan. Seninle konuşmak istiyor."

"Yunus'a söyle gelmesin, ağzını burnunu kırmayayım onun! Ne söyleyeceksen sen söyle."

"Çok kabasın."

Behzat Ç. kapının önünde, içeri girmekten korkarak bir süre durdu. Ceyda'ya hak verirken içi acıdı, gerçekten kaba biri olduğunu ilk defa bu kadar yoğun bir şekilde hissediyordu.

"İçeri girsene."

Halının ortasında bir kız boylu boyunca yatıyordu. Kıyafetlerinden tanıdı, Betül'dü.

"İntihar eden kız buraya mı düştü?"

"Hayır, Adli Tıp'tan getirdiler."

"Neden?"

"Teşhis etmen için."

"Babası gelmedi mi?"

"Baktı ama tanıyamadı. Bir de senin bakman lazım."

Behzat Ç. kıza yaklaştı, yüzünü çevirdi. Betül değil, kendi kızı Berna'ydı. Bağırmak istedi, sesi çıkmadı.

.....

Yerinden fırladı. Yüzünde koltuğun izi çıkmış, bira üstüne dökülmüştü. Sanki iki dakika önce uykuya dalmış gibi hissediyordu ama kırk beş dakika olmuştu. Kalbi hâlâ hızla atarken "Sehpa almak artık şart," diye düşündü. *NTV*'de spor haberleri başlamıştı. Tabaktaki beyaz leblebilerden üç beş tane yedi. Saate baktı, on bire geliyordu.

Ceptelefonundan Hayalet'i arardı.

"Ne yapıyorsun?"

"Eve alışveriş yapıyorum."

"Bak ne diyeceğim. Bu kızın çantasından çıkan adresler var ya, onu Sıtkı'dan al, civardakilere bir uğra."

"Ben de onu yapıyorum zaten."

"Eve alışveriş yapıyorum demedin mi?"

"Arada eve de bir şeyler alıyorum."

"Güzel. Büroya uğrayacak mısın bugün?"

"Yok, eve gideceğim uykum var."

"Sen uyur muydun?"

"Haftada bir."

Telefonu kapattı. Hayalet, sorulmadığı sürece neyin üstünde çalıştığını söylemezdi. Çoğu zaman sorulduğunda da söylemezdi ya. Gündüz ekibinde olmasına rağmen ne za-

man çalıştığı belli değildi. Her yerde tanıdığı olan bir adamdı, rasgele bir minibüse binse bile içinden bir tanıdığı çıkardı. Kendi ifadesine göre Ankara'da bir milyon ahbabı vardı, büyük çoğunluğu polis olduğunu bilmezdi.

Midesinin kazındığını hissedince mutfağa gitti, çeyrek ekmeğin arasına Çiftlik kaşarı koyup tost makinesinde bastı. Pencereden baktı, kâbusun etkisiyle güneş göreceğini zannetti ama Dikmen Vadisi kar altındaydı. Ekmeğin üstüne yağ sürerken, salonda aynı anda iki telefon birden çalmaya başladı. Ceptelefonuna baktı, ağbisi Şevket arıyordu, önce ev telefonunu açtı. Eda'ydı.

"İki dakika sonra ara," dedi.

"Önemli."

"Ne oldu?"

"Dergideki adamı bulduk. Gökhan Biryol diye biri."

"O kim?"

"Betül'ün yurtdışında bir dostu vardı ya, aynı dergide yazıyorlarmış, işte o."

"Bir saniye ayrılma."

Ceptelefonunu açtı.

"Ağbi iki dakika sonra arasan."

"Vaktim yok. Öğlen bizim otele uğra, yemek yiyelim. Seninle konuşacaklarım var."

Bir an tereddüt etti.

"Uğra mutlaka, önemli!"

Aynı konuları açmasından çekiniyordu. "Tamam," deyip kapattı. Tekrar ev telefonunu alıp Eda'ya, "E, ne olmuş?" dedi.

"Gökhan Türkiye'deymiş."

"Nereden biliyorsun?"

"TEM'den öğrendim."

"Metin'den mi?"

Eda bir an sustu, "Hı hı," dedi. "Sahte pasaportla giriş yap-

mış, peşindeymişler ama kaçırmışlar, sabah altı uçağıyla İngiltere'ye dönmüş."

"Nasıl yani? Aranıyor muymuş?"

"Tam bilmiyorum. Bunu gelince konuşsak amirim?"

Behzat Ç. bir an kızdı. "Bunu niye telefonda söylüyorsun o zaman?" diyecekti ama tuttu kendini. Mutfaktan yanık tostun kokusu geliyordu; ya Eda paranoyaktı ya da Emniyet'in bile telefonları dinleniyorsa, memleketin çivisi iyice çıkmıştı.

Arabayı park yasağı levhasının hemen yanına park etti. Dergide Gökhan'ın yazısını buldu: "Göçmen Proletarya". Yarısına kadar okuyabildi. Aklında Marx'la Engels'in isimleri, bir de iki çeşit proleterleşme olduğundan başka bir şey kalmadı. Yerleşik proletarya, bir de göç yoluyla proleterleşenler. İlkini biraz biliyordu ama ikincisinin nasıl bir şey olduğunu çıkaramadı. Belki de beyin göçü gibi bir şeydi. Dergiyi torpido gözüne koyup arabadan çıktı.

Konur Sokak'ta *Haylaz* dergisinin bürosunun olduğu apartmanı arıyordu. Çevresindeki adamlar bildiri dağıtırken, tiz sesli bir kız "F Tiplerinde 122 insan öldü, duydunuz mu?" diye bağırıyordu. Sokağın başına iki sıra halinde çevik kuvvet dizilmiş, kendisinin bile tanımadığı bir sürü sivil ortalıkta dolaşıyordu. Omzuna bir el dokununca panikle döndü.

"Bir imza da siz atın..."

Kolunu kurtardı, kadın biraz sitemkâr bir bakışla isteğini yineledi. Zayıf, oklava yutmuş gibi duran sakallı bir adam kadını uzaklaştırıp, kulağına bir şeyler fısıldadı. İkisi de biraz nefret, biraz da küçümsemeyle baktılar; bu bakışı tanıyordu.

Haylaz dergisi; daireleri kafelerle, kitapçılarla dolu işlek bir apartmanın üçüncü katındaydı. Kapının önünde bir sü-

re durdu, içeride birileri olduğu belliydi ama konuşma sesleri duyulmuyordu. Kapıyı uzun boylu, sakallı bir genç açtı:

"Evet?"

"Derginin sorumlusuyla görüşebilir miyim?"

"Kimsiniz?"

"Polis."

Yine aynı bakış. Bütün solcular böyleydi. Behzat Ç. bu bakışların kimisini sahibinin gençliğine veriyor, kimisini umursamıyor, kimisine de benzeri bakışlarla mukabele ediyordu. Bu sefer gençliğine veriyorum tavrını takındı.

Genç, "Bir dakika bekleyin," deyip kapıyı kapadı.

Kapı tekrar açıldığında gözlerine inanamadı. Karşısında duran Bahar'dı. Kalbi yerinden çıkacak gibi oldu: "Ben bu sahneyi nereden hatırlıyorum, nereden hatırlıyorum, nereden..."

7.

İskenderden bir iki çatal alıp bırakmış, masa örtüsünün uçlarıyla oynuyordu. Şevket patlayacakmış gibi yiyor, fırsat buldukça da konuşuyordu. Ortağı olduğu dört yıldızlı otelin restoranındaydılar. Bu yüzden garsonlar daha bir özenliydi, yemediğini gören biri yaklaşıp "Devam ediyor musunuz?" diye sordu.

"Hayır, alabilirsin."

Şevket, dolu tabağa bakıp "Kalsın," dedi. Her zamanki gibi ağabeylik yapıyordu. Behzat Ç., "Sen bana az şekerli bir kahve getir," deyince garson ne yapacağını şaşırdı. Tabağı bırakıp, masaya geldiğine geleceğine pişman, muhtemelen içinden küfrederek uzaklaştı.

Gözleri açılıp kapanıyor, kafasının içinde uğultular duyuyordu. Dergideki karşılaşma ruh halini bir hayli bozmuştu. On yıl sonra yeniden karşılaşmak, hem de o rüyanın üstüne, sanki malum olmuş gibi, garip bir duyguydu. Hatta bu şartlar altında birkaç defa daha görüşmeleri bile gerekebilirdi.

"Gel şu işi kabul et, fıstık gibi maaş. Sen kardeşimsin, neden yabancı adamla çalışayım?"

Şevket, uzun süredir kendisini otelin güvenlik müdürü yapmaya çalışıyordu.

"Sana bir de kız bulacağım, yengene söyledim bakıştırıyor zaten, baştan evlenirsin. Artık bir düzene gir."

"Saçmalama ağbi."

"Sen saçmalama, hayatın kaydı gitti lan, kırk yaşına geldin, hâlâ elinde telsiz, bir aşağıya bir yukarı..."

"Kırk iki."

"Daha beter işte, senin yaşında dağda kaplumbağa kalmadı, hayat mı lan bu?"

Şevket salça bulaşmış ağzını sildi. Çevredeki masalara kötü izlenim vermemek için sesini alçalttı:

"Zaten senin gibi iskeletoru kim alsın? Yediğine içtiğine dikkat et bari. Bir gün de gel, ya ağbi de, sen haklısın de. Yok, sırf inatsın."

Konuştukça gıdığı inip çıkıyordu. Behzat Ç., her zamanki gibi sabırla dinliyordu.

"Bitti mi?"

"Bitmedi. Bu işi kabul edeceksin. Reşat'a da söyledim, onayladı. 'Senin kardeşin, bizim kardeşimizdir,' dedi. Fransız da imzayı attı mı tamam."

Otelin bir de Fransız ortağı vardı. Şevket eğildi, gayet kısık sesle: "Zaten Fransız da sevmiyor şimdiki güvenlik müdürünü."

Bir hışımla kalktı, Şevket kolundan yakaladı.

"Otur lan, daha kahveler gelmedi."

Oturdu, bir süre konuşmadılar. Şevket kardeşinin kendi yanında çalışmayacağını biliyordu, ama boş bir anına getiririm de belki kabul ettiririm diye damardan girmeyi de ihmal etmiyordu:

"Karın niye bıraktı seni? Polis maaşıyla banka müdürünün kızını aldın. Elini sıcak sudan soğuk suya sokmamış bir kadın, bunalıma girdi tabii. Psikoloğa kaçtı."

"Ağbi aynı konuları açma yine Allahını seversen."

"Tamam haklısın. Bak, ben senin yanında çalışmam, senin vereceğin maaşı istemem diyorsan durum öyle değil. Artık patron işçi devri bitti. Benim paramı da şirket ödüyor, Fransız'ınkini de. Ben bile maaş alıyorum oğlum, her ay yazılıyor muhasebeye. Hadi bizi geç, Reşat bile maaş alıyor; Reşat bile lan, koca Reşat bu, bizim Reşat."

Gözlerini münasip bir boşluğa dikmiş bakıyordu. Restorandaki çatal kaşık sesleri sanki biraz uzaktan geliyor, kafasının içinde "Reşat şat şat Reşat" sesleri zonkluyordu. Otelin büyük ortağı Reşat. Sırf bu otel de değil, memleket sathında daha pek çok otelin ortağı, ayrıca çeşitli otomobil firmalarının başbayisi Reşat! Şevket'in haklı olduğu yönler de yok değildi. Cebi biraz para görse, şu koşuşturmadan sıyrılsa, canı sıkıldığı zaman, en azından bir hafta şöyle lebiderya bir yerde tatil yapabilse. Belki Berna'yı da yanına alabilirdi o zaman. Bahar da olur derse... Neye olur diyecek? "Çok abartmayın evladım," diye bastırdı içindeki sesleri. Şevket yaprak dönerli ağzıyla konuşmaya devam ediyordu. Sıcak basmıştı, mümkün olsa kazağını çıkarırdı.

"Eee, ne diyorsun?"

"Ne!"

"Aklın nerede senin?"

"Bugün Bahar'ı gördüm."

Garson kahveleri masaya koydu. Bir sessizlik oldu. Niye söyledim ki bunu şimdi diye düşündü.

"Hangi Bahar'ı?"

"Boş ver."

"Hangi Bahar oğlum?"

"Hani vardı ya."

"Vay vay! Çapkın! Sen de zaten kafa olsa o deli karıyı alacağına Bahar'ı alırdın."

"Ağbi ayıp oluyor, çocuğumun annesi."

"Tamam, tamam. Öğretmen değil miydi o?"

"Bırakmış."

"Bırakır tabii. Artık memurluk devri bitti. Aman oğlum, dikkatli ol ha! Bu işler öbür türlüsüne benzemez."

"Ne diyorsun ağbi sen?"

"Kocası falan, şakaya gelmez."

"Yahu saçma sapan konuşma ağbi ya!"

Masaya vurunca fincanlar yerinden oynadı. Yakın masalarda oturanlar onlara bakmaya başlamıştı. Şevket hepsine tek tek gülümsedi.

"Yavaş biraz lan! Ne dedim ben?"

Kendini toparladı.

"Kusura bakma. Ama dediğin laf değil, ayıp! Zaten boşanmış."

"Boşanmış mı? İyi güzel işte, daha ne istiyorsun?"

Behzat Ç. ne istediğini bir bilse; Şevket gibi rahat olabilse; karısı, iki çocuğu ve metresiyle, mutlu olduğu bir hayat kurabilse. Banka faizleri ve döviz kurları nedeniyle kaygılanmaya başlasa, hatta biraz kilo alsa, konuşurken gıdığı inip çıksa, belki de o zaman rahatlayacaktı.

Şevket kahvesinden ilk yudumu alırken, "Bırak inadı, gel şu evi satalım," dedi. "Zaten dökülüyor."

"Anam nerede oturacak?"

"Evi satıp parasını yiyelim demiyorum. Yeni ev alacağız."

Daha yarım saat geçmeden beklenen konuya gelmişlerdi. Behzat Ç. sıkıntıyla kazağının yakasını çekiştirdi.

Şevket eski günleri yâd etmeye hazır bir ses tonuyla "Rahmet Albay," dedi. "Nur içinde yatsın, sert gözükürdü ama yufka yürekliydi aslında. 'Ya asker olun ya mühendis,' dedi, şu halimize bak, ben otelci oldum sen polis. Yine sen biraz yaklaştın, ama inadın yüzünden yaklaştın. İnadın yüzünden..." Şevket sustu, ikisinin aklından da aynı şeyler geçi-

yordu ama konuşulmayacak bir konuydu bu. Behzat Ç. peçeteyi masaya bırakıp kalktı.

Ekip arabasını otomatik yıkamaya soktu. Döner fırçalar üstüne gelirken camları bir kez daha kontrol etti. Direksiyona yapışıp sağanak altında araba sürdüğünü hayal etti. *Haylaz* dergisinin kapısı açıldığında ikisi de şaşkınca, birbirlerini tanıdıklarını çok iyi bildikleri halde, bir süre tanımaya çalışıyor gibi bakmışlardı. En son on yıl önce yol üstünde karşılaştıkları sayılmazsa, neredeyse yirmi yıl olmuştu. Bahar öğretmenliği bırakmış, *Haylaz* dergisinin yayın yönetmeni olmuş, "İşte bir haylazlık yaptık," demişti. İnsan değişiyor, hem de çok, ama sanki eski tanıdıkların hatırına onda hiç değişmeyen şeyler de kalıyor. Gamzeler, yeşille kahverengi arasında gidip gelen gözler, hâlâ sanki ilk gençliğin telaşıyla ateşler saçan aynı yüz.

Sonra odada çayları karıştırırken, gözler ister istemez yüzük parmaklarına kaymıştı. "Sıkıyordur, onun için çıkarmıştır," diye düşündü. Soru işareti uzun sürmedi:

"Ertan'a gönderdim," dedi.

"Ertan?"

"Eski kocam, avukat."

Betül'le Bahar'ın arası iyiymiş. Yani yayın yönetmeni yazar ilişkisi gibi değil, arkadaşmışlar aynı zamanda. Betül bir avukata ihtiyacım var deyince, Ertan'a göndermiş. Hangi konuda olduğunu söylememiş. Ama Behzat Ç.'nin aklı bunda değildi, eski kocam sözündeydi. İçini bir sevinç kapladı.

"Akşama işin var mı diye sorsam mı?"

İyi ki sormamıştı, şimdi bile sormuş kadar utanıyordu.

Fırçaların içinden çıkan arabayı yağ ve lastik kontrolünün önüne çekti. Görevli çocuk fırçayla lastiğe vuruyordu. Camı açtı:

"Lastikte bir şey mi var?"

"Kedi gibi bir şey ezmişsin."

Arabadan indi. Lastiğe baktı, belli belirsiz siyah bir iz vardı. Kırmızı Vosvos'u gördüğü akşamki çarpma sesinin kaynağı anlaşılmıştı şimdi. Vites kutusunun yanındaki ceptelefonunun çaldığını duyunca arabaya döndü.

Akbaba'ydı: "Duydun mu?"

"Neyi?"

"Dünyadan haberin yok, telsiz de mi dinlemiyorsun?"

"Ne oldu?"

"Çankaya Lisesi'nde psikopatın biri hocayı vurmuş."

"Sebep?"

"Bilmiyorum."

"Sen neredesin?"

"Numune'deyim, hocanın başında."

"Olay yerinde kim var?"

"Suat."

"Adamın durumu nasıl?"

"Bir saate kadar ölür. İş bizim."

Behzat Ç. arabayı benzinciden çıkardı, Talat Paşa Caddesi'nden Sıhhiye'ye doğru hızla sürdü, Mithat Paşa Caddesi'nde önü tıkandı. Çankaya'ya doğru çıkarken amma çok paşa var diye düşünüyordu. Okulun önü televizyoncu doluydu. Kameramanlar ağlayan öğrencileri çekiyor, ağlamayanları ağlatıyorlardı. Koridorda kan izleri vardı. Bölge karakolundan iki polise televizyoncuları dışarı çıkarmasını söyleyip, kan gölüne dönmüş öğretmenler odasına girdi. Suat koluna girdi:

"Neredesin amirim?"

"Buradayım işte."

Odanın öbür ucunda Emniyet müdür yardımcısı duruyordu. Onu görünce morali bozuldu, televizyonlar okullardaki şiddet haberlerine son dönemde daha fazla yer ayırdıklarından, teşkilat görev başında imajını yaratmak için gelmişti.

"Vuran kim?"

"Okuldan bir kızın sevgilisiymiş."

"Eşkâli aldınız mı?"

"Aldık."

Bir adam elini sıktı.

"Ben okul müdürüyüm. Bu trajik olay hepimizi derinden etkiledi."

"Saçma sapan konuşma kardeşim. Çık dışarı, işimizi yapalım!"

Müdürü dışarı çıkardılar. Telsizle haber merkezine eşkâli verirken, Emniyet müdür yardımcısı kendisine ters ters bakıyordu. Olay Yeri İnceleme memurları mermi kovanlarını işaretleyip fotoğraf çekiyorlardı. Odanın kapısı açıldı. Kapının önüne birikmiş on kameraman içeriyi çekmeye başladı. Tepesinin tası atmıştı, tam ağzını açıyordu ki omzuna bir el dokundu, müdür yardımcısıydı.

"Sus," dedi. "Sakın ha."

Suat koluna girdi. Odadan çıktılar. 216'yı arabada unutmuştu.

"Bir sigara ver."

"Dün bıraktım."

"İyi bok yedin."

Müdür yardımcısı olay yerinde resmen basın toplantısı yapıyordu:

"Teşkilatımız dört koldan çalışıyor, en kısa zamanda bu menfur olayın fail ya da faillerini adalet önüne çıkaracağız."

Behzat Ç., "Tabii izin verirseniz," diye fısıldadı koridorun ucundaki hizmetliden aldığı sigarayı yakarken. "Niye vurmuş bu herif hocayı?"

Suat, "Çeşitli iddialar var," dedi. "Hoca sevgilisini taciz etmiş galiba; müdüre sorarsan, taciz etme yok, kız zayıf aldığı için iftira atmış."

Kızın, iki kadın polis nezaretinde bekletildiği odaya gitti-

ler. Adı Melis'ti. Önüne bakıyor, sorulan sorulara cevap vermiyordu.

Telefonu çaldı.

Akbaba, "Hoca sizlere ömür," dedi.

Tam bir saat geçmişti. Melis'ten sevgilisinin kullandığı arabanın plakasını aldılar. Trafiğe talimat verildi. Elinde telsizle aşağı yukarı koştururken bir iki kameraman kesti önünü, birini omzundan itti, diğerini dirsekledi. Eşkâli terminale ve havaalanına verdi. İki ekibi de aldığı istihbarat doğrultusunda adamın gidebileceği yakın akrabalarına gönderdi. Yapacak daha ne kaldı diye düşünürken, polis haber merkezinden bir anons duyuldu. Adam Dikmen Karakolu'na gidip teslim olmuştu.

Behzat Ç. sevindi ama çaktırmadı; "Hayret bir şey ya!" dedi. "Adam mı vurdun, git saklan bir yere, biz de işimizi yapalım."

8.

Ertesi sabah, ekip arabasını Adli Tıp Kurumu morgunun önüne çekmiş Betül'ün babası Hayrettin'in gelmesini bekliyorlardı. Rutin bir teşhis işlemiydi; asıl amaçları onunla konuşup Betül hakkında biraz daha bilgi almaktı. Radyodaki DJ, "Son sekiz yılın en soğuk kışı," diyordu. "Ankara yine beyaz gelinliğine büründü."

Behzat Ç. ellerini ovuşturup "Ne gelinliği kefen, kefen!" dedi. Hava eksi on sekiz dereceydi, dün gece iki evsiz donarak ölmüştü.

Harun yüzünde tebessümle, "Amirim," dedi, "dün akşam bütün ana haber bültenlerinde sen vardın."

"Ne!"

"Hocayı vuran psikopat haberi var ya, döndürüp döndürüp seni gösterdiler, elinde telsizle."

"Hadi canım!"

"Valla öyle. Keşke ben de gelseydim. Suat'ı da gösterdiler bir iki ama, onda polis tipi olmadığından ağırlıklı olarak seni gösterdiler."

Morgun önünde siyah bir Mercedes durdu.

"Şu gelen o galiba."

Sabah ayazı ısırıyordu. Harun arabadan çıkar çıkmaz "Bu ne ya," dedi. "Hepimiz Ankara çocuğuyuz, böyle soğuk olmaz." Behzat Ç. atkısını boynuna doğru çekerken, "Yeni bir bot almam lazım," dedi.

"Hayrola amirim, bunun nesi var?"

"Su geçiriyor galiba. İçi nemli."

Hayrettin'in yanına gelince el sıkıştılar. Adam gözlerini boşluğa dikmiş, bir meczup gibi acıyla bakıyordu. Siyah takım elbise giymiş, uzun boylu, sinekkaydı tıraşlı, yakışıklı bir adamdı. Betül'ün yüz güzelliğini ondan aldığı belliydi. Bu yüzdeki tek kusur sol gözün altındaki çıban iziydi. Morga girince biraz rahatladılar, hava dışarıdan daha sıcaktı. Görevli raylı sedyeyi çekip örtüyü kaldırdı. Hayrettin gözlerini kapadı.

"Bir daha bakın."

Hayrettin taş gibi duruyordu, birden yere yıkıldı, acıyla inlemeye başladı.

Behzat Ç. Betül'e baktı, yüzünün yarısı parçalanmış olmasına rağmen hâlâ çok güzeldi. Çeneyle boyun arasındaki ince kavis, omza dökülen saçlar, pürüzsüz bir cilt... Görüntü dayanılır cinsten değildi. "Tamam," deyince görevli sedyeyi geri itti. Bir süre Hayrettin'in yanına gitmediler, adam kafasını duvara vurarak inleyip durdu. Beş dakika sonra, biraz durulunca koluna girip dışarı çıkardılar.

Kantinde otururken Harun, ufak tepsiye koyduğu üç bardak çayla geldi. Behzat Ç. bir 216 yakıp Hayrettin'e uzattı.

"Başınız sağ olsun."

Hayrettin başını ileri geri salladı.

"Belki zamanı değil ama bazı şeyler sormak zorundayız."

Hayrettin'den "Sorun," diyen çaresiz bir mırıltı yükseldi. Behzat Ç. nereden başlayacağını düşünürken Harun atıldı:

"1 Ocak'ta mı doğdu, yoksa sene kaybetmesin diye mi öyle yazdırdınız?"

"1 Ocak."

Harun Behzat Ç.'ye baktı; ellerini iki yana açıp "Ben demiştim" bakışını takındı, ardından çayını karıştırmaya başladı. Hayrettin elini yumruk yapmış, ağır ağır başına vururken, "Hatta yeni yılın ilk bebeği diye gazetede haber bile olmuştu," dedi.

"İntihar eğilimi var mıydı? Daha önce böyle bir şeye kalkıştı mı?"

"Hayır, kesinlikle."

Hayrettin öfkeyle polislere baktı. İlk defa göz göze geliyorlardı.

"Yoksa siz öyle mi düşünüyorsunuz?"

"Henüz bir şey düşünmüyoruz. Araştırıyoruz. Bir düşmanı var mıydı, tehdit eden biri?"

"Bana bir şey söylemedi ama..."

"Ama?"

"Teröristler olabilir."

"Nasıl yani?"

"Ben size en baştan anlatayım memur bey. Siz araştırmanızı bildiğiniz gibi yapın. Ama kızımın katili komünistlerse, teröristlerse bulup çıkarın. Betül dört ay kadar önce gözaltına alındı. Bunu duymuşsunuzdur."

"Hayır duymadık. Sen duydun mu böyle bir şey?"

"Hayır amirim."

"Bir araştırın o zaman."

Her zamanki tedbirle, neyi bilip neyi bilmediklerini söylemiyorlardı.

"Neyse işte araştırınca öğrenirsiniz. Betül'ün beynini yıkamışlar. Dil-Tarih zaten komünist yuvası. Daha ilk kazandığında ben tedirgin olmuştum, ama diğerleri okumadı, bari Betül okusun diye gönderdik. Böyle mi dönecektin?"

Hayrettin sustu, gözleri dolmuştu, kendini toparlamaya çalışıyordu.

"Bizim Urfa'da topraklarımız da geniş, ailemiz de geniş Allah'a şükür. Babadan Demokrat Partiliyiz, ama sağ-sol işine girmedik hiç. Memleketin başına ne geldiyse siyasetten geldi. Herkes siyasetten anlarsa olmaz, bu işi bilen adamların yapması lazım. Devlet adamlığı ayrı, siyaset ayrı."

"Komünistlerden niye şüpheleniyorsunuz?"

"Oraya geliyorum. Toparlayamıyorum ki sözü, aklım başımda değil. Betül'ü gönderdik işte, ne de olsa en küçük kız. Burada yurda verdik, evde başına bir şey gelmesin diye. 'Baba rahat edemiyorum, özel yurt var, oraya çıkayım,' dedi, tamam dedim. Paramız da var, çevremiz de var, istersen otelde kal, yeter ki güvenli bir yer olsun diyorum ben. Ben bilmiyordum ki siyasete karıştığını. Duyunca beynimden vurulmuşa döndüm ben."

"Nasıl duydunuz?"

"İşte gözaltına alınınca. Aybars var, Terörle Mücadele'de amir. Tanırsınız."

"Tanırız."

"İşte o bizim hemşerimizdir. Çok sevdiğimiz bir kardeşimizdir. Urfa'ya her geldiğinde bize uğrar mutlaka. Yani geniş bir aileyiz biz. Her dönem milletvekili çıkarmışız. Aybars aradı, böyleyken böyle dedi, sizin kız gözaltında. Merak etme, kulağını çeker bırakırız. Beynimden aşağıya kaynar sular döküldü. Aman dedim Aybars, kulağını falan çekme, ben bugüne kadar fiske vurmamışım kızıma. Uçağa nasıl atlayıp geldim, hatırlamıyorum. Ertesi gün Betül'ü çıkardık. Zaten nezarette de ayrı tutmuşlar, diğerlerinin yanına koymamışlar. İşte ondan olmuş."

"Ne olmuş?"

"İşte demişler ki örgütten, terörist komünistler, bu kız muhbirdir. Ulan şerefsizler, ulan Allahsızlar."

"Bunu ne zaman duydunuz?"

"Sonradan duydum. O zaman duysam, kızı Ankara'da bırakıp döner miyim?"

"Kimden duydunuz?"

"Yani orası mühim değil o kadar. Aybars söyledi. Bir Aybars değil, bizim çevremiz geniş, yani daha önce söyledim bunları. Betül çıkınca dedi ki, 'Baba bir yanlış yaptım, bir hata yaptım, çok özür dilerim. Bundan sonra hiçbir alakam olmaz o adamlarla, yanlış yaptığımı anladım. Beni burada bırak, seneye zaten okulum bitiyor, öğretmen çıkıp geleceğim.' Ben de tamam dedim, küçük kız ya kıramıyoruz bir türlü. Demez olaydım."

"Sonra ev mi tuttunuz?"

"Evet. Bizim yanımızda çalışan Hafize vardır, Betül'ün sütannesi. Kızı gibi sever, kollar Betül'ü. Onu da yanına koyarsam güvende olur zannettim."

"Başka tanıdık, akraba yok muydu burada kıza sahip çıkacak?"

Hayrettin bir süre düşündü.

"Tam üstüne bastın memur bey. Yavuz var, büyük abimin oğlu. Ona da tembihledik tabii bazı şeyleri. Ama işte sahip çıkamamış. Ben onu da yeğenlikten reddedeceğim galiba, bilemiyorum şu an. Öyle ciğerim yanıyor ki."

Kantin kalabalıklaşmaya başlamıştı. Hayrettin "Kızımı ne zaman alabilirim?" diye sordu.

"Otopsiden sonra."

Hayrettin bir an durdu:

"Kesip biçecekler mi şimdi Betül'ümü?"

Behzat Ç. başıyla mı onaylasın, "Evet" mi desin bilemedi. Hayrettin'in gözünde yaşlar birikmişti, bu sefer kendini toparlayamayacak gibiydi.

"Bir mümkünü yok mu memur bey?"

"Maalesef, bu yapılmak zorunda."

Kalabalığın ortasında ağlayamayacağını anlayan Hayrettin kalktı. Harun koluna girdi, lavaboya gittiler.

Bir süre sonra Harun döndü: "Kalkalım mı?"

Behzat Ç. başıyla onayladı.

Harun şoförlüğe dört yaşında, babasının kucağında belediye otobüsü kullanarak başladığından, yıllar geçtikçe ustalaşmıştı. Çevredeki arabalar karda buzda kayıp sağa sola bindirirken, o enteresan manevralar yapıyor, Behzat Ç. ha bu sefer çarptık, ha bu sefer bindirdik demesine rağmen, kazasız belasız ilerliyorlardı.

Haber merkezinden arka arkaya iki anons geçince Behzat Ç. telsizin sesini açtı. Gün yine hareketli başlamıştı. Sakarya'da Yeni Sahne'nin önünde bir silahla yaralama olayı vardı. Bir de Konya Yolu'nda, arabasında boğazı kesilmiş halde bulunan bir taksici. Akbaba telsizle bağlanıp "Amirim, siz hangisini alırsınız?" dedi.

"Sen tiyatroya git, taksiciye biz bakarız."

Harun ters istikamete dönüp "Biz niye tiyatroya gitmiyoruz?" diye sordu.

"Tiyatrodan nefret ederim."

"Neden?"

"Ortaokulda zorla sahneye çıkarmışlardı."

"Nasıl oynamıştın amirim?"

"Oynayamamıştım ki! Tek sahnede kısa bir rolüm vardı, altı ay prova yaptık, benden önceki salak sonraki sahneye atladı. Ben kuliste kaldım. Biraz yavaş sür."

Harun istemeyerek de olsa biraz yavaşladı:

"Bu işte örgütün parmağı var mıdır?"

"Bilmiyorum. Hangi örgüt intihar süsü verip adam öldürüyor? Öldürseler çoktan biz yaptık, cezalandırdık diye yazarlardı."

"Zaman değişti. Örgütler de değişti."

"Orası öyle. Bu işin siyasi bir bağlantısı olduğu açık, ted-

biri elden bırakmamak lazım."

Behzat Ç.'nin telefonu çalıyordu.

"Amirim şu melodiyi değiştir artık."

"Bilmiyorum ki nasıl değiştiğini."

"Konuş da ver, ben değiştiririm. Kimmiş?"

Numaraya baktı, tanımıyordu.

"Bilmiyorum," dedi.

Arayan kirpi bıyıklı genç savcıydı.

"Şu intihar eden kız, Betül Gülsoy'la ilgili arıyorum," dedi.

"Biz de ilk dosyayı bugün tamamlayıp size getirecektik. Otopsi emri lazım."

Savcı birkaç dakika konuştu. Behzat Ç. gözünü yol kenarındaki çamurlara dikip sadece dinledi. Hatta bir ara yüzünden bir karartı geçti.

"Tamam, anladım," deyip kapattı.

İki polis arabanın içinde bir an göz göze geldiler.

Harun, "Ne var?" dedi.

"İşin içinde iş var."

9.

Kapının üstünde Avukat Ertan Cansun yazıyordu. Behzat Ç. tüm bu koşuşturmanın arasında yine unuttuğu bir şeyler olduğunu seziyordu. Harun zili çaldı. Ağır makyaj altında güzel sayılabilecek, eteği dizlerinin bir karış üstünde bir sekreter kapıyı açtı. Atletizmle uğraşsa göğüs farkıyla pek çok yarış kazanabilirdi.

"Buyurun."

"Ertan Bey'le görüşecektik."

"Kim diyelim?"

"Polis."

Harun, "Cinayet Masası," diye ekledi. Karşı tarafı etkilemek için zaman zaman bu sıfatı kullanırdı. Sekreter Harun'u şöyle bir süzdüğüne göre amacına da ulaşmıştı.

"Beni takip edin."

Sekreteri takip ettiler, iki polisin gözleri ister istemez sağ sol yapan kalçalara kaydı. Bir iki dakika, bekleme salonunda sekreterin Ertan'a haber vermesini beklediler. Odaya girince Ertan ayağa kalktı, el sıkıştılar.

"Betül Gülsoy'u tanıyor musunuz?"

"Evet. Bir şey mi oldu?"

"İntihar etti."

Ertan'ın yüzü asıldı, hayretle bağırdı:

"Ne zaman? Öldü mü?"

"Evet. 1 Ocak'ı 2 Ocak'a bağlayan gece."

Ertan kendini toparlamak için koltuğuna oturup sustu, bir sigara yaktı.

"Kusura bakmayın," diyerek polislere de Marlboro Light paketini uzattı. Harun almadı, Behzat Ç. kendi 216'sından yaktı.

Ertan, "Bir türlü bırakamıyorum şu mereti," dedi. Behzat Ç.'nin en nefret ettiği muhabbet, sigara içenlerin sigaradan dert yanması olduğundan, hemen konuya girdi.

"Betül size bir konu hakkında başvurmuş galiba."

"Nereden biliyorsunuz?"

"O da bize kalsın."

Aslında eski karın söyledi demek istememişti. Zaten dikkatini zor topluyor; eski karım Ceyda, eski sevgilim Bahar, eski sevgilimin eski kocası Ertan, her şey eski diye düşünüyordu. Ertan yakışıklı sayılmazdı, orta boyluydu, duvardaki gençlik resmine bakılırsa sonradan biraz kilo aldığı anlaşılıyordu, konuşurken boynundaki damarlar belli oluyordu, aynı kendisinde olduğu gibi.

"Evet, bana danıştı, yaklaşık iki ay önce."

"Konu neydi?"

"Tam olarak bilmiyorum."

"Nasıl yani?"

"O da bana kalsın."

Odaya bir sessizlik çöktü. Ertan'ın gülümseyen yüzünün altında, çetin ceviz bir ifade seziliyordu.

"Yani zannettiğiniz gibi bir avukat müvekkil görüşmesi değildi. Genel olarak bilgi aldı. Ben bu tip konularda insanlara yardımcı olmayı severim."

Harun, "Biliyoruz," dedi. "Eskiden üyesi olduğunuz örgütün davalarına da bu yüzden ücretsiz olarak giriyorsunuz."

"Bu sizi alakadar etmez. Soracaklarınız bittiyse..."

Behzat Ç., "Hayır bitmedi, müsaade edin," dedi. "Betül'ün intiharıyla ilgili pek çok şüphe var. Bu yüzden onunla ilgili her şey bizi yakından ilgilendiriyor. Size danıştığı konu neydi, onu merak ediyoruz."

"Bunu size söylemek zorunda değilim."

Behzat Ç.'ye bu sizli bizli konuşmadan fenalık gelmişti, yine de zorladı kendini, resmî havayı bozmadı.

"Biliyorum, değilsiniz. Ama birbirimiz için işleri zorlaştırmanın anlamı yok. Dikkat ettiyseniz, o gece nerede olduğunuzu sormadım."

"Beni tehdit mi ediyorsunuz?"

Harun bir çıkış yapmak isteyince Behzat Ç. onu eliyle susturdu.

"Hayır, ama bize yardımcı olmazsanız, ifadenizi resmî kanallar yoluyla almak zorunda kalırız. Sizin de işiniz gücünüz vardır, bir sürü vakit kaybı. Oysa şimdi ne güzel sohbet ediyoruz."

Ertan, "Sormayı unuttum, ne içersiniz?" diye sordu.

Ertan'ın bürosunda bir şey içmemiş, Suluhan'a gelip çay söylemişlerdi. Eda da yeni haberlerle gelmişti.

Harun "Tam dayaklık bir tipti," dedi. "Yok sizinle konuşmak zorunda değilim, yok söylemek zorunda mıyım? Vereceksin budaklı odunu, vereceksin kızılcık sopasını. Ulan senin karşında kim var! Sanki keyfimizden koşturuyoruz. Sonunda yine konuştu ama muallak, bence bir şeyler gizliyor."

Harun'un ceptelefonu titreyince, masanın üzerindeki çaylar da titredi. Biraz uzaktan Ulus Pazarı esnafının uyumsuz, atonal çığırmaları duyuluyordu.

"Ha! Anlamadım. Tamam, tamam. Çayımı içeyim geliyorum."

"Kim?"

"Hayalet. Taksicinin boğazını kesen psikopatı takip ediyormuş."

"O örgütün Ankara sorumlusunun peşinde değil miydi?"

"Aynı anda beş adamı takip ediyor herhalde, ben ne bileyim. Geçen akşam beni bile takip etmiş. Hüseyin Ağbi'nin yerine girdiğimi görünce yanıma geldi."

Harun tek yudumda çayın yarısını içip acayip sesler çıkardıktan sonra:

"Bayağı sıcakmış," dedi.

"Yavaş biraz."

Eda gülüyordu.

"Sen niye gülüyorsun?"

"Hiç."

"Koşturup duruyoruz işte, çay içecek vaktimiz yok. Bütün gün büroda oturmaya benzemez bu işler." İkinci yudumda çayın dibini gördü. "Hah hoh ha! İnsan bunu biraz ılık getirir! Ben gidiyorum, var mı söyleyeceğiniz bir şey?"

Eda biraz kırgın ama ılık bir ses tonuyla. "Büroya uğrarsan, bardaki görüntüler CD'ye aktarılacaktı," dedi. "Teknik büroya söyle de sallamasınlar. Adamın ceptelefonunu geri vermemiz lazım."

"Sen büroya gitmeyecek misin?"

Behzat Ç., "O benimle Dil-Tarih'e gelecek, Vahap Hoca'yı görmeye," dedi. "Sonra bütün gün büroda oturuyor diye laf ediyorlar."

Harun bu laf üzerine gülerek uzaklaştı.

"Sen görüntüleri seyrettin mi?"

Eda, "Evet," dedi. "Betül iki yerde görünüyor. Birinde dans ederken, diğerinde bir adamla konuşurken."

"Adam net mi?"

"O kadar değil. Yine de bir eşkâl çıkar."

"Bu görüntüyü çekenin yaralamadan sabıkası vardı değil mi?"

"Evet. Arkadaşının da narkotikten var, tuvaletteki captagonlar da onun üstüne kaldı zaten. İki yıldır görüşmüyorlarmış, o akşam eğlenirken hatıra olsun diye çekmişler. Ama ikisinin görüntüsünden çok, pistte dans eden kızların görüntüsü var."

"Nasıl yani? Röntgencilik mi?"

"Biri piste doğru durmuş, öteki de onu çekiyormuş gibi, arkasında dans eden kızları çekmiş."

Masaya çayevinin sahibi Dursun geldi. İlerlemiş yaşına rağmen dinç görünen, her daim tebessüm eden, nüktedan biriydi. Fazla durmadı, hal hatır sorup gitti.

"Betül avukata sadece taciz hakkında mı danışmış?"

"Evet. Yani işte tacizin cezası ne kadar, dava açılırsa süreç nasıl işler, mahkemeye somut kanıt olarak ne sunulabilir gibi şeyler."

"Ertan, 'Tacize mi uğradın?' diye sormamış mı?"

"Hayır. Belki de sormuştur ama bize söylemedi."

"Belki bir arkadaşının başına böyle bir şey gelmiştir."

"Olabilir."

Tepeden aşağıya doğru ısı veren elektrikli soba masayı cehenneme çevirmişti. Gömleğinin üst düğmesini açtı.

"Bu Ertan'ı iyice soruşturmak lazım. Gökhan'la da ilişkisi var muhtemelen. Tabii Gökhan Betül'ü aşağıya atıp İngiltere'ye dönmediyse. Gökhan'ın Türkiye'ye sahte pasaportla girdiği kesin mi?"

"Metin öyle diyor."

Behzat Ç. sesini alçalttı. "Metin öyle pek güvenilir bir adam değil," dedi. "Güvenilir olsa sana niye bu bilgiyi versin? Asıl önemli nokta şu, madem adam aranıyormuş, neden yakalamamışlar?"

"Ellerinden kaçırmışlar."

"Yok ya, çok komik. Ellerinden kaçırmışlar ama tarifeli uçakla İngiltere'ye gittiğini biliyorlar."

"İngiltere'ye döndüğü kesin değil. Sadece bir tahmin."

"Silahın balistik raporu ne zaman gelir? Recep bir şey dedi mi?"

"Tarih vermedi. Ama silahı almışlar."

Şakağını iki parmağıyla yuvarlaklar çizerek ovaladı. Yorgun olmasına rağmen, dün gece yatakta sağa sola dönüp durmuş, doğru düzgün uyuyamamıştı. Eda kalkarken "Vahap Hoca'ya ne soracağız?" dedi. İkisinin aklında da aynı şüphe vardı ama açığa vurmadılar. Behzat Ç., "Hal hatır soracağız," demekle yetindi.

10.

Dil-Tarih'in ön bahçesinde bir sürü sivil polis vardı. Behzat Ç. tanıdıklarına selam verip "Ooo, bütün Asayiş Şube de buradaymış," diye düşünürken, okulun giriş kapısında Metin'i gördü. Kısık sesle, "Ne arıyor burada?" diye sordu.

Eda, "Belki okulda gerginlik vardır," dedi.

Metin'in yanından soğuk bir selamla geçtiler. Okul sakindi. Geniş ve yüksek taş koridorların arasında öğle tatiline çıkmış öğrencilerin sesleri çınlıyordu. Duvarlar afişlerle kaplıydı. Eda'dan ıslak mendil isteyip, Irak işgaliyle ilgili bir afişin altında botlarını sildi. Çamurlu botlarla hocanın yanına girmek istemiyordu.

Ceptelefonuyla konuşan Eda, "Taksiciyi keseni yakalamışlar," dedi. "Hayalet, 'Özcan'ı alalım mı?' diye soruyor."

"O kim?"

"Örgütün Ankara sorumlusu."

"Sessiz sakin bir yerde alsınlar. Gürültü patırtı olmasın. Betül de zaten üye değil, sempatizan; bir iki soru sorup bırakırız."

Türk Dili katında Vahap Sarı'nın odasını sordular, korido-

run ortasındaydı. Eda'nın telsizi ötünce, bir iki öğrenci ters ters baktı. Behzat Ç., "Kıs şunu," dedi. "Betül'ün çantasındaki adreslerden bir şey çıktı mı?"

"Hayır. İki adres vardı zaten, biri derginin adresiymiş, diğerinde de kimse oturmuyor. Ulus'ta boş bir ev."

Dil-Tarih'te girişteki ana kapıdan çıkılan bir orta bahçe vardı. Behzat Ç. camın önünde durup bir süre kaygılı gözlerle bahçeyi süzdü. Öğrenciler ellerinde kitaplarla sağa sola gidiyor, kimileri soğuğa rağmen banklarda oturuyor, kimileri de kartopu oynuyordu. Onlara özendi, hatta kendi öğrenciliğini düşünüp gıpta etti biraz.

Askerî liseden atılıp da elinde bavuluyla Ankara'ya dönünce Rahmet Albay taş gibi durmuştu karşısında. Polis Akademisi'nin sınavlarına gireceğini söyleyince bile burun kıvırmış, "1. Amatör'de topçu ol daha iyi," demişti. "Sende bu kafa olduktan sonra, polis olsan ne olur, başkomiserlikten öteye geçemezsin." "Sen de bu kafayla albaylıktan öteye geçemedin," diyecekti ya tutmuştu kendini. Annesi o kadar ağladı, "Araya bir iki paşayı sok, bak bu çocuğun sicili kötüdür, sınavı geçse bile almazlar akademiye," dedi ama dinletemedi. Rahmet Albay, "Cezası neyse çekecek," dedi. "Onu komutanına yumruk atarken düşünecekti. Torpil, iltimas bizim işimiz değil." "Öyle deme, komutan da evladımın burnunu kırmış." "Kırar, komutan bu. İsterse kafasını da kırar..." Akademiye sorunsuz girdiğine göre, belki de yüzsuyu dökün konuşmuştur birileriyle, tabii buralar sır olarak kalmıştı. Ama akademiye girdiğini göremedi Rahmet Albay, mezara Şevket'le beraber indirdiler, yine böyle karlı bir gündü, kıbleyi bulana kadar imam üç sefer uyarmıştı. "Nur içinde yatsın. Senin bir suçun yok, takdiri ilahi..." Behzat Ç., "Siktir lan," dedi içindeki sese. "Takdiri ilahiymiş." "Öyle deme, çarpılırsın."

"Bir şey mi dediniz?"

"Ne!"

Eda, "Bir şey mi dediniz?" diye tekrarladı.

"Yok, bulalım şu odayı."

Vahap Sarı'nın oda kapısında kendi adının dışında iki kişinin daha adı yazıyordu. Kapıyı çalıp girdiler. Üç masanın zor sığdığı küçük bir odaydı. Kendi odası bunun iki katıydı. Yirmi beş yaşlarında bir kadın, başını bilgisayardan kaldırdı:

"Evet?"

"Vahap Sarı'yı aramıştık."

"Yemeğe çıktı."

"Ne zaman gelir?"

"On beş dakika sonra gelir herhalde."

Kadın sinirliydi, muhtemelen işini bölmüşlerdi. Odadan çıktılar, koridorun karşısındaki camın önüne gittiler. Behzat Ç. ellerinde sigarayla geçen öğrencileri görünce bir 216 yakıp "Bu soğukta niye herkes bahçede dolaşıyor?" diye sordu.

Eda, "Bunlar solcu," dedi. "Arka kantini sağcılara vermişler, bunlara da küçük bir çardak yapmışlar orta yere, ama içine sığmıyorlar..."

Behzat Ç. arka bahçeye baktı, tren yolu tarafına asılmış büyük Türk bayrağını görünce okuldaki jeopolitik dizilişi anladı. Okul merkezdeki bahçeden ikiye bölünmüştü; ortayı ve "ortanın solunu" solcular tutmuş, arka bahçeye doğru, sağın en ucuna da sağcılar konuşlanmıştı. Herkes sınırını biliyor gibiydi, ortalık sütlimandı. Bu arada kaşına küpe çaktırmış bir eleman gelip Behzat Ç.'den ateş istedi. İçinden, "Tipe bak!" derken 216'yı dudağının kıyısına yerleştirip, cebindeki çakmakla yaktı sigarayı. Acayip giyimiyle ortanın solunda dolaşan, saçlarını masmavi boyatmış kızı görünce, "Bu da mı solcu?" diye sordu.

Eda, "Onun politik bir görüşü yoktur herhalde," dedi. "Öbür tarafa gidemediğinden solcuların arasında dolaşıyor."

Behzat Ç. eliyle göstermeye gerek duymadan, "Şu karların ortasında yatan manyaklar kim?" diye sordu.

"Onlar anarşist. Öyle yattıklarına bakma, kavga çıktı mı pis dövüşürler."

"Sen nereden biliyorsun bunları?"

"Benim de kuzenim burada okuyor, söylemedim mi? Kaç sefer geldim, küçücük okul, herkes iç içe geçmiş."

Behzat Ç., "Öyle öyle," dedi. "Kırk metrekare yerde elli çeşit adam var."

"Bu okulda yer darlığından ötürü, solda birlik sağlanmış. Bizim kuzen böyle diyordu."

"Senin kuzen de mi solcu?"

"Yok canım, ne işi olacak. Öyle arada kaynıyor o da."

O arada orta boylu, şişman ve gözlüklü bir adam bekledikleri kapının koluna yapıştı. Bir an tereddüt ettiler, daha iki dakika olmamıştı.

"Vahap Bey?"

"Evet."

"Biraz konuşabilir miyiz?"

Vahap soran gözlerle bakıyordu.

"Polis."

Vahap'ın arkasından odaya girip masanın kenarlarındaki iki sandalyeye oturdular. Vahap kalın camlı gözlüklerini düzeltti, masası gayet düzenliydi. Bilgisayar başındaki kadın yine ters ters baktı.

"Betül Gülsoy'la ilgili görüşmeye geldik."

Vahap başını üzüntüyle öne arkaya salladı: "Evet, üzücü bir olay."

"Nereden duydunuz?"

Bir an bocaladı.

"Yani, hepimiz duyduk tabii, üzüldük."

"Nasıl bir öğrenciydi?"

"Çalışkan bir öğrenciydi diyebilirim. Derslere düzenli de-

vam ederdi. Bizim sınıflar biraz kalabalıktır, ama o kendini belli ederdi."

"Nasıl belli ederdi?"

"Çalışkanlığıyla, düzenliliğiyle."

"Güzelliğiyle?"

Vahap, "Anlamadım," dedi. Biraz daha yaklaşıp gözlüklerinin üzerinden baktı. Behzat Ç. bu adamı hiç sevmemişti. Çipil mavisi gözleri, şişkin yanakları, tam tokatlık yağlı bir suratı vardı. Bilgisayarın başındaki kadın da dönmüş onlara bakıyordu. Vahap "Sen yemeğe çıkmıyor musun?" diye sorunca kadın çantasını toparlayıp gitmeye hazırlandı. Odaya tedirgin edici bir sessizlik çöktü.

Behzat Ç., "Böyle anlarda kız doğdu derler," dedi.

Vahap güldü: "Evet, bu deyimi duymuştum." Kadın kapıyı çarpıp çıktı, Behzat Ç. bu kadın hocalık yapmaya başladıysa vay öğrencilerin haline diye düşünüyordu. İnsanın aklına her geleni söyleyememesi kimi zaman büyük kayıptı.

"Ne içersiniz?"

"Bir şey almayalım. Küllük var mı?"

Vahap Behzat Ç.'nin önüne boş bir plastik bardak koyarken Eda, "Betül'le aranız nasıldı?" diye sordu.

"İyiydi. Yani bir hocayla öğrencinin arası ne kadar iyi olabilirse. Son dönemde derslerini biraz aksattığı için bir iki sefer makul dille uyarmıştım. Böyle bir şey yapacağını hiç ummazdım. Demek ki çok ciddi sorunları varmış."

"Size sorunlarını anlatır mıydı?"

"Yani, okulla ilgili bir sorunsa anlatırdı. Ben öğrencilerimi dinlemesini severim, isteyen kapıyı çalıp karşıma oturur."

"Betül size okulla ilgili hangi sorununu anlatmıştı mesela?"

Vahap bocalamaya başladı, ellerini tedirgince ovuşturup duruyor, nereye koyacağına bir türlü karar veremiyordu.

"Hatırlamıyorum. Derslerle ilgili şeylerdi herhalde."

"Kendisini telefonla arar mıydınız?"

"Yani, şey..."

Behzat Ç. kahverengi gözlerini biraz kısıp "Bak hocam," dedi. "Ben mesleğim gereği açık konuşmasını sevmem. Ama seninle açık konuşacağım. Aranızda hoca öğrenci ilişkisi dışında bir şey yaşandı mı?" Oturduğu sandalyeye yaslanıp ellerini başının arkasında kenetledi, 216 dudağının kenarından sarkıyordu. Gayet açık bir soruydu.

Vahap, "Ha... Ha..." diye kekeleyip muhtemelen "Hayır," demeye çalışırken koridorda büyük bir gümbürtü koptu. Kapının üstündeki dikdörtgen cam kırıldı, dışarıda yükselen haykırışlar, cam kırıklarıyla birlikte odanın içine doldu. İki polis refleksle ayağa kalkıp silahlarını kontrol ettiler. Vahap'ın gözlerindeki korku bir kat daha arttı: "Yine mi?"

"Ne yine mi?"

"Yine kavga çıktı."

Behzat Ç. ve Eda koridora çıkınca Vahap arkalarından kapıyı kapattı. Ellerinde demir çubuklar olan otuz kadar adam koridoru savaş alanına çevirmişti. Behzat Ç. ne olduğunu tam olarak anlayamadı. Biraz ötedeki bir sınıfın önünde demir çubukların ve satırların inip kalktığını görünce oraya koştu.

Yedi sekiz kadar adam yere düşmüş bir öğrencinin başına üşüşmüş, kimi tekme atıyor, kimi demirle vuruyordu. Adamlardan birini omzundan itti, diğerini kenara savurdu. Bu arada güçlü bir el omzundan çekince, arkasını döndü, bir adamla gırtlak gırtlağa geldiler. Adam elindeki satırı indirmeye hazırlanıyordu ama Behzat Ç.'yi görünce durdu. Bir an, sanki fotoğraf çektiriyormuş gibi dondular. Gözü bu şişman ve gözlüklü adamı bir yerden ısırıyordu ama o telaşta çıkaramadı. "Polis!" diye bağırdı. "Açılın lan!"

Karşısındaki satırlı geri çekilince diğerleri de onu takip etti. Yerde yatan öğrencinin biraz uzağında durdular. İçlerinden biri geri çekilirken yerde yatanın kafasına okkalı bir

tekme sallamıştı. Behzat Ç., "Polis! Dağılın ulan!" diye yineledi. Kalabalığın arasından biri, "Sen bu devletin polisi değil misin?" diye bağırdı. "Terôristleri mi koruyorsun?" "Koruyun, koruyun! Ülkücüye çekin copları, terôriste insan hakları!"

Şişman ve gözlüklü adam, bağıranlardan birinin ensesine bir şaplak indirdi, arkasını dönüp koridorun ucuna doğru koşar adım uzaklaşınca diğerleri de onu takip etti. Bu esnada, üstüne gelen güruhu görüp korkuya kapılan turuncu saçlı bir kız pencereyi açıp çığlık çığlığa bağırmaya başladı. En başta giden, "Sus lan orospu," deyip bir tokat atınca, koridora düştü. Kız çığlığa devam ederken elleriyle başını kapattı, gelen tekmelerden en az hasarla kurtulmaya çalıştı.

Behzat Ç. ve Eda yerde yatanın başına eğildiler. On sekiz yaşlarında, esmer, seyrek sakallı bir çocuktu, kulağının arkasından kan geliyordu. "Bir şeyim yok," dedi. Behzat Ç. çocuğun başını kaldırıp kulağının arkasına sıkıca bastırdı. "Şu Vahap'a bak, sargı bezi gibi bir şeyler var mıymış." Eda Vahap'ın odasına gitti, kapıyı zorladı ama açamadı:

"Kilitli!"

"Ne?"

"Kapı kilitli."

Dışarıdan slogan sesleri geliyordu. Birkaç camın daha tuz buz olduğu duyuldu. Bahçeye baktı, on dakika önce kartoplarının uçtuğu yerde şimdi taşın bini bir paraydı. Elinden şıp şıp kan damlayan başka bir öğrenci daha gelip Behzat Ç.'nin yanına çömeldi.

"Sana ne oldu?"

"Elime satır geldi."

Avucunun ortasında keskin bir yarık vardı.

"Kafana gelmesinden iyidir."

Eda diğer kapılara da baktı ama bütün hocaların kapısı kilitliydi. On tane öğrenci koşarak gelip yerde yatanın çevre-

sinde toplandı. Behzat Ç. ne olduğunu tam anlayamadığından çocuğu bir kolundan tutmuş, bırakmıyordu. Biri Behzat Ç.'yi omzundan itti: "Siktir lan faşist!" Biraz sendeleyip ayağa kalktı, ortalık iyice kalabalıklaşmıştı, kendisine küfredeni bulsa tokadı yapıştıracaktı. Kıvırcık saçlı bir kız, "Kime bakıyorsun, şerefsiz!" dedi.

"Defolun gidin!"

"Katiller!"

Başının üstünden geçen bir taş arkasındaki camı kırdı. Gelen kalabalıktan iriyarı bir tip yaralı arkadaşını sırtladı, koşar adım uzaklaştılar.

Giriş kapısının önünde Eda'nın verdiği ıslak mendille elini siliyordu. Yüz kadar çevik kuvvet polisi, gaz maskelerini takmış içeri girmeye hazırlanıyordu. Aybars da bir köşede durmuş, suratında bilgiç bir tebessümle bekliyor, telsizle birilerine talimat veriyordu. Behzat Ç.'yi görünce, "Sen burada ne arıyorsun?" dedi.

"Bilmiyorum..." Telefonu çalınca gerisini getiremedi. Ceyda arıyordu, işte o an bugünkü buluşmayı unuttuğunu hatırladı.

Okulun içine arka arkaya gaz bombaları atılmaya başlandı. Atılan bombalar, camların o ana kadar kırılmayan taraflarını da tuz buz edip bahçeye düşüyordu. Ceyda soluk almadan konuşuyordu, çevresindeki gürültü nedeniyle sadece belli belirsiz bazı sözcükleri duyuyordu:

"Nerdesin... Sorumsuzluk... Berna... Baba olmak... Fedakârlık... Biraz değiş..."

Çevik Kuvvet amiri, polislerin önünde durup herkesin duyabileceği bir sesle son talimatını verdi:

"Giriyoruz! Cama, çerçeveye, devlet malına zarar vermek yok. Sadece işinizi yapın." Polisler kapıları kırıp içeri girdi, önlerine geleni coplayarak işlerini yaptılar. Behzat Ç. telefonu kapattı.

"Amirim dikkat!"

Eda Behzat Ç.'ye aniden sarılıp kenara çekti. Böylece içeriden atılan bir taşın kafasına gelmesini önledi. Eda'nın diri göğüsleri Behzat Ç.'nin vücuduna yapışmıştı. Ayrıldılar, ikisi de gülüyordu.

"Kafayı yardırmadan gidelim."

İyi ki okul bahçesine arabayla girmemişlerdi, yoksa bu hengâmeden arabayı çıkarmaları mümkün olmazdı.

Behzat Ç., "O satırlı adamı tanıyor muydun?" diye sordu.

"Hangisini?"

"Şişman ve gözlüklü olan. Gırtlak gırtlağa geldiğim."

"Hayır."

"Benim gözüm bir yerden ısırıyor."

11.

Eda'ya arabada beklemesini söyleyip hızla Yunus'un muayenehanesine girdi. Ceyda çoktan gitmişti. Onu göremeyince biraz bozulmuştu ama Yunus'un söyledikleriyle beyninden vuruldu:

"Ne dedin, bir daha söyle!" dedi.

"Önce otur istersen."

"Bir daha söyle, tam anlamadım!"

Yunus elindeki uyuşturucu hapları masanın önüne koydu.

"Bunları Berna'nın odasında bulduk."

Behzat Ç. masanın önündeki koltuğun ucuna oturdu, bir eli alnındayken, diğer elindeki hapları uzun uzun inceledi. Berna'nın adını, Ceyda altı aylık hamileyken rüyasında görmüştü. Rüyalara saygı gösterdiğinden, hiç itiraz etmemişti. İlk defa on iki yıl önce kayınbabasının tavsiyesiyle buraya gelmişlerdi. Ceyda bunalımlarından, korkularından bir türlü sıyrılamıyordu. Karısıyla kızını hep burada kaybettiğini düşünürdü ve bir bakıma da doğruydu. Aklında hep aynı soru vardı: "Ne zaman başladı?" Boşandıktan bir yıl sonra Ceyda Yunus'la evlenmişti.

"Profesyonel yardım alması lazım. İntihar eğilimi var."

"Ne!"

"İntihar eğilimi var."

"Saçma sapan konuşma!"

"Profesyonel yardım alması lazım."

Behzat Ç. hapları masaya bıraktı, başı hafif eğik, kaşları çatıktı. Saldırgan ve soru dolu gözlerle Yunus'a bakıyordu.

"Yani ben Berna'ya psikoterapi yapamam, aile dışından biri olması lazım."

Başını eğdi, gözünün önünden bir sıçrama halinde görüntüler geçiyordu. Bu görüntülerde Yunus'un yakasına yapışıyor, "Sen aile misin ulan!" deyip silkeliyor, alnının ortasına kafayı gömüyordu. Başını kaldırdı, derin bir nefes aldı, tuttu kendini.

"Bu hapları nereden almış?"

"Erkek arkadaşından."

"Erkek arkadaşı mı? Erkek arkadaşı mı var?"

Ellerini bacaklarının iki yanına sürttü, ne yaptığını bilmeden 216 arıyordu.

"Yirmi bir yaşına geldi, bunlar doğal şeyler."

"Beni niye çağırdınız?"

"Haberin olsun."

Behzat Ç.'nin sigortası bu söz üstüne attı, ayaklandı. "Haberin olsun ha! Haberin olsun! Şimdi mi söylüyorsun bunu!" Masanın üstünde ne varsa Yunus'a atıyordu.

"Sakin ol, sakin ol!"

Son olarak koca bir ajandayı fırlattı.

"İçimden de ona kadar sayayım mı?" Bu yöntemi hizmet içi eğitim nedeniyle girdiği psikoloji seminerinden hatırlıyordu. Kalemlik Yunus'un kafasında patladı.

"Sakin ol dostum, sakin ol!"

"Ne dostu lan puşt!"

Silahını çıkardı, Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'na al-

dırmadan emniyetini açıp kurşun sürdü. Yunus'un rengi atmıştı.

"Dur, ne yapıyorsun!"

Silahı Yunus'un kafasına dayadı. Odaya giren sekreter bir çığlık attı, ardından koşarak uzaklaştı.

"Berna'nın kılına zarar gelirse seni vururum."

Yunus kekeliyordu.

"Anladın mı lan?"

"Anladım."

"Güzel."

Hapları cebine koyup hızla çıktı. Sekreter telefona yapışmıştı.

"Polisi mi arıyorsun?" Telefonun ahizesini sekreterin elinden aldı. "Ben yardımcı olayım." Sekreter korkudan büyümüş gözbebekleriyle tatlı bir kızdı. Bekleme odasındaki iç açıcı tablolara baktı, biraz sakinleşmişti. Aklına bir şey gelince hızla Yunus'un yanına döndü. Sekreter bir çığlık daha attı. Yunus'un yüzü hâlâ sapsarıydı.

"Erkek arkadaşı kim?"

"Alp diye bir çocuk. Aynı okuldalar."

"Bu işleri yaptığını nereden biliyorsun?"

"Berna söyledi."

"Berna mı? Onun haberi var mı hapları bulduğunuzdan?"

"Var. Biz her şeyi konuşuruz."

Arabaya döndüğünde Eda ondaki değişikliği fark etti ama durumun nazikliğini bildiğinden bir şey sormadı.

"Sen kullan," dedi. "Kafam biraz karışık."

Yer değiştirdiler. Ceptelefonundan Berna'yı aradı, yirmi sefer çaldı ama açan olmadı.

Ertesi gün Cinayet Bürosu'nda oturmuş, iki röntgencinin çektiği bar görüntülerini seyrediyorlardı. En uzunu iki dakikalık üç ayrı kayıt vardı. Görüntüleri iki sefer seyrettik-

ten sonra VCD'yi kapattılar. Harun elindeki deftere vurdu. "Peh! Şu cümleye bakın." Betül'ün Gecelik'inden bir cümleyi yüksek sesle okudu: "Erkekler hangi statüden olurlarsa olsunlar, biraz rahat, kendi halinde bir kız gördükleri zaman hemen sikmek istiyorlar." Odadaki erkekler güldü. Bir yandan da göz ucuyla Eda'ya bakıp onun tepkisini merak ediyorlardı. Eda bu cümleden sonra beklenildiği gibi kızarmadı. Zaten bekledikleri gibi bir kız olsa, Cinayet Masası'ndaki bunca kıllı erkeğin arasında ne işi olurdu? "Açık sözlüymüş," deyince bütün bakışlar ona döndü. Behzat Ç., Eda'nın altta kalmayan, bıçkın tavırlarını her seferinde içten içe tebrik ediyordu. Eda Harun'un elinden defteri alıp, "Bir de şu cümleye bakın," dedi. "Kişinin Sex Shop'ta Osmanlıca hocasıyla karşılaşması tuhaf bir deneyim."

"Sex Shop'a da mı gidiyormuş bu kız?"

Eda, "Evet," dedi. "Masasının üstünde de pornoyla ilgili kitaplar varmış. Şimdi sorulması gereken iki soru var. Birincisi, bu kız Sex Shop'ta ne arıyor? İkincisi orada karşılaştığı hoca kim? Gerçi ikincisinin cevabını biliyoruz."

Harun, "Kimmiş, ben bilmiyorum?" dedi. Biraz düşündü: "Vahap Hoca demeyin."

"Günaydın."

"Alalım o zaman hocayı."

Behzat Ç., "Biraz daha bekleyelim," dedi. "Adam ne ayakmış iyice anlayalım. Bir de burası hangi Sex Shop, onu da bilmek lazım. Benim garibime giden, bu kızın porno merakı. Bunun arkasında ne var? Kime soracağız bunu?" Aklına *Haylaz* dergisindeki çıplak ve parçalanmış vücut fotoğrafları geldiğinden, belki de en doğrusu Bahar'a sormak diye düşünüyordu. Madem araları o kadar iyiymiş, bu konuyu da konuşmuşlardır. Bahar'ı düşününce kalbi bir iki tempo daha hızlı atmaya başladı. Oysa bugün düşünceliydi, odadaki gülmelere bile isteksizce katılıyordu.

Harun, "Bence Migros güzeline soralım. Nasılsa bugün konuşacağız," dedi. Babası ve Tahsin devreye girip Ayşen'i çıkardıklarından beri ona bu ismi takmışlardı. "Özellikle kaldıkları yurdu çok merak ediyorum." Harun'un merakının haklı sebepleri vardı, kızların kaldıkları yurdun adı, İdeal Kız Öğrenci Yurdu'ydu. Odadaki erkekler bir daha toplu-ca güldü.

Cevdet hızla odaya dalıp boş bir sandalyeyi devirdi. Elindeki fotoğrafı uzattı. Behzat Ç. VCD'nin play tuşuna basıp ekrana yaklaştı. Az önce seyrettikleri görüntülere tekrar bakıyordu. "Bakalım, fotoğrafta iyi çıkmış mı?" Diğer polisler de ekrana yaklaştı. Harun fotoğrafa bakıp "Gözüm bu adamı bir yerden ısırıyor," deyince bütün bakışlar ona döndü.

"Nereden?"

"Bilmiyorum."

Behzat Ç. görüntüleri yeniden oynattı, koca barda otuz kişi vardı. "Bu bar niye bu kadar boş?"

"Çünkü tam yılbaşının ertesi."

İlk görüntüde Betül kendinden geçmişçesine dans ediyordu.

Harun, "Güzel dans ediyor. Stili var. Ne kadar alkol aldı acaba?" dedi.

"Otopside ortaya çıkar."

Kamera el değiştirdi. Görüntü bir an bulandı, ardından tekrar piste döndü. Behzat Ç. bir iki kare geri aldı, kamera tam el değiştirdiği an biraz çapraz da olsa bar gözüküyordu. Kumandayı Harun'a verip "Tam o anda durdursana," dedi. Harun denileni yaptı.

"Bu barda oturan çizmeli adam kim?"

Behzat Ç. odadan ses gelmeyince kendi sorusunu yanıtladı: "Yavuz. Tabii o gece başka bu tarz çizme giyen yoksa. Bir de bu kadar iriyarı olması lazım. Bu görüntünün saati belli mi?"

"Gece on ikiden önce. Bir de tam biri çeyrek geçe çekilmiş bir görüntü var. Yanlışlıkla çekmişler, barda oturan adamların sırtı gözüküyor, bir de arka tarafa açılan koridor. Oradaki adam da Yavuz herhalde, ama yanına biri gelmiş."

"Yavuz niye diğerlerinin masasında değil de barda oturuyor?"

"Çünkü bu barda masa yok. Rock bar burası, içkini ayakta içip dans edeceksin."

Behzat Ç. başını iki yana sallayıp "Gençleri anlamak zor," dedi. Gençlerin eğlenme biçiminden mi bahsediyor, yoksa genel bir hayıflanmayı mı dile getiriyor pek anlaşılamadı. Eli alnında bir süre düşünceli durdu, onun neden yazıklandığını az çok tahmin eden tek kişi Eda'ydı, "Amirim iyi misiniz?" dedi. En nefret ettiği soruydu: "Saçma sapan konuşma, diğer görüntüye geçelim."

İkinci görüntünün odağında, barda dans eden başka bir kız vardı. Kamera mini etekli kızın bacaklarına zum yaptı. "Adamlar da tam rontçuymuş ha!" Odadaki kıllı polislerden "Hi ho hahaha!" gibi sesler çıktı. Görüntünün fonunda bir adam Betül'e yaklaştı.

"İşte burada dur!" Cevdet'in getirdiği fotoğrafı ekranın yanına koydu: "Bakın bakalım, benziyor mu?"

"Daha yakışıklı çıkmış."

"Tabii, bayağı oynamışlar fotoğrafla. Bu adam o gece bekleyenler arasında yoktu, değil mi?"

Harun o akşam aldıkları kimliklerin fotokopilerine baktı.

"Hayır."

"Tabii kaçırmadıysanız."

Betül'e yaklaşan adam onun kulağına bir şeyler fısıldayınca, Betül onun yanından ayrıldı. Görüntünün sonuna doğru kamera döndü, ekranda barın ışıkları nedeniyle bulanık görüntüler belirdi.

"Şurada dur."

"Nerede?"

"Terasa çıkışın gözüktüğü yerde. Aykut değil mi şu? Erkek arkadaşıyım diyen."

"Evet."

"Yanındaki kim?"

"Ayşen galiba. Kulağına eğilmiş bir şeyler fısıldıyor."

"Fısıldama değildir, o gürültüde ancak bağırıyordur duysun diye."

Behzat Ç. barın krokisine bakıyordu:

"Şu terasın çıkış kapısı değil mi?" diye sordu. "Tam orada dur."

"Evet."

"Sizce açık mı?"

Altı polis ekrana kafalarını sokacakmış gibi yaklaştı.

"Buradan belli olmaz."

Kamera biraz daha döndü, Betül'le adamın konuştuğu yere geldi, adam yoktu.

"Bu görüntünün saati belli mi?"

"Bire doğru."

"Deminki adam nerede?"

"Yok. Betül'den sonra o da gitmiş."

Behzat Ç., fotoğrafı Harun'un önüne fırlatıp koltuğa yaslandı. Ellerini başının arkasında kavuşturmuş, tavandaki izlerden oluşturduğu futbol sahasına bakıyordu; "Tamam beyler," dedi. "Santranın yarısını geçtik. Şimdi şu adamı bulun."

"Nerede?"

"Örgütün kayıtlarına bakın. Bir de Betül'ün 'Terastayım bekliyorum,' diye mesaj çektiği numaranın sahibine bakın. Bulamazsanız o gece barda olanlara baştan danışın. Daha da bulamazsanız Google'a bakın. Evet gidiyoruz, kız yurduna gelmek isteyenler?"

Polislerin hepsi birden atıldı. Behzat Ç., "Oturun beyler!"

dedi. "Hadi Eda gidiyoruz." Tam odadan çıkacakken döndü: "Özcan'ı daha alamadılar mı?"

Harun, kızlar yurduna gelemediği için biraz küskündü, "Bilmiyorum," dedi. "Hayalet bütün örgütü çökertmeye çalışıyor herhalde. Nasıl takipse bu!"

12.

Dört ay öncesine kadar Betül ve Ayşen'in beraber kaldığı kız yurdu Necatibey Caddesi'ndeydi. Behzat Ç. arabayı, oteli andıran yurdun önündeki kaldırıma çekti. Yakınlardaki marketten çıkıp karlı buzlu kaldırımda, ellerindeki torbalarla penguenler gibi yürüyen insan kalabalığına baktı. Bir adam elindeki poşetlerle kayıp sekiz çizdi.

"Şurada ikili tuvalet kâğıdı var mıdır?"

Eda "Bilmiyorum," dedi. Behzat Ç.'nin evinin yakınındaki süpermarkette en küçük tuvalet kâğıdı otuz ikiliydi, fiyat performans açısından uygun da olsa, tek başına yaşayan bir adamın eve otuz ikili tuvalet kâğıdıyla gelmesi hüzün vericiydi.

"Silahın balistik raporu gelmedi mi daha?"

"Hayır."

"Niye bu kadar gecikti?"

"Gecikmedi ki, normal süreç böyle." Eda işin içinde iş olduğunu biliyorum der gibi bakıyordu, en sonunda biraz çekinerek de olsa, "Savcı size ne dedi?" diye sordu. Uzun süredir bu soruyu sormaya çalışıyor ama fırsat bulamıyordu.

"Demek ki Harun'un ağzında bakla ıslanmıyor."

Eda yaptığı gafı anladığından, susup önüne baktı.

Behzat Ç., "Birileri 'bu işle fazla uğraşmayın' gibilerden bir laf çıtlatmış savcıya," dedi. "Savcı da yeni mezun ya, siz kimsiniz devletin savcısına kafa tutuyorsunuz diye çıkışmış hemen. Ama paranoya yapılacak bir şey yok."

İdeal Kız Öğrenci Yurdu'nda gerçekten ideal kızlar kalıyordu. Özel yurt olduğundan ortalık biraz daha derli topluydu ama koridorlar her yurtta olduğu kadar kasvet vericiydi. Bu kasvetli havayı askerî yatakhaneden hatırlıyordu. Yurt müdiresi göbeği iki karış önde, geveze bir kadındı. Telefonla çağırdığı Ayşen gelene kadar yurdu ve öğrencileri övüp durdu. En sonunda Ayşen kapıyı vurup girdi, polisleri görünce yine rengi attı.

Behzat Ç. müdireye bakıp, "Mümkünse Ayşen'le yalnız görüşelim," deyince müdire ayağa kalktı: "Tabii." Polislerle Ayşen'i yandaki odaya alıp kapıyı kapattı.

"Telaşlanacak bir şey yok, formalite icabı bir iki soru soracağız."

Behzat Ç. kızın bayılmasını istemiyordu.

"O geceyi bir daha anlatır mısın? Betül'ü son gören kişi sen olduğun için önemli."

"Biraz hava almak istiyorum deyip terasa çıktı."

"Saat kaçtı?"

"Tam olarak bilmiyorum. Bire geliyordu. Bir süre sonra merak ettim, yanına gittim, terasın demirlerine yaslanmış aşağıya bakıyordu."

"Terasta başka kimse var mıydı?"

"Geçen sefer de söyledim. Yoktu."

"Elimizdeki video kayıtları öyle demiyor."

"Video mu?"

Ayşen aşırı bir tepki vermişti. Behzat Ç. bu fırsatı değerlendirdi:

"Bizden saklamana gerek yok. Betül'ün sevgilisini elinden aldığını biliyoruz."

Eda çaktırmadan, gerçekten biliyor muyuz der gibi baktı. Behzat Ç. boş atıp dolu tutmuştu. Ayşen yine ağlıyordu.

"Aykut'la bir olup Betül'ü aşağıya attığınızı düşünüyorum."

Ayşen, "Hayır, hayır, hayır..." diye bir çıkış yaptı.

"Doğru değil mi?"

"Doğru, Aykut'la bir ilişkimiz oldu. Ama Betül en yakın arkadaşımdı, niye aşağıya atayım?"

"Bilmiyorum, onu da sen söyleyeceksin."

Eda cebinden çıkardığı kâğıt mendili Ayşen'e verdi. Odanın içinde işlek caddenin gürültüleri duyuluyordu. Behzat Ç. elindeki telsizi Ayşen'e doğru sallarken, "Kes artık ağlamayı," dedi. Telsizin anteni bir işaretparmağını andırıyordu. "Yeter lan! Kimin eli kimin cebinde belli değil, siz ne biçim arkadaşsınız!"

Odadan çıkmaya hazırlanırken Eda'ya döndü: "Al bu kızı gidiyoruz."

Ayşen, "Durun," deyince Behzat Ç. döndü.

"Tamam, ağlamıyorum. Sorun anlatayım. Benim sakladığım bir şey yok. Zaten Betül de biliyordu bu ilişkiyi. Ben gidip söyledim tabii. Sonradan çok pişman oldum. Çocukça bir şeydi. Betül affetti zaten, böyle şeyleri fazla önemsemezdi."

Behzat Ç. cebindeki fotoğrafı çıkardı: "Bu adamı tanıyor musun?"

Ayşen uzun uzadıya baktı fotoğrafa. "Hayır, ama gözüm bir yerden ısırıyor."

"Nereden?"

"Okuldan olabilir. Sizi yanıltmak istemem, hafızam pek iyi değildir."

"O gece gördün mü bu adamı?"

Ayşen birden hatırlamış gibi, "Ha, evet!" dedi. "Bir ara Betül'le konuşuyordu. Sonra bardan hızla çıkıp gitti."

"Saat kaçtı?"

"Hatırlamıyorum."

"Sağ ol! Çok yardımcı oldun. Zaten biliyoruz bunları. Bu adam kim, o lazım bize."

"Bilmiyorum."

"Sen ne biçim yakın arkadaşsın? Hiçbir şeyden haberin yok."

"Her zaman konuştuğu adamlardan biri zannettim."

"Kimmiş bu her zaman konuştuğu adamlar?"

"Solcular işte, onlarla ilişkisi vardı."

"Sen tanımıyor musun onları?"

"Hayır, ne işim olacak. Betül zaten değişik gruplardan arkadaşlarını birbiriyle tanıştırmazdı."

"Aynı okulun içindesiniz, küçücük bina, nasıl tanımıyorsun?"

"Yani sima olarak tanırım bir kısmını, ama muhabbet etmem. Zaten kavga edenler yüz tane serseri, onların yüzünden bütün okulun adı çıkıyor. Her hafta bir olay."

Behzat Ç. odada aşağı yukarı gidip geliyordu, durup Ayşen'e baktı.

"Senin ifadene göre, terasa çıktığında Betül'ün yanında kimse yoktu. İkinci sefer çıktığında da Betül orada yoktu, yani aşağıya atlamıştı."

"Evet."

"Niye ikinci sefer terasa çıktın?"

"Çünkü üzgün görünüyordu. 'Sen gir içeri, ben de birazdan geliyorum,' dedi. On dakika geçmesine rağmen gelmeyince merak ettim."

"Tam olarak ne konuştunuz?"

"'Üşümüyor musun?' diye sordum. 'Hayır,' dedi. 'Sen gir içeri, ben de birazdan geliyorum.' Bu kadar."

Ayşen tırnağının kenarındaki derileri yoluyordu. Behzat Ç. soğuktan çatlayan dudaklarını ısırıp açık perdeden dışa-

rıya baktı. Mesai bitimi olduğundan cadde kalabalıklaşmış, çizgiler silikleşmiş, ortalık kararmaya başlamıştı. Birazdan sokaklarda kimse kalmazdı.

"Yurtdışında bir dostu var diye niye yalan söyledin bize?"

"Hayır, yalan söylemedim. Öyle biri var."

"Araştırdık, yokmuş."

"İyi araştırın, ben eminim bundan, bana kaç sefer söyledi bunu. Betül içine kapanık biriydi. Öyle her şeyini anlatmazdı. İşte o adam hariç. İlk sene hep ziyaretine gitti."

"Ne ziyareti?"

"Adam hapisteydi, ona gidiyordu her hafta, görüşe. Sonra hapisten çıkınca adam yurtdışına kaçtı, ben hiç görmedim."

Gökhan konusunda yaptığı blöf de işe yaramamıştı. Ayşen, zaten bilinen şeyleri tekrarlayıp duruyordu. Behzat Ç. yeni bir şey öğrenememesinin nedeninin doğru soruları sormamak olduğu yönündeki inancını kaybedince sustu. "Tamam," dedi. "Şimdilik bu kadar ama gözümüzün önünde ol. Bir daha da babanı arayıp bizi şikâyet etme, koca kızsın!"

"Ben şikâyet etmedim ki, arayıp durumu anlattım sadece."

Behzat Ç. odanın kapısını açınca yurt müdiresi neredeyse içeri düşüyordu. Kadına ters ters bakıp, kollarını iki yana açtı. Ayşen odasına gitti. Müdireyle beraber koridorda yürümeye başladılar: "Bana soracağınız bir şey var mı komiserim?" diyen müdirenin tipinden kıllanmıştı. "Betül yurda ne zaman geldi?" diye sordu.

"İki yıl önce. Burslu olarak. Orhan Bey'in referansıyla."

"Orhan Bey?"

"Vakfımızın kurucusu."

Yurdun girişinde resepsiyonu andıran bir bölüm vardı, içerisi iyi ısıtılmıştı, Behzat Ç. elini deske yaslamış, susmak bilmeyen müdireyi dinliyordu. Müdirenin boynu öyle kalındı ki assan beş dakikadan önce ölmezdi. Gıdığındaki terle-

ri silerken, "Her başvuranı yurda almayız," dedi. "Bizim yurda girmek için maddi durumu iyi olmak yetmez, derslerde de başarılı olmak gerekir. Yüzde otuz da burs kontenjanımız var, çok başarılı olan öğrencilerden para almıyoruz. Betül'ü de bu kontenjandan aldık. Ama işte siyasi olaylara karışınca çıkışını verdik. Orhan Bey böyle şeylerde çok titizdir."

El sıkıştılar. Mesleki bir sezgiyle kadının bu kapılara kadar refakat eden aşırı ilgisinden işkillenmişti biraz.

"Betül'ü kızımız gibi severdik, çok üzüldük. Soracağınız bir şey olursa, beni her zaman arayabilirsiniz. Merak ettiğiniz başka bir şey var mı?"

"Bu yurdun adı niye İdeal, onu merak ediyorum."

"Evet, sık sorulan bir soru. Orhan Bey, hayırsever bir işadamıdır. Kendini eğitim sektörüne adamış, bu konuda gecesini gündüzüne katmış, çok idealist biridir, o yüzden de bu lakapla anılır. Aynı zamanda Eğitim Neferleri adlı bir vakfın da kurucusudur. Bu yurdun çalışmaları sürerken ben o vakıfta çalışıyordum. Derken bina bitirildi, yurdun isminin ne olacağı tartışılıyordu. Tabii önce Orhan Bey'in ismini verelim dedik, ama çok alçakgönüllü olduğundan kabul etmedi. Bunun üzerine ben İdeal Kız Öğrenci Yurdu olsun dedim, hem sizin lakabınızı çağrıştırır hem de yurdumuzun ne kadar ideal bir yer olduğunu vurgular. Yani aklınıza yanlış bir şey gelmesin."

Müdire, ne düşündüğünüzü anladım bakışıyla ve yüzüne yayılmış bulaşık bir tebessümle, "İşte böyle," diyerek bağladı sözlerini. Behzat Ç. kadın susmuşken kendini dışarı atmanın yerinde olacağını düşündü. Kapıdan çıkarken Eda'ya yol verdi. Müdirenin Eda'yı çaktırmadan boylu boyunca süzdüğünü gördü. Bir kadının diğerini erkek gözüyle süzdüğü, hemcinslerini rakibi olarak görenlere özgü, sevimsiz bir bakıştı bu. "Acaba Betül'e de böyle mi bakıyordu?" diye sordu kendi kendine.

Motoru çalıştırıp geri vitese taktı. Eda, gözlerinin üstüne düşen saçlarını geri attı: "Buraya gelmeden önce devlet yurdunda kalıyormuş."

Sol eliyle direksiyonu tutarken sağ kolunu Eda'nın oturduğu koltuğun başlığına yaslayıp arkayı kontrol etti: "Bunu biliyorduk zaten."

"Sağ serbest."

Arabayı yola çıkardı. Ceptelefonu çalınca, belki Berna'dır diye heyecanlandı ama arayan Hayalet'ti. "Neredesin yahu?" diye sordu ona. "Bütün örgütü mü takip ediyorsun?"

"Benim de peşimde birileri var."

"Ne dedin, ne dedin!"

Arabanın içinde Eda'nın sesi çınladı: "Amirim dikkat!"

Behzat Ç. frenlere asıldı, az kalsın önündeki süpermarket kamyonuna çarpıyordu.

13.

Ertesi sabah daha ortalık aydınlanmamışken, alacakaranlığın içinde parlayan polis minibüsünün ışıklarını görünce doğru yere geldiğini anladı. Keçiören'de bir zemin katıydı, kapının girişindeki polislere selam verip geçti. Küf kokan, rutubetli bir evdi. Harun bir karış yüzüyle, konuşmadan yatak odasını işaret etti. Akbaba yatak odasının girişinde durmuş içeri bakıyordu. Behzat Ç.'yi görünce kenara çekildi. Koridordan gelen loş ışık, kalın bir iple yatak odasının tavanına asılmış bir kızın çıplak cesedini aydınlatıyordu. En fazla on üç-on dört yaşlarındaydı, bacaklarının arasından kan sızıyordu.

Akbaba, "Tecavüz," dedi. "Vajinasından kan gelmiş. Yatağın üzerinde de idrar var."

Yatağa baktı, bir hayli ıslaktı: "Niye bu kadar ıslak?"

"Muhtemelen uyandıktan hemen sonra öldürülmüş."

"Tecavüzden önce mi?"

"Olabilir. Öldürmüş, tecavüz etmiş, asmış."

Yatağın üstünde buruşturulmuş üç beş banknot vardı. Biraz daha dikkatli bakınca bol sıfırları görüp, bu banknotların tedavülden kalkmış olduğunu anladı.

"Bu paralar ne?"

"Bilmiyorum. Biz geldiğimizde yatağın üstündeydi."

Yakınlardaki cami hoparlöründen boğuk sesli bir müezzinin okumaya başladığı sabah ezanı duyuldu. Aynı anda sokak köpekleri de hep bir ağızdan havlamaya, tedirgince ulumaya başladı. Alnının ortasında bir sancı duydu, sağ eliyle yuvarlaklar çizerek sancıyan yeri ovdu. Kalın ip, ampulün yanındaki demir çengele bağlıydı. Tavanın pürüzlü yapısı, üstünde büyüyüp küçülen gölgelerle binlerce hayalî şekil oluşturmaya müsaitti. Evin içinde yankılanan ezan ve köpek seslerine bir adamın haykırışları da eşlik etmeye başlamıştı. Uykusuz olduğundan evi istila eden bütün sesler kafasının içinde karışıyor, bir uğultu sarmalı halinde yükseliyordu. "Hayyaaalles-Salaaaaaaaah... Huuuuğğğğğğ! Hov! Kızımı indirin oradan! Huuuuğğğğğğ! Hov! İndirin! Hayyaaaalel-Felaaaaaaaaah..." Harun bütün iriyarılığına rağmen kızın babasını zar zor dışarı çıkarabildi. O arada Sıtkı, Olay Yeri İnceleme'den iki memurla içeri giriyordu.

"Neredesiniz yahu!"

Sesi çok ölçüsüz çıkmıştı. Sıtkı'nın yüzü asıldı, yatak odasına girdi, içinde her türlü ıvır zıvırın olduğu koca çantasını açmaya başladı.

"Önce şu kızı indirin!"

Ağzında bir 216 vardı ama çakmak bir türlü yanmıyordu. Evden çıkıp kapının önündeki merdivenlere oturdu. Kızın babası, kollarına girmiş iki polise rağmen kendini apartmanın önünde yerden yere vuruyor, adamın çevresinde sabah ezanına yetişmeye çalışan meraklı bir ihtiyar kalabalığı birikiyordu. Uykusu hafif olan bir iki komşu pencerelere çıkıp birbirlerine "Ne olmuş, ne olmuş!" diye sordular. Behzat Ç., "Elinizin körü olmuş," dedi içinden. "Cinayet, tecavüz. Canavarca hisle ve eziyet çektirerek!" Otomatlar sönünce bir

süre karanlıkta kaldı, boğazlı kazağının yakasını sağa sola çekiştirdi, merdivenler buzhane gibi olmasına rağmen terliyordu. Yakınlardaki caminin müezzinine uzaklardan bir iki müezzin daha eklenmiş, birinin bıraktığı yerden diğeri başlayarak sabah ezanını korkutucu bir kanona dönüştürmüşlerdi. Çakmağı birkaç sefer daha denedi, yanmadığını görünce var gücüyle karşıdaki duvara fırlattı. Patlayan çakmağın parçaları sağa sola dağılmıştı.

Bir el omzuna dokununca irkildi. Hayalet'ti, onun uzattığı yanan sigarayı dudaklarına götürdü. Nikotini alınca biraz kendine geldi.

Hayalet, "Üst kattaki adamı alalım," dedi.

"Neden?"

"Oğlu ortada yok."

Binanın önünde biriken kalabalığa baktı.

"Tamam, adamı arkadaki çıkıştan alın. Bir ekip daha gelsin. İhbarı yapan kim?"

"Karşı apartmandaki ihtiyar kadın. Kömürlükten atlayan birini görüp 155'i aramış. Hırsız var diye arıyor, işte manzara bu."

"Aspirinin var mı?"

"Yok. Sıtkı'da vardır."

Hayalet evin içine yönelince, "Dur," dedi. "Ben isterim sonra." Biraz sesini alçalttı: "Seni takip edenler kimdi?"

"Tanımıyorum, zaten en çok bu gücüme gidiyor."

"Kuyruk kuyruğa olayı mı?"

"Evet. Profesyonel işi. Üç dört kişi çalışıyorlar."

"Hemen fark ettin mi?"

Hayalet elini şöyle bir sallayıp uzmanlık alanına toz kondurmadı. Behzat Ç. aklındaki soruyu sormakta tereddüt ediyordu. Hayalet sanki onun aklından geçenleri tahmin etmiş gibi, "Bizim teşkilattan olduğunu zannetmiyorum," dedi. "Ama bu çakallar yeni..."

"Yani?"

"Her şey olabilir."

"Peki, neden seni takip ediyorlar?"

"Bir bilsem."

Bir süre konuşacak bir şey kalmamış gibi bakıştılar. Sessizliği Hayalet bozdu: "Özcan'ı alırız, sorun değil. Ama sonra ne olur bilemem."

"Biraz bekleyelim. Öbür eleman da örgüttenmiş zaten."

"Hangisi?"

"Barda Betül'e yanaşan adam. Adı Muhsin Süvari, dün kaydı geldi."

"Ne işi varmış Betül'le?"

"Bilmiyorum." Betül, "Terastayım, bekliyorum," diye mesaj çekmiş buna. Bu da gelmiş, barda Betül'ün kulağına bir şey söylüyor görüntülere göre. Sonra beraber terasa çıkıyorlar herhalde. Silahın kaydı geldiğinde belki anlaşılabilir."

Behzat Ç. ayağa kalktı, sokak kapısının önüne geldi. Ceketinin cebinden Muhsin Süvari'nin fotoğrafını çıkarıp uzattı. Hayalet bir şey söylemeden aldı.

"Bununla birlikte bir iş daha var," dedi.

"Oh iyi valla!"

"Dur, önemli. Vahap Hoca'nın hangi Sex Shop'a gittiğini bul."

"Ankara'da kaç Sex Shop var biliyor musun?"

"Bilmiyorum. Sen bilmiyor musun?"

"Biliyorum. O yüzden sordum."

Behzat Ç. kapının kenarındaki izlere baktı.

"Eve zorla mı girilmiş?"

"Hayır, cesedi görünce Harun kırdı."

"İyi halt yemiş."

Sigarayı ayağının altında ezdi: "Cesedi nasıl gördünüz?"

"Yatak odasının penceresi kömürlüğe bakıyor, perde açıktı."

"Tamam, sen çık. Yukarıdaki elemanı biz alırız."

Hayalet apartmanın çıkışına doğru süzüldü. Behzat Ç., "Dikkatli ol," deyince dönüp gülümsedi.

Yere indirilen kıza bakıyordu. Yeni dolgunlaşmaya başlayan göğüsleriyle, biçimini tam bulamamış, ne çocuk ne kadın, arafta bir bedendi. "Aspirinin var mı?" Kızın tırnağını kesip poşete koyan Sıtkı, bir süre çantasının dibini karıştırdı, çıkardığı aspirini uzattı: "Su yok. Mutfaktan al."

Aspirini ağzında bıraktığı acı tada aldırmadan çiğnedi. Kızın boynunda morluklar vardı, kıvırcık saçları kulaklarının üstüne düşmüştü.

Sıtkı, "Bugün barut gibisin," dedi.

"Kusura bakma. Silahın balistik raporu çıkmadı mı daha?"

"Pazartesi çıkacakmış, Recep öyle dedi."

"Otopsi raporu?"

"O da pazartesi çıkar herhalde."

"Yapma be, daha üç gün var."

"Mektuptaki yazıyı incelemişler."

"Sonuç?"

"Betül'e ait. Yüzde doksan dokuz nokta dokuz. Niye şaşırdın?"

"Başkasının yazdığı ihtimali üzerinde duruyorduk."

Sıtkı yatağa yaklaştı, "Kendisi yazmış. Sonra da intihar etmiş herhalde," dedi. Yatağın üstündeki parayı cımbızla alıp plastik poşetin içine koydu: "Artık önümüzdeki cinayetlere bakacağız."

"Neden tedavülden kalkmış paraları bırakmış yatağın üstüne?"

"Bilmiyorum."

Sokağa çıktı. İki yanlı park etmiş arabaların üstünde bir karış kar, yerlerde ise iki karış çamur vardı. Atlaya zıplaya ekip arabasına gitti. Yeni yıkanmış kadife pantolonu çamur

içinde kalmıştı. Dikiz aynasından kızın babasına baktı, elini kolunu tutan polislerin arasında çaresizce duruyordu.

Ankara Üniversitesi çalışanlarına ve öğrencilerine hizmet veren MEDİKO'daydı. Hastaneyi kalabalık bulacağını umuyordu ama koridorlardaki oturma sıralarında bekleyen tek tük öğrenciler dışında kimse yoktu. Psikiyatri bölümünde, Betül'ün doktoru Sevim Kaya'nın odasını buldu, kapıyı çaldı ama ses gelmedi. En sonunda asık suratlı bir hemşire kapıyı açtı: "Evet?"

"Sevim Hanım'la görüşecektim."

"Hastası var!"

Kapı yüzüne hızla kapandı. Az ötede oturan genç kız, "Asıl kendileri hasta," dedi. Sağ ayağını hızla sallayıp duruyor, Behzat Ç.'yi baştan ayağa süzen bakışlarında garip ama sevimli bir hava okunuyordu. Ona dönüp "Ne kadar sürer?" diye sordu. Kız alt dudağını dışarı büküp, iki elini açtı:

"Kim bilir..."

Kapının önünde ileri geri dolaşmaya başladı, yarıya kadar griye boyanmış duvarlar ve her yana sinmiş ilaç kokusu hüzün vericiydi. "Berna da böyle bir yerde mi profesyonel yardım alacak?" diye düşünüyordu. Ama Yunus özel üniversiteye gönderdiğine göre özel doktora gönderecek parayı da verirdi. Yunus ve onun zenginliği düşüncesi sinirini bozduğundan yüzü kasıldı, yanaklarıyla acayip mimikler yaptı.

"Polis misin?"

Ayağı durulmak bilmeyen kıza baktı.

"Nereden anladın?"

"Tipinden. Bir de sabırsızsın. Sırada ben varım, sakın benden önce girmeye kalkma. Hepimizin işi acil."

Ayağını sallamayı bırakıp saçını parmağına dolamaya baş-

layan kıza ne diyeceğini bilemedi, gülümsemekle yetindi. Tuvaleti gelmişti.

"Lavabo nerede?"

"Tuvalet mi?"

"Evet."

"Koridorun sonundan sola dön, sağda."

"Teşekkür ederim."

"Neden tuvalet değil de lavabo dedin?"

Baş edilebilir cinsten biri değildi, tarif edilen yöne doğru yürüdü. Tam koridorun sonundayken kız bağırdı: "Büyük mü küçük mü?" İçinden ya sabır çekti.

Tuvalet bile ilaç kokuyordu. Pisuvarın önünde fermuarını açtı, soğuktan büzüşmüştü, idrarı gelene kadar birkaç sefer sallaması gerekti. Aynanın önünde yüzüne su çarptı. Alnının iki yanından açılmaya başlayan saçlarında tek tük beyazlıklar seçiliyordu. Doktorun orada bekleyen kız biraz patavatsızdı ama bir bakıştan adamın ne bokun soyu olduğunu anlıyordu. Belki Betül'ü tanısaydı, intihar edip etmediğini de anlayabilirdi.

Koridoru döndüğünde sevimli kız daha uzaktan el etmeye başlamıştı. Yanına yaklaştığında elindeki plastik bardağı uzattı:

"Sana kahve aldım. Uykusuz görünüyorsun."

"Sağ ol."

Yanına oturdu, plastik bardaktan ve neskafeden nefret etse de itiraz etmeden içti, kafein iyi gelmişti:

"Adın ne?"

"Şule, Jale, Berna, Selma... Hangisini tercih edersin?"

"Berna kızımın adı."

"Karından niye boşandın?"

Bir an hayretle baktı ama bunu anlamayacak bir şey yoktu, kaş göz hareketleriyle yüzük parmağını gösteriyordu.

"Bilmiyorum."

"Hadi canım! Niye bu kadar sıkıyorsun kendini? Yeni tanıştığın birine her şeyini anlatmaz mısın? Ben karşıma çıkan ilk insana bütün hayatımı anlatabilirim."

"Neden?"

"Nedeni yok. Yani bence yok. Doktora sorarsan, manik döneminde olduğu için der ama palavra. Ben her zaman böyleyim. Bizi samimiyetin hastalık olduğuna inandırmaya çalışıyorlar. İnanınca, herkes gibi olunca, aptallaşınca iyileşiyoruz."

Dikkatle bakınca kızın biraz da Berna'ya benzediğini fark etti. Biraz da... Evet... Sabah gördüğü cesede... bunu aklından hemen kovdu. Sözcükleri yutarcasına söylüyordu, havada uçuşan cümleler kimi zaman birbiriyle çarpışıyor, ortadan bölünüp anlamsızlaşıyordu. Bir ara nefes almak için durdu, şüpheyle baktı, bir çırpıda, "Sence insan neden intihar eder?" diye sordu.

"Çok düşmanı vardır, kendisi dahil."

"Hile yaptın, önceden hazırladığın bir cevabı verdin."

"Evet."

"Biraz daha düşün. Sence bu kadar basit mi?"

"Olmayabilir. Ama benim tanıdığım intihar etmiş insanlar böyleydi."

"Kaç tane tanıdın ki?"

"Yüze yakın, intihar süsü verilmişler dahil."

"Cinayet Masası'ndan mısın? Dedektif misin?"

Neredeyse boynuna atılacaktı:

"Bunu nasıl anlayamadın?"

"Karizman yok, sıradan bir polise benziyorsun."

Kapı açıldı, önde hiç hastaya benzemeyen bir genç, ardından da asık suratlı hemşire çıktı: "Siz sıra fişi aldınız mı?"

"Hayır, ben bir şey danışacaktım," dedi.

"Nasıl yani?"

"Polisim. Ama hanımefendinin sırasını almak istemem."

"Yok bir de almak isteseydin."

Şule, Jale, Berna ya da Selma yarısını içtiği kahvesini çöp sepetine atıp çoktan kapının önüne gitmişti. Birden döndü, koşarak Behzat Ç.'nin yanına geldi, elini onun beyazlamaya başlayan saçlarının üstünde gezdirirken, "Üzülme, biraz dikkatli bakınca, yakışıklı bile sayılabilirsin," diye fısıldadı.

Gece on ikiye doğru ekip arabasını Tunalı Hilmi'de, Güniz Sokak'ın karşısına çekip farları kapatmışlardı. Önde Harun'la Narkotik'ten Osman vardı, arkada Behzat Ç.; üçü de iki apartman ötedeki barın girişine dikmişlerdi gözlerini.

Harun "Buraya kadar gelmişken Süleyman Demirel'e uğrayıp bir çay içseydik," dedi.

"Yok ben yeni içtim."

Behzat Ç. arabada oturdukları anlaşılmasın diye 216'yı avucunun içinde tutuyor, küçük ve hızlı nefesler çekiyordu. Oysa çevrede çöpleri eşeleyen bir köpek bile yoktu. Bardan yükselen müzik hafif hafif yankılanmasa, Tunalı Hilmi'den geçen tek tük arabalar, yan yana dizilmiş pasajlara girip çıkan insanlar da olmasa, bir ıssızlığın ortasında sayılırlardı. Osman'a baktı:

"Osman, sen bu herifi tanıyabilecek misin uzaktan?"

"Tanırım, üç ay önce almıştık zaten. Tutuksuz yargılanıyor, bu sefer kurtulamaz. Bir de hâkim satıcılıktan dava açarsa yandı."

Boynunu kütleten Harun'a dönüp konuyu değiştirdi:

"Dershaneye sordunuz mu?"

"Sorduk, sabah dersteymiş. Ben zaten çocuğu gördüm, öyle psikopatlık yapacak bir tip değil. Deneme sınavında üçüncü olmuş."

"Kömürlükten atlamış diyorlar."

"Ya amirim sen ne bakıyorsun o lafa. Gördüm diyen seksen yaşında bir teyze, gecenin bir vakti, kedi görse insan gördüm der. Çocuk dün gece arkadaşında kalmış."

"Arkadaşı doğruladı mı?"

"Evet."

Harun Osman'ın omzuna vurdu: "İşte böyle Osman kardeş, bizim işi görüyorsun, ne psikopatlar var. 13 yaşındaki kıza tecavüz edip tavana asmışlar. Beni de sizin bölüme alın. Zaten amirimle de geçinemiyoruz son dönemde."

Harun dikiz aynasından Behzat Ç.'ye bakıp belli belirsiz gülümsüyordu. Bu sözlerde bir gerçeklik payı da yok değildi. Geçen yılki olaydan sonra aralarına giren soğukluk, düşük yoğunluklu bir savaş gibi sürüyordu. Gerçi Behzat Ç.'nin hâlâ en güvendiği adam Harun'du ama ona karşı artık daha çabuk köpürüyordu. Buna karşılık Harun da buluttan nem kapar hale gelmiş, daha çabuk alınmaya başlamıştı. Ayrıca bu süre zarfında Harun, amirinin Eda'ya gösterdiği hoşgörüden de biraz rahatsız olmuştu ama belli etmiyordu. Konuşulamayacak konulardı bunlar.

"Psikolog nasıldı?"

"Bildiğin psikolog işte. Betül'ü ilk başta hatırlamadı. Fotoğrafını gösterince tanıdı. Defterden baktık, geçen yıl üç sefer gelmiş ama tedaviyi yarım bırakmış."

"Hastalığı neymiş?"

"Manik depresif olduğundan şüphelenmiş. Ama kesin teşhis koyamamış."

"O ne?"

"Valla çok acayip bir hastalık. Bugün bir tanesiyle tanıştım. Manik döneminde çok zinde ve neşeli oluyorsun, o dönem bitince bunalıma giriyorsun."

"Nasıl bir bunalım?"

"Bildiğimiz bunalım, bun geliyor. Çok pis sıkılıyorsun. İntihara kadar yolu var."

Barın içinden uzun boylu, deri ceketli genç bir adam çıkınca bunalım mevzusunu kapattılar. Adam yakalarını kaldırdı.

Osman, "İşte bu," dedi.

Behzat Ç., "Farları yakmadan yavaşça," dedi. "Sokağın köşesinde alalım."

Harun motoru çalıştırdı, birinci vitese takıp arabayı yavaşça kaldırdı, bomboş sokakta kış lastiğinin karda çıkardığı tok ve ritimli ses dışında bir ses duyulmuyordu. Sokağın köşesinde birden hızlanıp arabayı adamın önüne kırdı. Üç polis kapıları hızla açıp çıktılar.

"Dur, polis!"

"Ne var, ne oluyor?"

Osman kimliğini gösterirken Harun adamı arabaya yasladı, elinden kurtulmak isteyince de kolunu arkasına bükup boş eliyle kafasına bir şaplak attı. Bacaklarını açıp silahı var mı diye kabaca aradıktan sonra Osman'a teslim etti. Bu tip aramaların piri olan Osman ceketin iç cebindeki hapları hemen buldu.

"Bunlar ne Alp?"

Alp susuyordu. Gözlerinde korkudan çok, bu tip durumlara aşina olduğunu belli eden züppece bir tavır vardı.

"Gel bakalım, biraz gezintiye çıkacağız."

Behzat Ç. Alp'i arka koltuğa bindirirken, başı arabaya çarpmasın diye elini siper etti. Harun kapıları kilitledi, farları yakınca sokakta kristal taneleri gibi parlayan karları gördüler.

Osman elindeki hapları evirip çeviriyordu: "Kimden aldın bunları?"

"Onlar benim değil. Sen cebime koydun."

"Siktir lan!"

"Ben bıraktım o işleri. Tedavi görüyorum zaten, gözlem altındayım."

"Yalanını yiyeyim. Hapçılığı bıraktıysan daha beter, o zaman satıcılığa başladın demektir."

"Ne satması ya, bırak, saçmalamayın."

"İyi numara yapıyorsun ama bu sefer kurtulamayacaksın."

Harun Kuğulupark Kavşağı'ndan Cinnah Caddesi'ne doğru sürdü, araba yokuşu çok rahat çıkıyordu.

"Nereye gidiyoruz?"

Cevap vermediler. Alp polislerin tavırlarında alışılmışın dışında, garip bir şeyler olduğunu sezmişti. Tekrar, "Nereye gidiyoruz?" diye sordu.

Harun arkasına yan gözle bakıp "Soru sorup durma lan!" dedi. Hiç konuşmadan hızla ilerliyorlardı. Behzat Ç. biraz yavaşla diyecekti ama sessizliği bozmak istemedi. Harun arabayı Barış Manço Parkı'nın kuytu bir yerine çekip, farları söndürdü. Ortalıkta bir Allahın kulu yoktu. Karanlığı Behzat Ç.'nin yaktığı 216 böldü.

"Ben de bir sigara yakabilir miyim?"

Yine cevap vermediler. Behzat Ç. sigaranın yarısına geldiğinde Harun sordu:

"Berna'yı tanıyor musun?"

Alp biraz gözlerini kısıp "Ne alakası var?" dedi.

"Sorduğuma cevap ver. Berna'yı tanıyor musun?"

"Evet."

"Ne kadar iyi tanırsın?"

"Gayet iyi tanırım. Hem sınıf arkadaşım hem de..."

"Hem de ne?"

"Sevgilim. Yani sevgilimdi, ayrıldık."

"Neden ayrıldınız?"

Kısa süren bir sessizliğin arkasından Harun, "Neden ayrıldınız lan?" diye tekrarladı.

"Özel bir mevzu."

"Polisin karşısında özel olmaz. Bir şey mi yaptın kıza? Hapa mı alıştırdın?"

"Yok, hap işleri falan yok. Hamile kaldı. Kürtaj olmak istemedi. Ben 'Hazır değilim böyle bir şeye,' dedim. Çocuğu aldırdık, sonra kavga ettik. Sinirli bir anımdaydım galiba, bir tokat attım, hatırlamıyorum."

Arabaya bir sessizlik çöktü. Alp onay bekler gibi bakıyor, polislerin sessizliğine anlam vermeye çalışıyordu. Behzat Ç. sağ elindeki ASELSAN telsizi sıkıp suyunu çıkarmıştı. İnce uzun biriydi, hatta bu yüzden akademide Kürdan Behzat diye lakap bile takmışlardı, ama cüssesine bakıp da aldanmamak gerekirdi, diş karıştıran değil diş kıran bir kürdandı bu. Herhalde bunu en iyi bilen askeri liseden atılmasına sebep olan yüzbaşıydı. Gerçi aynı olayda kendi burnu da bugünkü şeklini almıştı ama o sırada herkes karşı tarafa çıkardığı yüklü diş hekimi faturasını konuşuyordu. Savurduğu telsiz, Alp'in çenesinde patladı. Ardından biraz gerilip yüzünün ortasına bir sol çıkardı. Solak olduğundan bu yumruk, Alp için telsizden daha kötü olmuştu. Harun ve Osman kapıları açıp Behzat Ç.'yi dışarı çıkardılar. Emniyet'e dönerken Behzat Ç. önde oturuyordu. Cinnah'tan aşağıya inerken, bir aydır kardan sisten başını kaldıramayan Ankara'nın çamurlu sokaklarını seyrettiler.

Alp'i Narkotik'e teslim edip Osman'la el sıkıştılar. Behzat Ç.'nin eli, hâlâ biraz titriyordu. Dudağı patlamış, burnundan akan kan dudaklarının üstünde donup kalmış Alp'in kindar bakışları aklından çıkmıyordu. Berna bu adamla mı? Daha yaşı başı ne? Anasının kendisini doğurduğu yaşta. Bu düşünceye kendisini alıştırmasına imkân yoktu. Ya derhal unutacak ya da kafayı yiyecekti.

Cinayet Bürosu'nda nöbetçi polislerin dışında Hayalet'i de görünce şaşırdı.

"Sen ne arıyorsun burada?"

Hayalet, odasına yönelen Behzat Ç.'yi bir köşeye çekti. Sadece onun duyabileceği bir sesle, "Özcan'ı TEM almış," dedi.

"Hangi Özcan?"

"Örgütün Ankara sorumlusu. İstihbarattan da elemanlar geldi, sorguda."

14.

Daha telefonu eline aldığında pır pır etmeye başlayan kalbi, görüşme bittikten sonra kanatlanmış, odanın içinde, boyası dökülmüş kalorifer peteklerinin, tozlu dosya dolaplarının arasında bir iki tur atıp tekrar yerine konmuştu. Yarın Bahar'la buluşacaktı. Harun içeri daldığında cebindeki parayı ve kredi kartının kalan limitini hesaplayıp, önündeki kent rehberinden en uygun restoranı bulmaya çalışıyordu. Dün geceki konuşmalar aklına geldikçe, "Derhal unut bunları," diyerek bastırıyordu içindeki sesleri. Konuşana kadar onu fark etmedi. Harun, "Vallahi de döveceğim bu elemanı, billahi de döveceğim," diyordu.

"Ne oldu ki?"

"Sevgilisiyim diyordu. Şimdi de 'Beş ay önce ayrıldık,' diyor."

"Kim?"

"Kim olacak, Aykut."

Harun Behzat Ç.'deki değişimi fark etmiş, hatta nedenleri üstüne düşünmeye bile başlamıştı. Yıllar sonra amirinde, dudağının kıyısına yerleşmiş bir tebessüm görüyordu. Bu tebessüm sağlıklı değildi, hayra alamet olmayabilirdi.

"İyi misin?" diye sordu.

Behzat Ç., "Sinirden böyleyim," diyecekti ama bu sorudan nefret ettiği için, "Saçma sapan konuşma," demekle yetindi. Bu cevap üzerine Harun amirinde ciddi bir değişim olmadığına kanaat getirip bir nebze rahatladı. Masanın önündeki, derisi iki yerinden çatlamış koltuğa oturdu.

"Kahvaltı edelim mi?"

"Nerede?"

"Bilmem. Rumeli'ye gidelim."

"Yok, önce şu Aykut'la konuşalım. Sen fırından bir şeyler söyle."

Harun masadaki kalemlikten adi bir tükenmez almış elinde çevirirken, "Aybars amirle konuştunuz mu?" diye sordu.

"Konuştum. Özcan'ı TEM'deki sorgusu bitince göreceğiz. Sen de eve git, dinlen gel. Sinirlerine de hâkim ol, çocuk gibisin."

Harun, "Şu derginin editörü..." dedi, gerisini getirmedi.

"Evet."

"Adı Bahar'dı galiba."

"Evet. Ne oldu?"

"Onunla eskiden tanışıyor muydun amirim?"

Behzat Ç. cevap vermedi. Kazağını dirseklerine kadar sıyırıp gömleğinin yenlerini üstüne kıvırdı. Bu arada sorunun amacının ne olduğunu anlamaya çalışıyordu. Dirseklerini masaya koyup öne yaslandı, Harun'un üstelemeye niyeti var mı diye biraz daha bekledi. Harun sanki soruyu soran o değilmiş gibi, gözlerini çevirdiği kaleme odaklamıştı.

"Evet, tanışıyorduk. Niye sordun?"

"Hiç... Güzel kadın."

Kalem yere düştü. Behzat Ç. muhabbeti elinin tersiyle itmiş gibi arkasına yaslandı. Odanın önünden geçen Eda'yı görünce ona seslendi. Eda elindeki dosyalarla girdi. Hafif makyaj yapmış, solgun teni canlanmıştı.

"Evet amirim?"

"O iki gencin adı neydi?"

"Hangi gençler?"

"Kimliklerini bırakıp birahaneye giden salaklar."

"Kısmet'le Fedai."

Koltuğun altına kaçan kalemi alıp güçbela doğrulan Harun, "Onlar gelecekti, değil mi?" diye sordu.

"Gelmediler, o yüzden soruyorum."

Eda, "Ben raporlarına baktım, temiz. Yani sadece alkol var," dedi.

"Şu tecavüz olayında bir gelişme var mı?"

"Kızın babasının kumar borcu varmış. Zaten o gece de kumarda olduğu için kız evde yalnız kalmış."

"Güzel."

Harun ve Eda afallayan yüzlerle baktılar.

"Yani kumarbazlık güzel bir şey değil tabii. Ama ananın babanın geçmişini araştırın, ilişkilerini detaylı inceleyin. Bu işte bir intikam kokusu var."

"Neden?"

"Yatağın üstündeki para."

Harun, "Baba düşmanımız yoktu diyor," dedi.

"Var ama söylemiyor."

"Belki de bilmediğinden söyleyemiyordur."

"O da bir ihtimal, o yüzden didik didik etmek lazım."

Önündeki kent rehberini ve gazeteyi bir kenara koydu, odadan çıkmaya hazırlanan Eda'ya, "Bugün bayağı güzelleşmişsin. Yüzüne renk gelmiş," dedi. Bu söz iltifat sayılırsa, bir kadına iltifat etmeyeli dört yıl olmuştu. Eda hafif kızararak odadan çıktı. Harun'un yüzünün asıldığını görünce ona dönüp "Hepimizin hayatında bazen güzel kadınlar oluyor," dedi. "Tabii tesadüf, yoksa bize kim baksın?" Ayağa kalktı, odadan çıkarken eliyle üç işareti yaptı. Diğer elinde Betül'ün Gecelik'ini tutuyordu.

"Üç ne?"

"Çay." Eliyle birazdan bir hışımla gireceği sorgu odasını gösterdi. Odada ellerini göğsünde kavuşturmuş oturan Aykut, kapı birden açılınca irkildi. Onun önünde durdu, biraz eğilip dikkatle yüzünü inceledi. Alt dudağıyla çenesi arasındaki boşlukta üçgen sakal bırakmıştı. Buradaki sakal çenenin altındakilerle birleşip öne doğru uzuyordu.

"Ne biçim sakal bu?"

"Şimdi moda."

"Bizimle dalga mı geçiyorsun?"

"Hayır."

"Kafaya mı alıyorsun?"

"Hayır."

"Taşak mı geçiyorsun?"

Aykut sustu. Gözlerindeki kendinden emin ifade yerini bir kaygı bulutuna bıraktı. Behzat Ç. öne doğru uzayan sakalı hafifçe çekti, "Senin tuttuğun fare kadar benim siktiğim kedi var," dedi. "Bu denklemi biliyor musun?"

"Bilmiyorum."

O anda elindeki tepsiyle odaya giren Harun, "Neyi bilmiyorsun lan!" dedi. "Amirim bu var ya, bize yalan söyleyip duruyor. Ne yapayım şimdi ben bunu?"

"Tut sandalyeden, aşağıya at!"

Harun tepsiyi masanın üstüne koyup Aykut'a doğru yöneldi. "Sonra ölüp üstümüze kalmasın."

"İkinci kattayız, bir bok olmaz."

"Avrupa Birliği falan."

"Yemişim Avrupa Birliği'ni, eleman bize yalan söyleyip duruyordu deriz."

Behzat Ç. odanın kuytusundaki yerini alıp, tek şeker attığı çayını karıştırmaya başladı. Bir yandan da defteri karıştırıyor, nereden başlayacağını düşünüyordu. Defterde hiç isim yoktu, Betül kimseyle ilgili doğrudan bir şey yazmamıştı.

Harun Aykut'un oturduğu sandalyeyi kavramak için eğilince, "Bırak da önce çayını içsin," dedi. "Belki bu arada aklına yeni şeyler gelir."

"Yok, bunun aklına bu saatten sonra bir şey gelmez. Bin musibet bir nasihatten iyidir."

"Hayır, bir musibet bin nasihatten iyidir."

"Her neyse işte, ben bunu atıyorum aşağıya."

Ayağa kalkıp "Bir dur," dedi. Masanın üstündeki çayı alıp Aykut'a verdi. Aykut karışık duygular altında; biraz şaşkın, biraz korkulu, biraz da minnet dolu gözlerle ona bakıyordu. Behzat Ç., "Şimdi baştan başlayalım," dedi. "Betül'le ne zaman tanıştınız?"

"Üç yıl önce."

"Nerede?"

"Süpermarkette. Betül orada part time çalışıyordu."

"Ne iş yapıyordu?"

"Stantta peynir tanıtıyordu."

Harun, "Peynir mi? Çok romantik," dedi. "Yahu bu kızın babası zengin değil miydi? Niye peynir tanıtıyor?"

Behzat Ç., "Bunlar solcu, kendi parasını kendi kazanmak ister," dedi. "Çayını içsene."

"Bu nasıl solcu? Kim kime, dum duma. Aynı anda iki sevgili."

Çayından ilk yudumunu alan Aykut, "Ben solcu değilim," dedi.

"Sana demedim lan zaten. Betül'den bahsediyorum."

"Onun da iki sevgilisi yok."

Harun fesuphanallah çekip odanın öbür ucuna yürüdü: "Amirim, ben psikopat mıyım?"

"Bilmem, niye sordun?"

"Kombine yumruklar atmak istiyorum buna." Birdenbire sesini yükseltti: "Lan iki sevgilin yoktu madem, Ayşen'le kim yattı? Betül'ün iki sevgilisi yoktu madem, Gökhan kim?"

Aykut Harun'un gözlerinin içine bakıp, aynı sertlikte cevap verdi: "Gökhan mevzusu iki yıl önce kapandı. Herif İngiltere'ye gitti, Betül'ü terk etti."

Harun cevabın içeriğiyle değil biçimiyle ilgiliydi; "Sesini yükseltme, sıçarım ağzına pezevenk!" dedi. "Sen kimsin lan Türk polisine bağırıyorsun. Küçük harflerle konuş!"

Behzat Ç. dudağının kıyısındaki 216'dan çekebileceği en derin nefesi çekti, duman kaçmasın diye sol gözünü hafif kapatmıştı. Başını Aykut'a doğru sallayıp "Dediğini yapar," dedi. "Çok sinirli biri, zapt edemiyoruz." Harun Aykut'un iki adım önünde durmuş, burnundan soluyor numarası yapıyordu. Behzat Ç., "Bu kız madem bu kadar solcu, niye sizinle takılıp duruyordu?"

"Orası üniversite, sadece bir çevreden arkadaşın olmaz, bin çeşit adam var."

Harun, "Sus lan, akıl verme!" dedi. "Biz de biliyoruz o kadarını."

Odaya dalan Cevdet elindeki poğaça paketini masanın üstüne bıraktı. Harun paketi açıp "Peynirli mi, zeytinli mi?" diye sordu. Behzat Ç. için fark etmezdi.

"Senin için fark eder mi?"

Aykut soruyu anlamadığı için şaşkınca bakıyordu. Ansızın dudakları titredi, burnunu çekip salya sümük ağlamaya başladı. Poğaçadan büyükçe bir ısırık alan Harun ağzı doluyken, "Hiç yakışıyor mu? En sevmediğim şey," dedi. "Her türlü yalanı söylemene rağmen sana poğaça veriyoruz. Neden? Çünkü insanlık ölmedi. Ama sen karı gibi zırlıyorsun. Ayıp!"

Aykut yüzünü elinin tersiyle silip "Ağbi valla ben bir şey yapmadım," dedi. "Benim vatana millete polise bir yanlışım olmamıştır bugüne kadar."

Harun ağzını elinin tersiyle silip "Hep öyle derler," dedi. "Duymadığımız laf değil. Adam karıyı otuz yedi yerinden bı-

çaklıyor. Ondan sonra 'Benim polise bir yanlışım olmaz,' diyor. Bir de olsaydı, götün yiyorsa gel beni bıçakla. Götün yiyorsa gel beni damdan aşağıya at!"

Behzat Ç. soğuyan çayından bir yudum alıp defterin sayfalarını rasgele çevirmeye devam etti. Birkaç sayfa hariç çoğunlukla tarihler birbirini takip ediyordu. Defterin kâğıdını, sigaradan sararmış parmaklarıyla kontrol etti, pek kaliteli sayılmazdı. Harun'a, "Birer çay daha söylesene," dedi. Harun kapıyı sertçe açıp çıktı.

"Ne zaman ayrıldık demiştin?"

"Beş ay önce."

Defter sayfalarında beş ay önceye döndü. Gözüne takılan ilk cümleyi okudu: *"Öksüren adamlar gibi havlayan köpekler. Havlayan köpekler gibi öksüren adamlar. Gibiyi at, gerek yok."*

"Neden ayrıldınız?"

"Bana kötü davranmaya başlamıştı."

"Nasıl?"

"Yani her zamanki gibi değil."

"Her zaman kötü mü davranırdı?"

"Hayır. Bazen çok neşeli olurdu, bazen çok üzgün. Bana da biraz bu ruh haline göre davranırdı. Bunu anlardım. Ama bu sefer, bunalımda olduğu için böyle davranmıyordu. Bir şey kopmuştu, bunu anlamıştım."

"Beş ay önce mi oldu bu kopma?"

"Evet."

"Bunun nedeni neydi sence?"

"Bilmiyorum."

"Ama ben biliyorum. Neden acaba? Kediyle fare denkleminden ötürü olmasın?"

Defteri, önüne bakan Aykut'a doğru tuttu: "Bu defteri gördün mü hiç?"

"Evet."

"Nerede dururdu bu defter?"

"Odasında duruyordu, ama birilerinin okuduğundan şüphelendiği için bazen de çantasında taşırdı."

"Defteri gizli gizli okuyan sen miydin?"

"Hayır."

"İyi yapmışsın. Senin için pek iyi şeyler yazmıyor zaten."

"Mümkündür."

"Ne biçim konuşuyorsun? İnsan konuşurken mümkündür demez, olabilir falan der."

Çayları getiren Harun, "Bundan bir yol olmaz amirim, boşuna uğraşmayın," dedi.

Behzat Ç. Aykut'un karşısında ileri geri dolaşırken, "İki yıldır beraberdiniz, beş ay önce ayrıldınız. Doğru muyum?" diye sordu.

"Doğru."

"Neden ayrıldığınızı bilmiyorsun?"

"Yani, bitmişti."

Harun araya girdi: "Ne bitmişti lan? Şu bitmişti de, bu bitmişti de. Biten ne? İnsan sebepsiz yere ayrılır mı?"

Behzat Ç., "Ben sana söyleyeyim," dedi. "Çünkü o zaman Gökhan Türkiye'ye gelmişti. Zaten bir süredir Betül'le haberleşiyorlardı, senden artık ayrılması gerekiyordu. Doğru muyum?"

Aykut önüne bakıyordu, Harun onun kafasını kaldırdı, "Bana bak," dedi. "Sana bir şey sorulduysa cevap ver. Doğru mu?"

Aykut mırıldanır gibi, "Evet," dedi.

Behzat Ç. babacan bir ses tonuyla, "Bak evladım," dedi. "Aranızdaki aşk üçgeni beni fazla ilgilendirmez, yani sizi yargılamıyorum. Ama beni yanıltırsan, devletin memuruna boş yere mesai yaptırırsan külahları değişiriz."

Harun höpürdeterek içtiği çayını bir kenara koyup "Ne aşk üçgeni amirim, bunlarınki aşk yamuğu," deyip bir kahkaha koyverdi.

Tebessüm etmekle yetinen Behzat Ç., "Betül Sex Shop'lara gidiyormuş, bundan haberin var mı?" diye sordu.

"Yok."

"Yani bu kızın bir porno merakı olduğu ortada. Sence ne işi vardı öyle yerlerde?"

Harun gülüp Aykut'u gösterdi: "Ne işi olacak amirim, şu tipi görmüyor musun?"

Aykut erkekliğine toz kondurmayan bir havada, "Ne alakası var?" dedi. "Sandığınız gibi değil. Kadınların sorunlarıyla ilgili bir yazı hazırlıyordu dergiye. Cinsel obje olarak mı kullanıyorlarmış, sömürüyorlar mıymış ne, feminist işler, ben tam bilmiyorum. Sex Shop'a da o yüzden gitmiş olabilir, bazı şeyleri yerinde görmek için."

Harun, "Feminist miydi bu kız?" diye hayretle sordu. "Feministle mi çıktın?"

"Valla tam bilmiyorum. Ama bana karşı ayaklanmadıktan sonra feminist olmasında bir sakınca görmedim. Çok iyi kızdı."

Harun "Aferin lan," dedi. "İlk defa doğru bir şey söyledin."

Bu arada Behzat Ç. defteri Aykut'un yüzüne yaklaştırdı. Bir satırı gösterip "Şuraya bak," dedi. "Ne yazıyor?"

Aykut defteri okudu: "Peşimde biri var. Şişman ve gözlüklü."

Behzat Ç., "Kim bu adam?" diye sordu.

"Bilmiyorum."

"Bir şeye de biliyorum de. Takip ediliyor muydu?"

"Zaman zaman takip edildiği hissine kapılırdı. Ama paranoyak sayılmazdı."

Harun, "Paranoyak olmanız takip edilmediğiniz anlamına gelmez," dedi.

Aykut, "Evet," dedi. "En sevdiği söz buydu."

O arada Behzat Ç. iki sayfanın arasında bir gariplik fark edip parmaklarıyla kontrol etti. Sayfanın kenarında alt say-

fanın çıkıntıları vardı. Betül bu sayfalara intiharla ilgili düşüncelerini yazmıştı. Sayfanın tarihleri arasındaki bir günlük boşluğu da görünce, "Acaba," diye düşündü. Odadan çıkıp Recep'i aradı. "Sakın bir yere kaybolma, geliyorum!"

15.

Recep cumartesi günü başına çıkan bu işten pek memnun değildi ama Behzat Ç.'nin şüphelerini dinleyince defteri alıp Adli Tıp'ın yolunu tutmuştu. Akşam olmasına rağmen henüz bir sonuç çıkmamıştı. TEM'in yarısına kadar maviye boyanmış, bitmek tükenmek bilmeyen yarı karanlık koridorlarında yürürken Harun, "Bir günde çıkar mı?" diye sordu.

"İsterlerse çıkar."

TEM'deki sorgusu biten Özcan'ı almaya gidiyorlardı, mahkemeye sevk edilmeden önce bir de onlar sorgulayacaktı. Tahsin bu sorgunun talep kâğıdını imzalamakta biraz gönülsüz davranmıştı ama Behzat Ç.'ye, "Başımıza bir iş çıkarmayın," diye haber yollayarak gerekli uyarıları yaptığını düşünüyordu.

Behzat Ç., "Hangi kâğıdın hangi deftere ait olduğunu anlayabiliyorlar artık. O kadar zor bir işlem değil," dedi. "Zaten o mektupta bir gariplik olduğu ilk günden belliydi." Koridorun sonunda, tek ellerinden birbirlerine kelepçelenmiş on beş-on altı yaşlarında iki çocuk duruyordu. Başlarındaki sarkık bıyıklı polis, çocukların şaşkın bakışlarla çevreyi süz-

düğünü görünce birini telsiziyle dürtüp "Duvara dönün," dedi. Çocuklar kendi eksenleri etrafında bir yay çizip duvara döndüler. Ellerini kaloriferde ısıtan polis, Behzat Ç.'yi görünce doğrulup selam verdi. Harun, "Hayrola, ne yapmış bu veletler?" diye sordu.

"Daha bu yaşta memleketi nasıl böleriz diye plan yapıyorlar."

"Yok ağbi, ne planı."

"Sus lan! Elinizde *Gündem*, çantada Şivan Perwer. Hâlâ konuşuyor." Çocukların yanlarındaki pencereden Emniyet'in bahçesine bakmaya başladığını görünce, ikisinin kafasına da birer şaplak indirdi: "Önünüze bakın, keşif mi yapıyorsunuz!"

Harun amirinin hızlı adımlarına ayak uydurmakta zorlanıyordu, Alp'in tutuklu yargılanacağı haberini saklamaya gerek duymadığı bir memnuniyetle verdi. "Savcı satıcılıktan dava açmış, en az beş yıl yatar, artık Berna'yı rahatsız edemez." Behzat Ç. cevap vermeyip, başını sallamakla yetindi. Alp'in sözlerini hatırladıkça hayalinde hâlâ sağlı sollu kroşeler çıkarıyordu gerçi. Ama Alp'in Berna'nın gözünde nasıl biri olduğunu bilmiyordu. Belki de Berna rahatsız değildi ondan, onu en çok bu ihtimal rahatsız ediyordu. "Şeytan görsün yüzlerini," dedi içinden. "Öyle deme, öyle deme. Senin kızın bu, bir hata yapmış, herkes yapar." "Öyle hata mı olur lan, her haltı yemişler." "Öyle deme, Ceyda hamile kaldığında daha nişanlı değildiniz." "O başka." "Başka değil, aynı şey." "En azından biz hapçı değildik." "Susun lan!"

Harun, "Ne sol çıkarmıştın amirim," dedi. "Sizden hiç beklemezdim."

"Benim yerimde sen olsaydın ne yapardın?"

Harun'un yüzündeki gülücükler yavaş yavaş silindi. Aybars'ın odasına girene kadar konuşmadılar. Odanın kapısı-

na tam elini atmak üzereyken kapı içeriden açıldı. İlk gece barda gördüğü kır saçlı adamla yüz yüze geldiler. Adam sanki evinin kapısını açmış gibi, "Hoş geldiniz beyler," dedi. "Ve Allahaısmarladık. Malum bugünlerde işler yoğun." Giderayak ceketinin iç cebinden bir kart çıkartıp Behzat Ç.'ye uzattı. "Bir ara uğrayın da çay içelim. Şu olayı da konuşuruz."

Behzat Ç. kartı alıp bakmadan cebine koydu: "Memnun oluruz." Bir süre birbirlerini tartan iki sumo güreşçisi gibi bakıştılar. Adam, "Ortalıkta hayalet gibi dolaşan bir arkadaşınız var ya, ismi neydi onun?" diye sordu.

"Valla bilmiyorum, ona ismiyle hitap etmeyeli o kadar uzun zaman oldu ki."

"Her neyse işte, o da gelirse çok sevinirim. Kendisinin çalışmalarını takdir ediyoruz, selamlarımı iletin."

"İletirim."

"Görüşmek üzere."

Adamın çıkması için yana çekildi, odanın içinden sızan ışıkla büyüyen iki gölge koridorun duvarında çarpışıp ayrıldı. Bu arada Aybars karşılamak için ayağa kalkmış ellerini muhabbetle iki yana açmıştı, "Ooo! Hoş geldiniz," dedi. Yapay bir içtenlikle el sıkıştılar: "Sadece işiniz düştüğünde gelirsiniz ya neyse, cinayetin işi bizim işimiz."

Behzat Ç. başını vakur bir ifadeyle sallayıp "Öyle," dedi. "Bizim işimiz sizin işiniz." Yüzünde belli belirsiz, alaycı bir gülümseme vardı. Masanın iki yanına oturdular. Aybars masanın üstündeki dosyaları çabuk ve doğal gözüken bir el hareketiyle sumenin altına itti. Oturduğu döner koltuğun kollarına avuç içleriyle hızla vurdu: "Ee! Nasılsınız bakalım?"

"İyiyiz." Behzat Ç. cebinden çıkardığı 216'nın dibine bir fiske atıp, parmaklarıyla masanın üstünde trampet çalan Aybars'a tuttu.

"Bıraktım."

"Neden?"

"Terfi bekliyorum. Biliyorsun yeni müdür sigara içenleri pek sevmiyor."

"Öyleymiş, Allah'tan benim terfi ihtimalim yok."

Aybars sigarayı bıraktıktan sonra gazetedeki resimlere sakal bıyık yapmaya başlamıştı. Şimdi de elini nereye koyacağını bilemiyordu. Behzat Ç.'nin dimağında bir cümle parlayıp söndü: *"Alışkanlıklar günlük yaşamın diktatörleri."* Bu cümleyi nereden hatırlıyorum diye düşündü.

"Ne içersiniz?"

"Bir şey içmeyelim. Şu elemanı emaneten alıp gidelim."

Aybars'ın yüzü asıldı, boynunu kaşırken gözlerini karşı duvardaki Ankara haritasına dikti. "Bunlar polis katili, şerefsiz adamlar," dedi. "Gerçi olay intihar gibi duruyor ama altından bunların örgüt çıkarsa şaşırmam. Bu Özcan sözde Ankara sorumlusu, yurtdışı bağlantıları var, bir süredir takipteydik."

"İstihbaratla beraber mi? Az önce içeriden çıkan kır saçlı arkadaşla yani..."

"Tabii koordineli çalışıyoruz. Büyük operasyon, önce beyin takımını topluyoruz. Sonra beyinsizleri alacağız, çorap söküğü gibi gelecek. Bunların şeceresine baksan, hepsi Ermeni dölü çıkar."

Aybars gözlerini Behzat Ç.'den ayırdı, diğer konukla da ilgilenmesi gerektiğini düşünen bir evsahibi gibi Harun'a dönüp "Harun, nasılsın koçum?" diye sordu. "Bırak bu adli cinayetleri, gel seni TEM'e alalım."

Behzat Ç. babacan bir tebessümle araya girdi: "Yok, o lazım bana, vermem..."

Aybars masa trampetine ara verip "Tabii canım," dedi. "Lazım olmaz mı, Harun gibi kalıplı, kodu mu oturtan adama her şubede ihtiyaç var."

Harun zor sığdığı sandalyede ayaklarını toplayıp "Sağ ol

amirim," dedi kısık bir sesle. Aybars'a söylenmişti ama esasında Behzat Ç. içindi bu söz. Son aylarda ilk defa amirinden olumlu bir söz duymuştu, belki de sahiden başka şubeye gideceğinden korkuyordu. Amirinin bu korkusundan yararlanmayı düşünmezdi gerçi, öyle hinliklere kafa yormayan, saf biriydi.

Aybars, "Hele bu devirde, Harun gibi adamlara daha da çok ihtiyaç var," diye sürdürdü konuşmasını. "Devlet bana silah vermiş, demiş ki beni koru. Ama ben devleti parçalamaya çalışan adama sıkamıyorum o silahı. Her gün yüz tane talimat geliyor sıkmayın diye. Kullandırmayacaksan niye verdin bu silahı bana? Allah bana el vermiş, tokadını Allahsıza at demiş. Bunlar niye tokat attın diye bana soruşturma açıyor, benim memuruma soruşturma açıyor. Ondan sonra memur bana surat yapıyor, taban rahatsız, ben arada kalıyorum."

Aybars sesini bir hayli alçalttı, sadece masanın önünde oturanların duyabileceği bir sesle, "Bakın aramızda kalsın," dedi. "Geçen müdüre de söyledim. Terfi tayin dönemidir demedim, kararttım gözümü. Çünkü bunalmışım artık, arada kalmışım. 'Müdürüm,' dedim, 'bu uyum yasaları CMUK'tan beter, CMUK'u öpüp alnımıza koyalım,' dedim. Bunlar polisi bitirmek için çıkarılmış yasalardır. Ne dedi biliyor musun?"

Kendisini dinleyenlerin yeterince merak ettiğine kanaat getirdiği bir suskunluktan sonra, "Ne dedi biliyor musun?" diye tekrarladı. "'Haklısın Aybarsçığım,' dedi. 'Ama konjonktür böyle, dişinizi sıkın biraz, yeri geldi mi, gereği yapılır,' dedi. Aynen böyle dedi işte, yeri geldi mi gereği yapılır, ama gel de bunu benim adamlara anlat."

Ardından sesini bütün şubenin duyabileceği bir desibele çıkarıp "Ama adamlar haklı," diye devam etti. "Burada biz savaşıyoruz, benim emrimdeki polis ölüyor. Uyum yasaları-

nı çıkaranların çocukları yalılarda yaşıyor tabii, aydınlar yalılarda yaşıyor, hainler yalılarda yaşıyor! Onlara insan hakları, terôriste insan hakları, polis ôlmüş kimin umurunda. Kimse çıkıp da bu polis de insandır, onun da hakları vardır demiyor. Neyse başınızı şişirmeyeyim."

216'nın külü düştü düşecek bir dengede duruyordu. Behzat Ç. sağa sola göz gezdirirken Aybars masanın üstündeki diyafona basıp "Bir küllük getirin," dedi.

Behzat Ç. Aybars yeni bir söyleve başlamadan lafa girdi: "Hayrettin'in sana selamı var..."

Aybars hatırlamaya çalışan gözlerle bakıyordu: "Hayrettin?"

"Betül'ün babası."

Bir an duraksayan Aybars, selamı başıyla kabul edip "Aleykûm selam," dedi. Ağır hareketlerle çenesini ve boynunu sıvazlıyordu: "Uzun süredir tanışırız, vatanını milletini seven, gariban babası biridir."

"Öyle, öyle. Metin yok mu?"

Aybars'ın yüzünden bir karartı geçti; "Çıktı, bu saate kalmaz," dedikten sonra sohbetin gidişinden sıkılmış olduğundan, "Senden bir isteğim var," cümlesiyle kontratağa kalktı. "Elinde o geceye ait bar görüntüleri varmış, onların bir kopyasını alabilir miyim?"

"Sebep?"

"Muhsin Süvari. Bardaymış o gece, bize lazım biri. Gerçi illegal kanatta gözükmüyor ama önemli."

"Biz de onun peşindeyiz. Betül'ün yanında dolaşıp duruyordu. Kır saçlıya söyle, bulurlarsa bize de haber versinler."

Odanın yarı açık duran kapısı hafifçe vuruldu, bir memur elindeki küllükle sôkün etti. Behzat Ç. yarısını içtiği 216'nın külünü yere düşürmeden, az önce aklına takılan cümlenin Betül'ün Gecelik'inden olduğunu hatırladı. Aybars'ın çatık kaşları biraz daha çatıldı, aralık kapının önün-

de bekleyen Özcan'dı. Aybars herhangi bir duygu içermeyen kalın bir ses tonuyla, "Girin," dedi. Küllüğü getiren çıkarken başka bir memur kolundan tuttuğu Özcan'ı odaya soktu.

Özcan'ın gözleri bağlı, elleri arkadan kelepçeliydi. Orta yaşlarda, irikıyım biriydi. Yediği darbelerden balon gibi şişen kaşı, gözbağının altında bir çıkıntı yapmıştı. Bir haftalık sakalının altında ağzı yüzü yamulmuştu. Aybars Özcan'ı eliyle gösterip "Konuşmayı pek sevmez, içine kapanık biri," dedi. "Tabii işine gelince konuşur." Özcan başını hafifçe eğip sola büktü, dilini diş etlerine vururken Aybars'ı görmeye çalışıyordu.

"Çık çıklama lan çık çıklama! Ne var, bir şey mi dedin!"

Behzat Ç. kalktı, Aybars'ın elini sıktı: "Bize müsaade." Görevli memur kelepçeleri açtı, Özcan'ı ortalarına alarak odadan çıktılar. TEM'den çıktıktan sonra gözlerini açtılar.

Özcan'a temelde iki soru sordular, Betül'le ilişkiniz neydi? Muhsin Süvari ve Gökhan Biryol nerede? Yarım saat geçmesine rağmen aldıkları yanıt tekti, hatta yarımdı. "Betül'le bir ilişkimiz yok. Gökhan'ın da nerede olduğunu siz daha iyi bilirsiniz!"

"Nereden bilecekmişiz!"

"Sizin adamınız değil mi?"

Odada beş dakikadır süren tedirgin edici sessizliğin ortasında Özcan'ın başında gidip gelen Harun'un ayak seslerinden başka bir şey duyulmuyordu. Behzat Ç. gözlerini tavana dikmiş örgütün ismini bulmaya çalışıyordu ama o kadar harfi bir araya getirmek onun gibi kıdemli bir tavan okuma ustası için bile ciddi bir hayal gücü gerektiriyordu. Sorgu odasındaki üç adam da çok yorgundu, bu yorgunluğu çaktırmamak için gösterdikleri irade savaşı da ayrı bir dertti onlar için.

Harun, "Betül'le ilişkiniz yoktu madem, neden sizin eylemde gözaltına alındı?" diye sordu.

"Onu gözaltına alanlara sorun."

"Bizimle dalga mı geçiyorsun?"

"Evet. Aynı soruları sorup durmayın, bırakın bu dedektif ayaklarını."

"Senin var ya, ağzını burnunu bir de ben yamulturum."

"İstersen dene. Ben işkence tezgâhında konuşmadım, Cinayet Masası'nda mı konuşacağım?"

Harun sağa sola gitmeyi kesti, yüzünde bitkin bir gülümseme vardı. Özcan'ın hiç beklemediği bir anda sandalyenin ayağına sert bir tekme çıkardı. Özcan bir tarafa sandalye bir tarafa savruldu. Behzat Ç. diyaloğun akış biçiminden varacağı yeri tahmin etmiş, önceden kalkıp Harun'la Özcan'ın arasına girmişti. Harun'u göğsünden itip ani bir hareketle doğrulan Özcan'ı kolundan tuttu.

Harun elini kaldırıp "Ulan vatan haini!" diye bağırdı. "Liderleriniz yurtdışında villalarda yaşıyor, siz burada sürünüyorsunuz."

"Yalan! Herkesi kendiniz gibi bellemişsiniz."

"Sen Türk polisine yalancı mı diyorsun?"

Özcan kolunu kurtardı, "Yalancı olsanız iyi," dedi. "Bekçi köpeğinden betersiniz." Behzat Ç. hareketlenen Harun'u işaretparmağıyla durdurup Özcan'a döndü. Yakasına yapışıp dosya dolabına çarptı, çarpmanın şiddetiyle dolabın üstündeki bir iki dosya üstlerine düştü. Behzat Ç.'nin yumruğu sıkılıydı ama karşısındaki suratı görünce vazgeçti. Dudak patlamış, şişen kaş sağ gözün yarısını kapatmış, yamuk duran burunsa büyük ihtimalle kırıktı. Şimdi niye kendimi tutuyorum diye düşündü, şartlar eşit olmadığı için mi? Alp'le şartlar eşit miydi? Ne zaman şartlar eşit olmuştu ki? Yüzbaşı kendi burnunu kırdığında şartlar eşit miydi?

Cevdet kapıyı açıp karşısında gırtlak gırtlağa gelmiş üç adam görünce şaşırıp kekeledi: "Am am..."

"Ne diyorsun!"

"Am-amirim. Bir avukat geldi, sizi görmek istiyor."

Behzat Ç. kapının aralığından bakan adamı gördü: "Beklesin."

"Çok önemliymiş, bekleyemezmiş."

Özcan'ın yakasını bıraktı: "Tamam. Sen burada kal." Harun'u kolundan tutup kapıyı açtı: "Çıkalım." Harun odadan çıkarken işaretparmağını Özcan'a sallayıp "Sen dur, daha işimiz bitmedi," dedi.

"Bekliyorum, buradayım."

Bu cevap üzerine iyice sinirlenen Harun kapı önünde de bağırmaya devam ediyordu: "Bekle bekle, sen göreceksin, daha bu bir şey değil." Kapıyı kapatınca burunlarının dibinde duran Ertan'la karşılaştılar ama ilk anda tanıyamadılar.

Ertan suçüstü yapmış bir yüz ifadesiyle, "İçeride ne yapıyorsunuz?" diye sordu.

"Sen kimsin kardeşim!"

"Tanımadın mı? Avukat Ertan Cansun, müvekkilimle görüşmeye geldim."

Behzat Ç. biraz daha dikkatle bakınca avukatı tanıdı. Soğuk bir şekilde el sıkıştılar. "Buyurun odama geçelim."

"Hayır, önce müvekkilimle görüşeceğim."

"Görüşemezsin."

"Neden?"

"Biz bile ifadesini özel izinle alıyoruz."

"Beni ilgilendirmez. Gözaltı süresi geçmesine rağmen ne mahkemeye sevk edildi ne de müdafi olarak görüşmeme izin verildi. Hakkınızda suç duyurusunda bulunacağım."

"Gözaltına alan biz değiliz, Terörle Mücadele."

"Onlar hakkında da suç duyurusunda bulundum."

Harun, "Tamam kardeşim," dedi. "Ne duyurusunda bulunursan bulun. Bana ne?"

Odaya geçtiler. Behzat Ç. gizli tutulmak kaydıyla beş dakikalık bir görüşmeye izin vereceğini söyleyince Harun, şaşkın gözlerle amirini süzdü, bir bildiği vardır herhalde diye düşünüyordu. Belki de bu iyi niyeti gören Özcan'ın konuşacağını umuyordu. Ertan, Özcan'ın yanına girdi. Beş dakika sonra bir hışımla çıkıp "Yaptığınız bu işkencenin hesabını vereceksiniz," diyerek Cinayet Bürosu'nu hızla terk etti.

Behzat Ç.'nin "Ne işkencesi, saçma sapan konuşma," dediğini duymadı bile.

Harun avukatın arkasından ya sabır çekip bacak bacak üstüne attı: "İlk gördüğüm günden beri kılım bu adama! Biz bunun geçmişini iyice bir araştıralım, nedir yani bu adamlarla bağı?"

Behzat Ç.'nin aklı Ertan'ın ne yapmayı planladığındaydı.

"Amirim şu melodiyi değiştir artık."

"Ne melodisi?"

"Telefonun çalıyor."

Arayan Recep'ti. "Evet, sen haklısın," dedi. "İntihar mektubu Betül'ün defterinden koparılmış."

16.

Bataklık aslanı çalıların arasında pusuya yatmış, Mara Irmağı'nı geçmeye çalışan antilop sürüsünü gözlüyordu. Bata çıka ilerleyen sürünün biraz dışında kalmış üç antilobu görünce hafiften başını kaldırdı. Avı ırmaktan çıkarken gözleri büyüdü, sırtı dikleşti, ön patilerinin üstünde hafif arkaya gerilip yattığı yerden ok gibi fırladı. İki antilop sağa sola seyirtti, ortada kalan ne olduğunu anladığında iş işten geçmişti. Boğa antilobu denilen türden, güçlü kuvvetli bir hayvandı. Pusudan kurtulmak için geç kaldığından başını eğip boynuzlarıyla savunmaya geçti. İlk savunmada başarılıydı da, ama iki genç bataklık aslanı daha sökün edip çevresini sarınca, teslim bayrağını indirdi. Biri patilerini sırtına geçirdi, diğeri yere yıktı, üçüncüsü boğazını dişledi. Aslanlar pusuya yattığında kısık sesle konuşan *BBC* muhabiri, iş kesinleşince, "Genç bataklık aslanları için iyi bir av deneyimi," diye bağırdı. "Güzel bir ziyafet olacak."

Behzat Ç. antilobun son çırpınışlarını ve titremelerini izlerken çatalını masaya bıraktı. Sabah kahvaltısında çeyrek ekmek, vasati yarım kibrit kutusu büyüklüğünde beyaz peynir,

üç zeytin ve bir kaşık reçel yiyip doymuştu. Pazarları fırsat bulup da *TRT*'nin *BBC*'den devşirdiği Büyük Kedilerin Günlüğü'nü izlediğinde, zaman zaman eve iş getirdiği hissine kapılırdı gerçi, ama avcının avına uzanmak üzere olduğu o en heyecanlı noktada, mesleki gözlüklerini bir yana bırakır, olayın heyecanına kaptırırdı kendini. Ne pusu kurup taammüden avlanan bataklık aslanlarını yargılar ne de hızlarına güvendiklerinden sürünün ortasına piyango misali dalan çitalara kızardı. Sonuçta hayatlarını sürdürmek için öldürüyorlardı; para hırsından, namus belasından, birikip de patlayan öfkeden, intikam alma arzusundan ya da psikopatlıktan değil. İntihar süsü vermiyor, şah damardan girdiklerini saklamıyor, leşleri yemiyor, kalanı akbabalara havale ediyorlardı. Kenya'nın Masai Mara'sında Ankara'nın memur işi cinayetlerinden farklı, hesap kitap içermeyen, samimi bir tekinsizlik vardı.

Reçelin içindeki ekmek kırıntılarına bakıp bir 216 yaktı. Dün gece Özcan'ı TEM'e teslim ettikten sonra sabaha karşı eve gelmiş, deliksiz bir uyku çekip öğlen uyanmıştı. İlk iş olarak duş almış, bir asker oğlu polise pek de uygun olmayan kirli sakalından arınırken, içi içine sığmaz bir halde akşama ne giyeceğini, nerede ne yiyip ne içeceğini, gelecek hesaba parasının yetip yetmeyeceğini, en önemlisi Bahar'la neyi nasıl konuşması gerektiğini düşünmüştü. Kahvaltılıkları salona çıkarıp büyük kedilerin karşısına oturduğunda, şu çoğu zaman bir sirki andıran televizyona bakarken, gününün iyi geçeceğinden emindi. Aslanlı bölüm bitince *BBC* muhabirlerinin Amber adını taktıkları çita, bir Thomson ceylanını ayakları yerden kesilircesine kovalamaya başladı, kahvaltı sonrası nikotininin verdiği keyfi ikiye katlayan bir seyirdi. Bu arada çalan kapıyı biraz geç duydu, kalktı ama gözü televizyondaydı. Ceylan can havliyle kaçarken zikzaklar yapıyor, Amber'in dengesini bozmaya çalışıyordu. En sonunda o da sırtında patileri hissetti, ayakları bükülüp yere kapaklandı, başını kaldır-

dığında çitanın iki sivri ön dişi çoktan boğazına geçmişti. Gerisini bildiğinden kapıyı açmaya gitti. Gülsün kapının önüne boş kovayı koymuş, merdivenleri siliyordu.

"Size zahmet şu kovayı doldurabilir misiniz?"

Vileda setinden bozma kovayı alıp banyoya yollandı. Lavaboya tutup musluğu sonuna kadar açtı, musluğa takılı hortum, delik yerinden kaçak yapıyordu. Üstüne sıçramasın diye musluğu biraz kıstı, kovanın içine dolan suyun sesine üst komşuda çekilen sifonun sesi karıştı. Bazen bu ses onu geceleri de rahatsız ediyor, uykusunu bölüyordu. O anda az uyumak zorunda olanların uykuya verdiği kıymetle üst komşulara düşman oluyordu. Yine de böyle tekinsiz saatlerde birilerinin dışkılaması, yaşam belirtisi olması açısından güven vericiydi. Doğaya özgü toplu yaşamın verdiği güven işte. Üst komşular alt katta başkomiser oturuyor diye, en küçük olayda kapıyı çalmaya hazır ve huzurlu, o da çevrede yaşayanların varlığını hissetmekten memnundu. Günün beklentileriyle iyice romantik olmuştu ama bir an yoğun bir endişe kapladı benliğini, para çekmeyi planladığı ATM'de para yoksa ne yapacağını düşündü. Diğer ATM'ye gidip gelene kadar buluşma saatini kaçırabilirdi. Evden on beş dakika daha erken çıkmaya karar verdiğinde kova taşmış, eşofmanının paçaları ıslanmıştı.

Kovayı üstünden biraz boşalttı. Dökülmemesi için fazla sarsmadan taşıyıp, kapının önüne koydu: "Buyur Gülsüm." Kadın ters ters bakıyordu. Ne olduğunu anlamaya çalışırken, herhalde pazar günleri bütün apartmanın merdivenlerini silsem ben de böyle sinirli olurdum diye empati kurmaya bile çalıştı ama nafile. Gülsün kovayı aldıktan sonra, "Sağ ol Nevzat Bey," deyip arkasını dönünce meseleyi anladı. "Ya kusura bakma," demeye çalışırken Gülsün çoktan gözden kaybolmuştu. Eli kapının kolunda, "Gülsün, Gülsün," diye seslendi ama cevap alamadı.

Telafisi en güç şey dikkatsizlik sonucu kırılan kalplerdir. İş işten geçtiğinde bütün mazeretler tedavülden kalkar, kıran da kırılan da piç gibi ortada kalır. Berna'yla da böyle olmuştu, belli bir sınırı aştıktan sonra geriye dönmesi zordu. "Bırak şunu, şeytan görsün yüzünü!" "Öyle deme!"

"Gülsün, Gülsün..." diye apartmanın içini çınlattı. Sanki Berna'yla arasındaki itilaf da Gülsün'ün geri dönmesiyle çözülecekti. Ama Gülsün geri dönmedi.

Onun yerine, çevik adımlarla merdivenleri çıkan Kamber'in sesi işitildi:

"Buyur beyim, bir şey mi oldu?"

"Yahu kusura bakma, senin hanıma Gülsüm dedim yine."

"Eee, ne olmuş?"

"Yani kusura bakma, ona de ki..."

"Ya bırak beyim, ha Gülsüm, ha Gülsün ne fark eder. Yüzünün güldüğü mü var zaten, hep bir karış surat."

"Valla bilerek yapmıyorum."

"Bilerek desen ne olacak, kafayı taktığın şeye bak. Ben çekerim kulağını, bugünlerde iyice bir haller oldu zaten."

"Aman ha, sakın."

Kamber bıyığını burarken konuyu değiştirdi:

"Geçen seni televizyonda gördük, çok takdir ettik. Bir öğretmen mi ne vurulmuş, katili hemen yakalamışsınız."

"Biz yakalamadık, kendi teslim oldu."

"Bırak beyim şimdi alçakgönüllülüğü, televizyonlar bile söyledi, 'Polisin başarılı operasyonuyla yakalandı,' dedi. Tam orada sen çıkıyordun, elinde telsizle koşarken. Biz seni bilmiyor muyuz, hep övündük bizim apartmanda oturur diye."

"Öyle diyorsan öyledir, ne yapalım."

"Bakkala çıkacağım, bir isteğin var mı? Ama İddaa kuponu yatırtacaksan vakti geçti, beş dakika var maçların başlamasına."

"Yok sağ ol."

"Sağlıcakla kal o zaman."

Kamber arkasını dönüp giderken aklına geldi:

"Bulursan bana ikili tuvalet kâğıdı al," dedi. "Acelesi yok, yarın öbür gün de olur. Dur parasını vereyim."

"Gerek yok beyim, getirince verirsin."

Kamber merdivenleri inerken Amber de geyiği yiyordu. Televizyonun sesini kısıp, radyoyu maç yayınlarına başlamak üzere olan *TRT FM*'e ayarladı. Gençlerbirliği bu hafta Kayseri deplasmanındaydı. 19 Mayıs Stadı'nda çıplak gözle seyrettikleri bir yana, şifreli kanal dört büyüklerle oynananlar hariç Gençlerbirliği maçlarını vermediğinden, tuttuğu takımın hemen hemen sezonun yarısında nasıl oynadığından fazla haberi yoktu. Artık işi radyo spikerinin betimleme gücüne ve denk gelirse akşam yayınlanan üç dakikalık özetlere kalmıştı. Televizyon sessizken daha korkutucu bir aletti. Geyiğin yarısından fazlasını bitiren Amber'in karnı şişmiş, çevreye ondan arta kalacakları bekleyen akbabalar tünemişti. O an telefon çalınca, "Bu da herhalde bizim Akbaba'dır," dedi içinden. "Ama ona da haksızlık etmemek lazım, benim ondan farkım ne ki? Hepimiz cinayet esnafıyız." Kamera beş on saniyedir sabırsızlıkla sağa sola giden akbabaları gösteriyordu. İşte o da böyle, cinayet işlendikten sonra, olay yerinde sağa sola koşturarak, beş on saniye kameralara takılanlardandı. Telefonu dördüncü çalışında açtı.

Ahizenin öbür ucunda Tahsin'in hal hatır soran tok sesi duyuluyordu.

"Ne olsun, belgesel seyrediyorum," dedi.

Tahsin esasen kibar gözüküp, alttan alta fırçalama gayreti içinde olan biriydi. Önemli bir şey olmasa evden aramazdı, zaten çok bekletmeden asıl konuya giriverdi:

"Sen Özcan'ın yanına avukat mı soktun?"

"Kim söyledi?"

"Ne önemi var kimin söylediğinin? Benim iyi niyetimi suiistimal ediyorsun. Talep kâğıdını imzalarken ne dedim sana, 'Başımıza iş çıkarma,' dedim. Bu kritik zamanlarda yaptığın şeye bak."

Tahsin'in kritik zamanlardan kastı, terfi ve tayin dönemleriydi. İyice sinirlenmiş olduğundan, bunu da açık açık söylemekten çekinmedi, hatta daha bile ileri gitti.

"Yahu benim kariyerimle niye oynuyorsun? Kendin deliliğin yüzünden başkomiserlikte kaldın, beni de yaktın. Ben de senin yüzünden beş yıldır burada çakıldım kaldım."

Kusura bakma mı desin, sunturlu bir küfür mü savursun bilemediğinden suskun kalmayı tercih etti. Ama Tahsin durulacak gibi değildi:

"Bir de Narkotik'in işlerine burnunu sokmuşsun. Hadi soktun diyelim, nasılsa sicilim bozuk, battı balık yan gider diye yaşıyorsun."

TRT FM'in merkezdeki spikeri, "Şimdi Kayseri Atatürk Stadı'na bağlanıyoruz," dedi.

"Bir saniye."

Tahsin sustu. Radyodan yükselen sesleri duyduğunda anlamıştı gerçi, ama bir de spikerin teyit etmesini bekledi.

"Kayseri'den gol haberi var. Dakika altı; Kayserispor bir, Gençlerbirliği sıfır. Sağ taraftan gelişen atakta topla buluşan..."

Tahsin, "Orada mısın?" dedi.

"Evet, devam et sen."

"Hadi Narkotik'in işlerine karıştın diyelim, o çocuğun niye ağzını burnunu kırdın. Adı neydi? Alp miydi neydi?"

"Kim söyledi?"

"Kim söyledi deyip durma! Her türlü haltı ye, ondan sonra kim söyledi. Duyulmayacak mı bunlar? Vatandaşı sopala gönder devri bitti, herkes hakkını arıyor artık. Çocuğun cebine hapı siz mi koydunuz?"

"Hayır."

"Hayır deme, yaptıysan söyle, benden laf çıkmaz."

"Hap çocuğun cebinden çıktı."

"Narkotik'ten Osman yok muydu yanınızda, o sağlam pabuç değil. Belki sizden gizli koymuştur, yakmıştır çocuğun başını."

"Bilmiyorum, biz kulağını çekip bırakacaktık."

"Kulak çekeceksen yavaş çek, burnunu kırmışsın çocuğun, kafasına on dikiş atmışlar."

"İşin iç yüzünü bilmiyorsun."

"Bilsem ne olacak, öğrensem ne olacak? Bunlar Ankara'nın tanınmış, zengin aileleri. Çocuğun babası araya bir tanıdık koysa hepimizi siker atar."

Bardağı taşıran damla buydu. Zenginliğin, kendisini ve kızını sikip atacağı fikri. Tahsin'in sesini bastıran bir tonda çıkıştı:

"O zaman oğluna sahip çıksın, benim kızımı..."

Gerisini getiremedi, rahatsız eden mi dese, uyuşturucu veren mi dese, cinsel ilişkiye... Bütün kötü görüntüler kafasında uçuştu durdu.

"Lan beni delirtmesinler! Lan beni delirtmeyin!"

"Dur bir sakin ol!"

On saniyelik bir suskunluk oldu.

"İyi misin?"

"Saçma sapan konuşma."

"Neyse tamam, kendini toparla. Bunları yarın bilahare konuşuruz. Ama şunu söyleyeyim bak, bir deli kızın peşine takıldın kaldın. Bırak ya, intihar etmiş işte. Şüphen varsa çocuklardan birine söyle baksın. Yok adam takip etmeler, yok Adli Tıp, film mi çeviriyorsunuz! Başka işimiz mi yok ya! Önce Keçiören canavarını yakalayın, 13 yaşındaki kıza tecavüz etmiş, bütün gazeteler çarşaf çarşaf yazıyor, millet korkudan uyuyamıyor!"

"İntihar mektubu defterinden koparılmış."

"Ne mektubu?"

"Betül'ün cebinden çıkan intihar mektubu. Defterinden koparılmış."

"Eee?"

"E'si, başkası koparıp kızın cebine koymuş, intihar süsü vermiş."

"Belki kendisi koparmıştır, nereden biliyorsun?"

"Bilmiyorum, anlamaya çalışıyorum."

"Yahu manyaklık yapma Allahını kitabını seversen. Yani benden iki dönem öncesin, zamanında bana ağabeylik yaptın, başım gözüm üstüne, Allah razı olsun. Tamam, benim sözümü dinlemek zorunda da değilsin. Deliliğin yüzünden yükselemedin, kazayla ben senin amirin oldum. Ama düşündükçe sinirim tepeme çıkıyor, bu iş yüzünden fırça yemediğim adam kalmadı. Ramazan Akyüz de sizden şikâyetçi."

"O kim?"

"Olayın olduğu barın sahibi."

"Ramazan Ağbi mi?"

"Ağbi mi dayı mı bilemem. Ama bütün Asayiş Şube'yi tanıyor, mekân sahibi adam, tanıyacak tabii. Müdüre şikâyet etmiş. Küfür mü ettiniz siz buna?"

"Hatırlamıyorum, ifadesini aldık ama öyle çok sıkıştırmadık. Adamın barından silah çıktı, susturucu çıktı, captagon çıktı."

"Ya isterse füze çıksın, roket çıksın, sana ne ya sana ne!"

"İnan ki kafam şişti."

"Benim senden daha beter şişti."

"Yarın konuşalım bunları."

"Tamam."

İki tarafta da çat diye kapatılan telefonun sesi çınladı. O an, sanki bu yetmezmiş gibi, zile basmaya tenezzül etmeyen biri, gümbür gümbür kapıyı yumrukluyordu.

17.

Kapının deliğinden baktı, Şevket... Takım elbisesinin eteklerine vuruyor, üstünü başını silkeliyordu.

"Ne oldu ağbi?"

"Çekil şöyle."

Behzat Ç.'yi göğsünden itip içeri girdi. Yürürken hafif sekiyordu.

"Allah belasını versin!"

"Ne oldu?"

"Düştüm."

"Nerede?"

"Nerede olacak, merdivenlerde. Her taraf kayıyor, temizlik terörü!"

Behzat Ç. ağbisinin omzuna dokunup, "Gel şöyle içeriye geç, bir nefes al," dedi. Şevket omzuna dokunan eli sertçe itti. Gözleri büyüdü, birden bağırmaya başladı, ellerini cenaze namazı kılar gibi iki sallayıp bir bağlıyor, eller kulakla bel arasında inip çıkarken koridor inliyordu: "Oğlum sen manyak mısın? Deli misin? Divane misin? Psikopat mısın?" Kombine sorularına cevap bekliyormuş ve hepsinin yanıtı-

nın evet olduğundan eminmiş gibi sustu. Behzat Ç. ne olduğunu anlamaya çalışırken sessizce gardını almış, bir eli portmantoda bekliyordu.

Şevket kafasını öne eğip sesini biraz alçalttı: "Yunus'a silah çekmişsin. Ceyda çıldırmış, zaten çılgındı ya, kalan aklını da kaybetti. 'Bu adam hepimizi öldürecek,' deyip duruyor. Suç duyurusunda bulunacaklardı, yalvar yakar ikna ettim."

"Ağbi bir sakin ol!"

"Ne sakin olacağım lan! Berna'nın da sevgilisini dövmüşsün. Oğlan hapse girdi diye kız yorgan döşek yatıyor. O da aklını oynattı sayende. Kedisinden başka kimseyle konuşmuyor. Oğlanın cebine hap koyup başını yakmışsınız. Kabadayı mısın sen? Mafya mı kesildin başımıza?"

"Ağbi bir sakin ol!"

Şevket'in ağzından köpükler çıkıyordu. Kolunu silkeleyip salona yürüdü: "Ne sakin olacağım ya! Ne sakin olacağım! Bizim de bir adımız var, şerefimiz var. Kırk yaşına geldin, hâlâ psikopatça hareketler, hâlâ bir sürü manyaklık. Lan hayatım senin girdiğin kavgaları ayırmakla geçti. Yeter lan, yeter! Aklını başına devşir!" Şevket ceketini çıkarıp kavgaya hazırlanır gibi gömleğinin kollarını sıvadı, ardından kendini koltuğa attı. Bileklerini ovuyor, nefes alırken güçlük çekiyordu.

Behzat Ç. salonun kapısında durmuş, sinirden gülmeye başlamıştı.

"Gül! gül! Elâlem de bize götüyle gülüyor zaten. Sapasağlam adamdım, senin yüzünden tansiyon hastası oldum."

"Ağbi bir sakin ol. Ben sana bir su getireyim, çay demledim yeni, koyayım mı?"

Şevket içini çekip "Tamam," dedi. "Bir su getir, sakin konuşalım. Şu radyoyu da kapat."

Behzat Ç. radyonun sesini kısıp mutfağa gitti. Suyu doldururken eli titredi, bardağın dışına taşırdı biraz. Şevket'in sesi mutfağa kadar geliyordu: "Bizim de bir çevremiz var, ağırlı-

ğımız var! Gururumuz var, haysiyetimiz var! Varlıklı insanlarız. Sinirlerin kaldırmıyorsa bırak bu işi, mecbur musun milletin ağız kokusunu çekmeye? Zaten bu gidişle yine açığa alırlar seni, bu gidiş gidiş değil."

Şevket suyu bir dikişte bitirip kemerini gevşetti.

"Bir tane daha?"

"Hayır."

Şevket, "Yunus..." derken sözü yarım kaldı. İki adamın gözü de zırlamaya başlayan telefona kaydı. Behzat Ç. telefonu açıp açmamakta tereddüt ediyordu, "Bir kişiyi daha kaldıramam," diye düşünüyordu, "Bir kavgayı daha kaldıramam."

"Açsana şunu!"

Beşinci zırlamadan sonra açtı, ses vermeyip karşı tarafı bekledi.

"Amirim."

Harun'du.

"Ne var?"

"Ulus'taki boş evin eski kiracısını bulduk."

"Hangi boş ev?"

"Betül'ün çantasından çıkan adres vardı ya..."

"Ee..."

"Evi boşaltan kiracı, Resul adında biriymiş, Tuzluçayır Lisesi'nde tarih hocası. Başka bir yere taşınmış galiba."

"Bunun için mi aradın?"

"Sırf bu değil, adamın lakabını duysan..."

"Neymiş?"

"Komünist Resul."

"Ne olmuş..."

"Öyle deme amirim, bu Betül'ü biliyorsun, örgüt sempatizanı. Yurtdışından gelen Gökhan da aynı örgütten, Hayalet'in peşinde olduğu Muhsin de, TEM'den aldığımız Özcan da. Hepsi aynı bokun soyu, o zaman bu Komünist Resul de onların adamıdır."

"Tamam. Bakın o zaman adamın kaydına kuyduna. Olmadı bir ara gider, görürüz."

"Bir de Tahsin amir..."

"Biliyorum. Benimle de konuştu. Sen bırak şimdi bu Komünist Resul'ü falan, Keçiören'deki tecavüz işine bakın. Komünistlik mi kaldı artık, millet cinsi sapık korkusundan uyuyamıyor. Hayalet'e de söyle, alamayacak gibiyse Muhsin'in peşini bıraksın, fazla dolaşmasın ortalıkta."

"Bir şey mi oldu?"

"Yok bir şey."

Behzat Ç. Alp'i dövdüğü geceden aklında kalan çeşitli kareleri anımsamaya çalışırken, "O çocuğun cebine hapları Osman mı koydu?" diye sordu.

"Yok ya! Kendi cebinden çıktı. Şerefsiz götünden uyduruyor siz koydunuz diye. Ama şüphen varsa Osman'la bir daha konuşuruz."

"Tamam, kalsın."

Ahizeyi yerine koydu. Masanın üstündeki kahvaltılıklara ve ağzına kadar dolu küllüğe baktı. Çocukluğunun ve evliliğinin tıka basa doldurulmuş salonlarına inat, çok az eşyası vardı: Şevket'in oturduğu üçlü koltuk, kendi koltuğu, katlanır masa, televizyon, halı. 216'dan sararmış duvarların bu bahar badanaya ihtiyacı vardı. Bir de zigon sehpa uydursa, hiçbir ihtiyacı kalmayacaktı.

"Aç mısın, tabak çatal getireyim mi?"

"Yok, sen yeni mi kahvaltı yapıyorsun?"

"Evet. Çay koyayım mı?"

Şevket tekli koltuğu gösterdi, "Bırak çayı falan, sen şuraya bir otur, sakin sakin konuşalım," dedi.

Tekli koltuğa oturup bir 216 yaktı. Televizyonda, ağacın dalına uzanmış anne leopar Kesik Kuyruk yavrularını bekliyordu.

"Bana da versene bir tane."

"Hayrola, sigaraya mı başladın?"

Şevket çektiği ilk nefesin çoğunu havaya üfleyip "Sayende," dedi. "Bak şimdi, Yunus'u ara, bir anlık sinirime geldi, kusura bakma de. Özür dile."

"Bir de terapiye gideyim istersen."

"Aslında ihtiyacın var. Bizim hanımın, çocukların gittiği bir psikiyatr var, her ay dünyanın parasını dökülüyoruz. Göndereyim istersen seni."

"Ona kendin git."

Behzat Ç. kalktı.

"Dur, nereye gidiyorsun?"

"Küllük getireceğim."

"Bırak şimdi, var ya burada." Şevket 216'yı ağzına kadar dolu küllüğün kenarına yaslayıp "Bak ağbicim," dedi. "Yapma bunları, aklını başına devşir." Behzat Ç. muhabbetin gideceği yönü anladığından kazağının yakasını çekiştirdi. Şevket ondaki rahatsızlığı görüp, gireceği konuyu erteledi.

"Yengenler seni televizyonda görmüş. Bir öğretmeni mi ne vurmuşlar?"

"Doğrudur."

Şevket sıkıntıyla bacak bacak üstüne attı, salonun ortasına kadar ayakkabılarıyla girmişti. "İyi aferin, böyle şeylerle gündeme gel. Vatandaşı koru, niye dövüyorsun? Berna üç gündür odasından çıkmıyor, benimle de konuşmadı, yemek de yemiyor."

Behzat Ç.'nin göğsüne bir ağırlık çöktü. Gözlerini kapatıp, başparmaklarıyla burun kökünü ovdu.

"Ama sevgilisini niye dövüyorsun yani, ciddi düşünüyorlarmış. Koca kız oldu, alıp turşusunu mu kuracaksın? Elbet birine varacak."

"Ya bırak ağbi, ciddi düşünüyor dediğin herif serserinin biri, hapçı."

"Hapçı değil, bırakmış. Zengin veledi ne de olsa, bir özenti alışmış, Narkotik'te iki tokat yiyince tedavi görmeye başlamış. Sen mi hap koydun cebine?"

"Ben hap falan koymadım. Cebinden çıktı. Yunus anlattı bana, 'Berna'nın odasında bu hapları bulduk,' dedi."

"Sen Yunus'un lafına ne bakıyorsun, beş para etmez herifin teki. Berna almış çocuğun elinden hapları, yeniden başlamasın diye saklamış."

"Bana öyle anlatmadılar."

"Onlar ne bilecek. Sen Berna'nın kendisiyle neden konuşmuyorsun?"

"Telefon açıyorum cevap mı veriyor..."

Şevket koltuğa yaslanıp "Kafana takma," dedi. "Gençtir, iki gün isyan eder sonra unutur, barışırsınız. Şimdi onu bırak da, eve müşteri çıktı."

Behzat Ç. alnında bütün gün yakasını bırakmayacak sancının ilk belirtilerini duydu.

"Aynı konuyu açma yine."

"Bu sefer ciddi."

"Anam nerede oturacak?"

"Evi satıp parasını yiyelim demiyorum. Yeni bir daire alacağız. Üstünü ben tamamlayacağım. Emlakçı arkadaşım güzel bir takas önerdi Çayyolu'nda."

"Cebeci'deki evi satıp Allahın unuttuğu yere mi taşınacak annem?"

"O Allahın unuttuğu dediğin yerde oturuyor artık Ankara'nın bütün zenginleri."

"Bir sus."

TRT FM'in spikeri, "Şimdi Kayseri Atatürk Stadı'na bağlanıyoruz," dedi.

"Annem de olur dedi. Dökülüyor zaten Cebeci'deki ev. Sen de bırak artık şu inadı."

"Sus!"

"Kayserispor iki, Gençlerbirliği sıfır. Sol taraftan gelişen akında..."

"Sen de zaten kafa olsa, Gençler'i tutmazdın. Bak işte iki sıfır. Hayatın inat, bize inat gittin Gençler'i tuttun."

Behzat Ç. yumruklarını sıktı, pişmiş kelle gibi sırıtan Şevket'i ayaklarından kavradığı gibi koltuğun arkasına devirmeyi düşündü bir an. Böylece koltukla pencere arasına sıkışır, bir daha da oradan çıkamazdı. Bu düşünceyi derhal aklından kovamazsa, kalkıp uygulayabilirdi. Bakışlarını Şevket'in yüzünden kaçırıp ayağa kalktı: "Ben sana bir kahve yapayım!"

"Bırak şimdi, konuyu değiştirme."

Şevket'in cevabını beklemeden mutfağa varmıştı. Cezveye kahve ve su koydu. Şevket kâbus gibi peşindeydi, yakasını bırakmıyordu.

"Hayrola tıraş olmuşsun, eşkâli düzeltmişsin. Yatağın üstünde de kıyafetler var, biriyle mi buluşacaksın?"

"Az şekerli yapıyorum."

"Uyar. Kiminle buluşacaksın?"

Kahveyi karıştırırken gözleriyle kar altındaki Dikmen Vadisi'ni taradı.

"Bahar'la mı buluşacaksın? İstersen bizim küçük evin anahtarını vereyim."

Behzat Ç. yumruklarını sıktı, karın vadiye yaydığı sessizlikle kafasının içindeki gürültü arasında sıkışıp kaldı.

"Tamam tamam, kızma. Ama geçen de dedim bak, bu iş öbür türlüsüne benzemez. Kahveye bak, kahveye!"

Birden ocağın altını kapattı, taşan kahve ocağın kenarında birikmişti. Kalan kahveyi, köpüğünü tutturamadan fincana koyup mutfak masasında oturan Şevket'in önüne koydu.

Şevket, "Zaten senin kulağını çekecektim," diye bozdu sessizliği.

"Niye, ne oldu?"

"Seni o tip bir kadınla görmüşler."

"Ne tip?"

"Ne tip olacak, hayat kadını işte. Gönül diye biriymiş, gece vakti evine girip çıkıyormuşsun. Tamam, bekâr adamsın, yapma demiyorum. Ama o kadar da düşme yani."

Tezgâhın üstündeki bezle ocağın kenarını sildi. Gülsün'ün gelmesine daha bir hafta vardı. Şevket'in boğazına sarılmayı düşündü bir an. Gözü ekmek rafındaki bıçaklara takıldı. "Kanlı bir cinayet ha, ne dersin!" Yarın üçüncü sayfada yeri garantiydi: *"Cinayet Büro Amiri Behzat Ç., tartıştığı ağbisi Şevket Ç.'yi on altı yerinden bıçakladıktan sonra mesai arkadaşlarına teslim oldu. Olay dün öğlen saatlerinde..."*

Aklındaki gazeteyi yırtıp "Ne yapalım," diye bağırdı. "Metres tutacak paramız yok!" Şevket'in daha fazla konuşmasını önlemek için aspiratörü açtı. Ama Şevket'in gür sesi aspiratörü bastıracak cinstendi. Höpürdeterek içtiği ilk yudumun ardından, "Ben de konuyu oraya getirecektim," dedi. "Ne düşündüm bak, seni geri hizmete versinler, ama yine kadroda gözük. O kadar yıl hizmet ettin, emekli olana kadar birkaç yıl idare etsinler. Gel otelde çalış, cebin para görsün biraz, sonra istersen bırakırsın. Çok önemli, çözemedikleri bir cinayet işi olursa da gider bakarsın arada. O kadar genç çocuk var, canavar gibi. Nasıl olacak diye kafana takma, ben hallederim. Geçen gün Tahsin'le de konuştum zaten."

Behzat Ç. birden arkasını döndü: "Tahsin'le mi konuştun?"

"Evet, ne var bunda? Geçen gece otelde yemek yediler, büyük baş müdürleriniz falan da vardı. Tahsin senin için 'ben vazgeçemem ondan' falan dedi ama hikâye. Müdürlerin yanında usulden söyledi. Yoksa şundan kurtulsam da rahatlasam diye düşünüyor. Haklı, senin yüzünden adam da terfi

edemiyor. Giderken bir köşeye çekti, 'Siz nasıl uygun görürseniz,' dedi, bir yolunu buluruz."

Behzat Ç. cezveyi var gücüyle ocağa vurdu. Cezvenin dibinde kalan kahve mutfağın dört yanına sıçradı.

"Benim hayatımı düzenlemeyi bırak!"

Şevket gömleğine sıçrayan kahveyi silkeledi.

"Ne oluyor lan, ne oluyor! Bana da mı el kaldıracaksın?! Ayağımın altına alırım ulan seni! Biz senin iyiliğin için uğraşıyoruz."

"Uğraşma benim iyiliğim için."

"Uğraşmam! Çok meraklıydım zaten. Çok sikimdeydin. Ulan, ulan ben olmasaydım..."

"Ne olacakmış sen olmasaydın?"

"Sen şimdi ya Siirt'teydin ya Bayburt'taydın, nankör! Çoktan sürerlerdi seni. Kaç sefer araya girdik. Ulan Reşat bile işi gücü bıraktı, koca Reşat lan bu, bizim Reşat, senin için müdüre çıktı! Reşat lan bu Reşat! Şaka değil! Gerektiğinde başbakanla aynı kafilede uçağa binen Reşat! İşte bu adam senin için, 'O da bizim bir kardeşimizdir,' dedi, 'Canımızdır ciğerimizdir,' dedi, müdürlerinize çıktı."

"Ben mi dedim çıksın diye? Ben mi dedim beni koruyun diye!"

"Bundan sonra bir şey yapmıyorum zaten. Ne halin varsa gör. Senin yüzünden Reşat'a da rezil olduk!"

"Yeter be yeter! İki lafından biri Reşat. Allah da o Reşat'ın belasını versin! Kaçak otodan, naylon faturadan köşeyi dönmüş adam. Dünün hırsızları, bugün başımıza Allah oldular."

Şevket mutfağın kapısına kadar gitmişken, birden geri döndü ve çıldırdı: "Bu lafları, bu iftiraları var ya! Bu iftiraları var ya! Başka yerde ağzından kaçırma, o zaman seni ben bile kurtaramam! Kimse kurtaramaz! Reşat adamı siker! Senin yüzünden de çoluğu çocuğu var demez, önce beni siker!

Hepimizi yakarsın! Senden zaten bir bok olmaz. Başımıza ne geldiyse senin manyaklığın yüzünden, psikopatlığın yüzünden, inadın yüzünden geldi. İnadın yüzünden..." Şevket sustu, yıllardır söylemek istediği ama söyleyemediği bir şeyin acısıyla kıvrandı. Behzat Ç. bunu anladı, ikisinin de aklından geçen ama konuşulmayacak, yıllardır konuşulmaması gerektiğine inanılan bir konuydu.

"Söyle," dedi. "Söyle. Ne olmuş inadım yüzünden?"

Şevket konuşmak için hızlı bir nefes alıp sustu, gerisini getiremiyor olmanın kızgınlığıyla başını iki yana salladı. Boğanın matadora baktığı gibi bakıyordu. Arkasını dönüp gidecekken Behzat Ç. yakasına yapıştı. "Söyle ağbi, söyle. İçinde kalmasın. Ne olmuş inadım yüzünden. Söyle ne olmuş?"

Şevket yakasındaki elleri var gücüyle itip silkindi ve matadorun böğrüne ölümcül darbeyi geçirdi. "Ne söyleyeceğimi bilmiyor musun sanki! Babam da senin yüzünden kalp hastası oldu. Senin yüzünden öldü. Rahat bir emeklilik yüzü görmedi. Koca Rahmet Albay'ın adı unutuldu, diş kıranın babası oldu. Tutamadın kendini değil mi? Yüzbaşının ağzında diş kalmamış. Bir tek sen isyankârsın, bir tek senin onurun var. Lan babam araya girmese askerî hapishanede çürürdün! Yüzbaşına yumruk atmak ne demek! Yeniyetmeleri arabaya çekip dövmeye benzemez bu iş, askeriye bu, adamın götünden kiloyla kan alırlar! Ulan, ulan düşündükçe sinirim bozuluyor, koca Rahmet Albay, hasta haliyle gitti araya bir iki paşayı soktu yine. Yoksa nasıl girecektin akademiye? Babam tabii gururundan söylemedi bazı şeyleri, hiç karışmamış gibi yaptı. Ama akıllandın mı? Hayır, yine aynı hareketler, yine aynı psikopatlıklar..."

Behzat Ç. sandalyeye çöktü, aspiratörün sesi kafasının içinde büyüyor, derinlere doğru yılankavi bir çukur açıyordu. "Rahatladın mı?" dedi. "Şimdi defol git." Şevket cevap vermedi, kıpkırmızı olmuş suratıyla burnundan soluyordu.

Arkasını döndü, bir hışımla salona gidip ceketini aldı: "Senin gibi kardeş olmaz olsun!"

Kapıyı bile çarpmadan çıkıp gitti. Behzat Ç. aspiratörü kapattı, salona geçip radyonun sesini açtı. Tekli koltuğa oturup arkaya doğru yatırdı. Tavandaki tanıdık şekillerden bıkınca gözlerini kapattı.

"Şimdi Kayseri Atatürk Stadı'na bağlanıyoruz... Ceza alanının içinde yapılan, on kusurlu hareketten biri olunca, hakem Cüneyt Çakır tereddütsüz penaltı noktasını gösterdi. Gençlerbirliği için beraberlik şansı."

Demek ki o ağbisiyle arenada cebelleşirken Gençler bir gol atmış, şimdi de penaltı kazanmıştı. Omzuna bir el dokununca yerinden sıçradı. Bir an tanıyamadı, tanıdığındaysa gerçekliğinden şüphe etti. Karşısında ağlamaktan şişmiş gözleriyle Berna duruyordu.

"Maçın kader anı. Mehmet Çakır topu penaltı noktasına koydu."

Behzat Ç. radyonun fişini çekti. Karşısındaki görüntünün gerçekliğinden emin olmuştu ama elleriyle yoklama ihtiyacı da duydu. Omuzlarına dokunan elleri iten Berna sözlerine, "Hayatımı mahvettin," diyerek başladı.

18.

Herkesin hayatını mahveden adam, Mülkiyelilerin karşısındaki büfenin önünde beklerken paltosunun yakalarını kaldırdı, belli belirsiz gülümsedi. Gerçi biraz melankolik biriydi, hüzün de iyi gelirdi kimi zaman ama büsbütün de kara düşüncelere dalmak ona göre değildi. Hele böyle bir zamanda. Saatine baktı, Bahar on dakika gecikmişti. "Şimdi," dedi. "Randevuya geciken bir kadın ne zaman aranmalı? On beş dakika sonra, yarım saat, ertesi gün?"

Büfeci sürgülü camı açtı, pos bıyıklı, istese Kırkpınar'da başaltına güreşebilecek cüssedeydi, "Bir şey mi istedin?" dedi.

"Hayır, kendi kendime konuşuyorum."

"Deli misin?"

"Polisim."

Pehlivanın yüzü değişti, "Çekil git lan büfenin önünden," demeye niyetlenmişken, "Kusura bakmayın," demek zorunda kaldı. Yüksel'de, teneke kutuların içinde ateş yakmış işportacılar ısınmak için yerlerinde zıplıyor, rüzgâr iri kar taneleri savuruyordu. Tekrar saatine bakıp, olumsuz hava

şartlarında on beş dakika sonra aramanın uygun olacağı kanaatine vardı. Telefon uzun uzun çaldı... Böyle anlarda insanın içini kemiren, belirsizliktir. "Dünkü çocuk musun?" dedi içinden. "Kalbin niye böyle küt küt..." Hani, kesin bir dille reddedilmek bile bu belirsizliğin neden olduğu sıkıntıdan iyiydi. Yedinci çalıştan sonra kapattı.

"Geç kalan bir kadının telefonu en fazla kaç sefer çaldırılmalı? Yedi, dokuz, yüz dokuz..."

Büfenin camını tıklattı.

"Bir naneli şeker ver."

"Hangisinden olsun?"

"Naneli olsun!"

Cebindeki bozuklukları büfenin tezgâhına koyup "Yeter mi?" diye sordu. "Bütün gün 216 içiyoruz, ağzımız kokmasın."

Şekeri uzatan büfeci, "Yeter ağbi," deyip, paranın bir kısmını geri verdi.

Donma tehlikesi geçiren kulaklarını ovuşturdu ama kaskatı kesilen ayakları için şu an yapabileceği bir şey yoktu.

"Şimdi bir deneme daha yapabiliriz."

Bu sefer ikinci çalışın sonuna gelmeden açıldı telefon. Havanın soğuğundan ayrı, göğsünden saç diplerine yükselen bir ürperti duydu.

"Merhaba," dedi. "Benim... Gelmiyor musun?"

"Gelmezsem ne yapacaksın? Bana da mı işkence yapacaksın?"

"Anlamadım..."

Aslında çok iyi anlamıştı ya, ilk şaşkınlıkla böyle demişti. Demek ki Ertan hemen yetiştirmişti Özcan'la ilgili vaziyeti. "İyi de," dedi. "Ben bir şey yapmadım ki..." Bahar çoktan kapatmıştı telefonu. Göğsünün hemen altında bir alan donuverdi, sonra da bu kaygan zemin ortasından çatlayıp tuz buz oldu. Herkesin hayatını mahveden adam, o kadar duy-

gusal biri değildi. Orada daha fazla beklemenin anlamsız olacağını düşündüğünden, içindeki kırıkları topladı. Serseri mayın gibi yollara vurdu kendini; "İki buçuğa sinema," diye çığıran korsan CD satıcılarının, kemercilerin, ışıldaklı oyuncakçıların yanından geçti, birileri ona çarptı, o başkalarına tosladı.

"Başının gözünün sadakası olsun!"

Dönüp baktı; yere serdiği kartona, kucağında çocuğuyla oturmuş, avurtları çökük, esmer bir kadındı. Dilenci mafyası Ekrem, yolda yürüyenlerde korku ve acıma duyguları yaratmak için elemanlarına karşı da iyice Allahsız olmuştu.

"Kalk," dedi. "Çocuğu hasta edeceksin, kapalı üstgeçitte bekleyin." Elini cüzdanına atıp 10 YTL çıkardı. Nasılsa bu akşamın tahminî bütçesi, bir hayli fazla verecekti. "O Ekrem'e de söyle, zabıtaya benzemem, ayaklarını kırarım."

"Ekrem bıraktı o işleri ağbi, şimdi Halis bakıyor."

"Hangi Halis? Bizim Piç Halis mi?"

Kadın 10 YTL'yi göğsünden içeri atıp "He ya, o!" dedi. "Allah razı olsun ağbim, bizim polise karşı bir yanlışımız, kusurumuz olduysa..."

"Tamam, tamam!"

Nereye gittiğini bilmeden, ayaklarının götürdüğü istikamete yol aldı. Gerçi gideceği yeri belli belirsiz seziyordu ya, yine de kesin bir rota çizmeden, buralarda bütün yan sokakların bir ana caddeye açılmak amacıyla var olduğunu bilerek, çıkmaz sokağı olmayan bir kentin verdiği kahredici huzurla, palas pandıras yürüyordu. Sonuçta dönüp dolaşıp geleceği yer de sayılıydı, hele ki bir vaka üstündeyse. Yirmi bir yıl meslek hayatında, kendi evinde cinayet işleyenler hariç, olay yerine dönen katil görmemişti. "Ama ben dönerim," dedi içinden. "Polis döner, işimiz bu."

En üst kata çıktı. Barın kapısı mühürlüydü, en azından daha bir ay da öyle kalacaktı. Bardan onca mühimmat çık-

tıktan sonra bir ayla kurtarsalar gene iyiydi. Bir kat daha çıkıp terasın kapısını açtı. Terasın üstü açık bölümü, ayak izleriyle kirlenmemiş bir karış karla kaplıydı. Yazdan atılma, bir iki kırık sandalyenin dışında bir şey yoktu. Tam Betül'ün atladığı ya da atıldığı yerden kar altındaki Sakarya'yı seyretti bir süre. Teras Bar'ın hemen yanında başka bir kafe vardı. Araya lastikler konulduğuna göre, terası ortadan ikiye bölmüş, beraber kullanıyorlardı. Oraya doğru yürüyüp kafenin içine göz gezdirdi. Şubat Kafe, ne biçim isim.

Tekrar geri dönüp terasa açılan kapıyı yokladı. Kilitliydi. Arkadan dolaştı, bardan terasa açılan depoyla tuvaletin küçük penceresi yan yanaydı. Sonuçta, terasa girip çıkmak için barın kapısından başka dört yol daha vardı. Üst kattaki ana kapı, yandaki kafe, depo, bir de şu küçük pencere. Duvarın dibine dayanmış boş bira fıçılarının üstüne çıkıp tuvalet penceresini zorladı ama açamadı. Cebinden kredi kartını çıkarıp pencerenin dilinde gezdirdi. Dili yerinden oynatabilmek için kartı biraz daha sokup zorlaması gerekiyordu. Biraz daha zorladı, önce tık diye bir ses geldi, ardından da "Kütürt!" Kart ortadan ikiye ayrılmış, yarısı elinde kalmıştı ama pencere sağlamdı. Kartın elinde kalan tarafına baktı: "Behzat Ç..." Adının kalan kısmı pencerenin arasına sıkışmıştı. Böylece ister istemez, kredi kartı illetinden de kurtulmuş oluyordu.

Şubat Kafe'ye gidip camı tıklatınca, cam kenarındaki masalarda oturan bir iki müşteri kendisine baktı. Onlara eliyle, az ötede duran garsonu gösterdi. Garson pencereyi açtı.

"Evet?"

"Rakı var mı?"

"Yok. Burası içkisiz."

"Levye var mı?"

"Manyak mısın?"

Kimliğini gösterdi.

"Çok konuşma. İnce demir falan da olur. Yan tarafa gireceğiz, araştırma yapıyoruz."

"Sahibini arasaydık."

"Sen tanıyor musun sahibini?"

"Evet, kel kafalı, sakallı biriydi galiba."

Garson levye bulup getirene kadar bir 216 yaktı. Garson levyeyi verirken; "Yardım lazım mı ağbi?" diye sordu.

"Lazım değil. Ağzını sıkı tut, yeter."

"Tamamdır ağbi, levye kalabilir."

"Bu sizin kafe kaçta kapanıyor?"

"Onda."

"O kızın intihar ettiği gece burada mıydın sen?"

"Evet, her gün buradayız. Duyduk, üzüldük. Allah anasına babasına sabır versin."

Levyeyi elinde tarttı, sağlamdı, şimdi bu mühürlü yere girmek için onca başvuruya ne gerek var, kâğıda, kırtasiye masrafına yazık. Levyeyle dikdörtgen tuvalet penceresinin dilini gevşetti, ittirince küt diye açıldı. Bira fıçısının üstüne bir fıçı daha koyup pencereden kurbağalama stiliyle yavaşça girdi, içeride sırtüstüne geçti, pervazı tuttu, klozet kapağına doğru çivileme atladı. İçerisi koyu karanlıktı. Dip tarafında küçük bir fener olan çakmağını ararken büyüyen gözbebekleri karanlığa alışmaya başlamıştı. Burası sifonundan silah ve susturucu çıkan kadınlar tuvaletiydi.

Tuvaletten çıktı, feneri sağa sola tutup duvarları rock gruplarının afişleriyle kaplı dar koridorda yürüdü. Koridorun sonu bara açılıyor, bar tezgâhının biraz ilerisinde dans pisti başlıyordu. Tezgâhın üstünde yarım mumlar duruyordu. "Allah Allah, bunların ne işi var burada!" Barın önünde Yavuz'un o akşam oturduğu tabureye oturup çakmağıyla tezgâhın üstündeki mumları yaktı. Buradan dans pisti gözüküyordu ama terasa açılan kapı görüş açısının dışında-

dı. Röntgencilerin görüntüleri çektikleri yer hemen çaprazdaki kiriş olmalıydı. Dans pistini ve sahneyi görmek açısından merkezî bir yerdi, kendilerini yuvarlak kirişin garantisine alıp istedikleri görüntüleri çekmişlerdi.

Ellerini oynatınca barın içinde adam boyu gölgeler oynuyordu. Mum ışığının loş aydınlığında barın arkasındaki aynaya baktı, içki şişelerinin arasından bulanık, korkunç bir surat gördü, kendi suratı. Aklında Berna'nın sözleri uçuşuyor, sinirden elleri titriyordu.

"Yakama yapıştın... Hayalet gibisin..."

"Evet, hayalet. Hayalet gibiyim..."

"Yaşatmıyorsun... Rahat bırak artık..."

"Doğrudur, yaşatmayız, cinayet esnafıyız."

Bir 216 yakıp sağ eliyle duvarda yürüyen örümcek gölgesi çıkardı. Elektrik kesintileriyle büyümekten kaynaklanan, çocuksu bir alışkanlık.

"Kendimi bildim bileli, senin yüzünden acı çekiyorum. Senden nefret ediyorum."

"Ne zamandan beri?"

"Uzun zaman oldu. Bizi terk ettin. Beni terk ettin."

"Doğrudur, yapmışımdır."

"Zaten hiç umursamadın... Hiç ciddiye almadın beni... Hep işin vardı... Tamam, şimdi işini yap o zaman... Beni rahat bırak!"

"Rahat bıraktık zaten, rahat bıraktık da ne oldu? Her haltı yemişsin."

"Yerim, istediğim haltı yerim. Sen bana ne verdin ki ne bekliyorsun? Sana ne! Sen kimsin!"

"Çat!"

Berna yüzünü tuttu.

"Sana bunun hesabını soracağım. Her şeyin hesabını soracağım."

"Sor!"

"Soracağım. Göreceksin o zaman. Hiç beklemediğin bir tokat atacağım sana, beni ciddiye almamayı göreceksin!"

Elim kırılsaydı da... Çok mu ileri gitmişti?

"Kim, ben mi?" dedi kendi kendine. "Ben mi ileri gittim, o mu? İstediğim haltı yerim ne demek, hem de babaya karşı. Taş olursun taş! Biz Rahmet Albay'ın karşısında otururken bile izin isterdik ama şimdiki nesil..." Gözü aynalı camın önündeki Yeni Rakı'daydı. Buradan çıkınca Hüseyin'in oraya gitmeye karar verdi, zaten yılbaşında da sözünü tutamamıştı.

Bir tıkırtı duydu. Fare mi? Kış günü ne faresi? Bir tıkırtı daha, daha tok bir ses, ne tıkırtısı, düpedüz ayak sesi. Nereden geliyor, tuvaletten ya da deponun içinden olabilir. Eli beline gitti, tabureden yavaşça kalkıp 216'yı yerde ezdi. Sessiz adımlarla, nefes almadan, barın karanlık köşesine doğru yürüdü. Depodaki şahıs duymasın diye yavaş hareketlerle namluya kurşun sürdü. Silahı depo çıkışına yönelterek, bir adım atıp, bir adım bekleyerek koridora doğru yaklaştı. Dar koridordan deponun kapısı gözüküyordu. Kapının kolu inince, kendini geri çekip, koridorun dönemecinde, duvara yaslandı. Birinin içeri girdiğinden emin olunca, üçe kadar saydı, sağ eliyle feneri, sol eliyle silahı doğrultup hızla döndü. "Polis! Yere Yat!"

İçeri giren adam, korkudan ödü bokuna karışmış bir halde, "Ah!" diye bağırdı. Ellerini kaldırıp, "Ateş etme," dedi.

"Yere yat! Yat yere! Yat lan!"

Yere yatan adamın yanına temkinli adımlarla yaklaşıp başında durdu: "Kıpırdama! Sakın kıpırdama!" Adam kıpırdayınca ayağının dışıyla dalağına doğru öyle bir tekme çıkardı ki, adam top olsa gol olmakla kalmaz, ağları da yırtar, vuranı da efsane yapardı.

"Kafanı kaldırma! Sakın kafanı kaldırma!"

Belini ve paçalarını yokladı, temizdi. Silahı beline koydu,

adamı ensesinden tutup kaldırdı, mum ışıklarının kılavuzluğunda bara doğru sürükledi.

"Benim yahu benim!"

Adamı bara çarpıp yüzünü çevirdi.

"Allah belanı versin Ramazan Ağbi! Ne işin var burada!"

Ramazan Ağbi eli belinde inlerken, "Diğer barda viski bitmişti," dedi. "Depodan almaya geldim."

"Buraya niye girdin? Depodan alıp çıksaydın."

Ramazan Ağbi kekeleyip sakalını sıvazladı.

"Depoda yoktu, bardan alacaktım."

"İyi, gir al!"

Ramazan Ağbi tezgâhın ortasındaki Teksas barlarını andıran küçük kapıdan girip barın arkasına geçti. Camlı bölmeden bir şişe Jack Daniels aldı. Yeni aymış gibi, çevreyi süzüyordu. "Siz burada... Amirim..." gibi sözler döküldü dudağından.

"Burada ne mi arıyorum?"

"Şey... Evet."

"Sana ne lan Ramazan Ağbi, sana ne? Polis değil miyim, vaka üstündeyim. Kızı aşağıya attığınız yetmiyormuş gibi, bir de soru soruyorsun!"

"Estağfurullah!"

"Estağfurullah deme, sinirleniyorum. Sen buraya bir bak bakayım."

Ramazan Ağbi, ellerini tezgâha yaslayıp Behzat Ç.'ye yaklaştı.

"Sen bizi şikâyet mi ettin?"

"Yok amirim, o ne kelime."

"Sus! Bana yalan söyleme. Bu mumlar ne arıyor burada?"

"Bilmiyorum, bizim çocukları göndermiştim bir iki. Herhalde onlar oturdu, âlem yapmış şerefsizler."

"Mühürlü mekâna adam sokuyorsun! Sen dur, ben sana yapacağımı biliyorum."

"Yok amirim, depoya gönderdim, öbür tarafta içki bitiyor diye. Bu akşam gelin, misafirim olun. Öbür mekânımız öyle gürültülü bir yer değil, fasıl yapıyoruz, komple Türk müziği."

"Kalsın, yürü çıkalım."

Depoya önden Ramazan Ağbi girdi, Behzat Ç. yan yatırılmış şaraplara, raflardaki şişelere göz gezdirdi.

"E burada viski varmış ya!"

Ramazan Ağbi, elindeki Jack Daniels'ı kaldırıp, "Bundan yoktu," dedi.

Behzat Ç. raftaki Jack Daniels'ı gösterdi: "Bu ne!"

"Bu boyundan yoktu amirim! 100'lük olandan."

"Yürü hadi yürü, senin kadar yalancı adam görmedim."

"Çok şüphecisin amirim."

"Düzgün konuş, ağzını burunu kırmayayım."

Ramazan Ağbi, deponun kapısını kilitledi. Behzat Ç. terasa çıkınca biraz ferahladı; soğuk, kuru havayı çekti kararmış ciğerlerine.

19.

Meyhaneci Hüseyin, meyhanesine benzeyen bir adamdı. Kırık dökük ama temiz bir surat, sessiz, ağır ağbi. Behzat Ç. alçak kapıdan başını eğip girerken, "Aç!" diye seslendi ona. "Rakının gözüne vurulacak akşamdır." Çiçek desenli muşamba örtülere dirseklerini dayamış yorgun sarhoşlardan "Sen buraya düşer miydin" temalı, birbirine benzeyen boğuk cümleler yükseldi. İçeride on bir kişi varsa, onunu tanıyordu; anason kokulu daimi kadro, bir sakatlık olmadığı sürece değişmezdi.

Eskiden çay ocağı olan Küçük Meyhane, kaldırım hizasının biraz altındaydı. Cam kenarındaki en manzaralı iki masası, Sakarya'dan geçenleri ayak hizasından görmeye müsaitti. Yan masadaki Bahri, başıyla hafif eğilerek selam verdi, kelini arkadan öne taradığı saçlarıyla kapatmış, sazını masaya yaslamıştı. O masada her gece on ikiye doğru, kiraz kabuğundan mızrabını kırık sazına vurarak hep aynı türküleri söylerdi. Program dahilinde değil, yeterince demlendikten sonra ekstra bir güzellik olsun diye. İndirim kabul etmez, veresiye içmez, hesabını ödeyip giderdi. O gittikten sonra boş sandalyeler ma-

saların üstüne çevrilir, herkes bardağındakini bitirirken, "Hadi beyler kapatıyoruz," demeye gerek kalmazdı.

Hüseyin 70'lik Yeni Rakı'yı açıp bardaklara usulünce koydu. Mavi damarları belli olan elleriyle suyunu da ilave edince, rakının rengi süte döndü: "Hadi gözüm!" Bardaklar aynı hizada birbirini bulup sessizce çarpıştı.

"Ne o, yüzünden düşen bin parça..."

Hüseyin anlardı. Rahatsız etmeden, yaraları deşmeden, anlatma isteği yaratarak da sorardı. Ses tonuyla, feleğin çemberinden geçmiş bakışlarıyla güven telkin ediyordu.

Behzat Ç., "En iyisini sen yaptın," dedi. "Daha en başından bıraktın."

"En başından değil, üç yıl sonra."

Akademide aynı sınıftaydılar, Hüseyin de üç yıl polislik yapmış, sonra bir gün sessiz sedasız, birdenbire istifa etmişti. "Bak," dedi. "Emekliliğine az kalmış, biraz daha dişini sık diyeyim istersen. Ama bunu benim demem doğru olmaz. Cinayet minayet derken, iyice için karardı, erken çöktün. Sen böyle değildin, yine kavgacıydın ama neşeli bir adamdın, tabii hatırladığım kadarıyla, seni gülerken görmeyeli uzun zaman oldu."

"Ne yapayım?"

"Ne bileyim. Bizim Necip Başkan antrenör arıyormuş, istersen söyleyeyim. Sonuçta vaktinde formasını giydiğin camia, senden iyi hoca mı bulacaklar?"

"Ya bırak Allahını seversen, dalga mı geçiyorsun?"

"Niye dalga geçeyim, amatör antrenörlük sertifikan da var. Boşuna mı aldın o sertifikayı?"

"Emeklilik günleri için aldık."

"Necip Başkan için senden iyisi can sağlığı. Şimdi kazandığın kadar olmasa da bir şeyler verecekler. 1. Amatör çok değişti, öyle eskisi gibi bir krampon bir formayla adam transfer edilmiyor. En önemlisi kafanı dinlersin."

"Hiç tecrübem yok."

"Bırak ya tecrübeyi, Arsenal'i mi çalıştıracaksın? Takım Amatör Küme'de. Zaten böyle giderse 2. Amatör'e düşecekler."

"Yapabilir miyim?"

"Yaparsın tabii. İdman Ocağı'nda duran toplara senden iyi vuran adam yoktu."

Hüseyin birdenbire, "Vururrr! İyi vururrr!" diye bağırınca bütün bakışlar onlara döndü. "Hatırlıyor musun?"*

"Hatırlamam mı?"

"İsteseydin Şekerspor'a giderdin. Topçuluğu bıraktın, vatandaşı tekmelemeye başladın. Tuttun bir de evlendin."

"Hata ettim."

"Öyle deme. Sevdin de evlendin, evlat sahibi oldun, çoluğa çocuğa karıştın."

Behzat Ç. kasvetle gülümsedi.

Hüseyin, "Bu işi düşün," dedi. "Acelesi yok ama Necip Başkan birileriyle görüşmeye başladı önümüzdeki sezon için. Ama sen istedikten sonra, gerisi kolay, anlaşırsınız."

"Olacak iş değil ya, bakarız. Zaten Tahsin de ayağını kaydıracak herhalde."

"Bırak o götvereni, hiç değişmemiş. Ben şu köftelere bakıp geleyim."

Hüseyin kalkıp tezgâhın arkasına geçti. İçini serinleten rakının da etkisiyle, bu keyif veren teklifi tarttı kafasında. Yapabilir miyim diye sordu kendine; tribünden, televizyondan seyretmeye benzemez bu iş. Teknik hadiselere bir daha göz atmak lazım. Hemen kafasında bir oyun düzeni kurdu, toplu savunma, toplu hücum, gerektiğinde tekmeye kafa uzatan, çok koşan genç bir takım. Gerçi o zaman 216'yı bırakması ya da bir hayli azaltması gerekecekti, ağızda bu meretle

(*) Erkan Gologlu'na teşekkürler (bkz. teşekkür metni s. 299).

idmana çıkılmaz. Sanki yarın bırakmak zorundaymış gibi biraz mesafeli ve derin bir nefes çekti eski dostundan. Meyhanenin kapısı, içeriyi kaplayan sigara dumanı yüzünden biraz zor, ağır ağır açıldı. Peşinden getirdiği soğuk hava dalgasıyla beraber, eşikten geçerken iki büklüm olmuş, elektrik direği ebatında, ense kulak sağlam bir adam girdi. Telsiz sesini duyunca başını o yana çevirdi, Harun'du. Onu görünce, nedenini bilmeksizin sevindi.

Harun masaya oturup iç geçirdi, bir süre konuşmadılar. ÖSS sınavında barajı geçemeyen esmer komi, masaya iki rakı bardağı daha koydu. Behzat Ç. Harun'un önüne dolu bardağı uzatırken, "Hayrola," dedi.

"Yok bir şey amirim, biraz kafam bozuk."

"Ne oldu?"

"Babam."

Behzat Ç.'nin içi cız etti, yerinden kalkacakmış gibi doğruldu.

"Bir şey mi oldu?"

"Yok, iyi. Belediyenin garajından otobüs kaçırmış, işi gücü bıraktım, iki saattir onun peşindeyim. Bir de kaydırmış, bariyere sürtmüş. Bu kar kıyamette yapılacak iş mi? Madem emekli oldun, otur evinde bulmaca çöz, ne bileyim çiçek sula. Yaptığını çocuk yapmaz, oyuncak mı bu, otobüs. Nereden baksan iki binlik masraf çıkar sanayide."

"Kendisinde bir şey yok ya?"

"Yok."

"İyi. Boş ver, cana gelen mala gelsin. Hadi gözüm!"

Bardaklar havada buluştu. Behzat Ç. bir an kendi emekliliğini düşündü, "Ya ben de böyle kopamazsam?" dedi kendi kendine. "Nesinden kopamayacağım, nefret etmişim, ölüsünden dirisinden."

Harun, "Ne garip değil mi amirim," dedi. "Sanki sözleşmişiz de gelmişiz gibi."

"Öyle. Sen bu aralar çok uğruyorsun galiba. Başka bir derdin mi var?"

Harun sorudaki imayı anladı: "Yok. O konu kapandı, biliyorsun."

Behzat Ç., "Biliyorum," dedi içinden. "Çok iyi biliyorum, rakının dibini görelim de, gecenin ilerleyen saatlerinde başlarsın, 'seviyorum amirim elimde değil'lere, 'ne yapalım gönül bu'lara." Aslında daha Eda'yı ilk gördüğünde anlamıştı bu şaşkalozun ona vurulacağını ama "Hadi hayırlısı bakalım," demişti. Radyoda Neşet Ertaş, inceden inceye bir bozlağa başlayıp da yumruk oturmuş boğazından aşağıya bir bardak sıcak zift akınca, yangını rakıyla kontrol altına aldı. "Bahar... Ben de o mevzuyu kapattım."

Konudan uzaklaşmak için, vakaya ortasından girdi; "Sen bugün telefonda bir şeyler diyordun, ne iş?" diye sordu.

"Şimdi amirim, bu çantadan çıkan adres vardı ya!"

"Evet."

"Kâğıda alelacele karalanmış, herhalde ayaküstü alınmış bir adres dedik, ilk başta o kadar önemsemedik. Önce Hayalet bakmış, Ulus'un ara sokaklarında boş bir ev. Ev boş olunca ben de kıllanmadım değil. Sorduk soruşturduk, 'Yeni boşaltttı,' dediler, öğretmen dediler. Araştırmayı derinleştirdik, Tuzluçayır Lisesi'nde, tarih hocası Resul olduğunu öğrendik. Adamın lakabı komünist. Haliyle örgütçü olabilir; alsan alınmaz, satsan satılmaz, koordineli hareket etmek lazım. Yani en azından bir konuşmak şart, nedir Betül'le ilişkisi? İstersen bir sıkıştıralım."

Hüseyin dumanı tüten köfteleri, közde kor olmuş biberleri masaya koydu. Şişenin yarısını görmüşlerdi. "Yavaş," dedi. "Bu meret böyle içilmez. Ben de şu sıcakları bitireyim, geliyorum birazdan."

Harun dirseğini masaya dayayıp çenesini sıvazladı, gözleri köftedeydi: "Yani beni asıl düşündüren..."

Behzat Ç., "Biliyorum," dedi. "Gökhan eski örgütçü, kız sempatizan, Resul'ün lakabı komünist. Aralarında bir ilişki var mutlaka diyorsun."

"Tam üstüne bastın."

"Öyledir, köfteleri soğutma. Şimdi yine baştan alacağız. En baştan, yoksa benim aklım karışıyor. Betül, Gökhan'la cezaevinde tanıştı, ziyaretine gide gele âşık oldu. Aradan bir yıl geçti, Gökhan'ı şartlı salıverdiler, hakkında açılan yeni davalardan tekrar içeri girme tehlikesi vardı. Ya İngiltere'ye iltica edecekti ya da gençliğini içeride geçirecekti. Örgüt işlerini falan da bıraktı, gitti. Doğru muyum?"

"Doğru..."

"Neden İngiltere'ye gitmiş? İngilizler kolay adam almaz."

"Belki bir akrabası falan vardır İngiltere'de."

"Güzel, araştırın."

Harun bir bütün köfteyi ağzına atıp "Hah ho ha!" gibi sesler çıkardı, ağzını açıp elleriyle yelpazeledi. "Çok sıcakmış."

"Yavaş ye biraz. Her neyse, Gökhan gidince, haliyle Betül'le ayrıldılar. Küs mü ayrıldılar yoksa dostça mı?"

"Bilmiyorum, küsmüşlerdir herhalde."

"Olabilir, büyük ihtimalle o zaman bitti bu hadise. Ama birkaç yıl sabredip o da İngiltere'ye gitmeyi planlıyordu belki."

"Nereden biliyorsun?"

"Bilmiyorum. Ama bu kız, eylemde gözaltına alındıktan sonra, Hayrettin gelip de 'Seni okuldan alacağım,' dediğinde ne cevap verdi. 'Seneye öğretmen çıkıp geleceğim.' Seneye öğretmen çıkıp İngiltere'ye gidecekti belki. Çünkü son aylarda Gökhan'la yazışmaya başlamışlardı."

"Zaten o zaman Aykut'tan da ayrılmış. Ama ben şunu anlamıyorum, madem ayrıldılar, yılbaşı akşamı neden beraberdiler?"

"İşlerin karıştığı yer de burası zaten. O gün Gökhan da Türkiye'deydi. Buradaysa neden ortalarda yok?"

"Çünkü Siyasi Şube peşinde."

"Olabilir. Ama o kadar yol gelmiş adam, son dönemde de yazışıyorlardı madem, Betül'le de mutlaka görüşmesi gerekirdi. Belki de görüştü ve araları bir daha bozuldu. Gençlik işte, olur böyle şeyler."

Harun, "Yani şunu mu demek istiyorsun amirim," dedi, közlenmiş biberi dişlerken. "Betül, Gökhan'la Aykut arasında gidip geliyor, hangisiyle arası bozulursa diğerine yakınlaşıyor."

"Kabaca evet, ama detayları bilmiyoruz. Zaten Betül gibi bir kızın Aykut'la uzun vadeli bir şey düşüneceğini zannetmiyorum. Mutlaka başka bir şeyler de oldu. Burada, peşindeki adam kimdi diye sormak lazım. Ya da defterinden sayfayı kim kopardı? Bu ölümden kimin çıkarı var?"

"Vahap'ın çıkarı var. Neden dersen, birincisi o adama sinir oluyorum, tam tokatlık bir tip. İkincisi, kızı taciz etmiş. Elle mi, kolla mı, sözle mi bilemem. Ama taciz ettiği kesin, Betül avukata gitmiş, taciz hakkında danışmış. Belki de dava açacaktı. Dava açsa ne olur, adamın kariyeri mahvolur. Betül'ü zaten o akşam bir kişi telefonla aramış, kim diye sor?"

"Kim?"

"Vahap Hoca."

"Bir de Muhsin Süvari'ye mesaj çektiğini unutma. 'Terastayım, bekliyorum.' Muhsin'in bara geldiği görüntülerle de sabit zaten. Bu kız niye terasta Muhsin'i bekliyor? Bu arada son ayın telefon kayıtları çıktı mı? Her kimle görüştüyse bilmemiz lazım, bu Gökhan'ın izini falan da ancak öyle buluruz."

"Daha çıkmadı. Her şey o kadar yavaş ilerliyor ki, anlayamadım. İki günlük iş, bir hafta geçti. Birileri müdahale edip yavaşlatıyorsa, bu iş bizi aşıyor demektir. Öyleyse hiç kafa

yormaya gerek yok, kapatalım meseleyi." Harun bu noktada sesini alçalttı: "Bir de işin içine İstihbarat karıştıysa, zaten çözdürmezler. Kapat dosyayı, ver savcıya, rafa dizsin."

Behzat Ç. buğulanmış cama beş parmak yapıp "Orada dur," dedi. "Aslında bu mesele o kadar karışık olmayabilir. İstihbarat'ın bu işe bir yerinden bulaştığı belli, silahla susturucunun kayıtları gelince anlaşılır."

"Tabii gelirse."

"Benim aklım almıyor, bir üniversite öğrencisi, iki tane örgüt sempatizanı, istihbaratın başka işi gücü mü yok ya! Aybars büyük operasyon, örgüt çökertiyoruz diyor ama hikâye. Küçük bir operasyon yapalım dediler, ellerinde patladı, alakaları ortaya çıkmasın diye işi karıştırıyorlar şimdi. Aslında bu cinayet de planlı değil."

"Yapma amirim, bu da planlı değilse."

"Değil. Planlı cinayet bu kadar karışık olmaz. Kimin ne plan yapacağı bellidir; bir adamın kaç düşmanı olur? On tane mi, yüz tane mi, hepsini çekersin bir kenara sorarsın, soruşturursun. Olay anına dönelim, biri kızı tuttu, attı aşağıya. Bu rasgele biri olabilir mi? Olamaz. Barda otuz tane adam var zaten, en yakınlarından başla soruşturmaya. Bu kadar basit."

"Ya dışarıdan gelen biri atıp gittiyse?"

"Olay saati ne zaman?"

"Büfeciye göre tam biri on geçe. Biri saati sormuş, sonra kız çakılmış."

"Elimizde üç görüntü var. İkisi saat birden önce, üçüncüsü tam biri çeyrek geçe. Üçüncü görüntüde dans pistini, teras kapısını falan görsek, zaten meseleyi çoktan çözerdik. Ama üçüncü görüntüde sadece bar var."

"Herkesin ortasında nasıl aşağıya attı peki? Nasıl girip çıktı içeri? Sadece iki yol var. Biri teras kapısı, diğeri depo. Depo o akşam kilitliymiş, tabii şerefsiz Ramazan Ağbi yalan söylemiyorsa."

"İki yol yok, beş yol var. Gittim bugün bir daha baktım."

"Beş yol mu? İçeri nasıl girdin, mühürlü değil mi?"

"Dur anlatayım. İlk ikisi bildiğimiz yollar, terasa açılan kapıyla depo. Üçüncü yol üst kattan açılan kapı. Ama oradan çıksan barın bodyguardları falan görür, sakat. Dördüncüsü yandaki kafe, oradan da terasa çıkmak mümkün. Beşincisi kadınlar tuvaletinin penceresi, girip çıkması biraz akrobatik hareketler gerektiriyor ama mümkün. Bizzat test ettim. Zaten ben sizin aklınızı... Kendiminkini de tabii... Silahla susturucuyu kadınlar tuvaletinde bulmadık mı, oradan girip çıkacağını nasıl hesaba katmadık."

"Katil kadın o zaman."

"Valla kadın mı, erkek mi bilemem. Ama bir ara kadınlar tuvaletine uğradığı kesin. Vur gözüne!"

Rakıları tazeledi. Yan masada at yarışı muhabbeti vardı. Adamlar birbirini dinlemeden, hararetle tartışıyor, Bahri biraz uzakta kalmış, hiç oralı olmuyordu. Behzat Ç.'ye, "Tabelada ne gelir komiserim?" diye sordular.

"Beygir miyim ben, ne bileyim," dedi.

Harun, "Örgütçülerin olayla ilgisi ne?" diye sordu.

"Şimdi onları da tek tek ele alalım. Betül sempatizan, ölü. Gökhan eski üye, kayıp. Muhsin legal gözüken bir adam, kayıp. Avukat Ertan sempatizan, ortalıkta dolaşıyor. Komünist Resul diye biri de var, ama bunların örgütten mi belli değil. Özcan Ankara sorumlusu, çok pis dövmüşler."

"Sence Özcan'ı çok pis dövmeleri de garip değil mi? Yani işte biz bu adamı dövdük der gibi."

"Evet, ben de bunu düşünüyorum. Vatandaşı pata küte indir devri bitti, artık gözaltı süresi on gün değil ki iyileşince doktora çıkarasın. Yirmi yıl önce bile iz bırakmadan yaparlardı yapacaklarını."

Harun, "Yani," dedi. "Yoksa bizim üstümüze mi yıkmaya çalışıyorlar işi?"

"Yok canım, o kadar da değil. Gözaltına alan TEM zaten."

"TEM ama en son sorgulayan da biziz. Şimdi adama bir şey olsa, en son Cinayet Masası aldı derler, biz gideriz göt altına. Valla ben fiske vurmadım, derlerse ki siz bu adama işkence yaptınız, savunma falan yapmam. Kendimi kaybederim, basarım küfrü. Bizi bitirmek için yaptıkları işlere bak. Asıl şimdi vur gözüne!"

"Yavaş. İçtikçe paranoyak oluyorsun."

"Ben sana bir şey diyeyim mi amirim, bu olaya bir de dergi açısından bakalım. Betül'le Gökhan aynı dergide yazmıyorlar mı?"

"Evet."

"Derginin editörünü de biliyoruz, Bahar."

Behzat Ç. konunun bu noktaya gelmesinden rahatsızdı ama sakince dinledi.

"Avukat Ertan'ın da Bahar'ın eski eşi olduğunu biliyoruz. Solcular falan yazıyor ama dergi örgütün yayın organı değil. Bahar'ı araştırdık, öğretmenlik yaptığı dönemde Eğitim-Sen üyesiymiş. Ama bütün solcu hocalar Eğitim-Sen üyesidir zaten, normal bir şey."

Behzat Ç., "Bu konuyu kapatalım," dedi. "Bahar hakkında da bir daha bana sormadan araştırma yapma."

Hüseyin masaya bir tabak haydari koyarken, uzun süredir baş başa vermiş konuşan iki polise, "Yeter," dedi. "Burada iş konuşulmaz." Dershane parasını çıkarmak için çalışan esmer komi küllüğü boşaltırken Harun, "Deneme sınavında kaçıncı oldun, canavar?" diye sordu.

"Kırk altıncı."

"Kaç kişi girdi."

"Elli iki."

"Aferin, gelişme var."

"Ama sayısalı kaydırmışım. Kaydırmasaydım ilk ona girerdim."

Bahri, "Vaktidir," deyip sazı eline aldı. Boğazını temizleyip, saza ayar verdi. İçli bir taksimin ardından, en olmayacak yerden girdi:

"Ne ağlarsın, benim zülfü siyahım."

Behzat Ç. rakı bardağının dibini masaya vurup kalanı fondipledi.

"Hadi kalkalım."

Harun kapıyı açtı, Behzat Ç. çıkarken dönüp bir perde yukarıdan alan Bahri'ye baktı, meyhaneden taşan tiz ses onlarla birlikte Sakarya'ya çıktı:

"Ne de olsa kışın sonu bahardır / Bu da gelir, bu da geçer..."

Ne kadar geçtiğini bilmiyordu ama uyandığında sabah olmuştu. Gönül her zaman yaptığı gibi Behzat Ç.'nin üşüyen ayaklarını baldırlarının arasına almıştı. Onu uyandırmadan ayaklarını çekip kalktı, mutfağa gidip iki bardak su içti. Üçüncü bardağı doldururken salonda telefon çalmaya başladı. Salona doğru gitti ama açmadı, Gönül sabahlığıyla gelip altıncı çalışında açtı.

"Alo, evet." Ahizeyi Behzat Ç.'ye uzattı. "Sana."

"Nasıl yani, herhalde buraya geldiğimi bilen Harun arıyordur," diye düşündü ama telefonun öbür ucunda Eda vardı.

Eda, "Önemli bir şey olmasa aramazdım," diyerek başladı söze. "Betül'ün otopsi raporu geldi. Hamileymiş."

20.

Ağzı çöl kurusu, gözleri ufalmış, yüzü nakavtlık boksör gibi şiş, "Hay bu rakıyı icat edenin," diyerek söylendi. Böyle giderse başının çatlayıp ortadan ikiye ayrılacağını, omuzlarının üzerinde iki yarın kafa taşımak zorunda kalacağını hissediyordu. Duştan yeni çıktığı için ceptelefonunu kulağına biraz uzak tuttu.

"Ne var?"

"Hamileymiş..."

"Kaç aylık?"

"Altı hafta galiba, bir buçuk aylık. Ne yapalım?"

"Ne bileyim ben. Çevresindeki bütün erkekleri toplayın, çocuğun babasını bulun!"

"Amirim, istersen bugün izin yap sen!"

"Başlatma amirinden. Sana mı soracağım ne zaman izin yapacağımı."

Bir an durdu ve kan beynine sıçradı.

"Buranın telefonundan niye aratıyorsun beni?"

Eğer aklından geçen şey yüzündense Harun'u bir temiz dövmesi gerekecekti. Allahı var, çam yarması gibi;

ani, beklenmedik kroşeler çıkarması lazımdı, yoksa tutar atar.

"Ceptelefonun kapalıydı amirim, ne yapayım?"

"Harun! Delirtme beni! O zaman niye sen aramıyorsun?"

"Kusura bakma. Ben evdeydim, olayın ne olduğunu tam bilmiyordum."

"Tamam, tamam... Ben gelirim bir iki saate."

Burada ilk defa bütün gece kalmıştı, çatallı sesiyle, "Günaydın," deyip kahvaltı masasına oturdu. Çayına tek şeker atıp, bir 216 yaktı.

"Kahvaltıdan sonra içseydin."

"Sonra da içerim."

Gönül Behzat Ç.'deki garipliği sezmiş, geceki hallerinden bunun bir gönül kırıklığı olduğunu da anlamıştı ya, görmüş geçirmiş kadındı, "Kendi anlatmadıktan sonra ne sorsam boş," dedi içinden, sessizce kahvaltı ettiler.

Harun, Vahap Hoca'nın başında gidip gelirken, Behzat Ç. aynalı odanın öbür tarafından seyrediyordu.

"Sen mi hamile bıraktın kızı?"

"Hayır... Hayır..."

Vahap ellerini ovuşturuyor, tedirgince yüzünde gezdiriyordu. Behzat Ç. gözlerini kapatıp aspirini ağır ağır çiğnedi. Kapı açıldı, Cevdet içeriye bir bardak su ve iki metre boyunda bir adam getirdi.

"Sen kimsin?"

"Bodyguardım."

"Belli oluyor. Teras Bar'ın mı?"

"Evet."

"Şu adama bir bak bakalım."

Bodyguard aynanın gerisinden Vahap Hoca'ya baktı.

"Kızın atladığı akşam bara geldi mi bu?"

"Bilmiyorum."

"Nasıl bilmiyorsun? Kapıda durmuyor musun sen?"

"Bizim oraya gelenin bini bir para. Hangisinin yüzü aklımda kalsın."

"Ama o akşam fazla kişi yoktu barda. Yılbaşı ertesi."

Bodyguard ellerini iki yana kepçe gibi açtı, "Hatırlamıyorum," dedi. "Gelmiştir belki, hatırlamıyorum. Yoksa söylerim, tohumuna para mı saydım, kim bu lavuk? Devlete karşı yanlış bir hareket yaptıysa, isterseniz gördüm diyeyim, imzalayayım bir kâğıt. Yok, öyle değilse, hatırlamadım, gerek yok yani. Hani masumdur falan, kanına girmeyelim."

"Tamam, bize işimizi öğretme. Şimdi git, ortadan kaybolma ama. Ramazan Ağbi'ye de söyle, o da kaybolmasın. Lazımsınız bize."

Bodyguard çıkarken orta yaşlı, göbek salmış, kel bir adam girdi içeri.

"Sen kimsin?"

"Mehtap Fantezi'nin sahibiyim."

"Mehtap kim?"

"Mehtap Fantezi Ürünleri, Sex Shop, Adakale Sokak'ta, Meşrutiyet'in arkası."

Behzat Ç. aralık kapıdan bakan Cevdet'e boş bardağı sallayıp bir bardak su daha istedi.

"Bak bakalım şu adama, sizin dükkâna gelen bu mu?"

Adam cama yaklaşıp uzun uzun baktı.

"Niye öyle baktın?"

"Uzak gözlüklerim yanımda değil, karıştırmayayım diye."

"Madem gözün bozuk, niye gözlüksüz geliyorsun?"

"Ne yapayım amirim, apar topar getirdi arkadaşlar."

"Hiç mi göremiyorsun?"

"İki adam görüyorum, biri iriyarı galiba, gidip geliyor. İsterseniz eve kadar bir koşu gideyim, alayım gözlüklerimi."

"Evin nerede?"

"Çayyolu'nda."

"Nasıl koşacaksın lan otobüsün iki saatte gittiği yolu."

Behzat Ç. aynalı teşhis odasının yapıldığı güne sitem eden içten bir "Uff" çekti. Kararsızdı, adamın gözlüklerini getirseler, iki saatten fazla sürerdi. Vahap Hoca'yı ifadesine başvurmak için zoraki bir davete icabet ettirdiklerinden, o kadar tutmaları zordu. Dersi falan vardır adamın, savcıdan gözaltı için izin istemek lazım, ama hangi sebeple?

"Gir, içeriden bak o zaman."

Cevdet adamı aynalı odaya soktu. Adam Vahap Hoca'ya yaklaştı, eğilip yüzüne baktı. Tekrar Behzat Ç.'nin yanına geldi.

"Tanıdın mı?"

"Tanıdım, iyi müşterimizdir."

"Ne zamandan beri?"

"Uzun zamandır müşterimiz."

"Neler alır?"

"Suni vajina, geciktirici sprey, deri kelepçe, film, dergi. Her çeşitten alır."

"Ne iş yaptığını biliyor musun?"

"Manav esnafıymış, öyle dedi."

"Manav mı dedin?"

"Evet. Polatlı'da dükkânı varmış. Yakın olsa gider, uğrardık. Sonuçta biz de esnafız."

Behzat Ç. ikinci bardak suyu içerken, "Ulan Vahap Hoca," dedi içinden. "Ben sana sorarım." Cebinden Betül'ün resmini çıkarıp Mehtap Fantezi'nin sahibine gösterdi.

"Şuna bak bakalım, bu kız geldi mi hiç sizin dükkâna?"

Adam resmin içine düştü.

"Yakını da mı göremiyorsun?"

"Yok, yakını biraz görürüm. Yani insan gördüm mü tanırın ama fotoğrafta zorlanıyorum biraz. Ben dedim arkadaşlara, üst kattan gözlüğümü alayım, dinlemediler. Affedersiniz amirim ama pantolonu giyerken bile yanımda bir me-

mur... Yani ben niye kaçayım, bizim devlete bugüne kadar ne yanlışımız olmuş? Stopajı, KDV'si, bütün vergileri vaktinde ödüyoruz."

"Tamam kardeşim, bırak gevezeliği, resme bak."

Adam resmi göz hizasından yukarı kaldırıp, bir de aşağıdan yukarıya alıcı gözüyle baktı.

"Evet," dedi. "Hatırlıyorum. Birkaç kere geldi. Bizim oraya fazla kadın müşteri gelmez, oysa çağdaş, medeni bir işletmeyiz. Kadınlarla daha çok sipariş üstünden çalışıyoruz. Bu da kapalı bir toplum olmamızdan kaynaklanıyor."

"Senin adın ne?"

"Necmettin. Mehtap Fantezi'nin sahibiyim."

İçinden, "Hay senin mehtaplarını sikeyim," dedikten sonra yüksek sesle devam etti: "Necmettin! Sadece sorulana cevap ver! Bu kız geldi dedin, ne zaman geldi, ne aldı, ne yaptı?"

"Birkaç ay oldu. Fazla bir şey almadı, öyle rafları gezdi. Bir iki film aldı, klasiklerden, fazla satmayan, sanatsal erotik. Bir de bol bol broşür aldı, gitti."

"Allah Allah, bu işin de mi klasiği, sanatsalı var?"

"Olmaz mı amirim. *Emmanuelle*, *Dokuz Buçuk Hafta* bir, iki. İstersen sana bir set yapayım, müesseseden."

"Kalsın. Şimdi iyi düşün bakalım, bu kızla şu manav esnafı, sizin dükkânda karşılaştılar mı? İkisi aynı anda dükkâna geldi mi?"

"Vallahi o kadarını hatırlayamayacağım amirim."

"Dükkânda hep sen mi duruyorsun, bir tezgâhtarın falan yok mu?"

"Yok, hep ben dururum. Bayramlarda, bir de pazar günleri kapatırım. Elin adamına mal emanet edilmez, bu işler öyle yürümez. Şimdi diyeceksin ki, sen de biraz geri kafalısın Necmettin, ama ne yapalım, yetiştiğimiz çevre, sosyal şartlar..."

"Tamam, tamam... Şimdi git, telefonunu bırak. Aradığım zaman burada olacaksın."

"Tamam amirim. Teşekkür ederim."

Necmettin'in ardından o da çıktı, arka arkaya götürdüğü sular, bir de akşam alınan rakının etkisiyle küçüklü büyüklü karışık bir hacet ihtiyacı baş göstermişti. Karşıdan elindeki kâğıdı sallayarak gelen Eda'yı gördü. Eda yüzündeki garip tebessümle:

"Silahın raporu çıkmış amirim," dedi. "Temiz."

"Öyledir, öyledir..."

Rapora şöyle bir göz attı: *Yapılan balistik incelemesinde herhangi bir kayda rastlanmamıştır, tarih, imza, bilmem kim.*

"Bunun altında Recep'in imzası yok."

"Orasını bilemem."

Eda, Behzat Ç.'yi şöyle bir alıcı gözüyle süzdükten sonra, "Bugün çok şıksınız," dedi. Behzat Ç. sözdeki imayı sezerek gülümsedi. Buruk bir gülüştü bu. Dünden kalan kıyafetleri ve tıraşlı yüzüyle büroda biraz garip karşılanmış, hatta bazı fısıldaşmalara neden olmuş, buna da çaktırmadan sinirlenmişti. Geçip gidecekken, "Bir de Hayalet aradı," dedi Eda. "Muhsin'in izini yarın bulacakmış."

"Nasıl yani, bugün ne yapıyormuş?"

"Ben de sordum, kendisini Muhsin'e götürecek adamın peşindeymiş."

"İyi. Telefon kayıtlarından Muhsin'in ev adresini buldunuz, değil mi?"

"Evet."

"Tamam, bana adresi getir. Odaya geçin, konuşalım."

Eda, "Bir de..." dedi.

Yeter, altıma yapacağım denmez ki şimdi bu kıza.

"Eee!" dedi mecburen.

"Bir de Nazlı diye bir kızla konuşmuş bizim Selim, Be-

tül'ün arkadaşı. Bir ses-kayıt işi varmış ama ne olduğunu bilmiyorum."

"Ses-kayıt mı? Alıp getirsinler kızı o zaman."

"Getirmişler zaten, yan odada. Ama biraz şey!"

"Yeter! Ney?"

Eda, "Değil zurna," dedi içinden. "Biraz hırçın."

"Başlatmasın hırçınlığından, geliyorum..."

Eda'nın bir şeyler daha söylemeye hazırlandığını görünce, hiç bakmadan hızla yürüdü. Tuvaletin kapısına yapıştı, doluydu. Silahını çıkarıp kapının koluna iki el ateş etti, anlık bir sıçramayla, hayalinde...

Koltuğuna oturup ellerini başının arkasında kenetledi, tavana göz atarken, "Bırakın gitsin!" dedi. Harun dirseğini masaya dayayıp yaklaştı: "Nasıl yani, bırakmayalım, niye bırakıyoruz!"

"Adamı neyle suçlayacağız, suni vajina aldı diye mi?"

"Amirim yapma, adam elimizde. Belli ki kıza bir şey yapmış. Hadi kendisi aşağıya atmadı diyelim, başkasını azmettirmiştir."

"Öyledir muhtemelen. Suçlu elde ama kanıt yok. O zaman ne yaparsın, adamı bırakırsın, düşersin peşine, seni kanıta götürür. Götürmüyor mu? Takip altında yaşamaktan bıkar, itiraf eder."

Eda önünde kavuşturduğu ellerini açtı, konuşmaya hazırlandığı belliydi, "Bu hocanın belki istihbaratla da bir bağı vardır, araştıralım derim," deyince, odaya soğuk bir sessizlik çöktü. Behzat Ç., "Bakın," dedi en babacan ses tonuyla. "İkinize de söylüyorum, ne yaparsanız yapın, istihbaratın alanına girmeyin. Daha gençsiniz, bu yaştan sicilinizi bozmayın. Bu Resul ne oldu?"

Harun, "Komünist Resul mü?" diye sordu.

"Evet."

"Okulu aradım. On beş günlük rapor almış, ortada yok. Ama okulun müdürüyle konuştum, 'İyi bir insan, nerede olduğunu öğrenirsem sizi ararım,' dedi."

Cevdet odaya uzun boylu, narin yapılı bir kızı sokunca bütün bakışlar ona döndü. Behzat Ç., "Sen kimsin?" dedi. Kız cevap vermeyip odadakileri süzdü, en sonunda, "Siz kimsiniz?" dedi. Behzat Ç. ister istemez gülümsedi, bu kızı, Betül'ün sütannesi Hafize'ye gittiği sabahtan hatırlıyordu, arama izni soran güzel, Nazlı.

"Ben tanık mıyım, yoksa gözaltında mıyım?"

"Tanıksın, ifadeni alacağız."

"Böyle ifade alınmaz. Beni sabahın kõründe evimden alıp savcının izni olmadan buraya getiremezsiniz."

Harun, "Ya ne olacak," dedi. "Devlet mi senin ayağına gelecek?"

"Devlet kim, sen misin?"

Harun bir an bocaladı, yardım isteyen gözlerle amirine ve Eda'ya baktı. Onlar da aynı gözlerle Harun'a bakıyordu. En sonunda nereden aklına geldiyse, "Ben devlet değilim," dedi. "Devleti temsil ediyorum."

"Sen kamu görevlisisin, devleti temsil edemezsin. Devleti cumhurbaşkanı temsil eder. Yurtdışında da büyükelçiler. Başka kimse devleti temsil edemez."

"Ne çok biliyorsun sen ya! Vatandaşlık Bilgisi kitabı gibisin."

Nazlı saçlarını savurdu, yüzü ateş saçıyordu, "Siz alay edin," dedi. "Alışmışsınız işlerinizi böyle yürütmeye, ne hukuk tanıyorsunuz, ne kitap."

Behzat Ç. müzmin sancıyı savuşturmak için alnını karışladı. Vücut dilini kullanması gereken zamanlardan birinde olduğunu anladı. Elini göğsüne götürüp açarken, "Bir otur, soluk al," dedi. "Biz burada senin arkadaşın için mesai yapıyoruz." Eda ikili kanepede biraz yana kayıp ona yer gösterdi

ama Nazlı oturmadı. "Seni, ifadene başvurmak üzere buraya davet ettik. Nedir bu seskayıt işi, anlat bize."

"Anlatmıyorum. Sabahın kõründe kapıyı yumruklayan silahlı polisler, bõyle davet olmaz. Zaten polisle muhabbet etmeyi sevmem. Karşınızda çocuk yok, korkmuyorum sizden!"

"Seni korkutacak bir şey yaptıysak õzür dileriz."

"Yapamazsınız zaten! Çõzmeye çalışıyor gibi gõrünüyorsunuz, ama bu işin arkasından siz çıkarsanız hiç şaşmam."

Harun yerinde doğrulup "Orada dur bakalım," dedi. "Ne diyorsun sen?"

Nazlı hiç oralı olmadan, tekrar Behzat Ç.'ye dõndü: "Gõzaltında mıyım ben, şüpheli miyim, zanlı mıyım, hangi sıfatla getirdiniz beni buraya?" Cevap alamayıp da odaya bir sessizlik çõkünce, bağırmayla çığlık karışımı bir ses tonunda sordu: "Neyim ben!"

Behzat Ç., "Hiçbir şey değilsin," dedi. "İstediğin zaman gidebilirsin."

"Gidiyorum o zaman."

Kapıyı çarpıp çıktı. Cevdet de ya sabır çekip arkasından çıktı. Harun kalemlikten kalem almış çevirirken, "Al sana bir deli daha," dedi. "Zaten akıllı adam bulmaz ki bizi."

"Delilik yapıyorsa bir sebebi var."

Bakışlar Eda'ya dõndü.

"Neymiş?"

"Bu kızın babası sendikacıymış, hangisi bilmiyorum. 1991'de gõzaltına alınmış, bizim Birinci Şube galiba, gõzaltında intihar etmiş. Şüpheli..." Behzat Ç.'ye dõndü: "Bilirsin."

Behzat Ç., "Bilirim," dedi. Birinci Şube'nin, namı diğer DAL'ın icraatlarından biriydi. İş mahkemeye, basına yansıyınca bir süre konuşulmuş, unutulunca failler, yani iş arkadaşları, yanlış hatırlamıyorsa biri de Aybars'tı, hiç ceza almamış, hatta terfi etmişlerdi. O yıllarda vakayı adiyedendi bu

işler, neler gördü, neler işitti. Hafize de söylemişti zaten, yetimdir bu kız diye...

"Amirim daldın..."

Başını kaldırdı: "Ne dedin?"

"Daldın yine."

"Yok... Bu ses-kayıt işi ciddi. Siz karışmayın, ben bu kızla konuşurum. Bunlara alıştırın kendinizi. Kimse öyle hôt deyince konuşmuyor artık."

Harun'la Eda kalktı, onlar çıkarken Cevdet girdi.

"Yine ne var?"

"Amirim, biri seni görmek istiyor. Kim dersen, bilemeyeceğim."

"Nasıl yani?"

"Valla, ben de 'Kimsin?' dedim. Şule, Jale... Bir ton isim saydı, biraz kafadan kontak galiba. Eli kolu rahat durmuyor."

"Tamam, gelsin."

Harun'la Eda soru dolu ve alaysı gözlerle bakarken; en son hastanede gördüğü Şule, Jale, Berna ya da Selma onların arasından koşarak geçip odaya daldı. Behzat Ç.'nin boynuna sarılıp "Kışın en güzel tarafı ne biliyor musun?" dedi. "Mandalina yiyebilmek."

21.

Behzat Ç. boynundaki ellerden kurtuldu: "Geç otur şöyle!"

Şule, Jale, Berna ya da Selma masanın önündeki derisi çatlak koltuğa otururken, biraz küskün, "Dün gece iyi içmişsin, kokusu buraya kadar geliyor," dedi. "Dişlerini fırçalayamadığına göre de kim bilir kimin yanında sabahladın. Dikkat et, belli bir yaştan sonra bu tip bir yaşam..."

"Tamam, patavatsızlığı kes. Senin adın neydi? Şule mi?"

"Öyle demek istiyorsan."

"İyi, sekiz tane ismi aklımda tutamam. Ne işin var burada?"

"Hey, sert dedektif... Bugün Philip Marlowe gibisin."

"O kim?"

"Hah ha!"

Şule'nin yarım kahkahası büronun içinde çınladı.

"O da aynı soruyu Marcel Proust için sormuştu," dedi. "Neyse..."

Çantasını hallaç pamuğu gibi atıyor, bir şeyler bulmaya çalışıyordu. En sonunda bir kutu hap çıkardı.

"Her gün tok karnına, bir tane!"

"O ne?"

"Vitamin. Sesin bugün daha pürüzlü çıkıyor, hasta olacaksın."

"Deli misin sen?"

"Bilmiyorum, belki. Yani bazı psikolojik sorunlarım var ama... Neyse, asıl konuya gireyim, seni meşgul etmeyeyim. Beni öldürecekler, peşime adam taktılar, buraya gelirken bile takipteydi."

"Kim?"

"Bilmiyorum, bilsem burada ne işim var. Sen şimdi bu kız benimle kafa yapıyor diyeceksin tabii, ama öyle değil. Tehdit mesajı da aldım."

"Nasıl bir mesaj aldın?"

"Net bir mesaj!"

Şule bir es verince Behzat Ç. sözünü kesti: "Niye yalan söylüyorsun?"

"Nereden anladın?"

"Hadi bakalım, çocuk eğlendirmiyoruz burada."

Şule kalktı: "Çok kabasın."

"Evet, öyleyim. Maalesef."

Behzat Ç. telefonu kaldırdı: "Senin saçma sapan sözlerinle uğraşamam. Görüyorsun, işimiz var."

Şule masadaki çantasını hızla çekip tekrar karıştırdı, bir mandalina çıkarıp masaya koydu, "Ben sadece sohbet etmeye gelmiştim," dedi.

"Öyle deseydin o zaman. Niye yalan söylüyorsun?"

"Sohbete renk katmak için. Buna yalan denmez. Ama nerede sende o anlayış, her şeyi o kadar ciddiye alıyorsun ki..."

Kriminal laboratuvarın numarasını tuşladı. Şule dışarı çıkmışken dönüp kafasını kapıdan içeri uzattı: "Yine de sana düşman değilim. Vitaminleri içmeyi unutma!"

"Hey! Al bu ilacı."

Şule çoktan çıkmıştı.

"Alo, Recep."

"Evet..."

Vitamin kutusunu elinde evirip çevirdi.

"Bu silah raporunda senin imzan yok."

Bir sessizlik oldu.

"Orada mısın?"

"Sesini alamadım. Ha, evet. Öğleden sonra bir çayını, içerim."

Recep'in telefonda konuşmak istemediğini anlayınca "Tamam, Suluhan'a gel. Dört iyi mi?" dedi.

"İyi."

Telefonu kapatıp vitamin kutusunu paslı çekmecenin içine attı. Mandalinayı soyarken odanın önünden geçen Cevdet'i görüp seslendi: "Aykut nerede? Bütün erkekleri topladınız, bir o yok!"

"Evine uğradık, yoktu."

"Gel buraya."

Mandalinanın yarısını Cevdet'e verip, diğer yarısını yerken mantar panonun üstüne tutturulmuş eğreti kâğıtlardan Aykut'un telefonunu buldu.

"Aradığınız kişiye şu anda ulaşılamıyor. Lütfen daha sonra..."

Arabayı Cebeci Camii'nin arkasında, Süngü Bayırı'na bırakmış, tanıdık sokaklarda olmanın rahatlığıyla yürüyordu; elindeki adrese bir daha baktı, annesi iki sokak ötede oturuyordu. Vakit olursa, bir uğramak lazım...

Kapıyı, tanımadığı genç bir çocuk açtı:

"Yavuz evde yok mu?"

"Kim arıyordu?"

"Polis."

Genç, kapıyı bir karış aralık bırakıp, içeriye rüzgâr gibi seslendi: "Yavuzz! Yavuzzzz!"

Yavuz'un yüzünde ilk dikkatini çeken, sol gözün çevre-

sindeki şişkinlikti. Gözün hemen altına kan oturmuş, çevresi morarmıştı. Yavuz bir an, tanımaya çalışan bir ifadeyle Behzat Ç.'ye baktı, telsiz cızırtısı üzerine gerekli bağlantıları kurdu:

"Ha siz miydiniz? Buyurun, içeri girin!"

Salona geçtiler. Birbirini tutmayan koltuk takımı, üst üste atılmış kıyafetler, küllük olarak da hizmet vermiş bira şişeleri... Tipik bir öğrenci eviydi.

Yavuz "Tanıştırayım," dedi. "Arkadaşım Ömer, aynı okuldan."

"Hangi okul?"

"Siyasal."

"Güzel, yakın yerde ev bulmuşsunuz."

Ömer, söze girsem mi girmesem mi kararsızlığında, "Bu evi bulana kadar bayağı dolaştık," dedi.

"Hangi bölümdesiniz?"

Yavuz, "Ben maliyedeyim, son sınıf. Arkadaş iktisatta."

"Ben de son sınıftayım ama alttan çok dersim var, bizimki uzayacak herhalde."

Zaten evin pasaklı tipinin de Ömer olduğu anlaşılıyordu. Onlar otururken çay koyma bahanesiyle çıktı. Behzat Ç. muhabbetin bir sorgu havasında geçmesini istemediğinden, kendi hayatından da bir şeyler anlatma ihtiyacı duyup "Ben bu mahallede büyüdüm," dedi. "Bizim ev iki sokak aşağıda."

"Öyle mi? Ne güzel. Komşuyuz demek."

"Yok, annem oturuyor şu an. Ben Dikmen'deyim. Sen niye maliyeye girdin?"

"İlk başta babamlar istedi. Çiftliğin işleri falan, vergiden, işletmeden anlayan adam lazım diye."

"Başka bölüm mü istiyordun?"

"Yani bölüm denemez. Güzel sanatlar falan olurdu belki, resim falan. Ben bir şeyler çizerdim hep, yeteneğin var falan derlerdi. Ne yapalım, hayatın gerçekleri."

Behzat Ç.'nin gözü, kapı aralığında duran valizlere takıldı. Yavuz anladı bunu.

"Urfa'dan yeni geldim. Cenaze işleri falan."

"Anlıyorum. Gözüne ne oldu?"

"Düştüm."

"Nerede?"

"Evde. Burada işte. Son günler malum, biraz alkol de aldık."

"Neyse, fazla dağıtma kendini. Betül'ün yerine de oku, ailene milletine faydalı biri ol! Onunla ilişkiniz nasıldı? Bazı kuzenler vardır hiç birbirini tanımaz, ondan sordum."

"Yani biz beraber büyüdük. Beraber çok zaman geçirdik. Her şeyi konuşurduk. Tabii ergenlik çağı gelince, biraz uzaklaştığımız oldu, her şeyi konuşamaz olduk. Bizim orada amca çocuğun da olsa kadınla pek samimi olamazsın. Laf çıkar. Allah'tan bizim ailemiz öyle tutucu değildir, okumuş adam çok. O yüzden yine konuşur, dertleşirdik hep. Aramızda bir yaş var, zaten benden sonraki yıl da o kazandı Ankara'yı."

"Betül'ün hamile olduğunu biliyor muydun?"

Yavuz'un gözleri açıldı, bir süre afallamış bir yüz ifadesiyle baktı. Belki de daha doğmamış bir akrabayı kaybetmenin üzgünlüğüydü bu. Çok kısık, "Hayır," diyebildi. "Ben şu çayın altına bir bakayım."

Behzat Ç., "Otur," dedi. "Bu mesele ciddi, biraz serinkanlı olalım. Baştan düşün, Betül'ü tehdit eden kimse var mıydı?"

"Bilmiyorum, bana bir şey söylemedi."

"Son dönemde seni tehdit eden biri oldu mu?"

"Hayır."

"Bak!"

Yavuz'un gözü, türlü lekelerin bulunduğu halıdaydı.

"Bana bak bana! Bana yalan söyleme. O gözünü kim morarttı?"

"Kimse... Düştüm ben!"

Behzat Ç. bir perde alttan aldı, tatlı sert bir ifadeyle, "Korkmana gerek yok," dedi. "Sizi kim tehdit ediyorsa söyle. Seni koruruz, yani elimizden geldiğince. Adamlar kuzenini öldürmüş yahu, biraz erkek ol! Böyle mi öğrettiler sana!"

"Olsa söylerim, niye söylemeyeyim."

"Betül'ün silahı var mıydı?"

"Bilmiyorum."

"22 kalibrelik Beretta, ucunda susturucu için kılavuz açılmış."

"Bilmiyorum, silahtan anlamam. Hiç elime almadım."

Ömer elinde tepsi ve dumanı tüten çaylarla odaya girdi.

Behzat Ç. kalktı, "Bana müsaade. Malum yoğunuz," dedi.

Bir an, tam kapıdan çıkarken mi dönüp söylesem, yoksa şimdi mi diye tarttı kafasında. Kapı girişindeki gazete kâğıtlarının üstüne yığılmış bebek mezarı ebatındaki çizmelerle Yavuz'un ayaklarını karşılaştırdı, göz kararıyla tutuyordu. Kendisini geçiren Yavuz'un omzuna koydu elini, "Bak evladım," dedi. "İyi düşün, ben yine uğrarım."

Arabayı Süngü Bayırı'ndan çıkarıp, Dikimevi kavşağından Cebeci Postanesi tarafına saptı. Kâğıda not ettiği adresten, Muhsin Süvari'nin oturduğu sokağı buldu. Az biraz onunla da komşu sayılırdı. Apartmanın zillerine göz gezdirdi, adres doğruydu ama Muhsin Süvari'nin adının yazması gereken 12 numara boş gözüküyordu. Apartman Görevlisi Muharrem Kara yazan zile bastı. Otomata basan yoktu, en sonunda zeminin altındaki merdivenden çıkan bir adam gözüktü. Giriş kapısını açıp "Evet?" dedi.

"Muhsin Süvari bu apartmanda mı oturuyor?"

"Evet."

"Nerede şimdi?"

"Bilmiyorum, bir haftadır yok."

"En son ne zaman gördün?"

"Yılbaşının ertesi. Polis misin amirim?"

"Nereden anladın?"

Adam kapıyı sonuna kadar açıp Behzat Ç.'yi içeri soktu: "Yirmi yıldır kapıcılık yapıyorum ben, anlarım. Kusura bakma, kapıyı birden açamayız. Satıcısı olur, hırsızı olur. Muhsin'i soruyorsan, polislik işi olur mu bilmem. Efendi çocuktu, her türlü hal hatır sorardı. Bizim oğlanı sağ olsun, hastaneye yetiştirdi. Apandisit ameliyatına."

"Arabası mı vardı?"

"Yok, araba onun değilmiş, derneğinmiş."

"Ne derneği?"

"O kadarını bilemeyeceğim. Böyle içinde acayip acayip fırfırlı kâğıtlar vardı, duvara yapıştırmalık. Kova vardı, fırça vardı, onları bagaja koyduk oğlanı yerleştirdik. O zaman anladım."

"Neyi?"

"Yani bir işler var dedim. Kapıcıysak o kadar da cahil değiliz, ortanın sonundan bıraktım. Amma velakin iyi çocuktu, bir anarşistliğini, uğursuzluğunu görmedik."

"Oturduğu evin anahtarı var mı?"

"Yöneticide vardır."

Asansöre binip yöneticinin oturduğu beşinci kata çıktılar. Behzat Ç.'nin gözü yöneticiyi pek tutmamıştı, "İsterseniz beraber bakalım memur bey," önerisini geri çevirdi, Muharrem'le beraber ikinci kata indiler. Muharrem kapıyı açtı, evin bir süredir havalandırılmadığı belli oluyordu. Muharrem iki oda bir salon evi gezdirirken, "Görüyorsun, derli toplu çocuk," dedi. "Amma velakin, ne de olsa bekâr evi, kadın eli değmediği belli oluyor. İşte burası çalışma odası. Kitapları görüyorsun, okumuş adam."

Odada kitaptan adım atacak yer yoktu. Raflara sığmayanlar yerlere dizilmişti.

Muharrem konuşması için soru sormaya gerek bırakmayan adamlardandı; "Bizim kız İngilizceden kaldı ortanın birinde," diye devam etti. "Kız zorlanınca, ona İngilizce öğretti yazın. Ben baştan karşı çıktım, kız on üçünde, şu an ortanın ikisine gidiyor, amma velakin bekâr adam, içi temiz olsa da belli olmaz, nefis bu. 'O zaman anası da gelsin yanında otursun,' dedi. Hanıma da öğretmiş bir şeyler. Ben tabii bunun üzerine dövmek zorunda kaldım hanımı biraz, çocuklarla benden gizli dil konuşuyor."

"Giren çıkan olur muydu?"

"Tabii giren çıkan çok olurdu, gözümün tutmadığı tipler vardı. Karılar kızlar vardı. Arada Muhsin olduğundan bir şey diyemedik. Yönetici çok kızdı, orospular geldi, fuhuş yapıyorlar diye. Ama yok, fuhuş yoktu, ben yirmi yıllık kapıcıyım, kim fuhuş yapar, kim zina eyler, kim harama uçkur çözer anlarım. Bunlar o tip değildi."

Behzat Ç. Betül'ün fotoğrafını çıkardı: "Şuna bir bak bakalım, bu kız da gelir miydi?"

"Valla çıkaramadım. Bir de hanıma sorayım."

Muharrem fotoğrafı alıp, çevik adımlarla evden çıktı. Behzat Ç. yatak odasına girdi; arkalıksız bir yatak, bir de kumaştan yapılmış portatif dolap vardı. Dolabı açtı, içinde üç beş kazak, bir iki pantolon, bir iki nevresim takımı ve temiz iç çamaşırları vardı. Yatağın ucuna oturup, otel odasına yeni girmiş müşteri gibi, yatağın yaylarını kontrol etti. 216'dan ilk nefesini çektiğinde Muharrem dönmüştü, "Valla, hanım da çıkaramadı amirim," dedi.

Behzat Ç. külünü silkecek yer ararken, "Bak Muharrem," dedi. "Sen bu çocuk iyidir, hoştur diyorsun ama, biz de buraya boşuna gelmedik. Sen anlamışsındır yani. Gördüysen bir yanlışını söyle."

"Valla amirim, iki yıldır bu evde oturuyor. Şimdi ne desem bilmiyorum. Üç ay önce bir gece sarhoş geldi, kaldırı-

ma düştü, sırtladım. Derdi neydi bilmiyorum, âşık olmuş galiba..."

"Kime âşık olmuş?"

"Bilmiyorum, ben kendiliğimden tahmin ettim. Fazla soramadım, bir büyük rakı açtık, ben de çakırkeyif olduğumdan üstelemedim. Bunun dışında bir sarhoşluğunu, ayyaşlığını, içip içip sapıtmalığını görmedik. Bir gün de kavga etmiş, dayak yemiş biraz, karakolluk olmuş herhalde. Öyle geldi, hanımla pansuman yaptık. Demirle vurmuşlar, kafası yarılmış. Biraz kendine gelince dedim 'Muhsin, iyi ıslatmışlar seni.' 'Bir de sen karşı tarafı gör,' dedi."

"Neden kavga etmişler?"

"Bilmiyorum, sorduk söylemedi. Gençlik işte..."

"Seni kafalamaya çalıştı mı? Örgüt propagandası yaptı mı?"

"Yok, ara sıra konuşurduk ama örgütçülüğünü görmedik."

"Ne konuşurdunuz?"

"Zamlar olsun, pahalılık olsun, iş güç işte, ekmek derdi. Aklınıza başka bir şey gelmesin. 'Sigortasız çalıştırıyorlar seni,' dedi birkaç sefer. Çıktık yöneticiye, bize faydası oldu."

"Sigortanı mı yaptılar?"

"Yok, elli lira zam yaptılar, sigortadan vazgeçtik. Bu devirde elli lira deyip geçme, iyi para. Benim zaten arkam sağlam, kimse çıkaramaz beni buradan, hep bizim hemşeriler bakar bu mahalleye. Benim sigortam onlar. Yeşil kartım kendiliğinden var zaten."

"Son bir haftadır arayıp soran oldu mu?"

"Geçen gün geldiler, böyle yine sivil. Onlara da aynısını söyledim. 'Gelirse haber ver,' dediler, telefon bıraktılar. Yani bir işler çevirdiyse bilemem, kız meselesi de olabilir. Ötesini bilemem. Biz bir zararını görmedik, faydasını gördük ailecek. Amma velakin bizim için önce devlet gelir, devlete kafa tutmayacaksın, bu bir. Her işe burnunu sokmayacaksın, bu iki. Ekmek yediğin kaba pislemeyeceksin, bu da üç. Muh-

sin'e de anlattım bunları. Amma velakin okumuş adamdır, ben akıl veremem."

Suluhan şimdi tenhaydı ama bir saat sonra mesai bitiminde iğne atsan yere düşmezdi.

"Yeter, beni daha fazla karıştırma bu işe!"

Behzat Ç., "Tamam," dedi. "O zaman karıştığın kadarını anlat."

Tepeden aşağıya var gücüyle yanan elektrikli ısıtıcı yüzünden gömleğinin yakasını çekiştirdi. Söz sırasının karşı tarafta olduğunu belli eden bir suskunlukla, çayına attığı tek şekeri ağır ağır karıştırdı.

Recep, "Silahı biz inceledik," deyip çevreye, dolu olan bir iki masaya göz gezdirdi.

"Eee?"

"Ama raporu yazan biz değiliz, aldılar elimizden. Neden bilmiyorum. Hani bu silah, bilirsin, bir ara teşkilatta da kullanılırdı tek tük. Başta ondan şüphelendim, yani bizim teşkilatın malıdır dedim ama öyle olsa numarası, kaydı olur, bellidir."

"Kayıtsız silahlar da var."

"Kayıtsız olsa, zaten bize hiç gelmezdi."

"Kimin bu silah?"

"Örgütün."

"Kimin!"

"Bağırma, yavaş. Bu, kızın karıştığı örgütün silahı. Bak bunların hiçbirini benden duymadın, sonra tanıklık falan etmem. Önce bir kuyumcu soygununda kullanılmış. Beş yıl önce de Bahçelievler'de bir çatışmada kullanmışlar, kullanan eleman polisin elinden kaçmış. Baskını yapan bir memuru da bacağından vurmuş. Yani polisin bacağından çıkan kurşun, bu silahtan atıldı, buna şüphe yok."

"Susturucu?"

"Susturucu mu?"

"Evet, silaha takılı bir de susturucu vardı."

"O hiç gelmedi elimize."

"Nasıl yani? Geldi! Ben tuttum kaydını, sana verdim."

"Karıştırma işte. Aldılar elimizden. Beni daha fazla konuşturma."

Recep kalktı, masanın üstüne para bırakmak için davranınca Behzat Ç., "Ben hallederim, koy o parayı cebine," dedi.

Recep'in aklı parada değildi, "Zaten şu defter sayfası yüzünden yeterince başım belaya girdi," dedi. "Diken üstünde oturuyorum. Soruşturma ha geldi ha gelecek diye bekliyorum. Hadi eyvallah..."

"Dur! Vurulan polis kim? Kaçan eleman kim? Hangi olay bu?"

Recep kıçının kıyısıyla, her an kalkacakmış gibi oturup "Seni aşar, hiç uğraşma," dedi. "Adamlar her şeyi göz göre göre yapıyorlar işte, bir balistik raporu yazmışlar, altındaki imzaların hiçbiri balistikçi değil, resmen dalga geçiyorlar. Bir tane yeni mezun savcıyla, iki tane deli polisle çözülecek iş değil bunlar. Aptal numarası yapmayı bırak, Don Kişot ayağı çekme bana, adamlar devlet olmuş yahu! Biz kimiz?"

22.

Anahtar kapının kilidinde iki sefer döndü. Mide bulantısı, baş ağrısı, halsizlik, ateş otuz yedi buçuktan otuz sekiz... Hastanın öyküsü buydu. Karşı daireden gelen yemek kokusu mide bulantısını artırırken içeri girdi. Çıplak duvarlarıyla can sıkan uzun koridoru yürüyüp yatak odasına geçti. Ceketini çıkarıp kendini yatağın üstüne attı, gözlerini kapadı. Biz kimiz? Rahat bir nefes alamadan, soyunup dökünemeden daha, kapı çaldı. Şimdi kim kalkıp açacak. Mecburen o.

Kamber, elindeki büyük market poşetini uzattı.

"Bu ne?"

"Tuvalet kâğıdı. Geçen gün istemiştin."

Baktı, otuz ikili. Kâbus, kurtuluş yok...

"İkilisi yok muydu bunun?"

"Kampanyada bunlar, sudan ucuz! Aile boyu..."

"Ne kadar?"

"Beş lira."

Cebini yoklayıp verdi. Aynı koridoru tekrar arşınlarken, poşeti yol üstündeki, kapısı yarı açık duran banyoya fırlattı. Gömleğini, pantolonunu çıkardı. Yatağın kenarına otu-

rup çoraplarını da çıkardı. Uzanıp gözlerini kapadı, biz kimiz? Rahat bir nefes alamadan, soyunup dökünmüşken ama, salonda telefon çalmaya başladı. Şimdi kim kalkıp açacak. Mecburen o.

"Alo."

"Merhaba. Söz vermiştin, gelmedin?"

"Sen kimsin?"

Karşı taraftan bir hayret ünlemi duyuldu: "Aaaa!" Adam kendini tanıttı, ilk gece barda sonra da Aybars'ın yanında gördüğü kır saçlıydı. Küçük bir sessizlik oldu.

"Ha merhaba," dedi. "Gelemedik işte, iş güç."

"Olmaz ama. Bu hafta bir uğra. Şu meseleyi de konuşuruz."

"Konuşuruz."

"Sizin arkadaş nasıl? Hayalet miydi?"

"Evet, iyi."

"Ona da çok selamımı söyle. O da gelsin bir çayımızı içsin mutlaka."

Adam daha ne desin, açık şekilde ortalıkta dolaşmayın mesajı veriyor. Kafasında tilkiler uçuşurken telefonu kapattı. "İyi de, benim evin telefonunu nereden..." Güldü, biz kimiz? Ben kimim?

Behzat Ç. Cinayet Büro Amirliği'nde başkomiserdi, hayata karşı işlenen suçlar uzmanı. İdman Ocağı'nda stoperken duran toplara ondan iyi vuran yoktu, sonradan topçuluğu bırakıp vatandaşı tekmelemeye başladı; bu arada evlendi, boşandı, bir kız babası oldu. Puslu, karanlık bir yolda yürüyordu. Gökyüzünde ilaç için tek yıldız yoktu, çarptığı yeri kesen bir ayaz, tam cinayet havası. Çalıların arasından bir hışırtı duyunca eli beline gitti.

"Sen kimsin?"

"Benim yahu! Tanımadın mı?"

Harun'du. "Görünüşe göre aynı izin üzerindeyiz," dedi.

Şeytan diyordu ki, arka arkaya, kombine tokatlar at, sayamasın.

"Ulan ben sana demedim mi, bana sormadan bu konuda bir şey yapma diye."

"Yavaş amirim, sessiz biraz, duyacaklar."

"Duysunlar! Alsınlar elimizden bu silahı, kimliği zaten. Biz kimiz? Yeter!"

Harun koca eliyle ağzına yapışınca boğuluyorum zannetti, sonra sakinleşti biraz. Öfkesinin geçtiğini gözleriyle işaret edince, ağzındaki eller çekildi.

Harun, "Bir ekip daha geldi, evi sardık," dedi.

Behzat Ç. öne bir iki adım attı: "Tamam, adamları alıp işi bitirelim. Önden ben giriyorum, kimse ateş etmeyecek, sakın!"

Uzaktan ışıkları gözüken eve ulaşmak için küçük bir koruluğu aşmak gerekiyordu. Ay ışığının puslu aydınlığında, karanlık ağaç diplerini yoklaya yoklaya, sessiz ve seri adımlarla yürüdü. Koruluğun ortasında, piknik alanı gibi bir açıklığa gelince, etrafta kimsenin olmadığından emin olmak için durdu. Birdenbire bir el koluna yapışınca, korkudan aklı çıktı, silahını çekti. Ceyda.

"Sen ne arıyorsun burada?"

"Berna benim de kızım!"

Ceyda, bir ağaç kütüğüne oturup için için ağlamaya başlamıştı.

"Başımıza ne geldiyse senin yüzünden geldi."

"Berna da bu hallere benim yüzümden mi düştü?"

"Senin yüzünden tabii. Silah çektin, tokat attın, evleneceği adamın ağzını burnunu kırdın, cebine hap koydun, haksız yere hapse attırdın. Bir öldürmediğin kaldı. Öldür kızı, rahatla."

"Adam gibi koca bulsun o zaman."

Ceyda'yı teskin edecek hali yoktu, hele böyle bir zaman-

da. Saatine baktı. Evlilikleri boyunca bu kadının döktüğü gözyaşları, bir su deposunu rahat doldururdu.

Behzat Ç., "Sevdik de evlendik," dedi. "İsteseydin, yeniden beraber olabilirdik."

Ceyda gözlerini karanlığa dikip öfkeyle bağırdı: "Seninle beraber olunmaz, sana maruz kalınır."

"Sus, duyacaklar!"

"Duysunlar, sen savaşacaksın, kadın sana cephane taşıyacak. Beraberlikten anladığın bu!

"Sus!"

"Sen kadına orospu gibi davranırsın! Kadına ihtiyacın yok senin, orospu lazım sana. Mutlu musun şimdi orospularla! Mutlu musun?!"

Mecburen ağzını kapattı. Ceyda silahı da gördüğünden, sanki ömrünün son anlarını yaşıyormuş gibi, çırpınmaya başladı. Sakinleşmesi biraz uzun sürdü. Behzat Ç. onun yüzüne bakarken, "Sevdiğim kadın bu muydu?" diye sordu kendine. Muhtemelen benzer bir soru ona bakan Ceyda'nın da aklından geçiyordu.

Bir süre sonra Ceyda'nın gözleri oynadı, ileride gördüğü bir şeyleri işaret etmeye çalıştı. Bir kükreme duyduğunda ellerinin arasındaki ağzı serbest bırakıp "Bu neydi?" diye sordu.

"Aslan, bataklık aslanları dolaşıyor."

"Hadi canım, Ankara'da bataklık aslanı ne gezer! Hep *BBC*'nin işleri bunlar."

"Atatürk Orman Çiftliği'nden kaçmıştır."

Piknik alanında bir karaltı dolaştı. Ceyda, "Bak, bak," dedi. "Biri dolaşıyor orada."

"Kim?"

"Kim olacak, Berna. Buraya niye geldik?"

Hızla o tarafa yürüdü. Berna değil, Betül'dü bu. "Sen ölmedin mi lan yoksa, intihar etmiş numarası mı yapıyordun?" Bataklık aslanları pusudan fırlamış, Betül'ün çevresini sar-

mıştı. Tetiğe yüklendi ama silah tutukluk yaptı. "Ulan *BBC* Allah belanı versin!" Yeniden kurşun sürdü. Dan! Dan! Iska. "Kızı vurduk, aslanlar kaçtı." Vurulan kızın yanına gitti, ortalık kan gölüydü. Yüzünü çevirdi, Berna. "Bunu ben mi yaptım? Nasıl yaptım? Şimdi ne yapmalı? Polis gelmeden izleri yok etmeli. Polis geldi bile. Biz kimiz?" Yerlere bakıp mermi kovanlarını aradı, birini buldu, cebine attı. Diğeri kayıptı.

"Ne yapıyorsun sen?"

Döndü, Akbaba'ydı.

"Hiç," dedi.

"O zaman bir 216 ver de ciğerlerimiz bayram etsin."

216'yı verdi, yakarken fark etti, Akbaba değildi bu, tünediği ağacın dalından inen Kesik Kuyruk'tu. Anne Leopar'ın gözleri gecenin içinde parlıyordu, gerilip birdenbire üstüne atladı, omuzlarındaki patileri hissetti. Yırtılan etinin acısını duyduğunda, iki sivri diş çoktan boğazına geçmişti. Kan.

Sıçradı. Boynunu tutuyordu, kendine gelmesi hayli zaman aldı. Garip bir zamandı bu, geçmişle geleceğin iç içe geçtiği, her geçen anla kâbusun bittiğini kanıtlayan güzel, buruk bir şimdi. Yaşıyordu. Berna da yaşıyordu. Katil değildi, cinayet izlerini yok etmenin utancını da duymasına gerek yoktu. Hepsi geçti işte.

Midesinde bir sıkıntı duyunca, koşar adım banyoya yöneldi. Kamber'in getirdiği otuz ikili tuvalet kâğıdı, çamaşır makinesinin önünde duruyordu. Elinde evirip çevirdi biraz, "Al bunu sehpa yap... İhtiyacın vardı zaten..." Zihninden, uyku halinden yeni kurtulmanın etkisiyle bulanık sorular geçiyordu: "Susturucuyu aldılar, eyvallah. Ama silah örgütünse, raporu neden çarpıttılar? Başa saralım, Betül'ün öldüğü gece TEM'den Metin'in olay yerinde ne işi vardı?" Ve daha önce sorması gereken bir soru: "Metin niye bilgi sızdırıyor? Yoksa kendi aralarında bir çatışma mı?"

Tuvalet kâğıdını açarken, kafasına birdenbire dank etti, meselenin büyük bölümünü o an çözdü. Bu durumda derhal Gökhan'ı ve Aykut'u bulması gerekiyordu, ayrıca Muhsin'i. Yoksa ölü sayısı artabilirdi. "İşte Türk'ün aklı," dedi içinden. "Tuvalet kâğıdını açarken..."

Ertesi sabah, büronun içini kudurgan ve sabırsız adımlarla arşınlıyordu. Hayalet'e kızmıştı. Sabahın köründe, Harun'u da yanına alıp Muhsin'i yakalayacak baskını yapmak için nereye gittiğini söylemeden ortadan kaybolmuştu.

Soru sormaya "Yahu biz burada eşekbaşı mıyız?" diye başladı. "Bu adamlar bizi takmıyor mu?" diye devam edip, "Niye benden habersiz gidiyorlar?"la bağladı. Akbaba ve Eda'yı bunaltmıştı. "Telefonları da kapalı, kim bilir neredeler?"

En sonunda Behzat Ç.'ye bir pinpon maçını seyreder gibi bakmak zorunda kalan Akbaba, "Yaşlandık artık," dedi. "Aksiyon olunca bizi atlatıyor gençler."

"Saçma sapan konuşma Allahını seversen."

Eda konuyu değiştirip ortamı yumuşatmak için, "Betül'ün Muhsin'i niye bara çağırdığını söyleyeyim," dedi. "Yardım istemek için."

"Kime karşı?"

"Orasını Muhsin'i getirdiklerinde öğreneceğiz."

"Tabii, sağ salim gelebilirlerse."

Haber merkezinden bir yaralama ihbarı geçince, Akbaba telsizini aldı, sessiz sedasız çıktı. Behzat Ç. zangırdayan telefonu bekletmeden kaldırdı.

"Neredesin sen?"

Hayalet çok kısık konuşuyordu. "Muhsin'i bulduk, ama almamız zor."

"Harun yanında değil mi? Kafa göz girin alın!"

"Bildiğin gibi değil."

"Nasıl, neredesin sen! Tam mevki bildir."

"Kızılcahamam tarafı... Hop! Hooop! Ne oluyor!"

Telefon düştü, ahizenin ötesinden lambur lumbur sesler geldi.

"Alo! Alo!"

Bağrış çağrışın arasında Harun'un, "Dağılın lan, dağılın!" diyen tok sesini ayırt etti bir an. Bu kargaşa otuz saniye kadar sürdü. En sonunda telefonu biri kaldırdı, herhalde ankesörlü bir telefondu. Çocuksu, tiz bir sesti.

"O yavşak başkomiser sen misin?"

"Sen kimsin lan!"

"Lanlı konuşma, senin ecdadının, sülaleni... ... ..."

Behzat Ç. çıldırdı. Bir iki kısa küfürle karşılık da verdi ama karşıdaki tiz sesin sahibi yakası açılmadık küfürlerle kendinden geçtiği için bunları işitmemişti. Küfrü bitiren adam, en sonunda durup derin bir nefes aldı.

"Şimdi sor bakalım sen kimsin diye," dedi. "Ben var ya ben, istesem seni beş dakikada bitirecek adamım."

"Yok ya!"

"Gör bakalım o zaman, saatine bak!"

Telefon çat diye kapandı. Öfkeden nabzı şakaklarında atıyordu. Soran gözlerle bakan Eda'ya hiçbir şey söylemedi, eliyle çıkmasını işaret etti.

Eda çıkınca, odanın içinde delirmiş bir sinek gibi uçmaya başladı. Bu arada gözü ister istemez duvardaki saate konuyordu. Tam beş dakika sonra odanın kapısı bir hışımla açıldı. En son öğretmen cinayetinde gördüğü emniyet müdür yardımcısı, öfkeden kıpkırmızı olmuş suratıyla karşısına dikildi.

"Sen ne yaptığını zannediyorsun!"

"Ne olmuş, ne yapmışız?"

"Bir de soru soruyor. Muhsin Süvari'yi senin elemanlar takip etmemiş mi?"

"Evet, ettiler. Bir vakayla ilgili, kilit bir adam."

"İşte o adamı İstihbarat almış. Sen de İstihbarat'ın elin-

den adam almaya kalkıyorsun."

"Ben ne bileyim İstihbarat'ın aldığını."

"Bırak şimdi! İşinize gelince her şeyi bilirsiniz. Biz tam aramızı yeni düzelttik adamlarla, senin yediğin naneye bak! Ben sana bunun hesabını sorarım. Götü boklu Cinayet Masası, İstihbarat'a karşı operasyon yapıyor. Sen kimsin! Sen kimsin lan Behzat Ç.! Kimsin!"

Behzat Ç. yumruklarını sıktı, eli uyuşana, suyu çıkana kadar. Olgunlaşmak böyle bir şeydi herhalde, dişlerini döktüğü yüzbaşı bile bu kadar bağırmamıştı o gün. Emniyet müdür yardımcısı bütün Cinayet Bürosu'nu inletti, sonra da çıkıp gitti. Onun ardından Tahsin girdi odaya.

"Sakın bir şey söyleme, sakın!"

Tahsin, "Tamam," dedi. "Sen şimdi git, on beş gün izin yap. Ortalarda gözükme. Ben halledeceğim."

"Önce birilerini ara da, bizim çocukları al adamların elinden."

"Onu hallettik. Çocuklar bizde."

Tahsin gittikten sonra masasına oturup, gözlerini saate dikti. Sadece on dakika geçmişti. Önüne beyaz bir kâğıt çekti, kalemlikten tükenmezi alıp bir süre düşündü. Yazmak için biraz eğildi ama tükenmez yazmıyordu. Kalemlikten bir tükenmez daha aldı, o da yazmıyordu. Ceplerini hızla karıştırdı. Çekmeceleri açıp kapatırken bir an gözükarardı. Kalemi, kalemliği, masanın üstünde eline ne geçerse artık, duvara fırlatmaya başladı. Duvardaki saat düşüp kırılmıştı.

Eda kapıdan başını uzatıp "İyi misiniz?" diye sordu.

"Saçma sapan konuşma."

Eda bir şey söylemeye hazırlandı ama tereddüt ediyordu.

"Ne söyleyeceksen söyle, bekleme orada."

Eda, "Çocuklar Aykut'u getirmiş. Ne yapalım?" diye sordu.

"Hiçbir bok yapmayın, kapatın bu dosyayı!"

Ceketini alıp çıktı.

23.

Hastanın öyküsü... Salondaki kanepede on bir gündür yorgan döşek yatıyor, ateşi otuz sekiz buçuktan otuz dokuz. Çoğu zaman uyudu, ufak tefek yorgunluklar birleşip büyük bir rehavet halinde çökmüştü omuzlarına. Kamber iki karton 216 bıraktı geçen hafta, Gülsün çorba yapmış dün, onu içti. Arada, başka insanların yüzünü görmek için televizyona baktı. Hasta olmanın en kötü yanı 216'nın gerçek tadını alamamak. İzin mi yapıyor, açığa mı alındı belli değil. Ama her şey birden kötü gitmez, hayatın bir dengesi var. Geçen hafta Berna'yla barıştı, kızı kendisini anladı nihayet. Birbirlerini bir yerinden anlamaya başlamaları gerekiyordu sonuçta. Zaten insanı en yakınlarının dışında kim anlar! Onlarla sürekli küs kalamazsın, hayatından çıkaramazsın, bunu yapmak için çok gözükara ve güçlü olmak lazım, belki de bir hayli acımasız; kan çeker nihayetinde.

Berna mutfakta nane limon kaynatırken, "Sende ne marifetler varmış," demek geldi içinden. "Elim kırılsaydı da o tokadı atmasaydım," gibi arabesk bir cümle de kuracaktı az daha, vazgeçti; "Ben çok kaba bir adamım," demekle yetindi,

gerisini sen anla. Berna da kabul etti yanlışlarını. "Bu memlekette babasından tokat yemeyen var mı zaten..." "Koca kıza da vurulmaz ki ama." Mazereti hazır, "İstediğim haltı yerim," dediğinde kafasından geçen kötü görüntüler olmasa, tutardı kendini. "Müdürün karşısında nasıl tuttun ama, ne yapalım herkes gücü yettiğine vuruyor işte, götün yiyorsa dayak yiyeceğini bildiğin kavgaya gir." "Bekâretini koruyor mu diye düşündüğün kız kürtaj masasına yatmış çoktan..." "İyileşmek için bunları unutmak lazım..."

Unuttu hemen. Şimdi ne zaman telefon açsa daha iki sefer çalmadan bakmıyor mu Berna, iki sefer de ziyaretine geldi, daha ne olsun, bundan büyük mutluluk olamaz. Her konudan konuştular, Betül'ün şüpheli intiharından bile. Berna çok üzüldü, ilk defa ilgilendi Behzat Ç.'nin uğraştığı bir vakayla. Bir sürü soru sordu, hatta intihar mektubunun fotokopisini okuyup ağladı. Behzat Ç. açıkladı hemen, "Defterinden koparıp cebine koymuşlar, kendisi yazmamış." Berna, "Çöz bu işi mutlaka," dedi. "Ama beni de ihmal etme tabii ki." Bu sefer ihmal etmeyecek, "Doğum günü 28'i, unutan şerefsizdir." Berna şimdi tatilde, arkadaşlarıyla Uludağ'a çıkmış, kafasını dinliyor. "Dinlesin, hakkı." 28'inde dönecek, on iki yıl sonra ilk defa doğum gününü beraber kutlayacaklar. Alacağı hediyeye de karar verdi, paraya kıyması lazım ama... Maaşı yatmış mıdır acaba... "Maaş yetmez, annemden alırın o zaman, vardır onda. Yine de biraz uygun fiyatlısını bulmak lazım..." "Alsam kullanır mı?" "Temiz, sağlam olursa neden kullanmasın. Bir de kırmızısını bulursam. Olmadı boyatırız." Böylece o günün de uğursuzluğu ortadan kalkacak. Sanki iyi kötü her şey, dönüp dolaşıp o günü buluyor. Babasının ölümü, boşanmaları, Berna'nın doğumu.

İlk başlarda pek inanamadı ama Betül'le de arasını düzeltti bu sayede. İnsan bir ölüyle arasını nasıl düzeltir, bu

da onun işi. Kimi maktul vardır hiç çekilmez, yaşarken her türlü puştluğu yapmış. Yani işi bu olmasa, "Bana ne, iyi ki ölmüş," deyip geçeceği adamlar. Betül öyle değildi gerçi, ama aralarında bir soğukluk da vardı. Gecelik'i, mesleki gözlüklerini bir yana bırakarak, kim şüpheli, kim tehdit etmiş demeden okudu ilk defa. Ona da hak verdi, bu ne biçim dünya! En sevdiği cümle: "Çocuğun ellerinden kaçan uçan balon, fotoğrafı çekilebilecek en hüzünlü an." Doğru, güzel yazmış, herkes anlar bunu, herkesin başına gelmiştir çünkü.

Kapı çaldı. Üç dört kez, ara vermeden. Silahı arkasına gizleyerek gitti, delikten baktı. "Senin burada ne işin var, deli!" cümlesi geçti içinden. İçten içe de sevindi, insan görmeyeli uzun zaman olmuş, içinden konuşmaktan bıkmış.

Şule, "Geçmiş olsun," diyerek daldı içeri. "Sözümü dinlemezsen olacağı bu, sana ıhlamur getirdim, mutfak ne tarafta? O arkandaki ne, göster bakayım..."

Bir iki adım gerileyince, Şule koşarak çevresini dolaştı, "Çok ayıp," dedi. "Bana da mı ateş edeceksin? Çiçek vereceksin zannetmiştim."

"Burayı nasıl buldun?"

"Annenden öğrendim."

"Annemden mi? Annemi nasıl buldun?"

"Her şeyi sorup durma, açık istihbarat diye bir şey var."

Şule çoktan mutfağı bulmuş, "Bu ocak nereden yanıyor?" diye bağırıyordu. "Karnın aç mı? Çorba yapayım istersen akşama, yersin. Ooo! Buzdolabında çorban varmış zaten, kim yaptı? Kapıcının karısı mı? Yeni tanıştık, merdiven silmekten bunalıma girmiş, çok hüzünlü biri, adı Gülsün ama herkes Gülsüm diyormuş."

Behzat Ç. mutfağa girip, "Bir sus," dedi. "Teker teker konuşalım."

"Tamam."

"Annemi nasıl buldun?"

"Google'dan."

"Google'dan mı?"

"Google'dan senin ismini arayınca, bir kulübün üyesi olduğun ortaya çıkıyor. Kulüp Cebeci'de bir semt takımı, insan semt takımına niye üye olur, orada doğup büyümediyse? Gittim kulübe, telefonunu bilmiyorlar ama orta yaşın üstündekiler seni iyi tanıyor. Duran toplara senden iyi vuran yokmuş bir vakitler, tekmeye kafa uzatan bir stopermişsin. Batak oynayanlardan biri 'Hayırsız çıktı, hiç uğramıyor artık,' dedi. Takım da İkinci Amatör'e düşermiş bu gidişle. Eski evinizi biliyormuş, baban kalp krizinden ölmüş, başın sağ olsun... Gittim, az biraz dökülüyor ama güzel bir ev, karakteri var, içimde memur oturuyor diyor... Annen kabak dolması yapmış, arada bir uğra, kadın çok yalnız, sohbet edecek arkadaşa ihtiyacı var, sadece telefonla olmaz... Bu arada annen beni çok beğendi, bir ara sana almayı bile düşündü herhalde ki yaşımı sordu, ama söyleyince vazgeçti, zaten hiç niyetlenme senin için çok küçüğüm, kızın yaşındayım. Berna nasıl? Uludağ'a gitmiş."

Kaynayan ıhlamurun kokusu bütün mutfağı kaplamıştı, bu kokuyla beraber salona geçtiler. Üçlü koltuğa uzanıp bir yudum aldı, iyi geldi, gerçekten iyi. Şule bir hap uzatıp "Şunu da iç," dedi.

"İçmem, aspirin içtim."

"Olsun, bundan da iç. Soğuk algınlığına birebir."

"İçmem."

"Niye?"

"Aspirin içtim."

"Aspirin neymiş ya! Başka ilaç kullanmaz mısın?"

"Kullanmam."

"Senin ihtiyarlığın hiç çekilmez."

Şule tekli koltuğa oturup arkasına yaslandı. "Rahatına da

düşkünsün bakıyorum," dedi. "Bu ne? Günlük mü tutuyorsun?" Elindeki defteri evirip çevirdi. "İsme bak Gecelik, ne komik. Özel mi? Sen mi yazdın bunları?"

"Hayır."

Şule ilk sayfayı okudu: "*Burası bizim değil, bizi öldürmek isteyenlerin ülkesi. T.Ö.*" "A bu, şeyin sözü," deyince Behzat Ç. doğruldu.

"Kimin?"

"Niye heyecanlandın? Tezer Özlü'nün. T.Ö. işte, kısaltmış."

"O kim?"

"Hüzünlü bir yazar, genç yaşta öldü. Ben bütün kitaplarını okudum, insanın içini acıtıyor, çok dokunaklı. Bu cümle, büyük ihtimalle *Leyla Erbil'e Mektuplar*'ından birinden alınmış. Tabii ya, evet. 1977 1 Mayısı'ndan sonra böyle yazıyordu Leyla Erbil'e. Ben o zamanlar babamın karnında portakal suyuydum tabii, bilmiyorum ama beş yüz bin kişi katılmış. Ben siyaseti sevmem, Özal kuşağıyım. Özal geldi de hepimizin evine telefon bağlandı edebiyatıyla büyüdüm. Solcular da samimi olmuyor zaten."

"Neden?"

"Sözlerinden çabuk dönüyorlar. 1977 1 Mayısı'na beş yüz bin kişi katılmış, İstanbul'da 12 Eylül Anayasası'na ret oyu verenlerin sayısı iki yüz doksan beş bin. Nereye gitti bu insanlar? Ölenlere asılanlara bir şey denmez tabii de, yaşayanlara ne oldu? O günlerden kalan solcular dincilerden daha muhafazakâr, deliliğe tahammülleri yok. Hep aynı şeyleri söylüyorlar, eşitlik. Herkes eşit olursa benim ne özelliğim kalır? Tabii sen devlet memurusun, bu konularda konuşamazsın."

Behzat Ç. esnedi.

"Uykunu mu getirdim, kusura bakma. Seni açığa mı aldılar, kovdular mı?"

"Hayır izindeyim."

"Ne zaman bitiyor iznin?"

"Dört gün sonra."

"Yarın kaçta alıyorsun beni?"

"Ne?"

"Maça gitmiyor muyuz?"

"Ne maçı?"

"Sen ne biçim taraftarsın, Gençlerbirliği'nin maçı yok mu yarın? Fazla kombinen de varmış, beni götürürsün artık."

Behzat Ç. gülümseyip "Tamam," dedi. "Konu Gençler olunca, bir taraftar bir taraftardır. Tribün damlaya damlaya dolar."

"O yüzden gelmek istiyorum zaten. Ben öyle herkesin tuttuğu takımı tutamam. Bir farkım olması lazım. Futbol zaten çok saçma bir şey, iki tane topun peşinden koşan kırk dört adam."

"Nasıl yani, bir top, yirmi iki adam olması lazım."

"Hayatımda bir sefer maç seyrettim. Arkadaşın evindeydik, anten bozuk olduğundan televizyon çift gösteriyordu."

Duvarlar hüzünle çınladı. Behzat Ç. bu salonda içten bir kahkaha atmayalı uzun zaman olmuştu.

Ertesi gün Harun'la beraber OSTİM'deki açık oto pazarını geziyordu. Uzun aramalardan sonra nihayet bir Vosvos buldular, hem de kırmızı, tam istediği renk. Harun arabayı şöyle alıcı gözüyle süzüp "Amirim, ne yapacaksın Vosvos'u?" dedi. "Gel sana uygun fiyatlı bir Şahin alalım, bunun parçasını bulamazsın."

Behzat Ç., "Sen ona bakma da, araba sağlam mı, temiz mi ona bak," dedi. "Akıl ver diye çağırmadık seni buraya." Yandaki arabaların başında bekleyen adamlara Vosvos'un sahibini sordular, "Birazdan gelecek," dendi.

Harun, "Bunlar sağlam arabalardır ama iyi bakarsan," dedi kaportaya vururken. "Zaten istesen de deviremezsin, şu yapıya bak, o yüzden tosbağa diyorlar ya. Bir ara bu arabayı de-

virene bir tane daha veriyoruz diyorlardı. Bunlar kış arabasıdır aslında, soğuğa çok dayanıklı."

Gençten bir çocuk yanlarına yaklaşıp "Öyledir ağbi, yağ soğutmalı bu," dedi.

"Sen arabanın sahibi misin?"

"Araba değil ağbi, Engin diyeceksin. Yoksa alınır."

"İsim mi taktın arabaya?"

"Vosvoslara isim takılır, âdettendir."

"Peki, sen ne kadar istiyorsun bu Engin'e?"

"Öyle deme ağbi, ihtiyaçtan ötürü elden çıkarıyoruz. Bunları alması kolaydır da satması zordur. Az yakar, karizması yeter zaten."

Behzat Ç. en ciddi ses tonuyla, "Ne kadar istiyorsun birader?" diye sordu.

"Dört bin."

"Dört milyar mı?"

"Evet, dört bin YTL."

Behzat Ç. Harun'a baktı. Harun başını etmez anlamında yukarı kaldırdı.

Genç, "Çok değil ağbi," dedi. "Çok istemiyoruz, piyasası bu. Gelin bir motora bakın, iki tur atalım, öyle karar verin." Behzat Ç. ön tarafa doğru hareketlenince, "Gel ağbi gel," dedi. "Bunların motoru arkadadır." Genç, elini kolunu sallayarak açıklamaya koyuldu. "Sen de Vosvos almaya niyetlenmişsin ama bu konuyu pek bilmiyorsun galiba. Almaya niyetliysen bir ara konuşalım, Vosvos sahibi olmanın bazı kuralları vardır. Başka bir Vosvos gördün mü selektör yapacaksın falan."

Behzat Ç., "O kadarını da biliyoruz," dedi. Tam arka kaputu açmışlarken Hayalet bitti yanı başlarında. "Ooo! Araba mı alıyorsunuz," dedi. "Kime?"

"Amirime alıyoruz, ekip arabasından sıkılmış."

"Saçma sapan konuşma."

Hayalet, kaputu açmak için eğilmiş araba sahibine ensesinden bir şaplak atıp "Ne haber lan Samet," dedi. "Arabayı mı satıyorsun?"

"Evet ağbi, ihtiyaçtan."

"Siz tanışıyor musunuz?"

Hayalet, "Tanışmaz mıyız," dedi. "Bizim mahallenin çocuğudur Samet."

Harun, "Sizin mahallenin çocuğu ama bizden dört bin istiyor," dedi.

Hayalet yalandan yüzünü ekşitip "Yok," dedi. "Siz bakın, beğenirseniz üç bin beş yüze veririz. Değil mi Samet?"

Samet biraz mahcup "Üç bin beş yüz olmaz ağbi," dedi. "Yani arada sen varsın, başım gözüm üstüne, alın götürün derim. Ama en son üç altı yüz elli olur."

Harun, "Niye üç altı yüz elli," dedi. "Neyle ölçtün?"

"Kredi kartı borcum var, acilen üç altı yüz elli ödemem lazım, yoksa haciz geliyor."

Üç polisten birden anlayışlı bir "Haaa!" ünlemi duyuldu. Behzat Ç. Samet'in telefonunu alıp "Ben seni birkaç güne kadar ararım," dedi. "Ben aramadan sakın elden çıkarma."

Vosvos'un yanından ayrılınca Hayalet iki polisin ortasına geçip kollarına girdi. "Bakın," dedi. "Şimdilik açığa almayı düşünmüyorlar bizi. Ama bir disiplin cezası verileceği muhakkak. Özcan'ın meselesini de herhalde duruma göre kullanacaklar."

Harun, "Ben şunu anlamıyorum," dedi. "Bir şey yapmayacaklarsa niye uğraşıyorlar bizimle?"

"Çünkü işe kıyısından köşesinden bulaşmışlar. Vaka onların değil, bir kısmını çözün gerisine karışmayın diyorlar. Belki de kızın babasının yüzündendir, sözü geçen bir adam, onun hatırına kapatamıyorlar dosyayı?"

"Sonuçta biz göt altına gidiyoruz."

Behzat Ç., "Eh, öyle olması doğal," diye yanıtladı Harun'u.

"Güçleri bize yetiyor. İki polisi açığa alırsın, bir savcıyı ihraç edersin mesele kapanır. Muhsin ne oldu?"

"Muhsin'i Kızılcahamam'daki gizli merkezlerine götürdüler, en son biz gördük. Herhalde bayağı bir sorguladılar. Sonra ne oldu bilmiyorum. Ailesi gelip Kayıp Bürosu'na başvurmuş. Bize saldıranların da, başlarındaki adam hariç resmî bir kimliği yok zaten, taşeron çalışıyorlar. Kimisi eski JİTEM'ci, kimisi tetikçi."

Maraton'a ayaz tam cepheden vuruyor, maçı ayakta izleyen taraftarın üstüne kar taneleri savuruyordu. Behzat Ç. takım dizilişlerini, maçın içinde yapılan taktik değişiklikleri anlamaya çalışırken Şule yerinde zıplıyordu. Gözü topta değildi, ya yan hakeme bakıyordu ya da karşı kalede yalnız başına bekleyen kaleciye. Gençler bir gol yiyince stadyumdaki çoğunluğa uyarak ellerini çırptı, kendisine dönen bakışları görünce, "Aaa! Biz mi yedik?" diyerek üzüldü. Maç yeniden başlayınca taraftarın arasından güçlü bir "Haaaaayyydi Gençler!" sesi duyuldu. Yetmişli yıllardan kalma bu naif tezahüratı adam başına üç kişilik bağırarak tekrarladılar. Karşı tribünlerden yoğun bir ıslık ve uğultu yükseldi.

Şule, "Kimi yuhluyorlar?" diye sordu.

"Bizi."

"Niye?"

Behzat Ç. bilmiyorum der gibi ellerini açtı. Devre arasında büfeden iki bardak sallama çay alıp geldi. Şule sıcak çaya iki eliyle sarıldı, bir kuşun su içişi gibi yudumladı.

"Üşüdün mü?"

"Hem de nasıl."

Behzat Ç. kendi hastalığını unutmuştu. Gençler ikinci yarıya golle başlayınca ne baş ağrısı kaldı ne ateş. "Şimdi maç güzelleşecek," dedi.

"Neden?"

"Çünkü Gençler kapanmaz, bir puana yatmaz."

Dediği gibi de oldu, Galatasaray da ikinci gol için yüklenince kora kor bir mücadele yaşandı. Sağ çaprazdan ceza alanına giren Mehmet Çakır ikinci golü atınca, Maraton bayram namazı sonrasının cami önlerine döndü, herkes birbirini kucakladı, sevinç yumağı oldular.

"Çak Çak Çak Çakır..."

"Bu ne?"

"Mehmet Çakır gol attı mı böyle bağrılır."

Maçın sonuna doğru karşı tribünlerden; "Yönetim istifa! Yönetim istifa!" sesleri yükseldi, ilk defa maça gelmiş bir insanın heyecanıyla doksan dakikada yüz seksen soru soran Şule bunu da es geçmedi:

"Niye yönetim istifa diye bağırıyorlar?"

"Çünkü Gençler'e yenilmeyi skandal sayıyorlar hâlâ. Alışmaları lazım artık."

Stadyumdan güle oynaya çıktılar. Rüzgârlı Çıkışı'nda Şule Behzat Ç.'nin koluna girip çekiştirdi: "Gel!"

"Nereye?"

"Kaleye çıkalım."

"Deli misin, bu havada."

"Ne varmış havada, maça geldik ya. Karnım acıktı, mantı yeriz." Behzat Ç., "Takıldık bir delinin peşine, hadi hayırlısı," diye mırıldandı. İç kalenin, labirenti andıran sokaklarında düşe kalka yürürken, ışıksız dönemeçlerde sağa mı sola mı diye düşünüyorlardı.

Behzat Ç., "Sen gideceğin yeri bildiğinden emin misin?" dedi.

"Eminim. Seni biraz gezdireyim dedim. Yorgun musun?"

Camında ev mantısı yazan küçük bir dükkândan içeri girip dik bir merdiveni tırmandılar. Şule, "İşte budur!" dedi. Cam kenarındaki bir masaya oturdular, bütün Ankara ışıklarını yakmış, patlamış bir havai fişek fabrikası gibiydi.

Şule, "Ankara'ya herkes gri der ama bak işte rengârenk," dedi.

"Öyle. Bu sene en azından yüz cinayet işlenecek burada."

"Eh, buna sevinmen lazım. Millet birbirini öldürmese işsiz kalırdın, çok canın sıkılırdı."

"Aslında şuraya güzel bir sistem kursalar, kimin kimi öldürdüğü görülebilse, cinayetler azalırdı belki."

"Başına da seni oturturlardı, bütün gün milleti röntgenlerdin."

Behzat Ç. bir an durdu. "Haklısın. O bizim işimiz değil," dedi. "Biz ancak katilin, psikopatın peşinden koşarız, tam birini yakalamışken, başka cinayet işlenir."

"Sisyphos gibisin!"

"O ne?"

"Mitolojik kahraman. Tanrılar tarafından, bir kayayı dik bir yamaca çıkarmakla cezalandırılmış. Tam tepeye çıkardığında kaya geri düşüyor, inip tekrar omuzluyor kayayı, sonsuza kadar böyle sürüyor bu. Aslında absürd bir tip, sana benziyor."

"Ben öyle değilim. Sonsuza kadar böyle sürmeyecek bu. Yakında emekli oluyorum."

Mantıcının sahibi gelip masaya çatal kaşık koydu, siparişleri aldı.

"Emekli olunca ne yapacaksın?"

"Bilmem. Antrenörlük yaparım belki. Berna'yı da yanıma alırım o zaman. Annesinin yanında o da bunalıma girdi."

"Koca kız, nasıl yanına alacaksın?"

"Koca kız olduğuna bakma, çocuktur o. Hem zaten barıştık."

"Nasıl barıştınız?"

"Bilmem, birdenbire oldu. Barışmamız gerekiyordu artık."

"Dikkat et. O yaşta kızlar birdenbire değişmez. Çocuk kalanlar hiç değişmez."

Aklından Berna'nın sözleri geçti. Herkesle kapıştığı o uğursuz pazar günü Berna'nın, ağlamaktan şişmiş gözleriyle karşısına dikildiğini hatırladı, "Sana bunun hesabını soracağım, her şeyin hesabını soracağım," demişti. "Hiç beklemediğin bir tokat atacağım sana, beni ciddiye almamayı göreceksin!" Aman canım, ne önemi var şimdi bu sözlerin. O anki kızgınlıkla söylenmiş şeyler, kapandı bu mevzu, artık barıştık. Bu Şule de zaten; iyiydi, güzeldi ama arada öyle bir laf ediyordu ki, Behzat Ç.'nin bütün keyfini kaçırıyordu. Gençlik işte. Burnunun ucu soğuktan hafif kızarmış, kâkülleri alnına düşmüş, dudakları kor, gözler buğulu. Behzat Ç. bizden geçti artık diyen bir ruh haliyle, gençliğin ve güzelliğin hakkını vermek için baktı şöyle bir.

"Hey, bana öyle bakma! Niyeti mi bozdun?"

"Yok canım! Biraz da sen anlat. Okulu bitirince ne olacaksın?"

"Konuşacağım. Felsefe bölümünü bitirince başka ne yapılır."

"Baban ne iş yapıyor?"

"Nerden aklına geliyor bu ortaokul soruları. Yapıyor işte bir şeyler, rızkımızı karşılıyor."

"Aranız pek iyi değil galiba."

Şule sinirlenmişti; "İyi değil," diye bağırınca çevredeki bakışlar onlara yöneldi. "Nefret ediyorum babamdan. İnsan babasından nefret etti mi, bütün dünyaya posta atabilir." Masaya vurunca bardaklar yerinden oynadı.

"Yavaş biraz, tamam anladım."

"Kendimi bildim bileli babamı öldürme planları yapıyorum. Seninle de bu yüzden samimiyet kurdum zaten. Onu öldürürsem beni yakalamazsın değil mi? Yaparsın bir torpil. İzleri ortadan kaldırırız."

"Abartmana gerek yok, anladım."

Mantılar geldi, iştahla kaşıkladılar. Behzat Ç. tabağındaki

bütün mantıyı bitirince, kendi yemek yeme rekorunu egale ettiğinden şaşkındı biraz. Bir 216 yakıp dumanını Ankara manzarasına doğru üfledi. Şule, "Şarap içelim. Çok güzel bir meyhane var aşağıda," dedi.

"Başka zaman. Eve gidip çalışmam lazım."

"Ne çalışacaksın, izinde değil misin?"

"Mecburen izindeyim. Yoksa bizim işimiz bitmez."

Şule ellerini Behzat Ç.'nin beyazlamaya başlayan saçlarında gezdirdi:

"Niye polis oldun sen?"

Behzat Ç. cevap vermedi, saçlarında gezen ellerin temasından garip bir haz duymuş, sonra da bu hazdan rahatsız olmuştu.

"Soru sorduk yahu, niye polis oldun? 'Baban ne iş yapıyor?'dan iyi bir sorudur. Hani filmlerde olur ya, adamın çok sevdiği birini öldürürler, o da bütün katilleri yakalamak için dedektif olur. Tabii sonradan ortaya çıkar bu bilgi, karaktere derinlik katmak için. Sen de o yüzden mi polis oldun?"

"Hayır, asker olamadığım için polis oldum."

"Nasıl yani? Ya asker ya polis, başka bir ihtimal yok muydu?"

"Bizim aile böyle. Egemen sınıfların çıkarını korumak için yaratılmışız."

"Bu senin cümlen değil. İçine başka biri girmiş, o konuştu."

"Öyle... Biri böyle demişti vaktinde."

Şule ellerini çekip arkasına yaslandı.

"Bahar mı?"

"Onu nereden biliyorsun? Google'dan buldum deme."

"Hayır, annen anlattı. Polis olacaksın diye bırakmış seni."

"Bıraktı denemez, beraber karar verdik."

"Çok mu sevmiştin?"

"Bilmem. Ben sevmesini bilmiyorum herhalde. Kimi sevdiysem bana düşman oldu. Hadi kalkalım..."

24.

Bilgisayarı açmayalı uzun zaman olmuştu. "Ya bismillah," deyip açma tuşuna bastı. *Explorer*'ın üstüne tıklayıp paket programla internete bağlandı. Eda'nın geçen yıl yaptığı "Amirim sana ADSL bağlayalım, sınırsız ulaşırsın," önerisini, "Her şeyin bir ölçüsü var," diyerek reddetmişti. Google'da, örgütün ismini yazıp ara tuşuna bastı, 192.400 sonuç. Adamlar sanal âlemi ele geçirmiş. Beş sayfayı taradıktan sonra sıkıldı, "Bu böyle bulunmaz," diyerek cepten Şule'yi aradı.

"Alo! Nasılsın?"

Şule'nin sesi uykuluydu, "Mevsim normallerinin altındayım," dedi.

"Uyandırdım mı?"

"Bu saatte telefon mu açılır?"

"Kusura bakma."

"Duyan da aramızda bir şey var zannedecek."

"Saçma sapan konuşma!"

"İyi o zaman."

Çat! Şule telefonu kapatmıştı, baştan aradı.

"Ya kusura bakma. Google'dan bir şey arıyorum da, bulamıyorum."

"Normaldir."

"Dalga geçme. Beş yıl önceki bir çatışma haberini arıyorum. Örgütün ismini yazdım ama çıkmadı."

"Sana ne? Sen Cinayet Masası değil misin?"

"Öyle de, olayın bizle alakası var."

"Çatışma nerede çıkmış?"

"Bahçelievler'de."

"Tamam. Tırnak içinde örgütün ismini yaz, sonra başka bir tırnak içinde 'Bahçelievler'de Çatışma' yaz, beraber ara. Olmadıysa, örgütün yanına sadece 'Bahçelievler' yaz, 'çatışma' yaz, tarayacağın ihtimaller azalır. Orada bir önbellek butonu vardır, ona da basarsan aradıklarının altı çizili olarak çıkar."

"Sağ ol."

"Dostlar sağ olsun!"

Şule'nin dediği gibi arayınca haberlere ulaştı. Kriminalci Recep'in bahsettiği çatışma doğruydu. Bir örgüt elemanı "ölü ele geçirilmiş", bir polis de bacağından vurulup Numune Hastanesi'ne kaldırılmıştı. Ama bir örgüt elemanının da kaçtığına dair herhangi bir bilgi yoktu. Polisin ismini not etmedi, Özel Harekât'ın tanınmış simalarından biriydi. Belki kaçandan bahseden olmuştur diye diğer gazeteleri de taradı ama bir şey bulamadı. Bütün gazeteler polis bültenine benziyordu zaten, herhalde "Birini 'ölü ele geçirdik' diğerini de kaçırdık," diye haber yazmayı uygun görmemişlerdi, ya da...

Ceptelefonu çalmaya başladı. Numarayı tanımıyordu. Açtı, kirpi bıyıklı savcı. Hal hatır sorma faslının ardından, asıl mevzuya yumuşak bir geçiş oldu.

"İznin yarın bitiyormuş."

"Evet."

"Bu dosyayı kapatmıyoruz. Silahın balistik incelemesini baştan yaptıracağız."

"Silahın kime ait olduğunu biliyorum."

"Nereden buldun? Kime ait?"

"Boş ver, bu iş bizi aşar. Sen de yaz artık şu intiharda şüphe olmadığına dair raporu da, takipsizlik kararı mı ne veriyorsanız verin, sen de kurtul, biz de kurtulalım, kızı aşağı atanlar da kurtulsun."

Savcı açtı ağzını yumdu gözünü, hararetle konuşuyor, genç ve gür sesi Behzat Ç.'nin kulağında çınlıyordu. Hukuk devletinden girdi, AB uyum yasalarından çıktı. Devlet içinde çeteleşenlere karşı alınan önlemlerden, haktan, adaletten, Cumhuriyet'in temel niteliklerinden falan bahsetti.

Bir ara soluklanmak için durunca Behzat Ç., "Sen hayal âleminde mi yaşıyorsun?" diye sordu. "'Birileri otopsi yapılsın istemiyor,' dedin, 'bu işle fazla uğraşmayın diye haber gönderdiler,' dedin, soktun bizi bu işin içine, şimdi çıkamıyoruz. Beni fiilen açığa aldılar, yediğimiz küfürleri saymıyorum. Adamlar kriminal laboratuvardan susturucuyu çıkardı yahu! İstersen sana bu olayla doğrudan ilgili iki isim vereyim, bakalım yazabilecek misin gözaltı emrini? Hadi bir delilik yaptın, yazdın diyelim, bu sefer de biz adamları alamayız, seni de bir aya kalmadan meslekten ihraç ederler. Cinayet Bürosu'nu aşar bu işler; biz gece vakti cinnet geçirip kocasını baltalayan kadınlara bakalım."

Savcı, "Bu söylediklerini duymamış olayım," dedi. "Bana akıl verme. Sen bana bağlı çalışıyorsun, ben sana değil. Önümdeki kitap ne yazıyorsa o yapılacak. Ben bu dosya kapandı demeden bu iş bitmez."

"Bu işi niye bana vermeye çalışıyorsun? Organize Suçlar'a ver, canavar gibi gençler var orada."

"Bu işi senden başka yapacak adam yok. Bana üstlerinin baskısıyla hareket etmeyen adam lazım. Artık ne gerekiyorsa yapacağız, ben sonuna kadar arkandayım. Kimse bu devletin savcısına kafa tutamaz, o kadar uzun boylu değil."

Telefonu "Çocuk eğlendiriyoruz burada," diye mırıldanarak kapatıp, Betül'ün son bir aya ait telefon dökümlerini aldı önüne. Olayın olduğu gün üç sefer Kale Market diye bir yerden aranmış. "Bu Kale Market'i nereden hatırlıyorum?" diye düşündü. Sonuna gelen 216 parmağını yakınca hatırladı, Şule'yle Kaleiçi'nde gezerken girdikleri marketti bu.

Behzat Ç. Cinayet Bürosu'nda büyük bir sevinçle karşılanınca morali yerine geldi. Onun yokluğunda işlere doğrudan karışma zorunluluğu duyan Tahsin, milleti canından bezdirmişti. Akbaba, "Burası Cinayet Bürosu," dedi. "Burada okul gibi yoklama alınmaz. En az çalışan zaten on iki saat iş üstünde. Ben yaralının başında bekliyorum ölecek mi diye, kaç sefer aradı, 'Neredesin, gel,' diyor. Ne yapayım ben, dizinin dibinde mi oturayım?"

Harun, "Şu Keçiören'deki tecavüz olayını da az kalsın tüysüz çocuğun üstüne yıkacaktı," dedi.

"Tüysüz kim?"

"Hani şu deneme sınavında üçüncü olan. Yaşlı kadın kömürlükten atlarken görmüş güya. Kadın seksen üç yaşında, uzak yakın bir yeri göremiyor. Tamam, hepimizin anneannesi, babaannesi var, saygı duyuyoruz ama çocuğun başını niye yakmaya kalkıyorsun? Israrla gördüm diyor. Madem öyle dedim, aldım bizim çocukları bir de bu tüysüzü, girdim teşhis odasına, göstersin diye. Beni göstermiş."

Eda, "Ben ölen kızın babasından şüpheleniyorum," deyince Harun, "Nasıl yani?" dedi. Selim, "Bırak da anlatsın," diye müdahale edince odada bir soğuk hava dalgası esti.

Behzat Ç., "Susun," deyip Eda'ya döndü: "Nesinden şüpheleniyorsun?"

"Şimdi, bu kızın babasının daha önce bir tecavüz olayı olmuş. Yani sadece böyle bir iddia var, mağdur sokak çocuğu

muymuş neymiş, ergenlik çağında bir kız, dava açılmış ama sonuç yok."

Harun, "Yani insan kendi kızına tecavüz de eder, neler gördük," dedi. "Ama tutup da kendi kızını boğmaz, boğsa bile tavana asmaz."

Behzat Ç., "Anlıyorum," deyip bir süre sustu, bütün bakışlar ona döndü. "Gecikmiş bir intikam olabilir. Adam kime tecavüz ettiyse bulun, çevresini araştırın."

Cevdet çayları bırakıp şekeri getirmek için çıkınca Harun arkasından "Kaşıkları unutma," diye seslendi. Çayları karıştırırken Behzat Ç., "Şimdi, asıl konuya girelim," dedi. "Cevdet kapıyı kapat, sen de otur."

Cevdet oturdu, bütün bakışlar Behzat Ç.'de odaklandı.

"Dün savcıyla konuştum. Şu intihar meselesi, 'Sonuna kadar arkanızdayım,' diyor."

"Hep öyle derler."

"Tamam, ben de biliyorum. Vakayı bırakın demiyorlar ama üstünde de doğru düzgün çalıştırmıyorlar. Bu boka batacağımız kadar battık, artık azı çoğu yok, gittiği yere kadar gidecek. Baştan işbölümü yapacağız, ama herkesin attığı her adımdan haberim olacak. Dur dediğim yerde duracaksınız, sicil bozucu yerlere benle Hayalet girecek. Biz bugün varız yarın yokuz, siz daha gençsiniz."

Akbaba, "Ben de mi gencim?" diye sordu. "Kıçımdaki kıllar kadayıf oldu."

"Senin uzmanlık alanın başka, o yüzden gençlerle beraber çalışacaksın. Cevdet'i de yanına al, hastanelerin kadın doğum servislerini gezin. Bak bakalım Betül kürtaj için bir yere başvurmuş mu?"

Parmağıyla Eda ve Selim'i gösterip "Siz de," dedi. "O akşamın bar kayıtlarına geçmiş herkesle baştan konuşun, özellikle saat on ikiden sonra dakika dakika kimin nerede olduğunu tespit etmeye bakın. Ayrıca bununla alakası yok ama şu Ke-

çiören'deki tecavüz olayı da sizin. Geçmişte kızın babası kime tecavüz ettiyse bulun mutlaka. İş çözülürse, oradan çözülür."

Harun bu iş bölümünden, özellikle Selim ve Eda'nın aynı ekipte oluşundan pek memnun değildi, "E, ben ne olacağım?" dedi.

"Sen benimle geleceksin. Gökhan'ı bulacağız. Bu arada Hayalet nerede?"

"Vahap Hoca'nın dibinden ayrılmıyor, bir açık versin diye."

"Güzel, ayrılmasın. Elinizi çabuk tutun, fazla vaktimiz yok, üç gün sonra bu iş bitmeli."

"Neden üç gün?"

"28'inde kızım gelecek Uludağ'dan. Doğum gününü kutlayacağız.

Kalenin buz tutmuş, dar sokaklarında kaymamak için kimi zaman Harun'dan destek alarak yürüyordu. Küçük pencereli evlerin önünde küme küme birikmiş çocuklar kartopu oynuyordu. Bir iki kartopundan nasibini alan Harun, "Atmayın lan," deyince gülerken ağzı kulaklarına varan çocuklara eğlence çıktı, üç beş tane kartopu daha yediler. Bir dönemeçte durdular: "Sağ mı sol mu?"

"Amirim, sen gideceğimiz yeri bildiğinden emin misin?"

"Eminim, daha geçen gün buradaydım."

Eski bir Ford kamyonetin açık kaputundan içeri eğilmiş, yüzü gözü siyahlar içinde bir genç başını kaldırdı, "Birine mi baktınız birader?" dedi.

"Baktık, sana ne?"

"Yardımımız dokunur diye sordum."

Behzat Ç. bu tip mahallelerdeki tekinsizliği bildiğinden, araya girdi.

"Tamam," dedi. "Söyle bakalım, Kale Market nerede?"

"Bilmiyorum."

Genç tekrar kaputa eğildi. Harun'u kolundan çekip yan-

daki sokağa daldı. Kale Market on beş adım ilerideydi. Marketin önünde de ayrı bir çocuk kümesi koşturup duruyordu. Dükkân, market olduğu iddiasındaydı ama içerisi beş metrekare ya vardı, ya yoktu.

"Selâmünaleyküm."

Tezgâhın arkasında duran adam, gözlerini okuduğu gazeteden biraz geç ayırdı:

"Aleykümselâm!"

Behzat Ç. Gökhan Biryol'un resmini tezgâhın üstüne koydu.

"Bu kişiyi tanıyor musun?"

Adam resme göz ucuyla baktıktan sonra "Tanımıyorum," dedi.

Harun marketin kapısını kapattı: "İçerisi soğumasın." Marketin önünde biriken çocuklar, camlardan içeri bakmaya başlamışlardı.

Behzat Ç., "Tanımadığından emin misin?" dedi. "Buradan gelip telefon açmış."

"Olabilir, her gün bir sürü adam geliyor."

"Bak, Gökhan burada doğmuş büyümüş, bu mahallenin çocuğu. Tanıyorsan söyle..."

"Tanımıyorum. Tanısam ne olacak, mahallenin çocuğunu polise mi vereyim? Bunu yapsam beni burada barındırmazlar. Zaten yapmam da..."

Camlardan bakan meraklı gözlerin sayısı bir hayli artmıştı. Çoğu çocuk gözü de değildi artık. Behzat Ç. Harun'u kolundan çekip "Hadi gidelim," dedi. Dışarı çıkıp, meraklı ve içten içe öfkeli kalabalığı ortadan ikiye yararak yürüdüler. Kaleden çıkana kadar, üç beş kişi arkalarından geldi.

Behzat Ç. anahtarı arabanın kapısına soktu, kapı soğuk havadan ötürü bir hayli nazlanarak açıldıktan sonra Harun'un ceptelefonu çalmaya başladı.

"Kim arıyor?"

"Bilmiyorum."

Harun telefonu açıp bir süre sonra "Ha merhaba," dedi. "Teşekkür ederim, tabii tabii, hemen geliyoruz."

Behzat Ç. dikiz aynasından sokağı kontrol ederken, "Ne oldu?" diye sordu.

"Tuzluçayır Lisesi'nin müdürü aradı, Komünist Resul okula dönmüş. Raporu bitti herhalde. Helal olsun şu müdüre, ben size haber veririm demişti."

Okul müdürü polisleri kapıda karşılayıp hemen odasına götürdü. Sıkı bir geometrik düzenle çakılı düğmelerin olduğu, baklava dilimli kapitone panonun önündeki makam koltuğuna oturdu. Behzat Ç. masaya göz gezdirdi; sumen, dolmakalemlik, minyatür Türk bayrağı, altın yaldızlı isimlik, üstünde de müdür bilmem kim yazıyordu. Kendi masası bunun yanında çocuk oyuncağı gibi kalırdı. Hizmetli çayları dağıttıktan sonra, saygılı bir ses tonuyla söze giren müdür, "Biz de memnun değiliz zaten kendisinden," dedi. "Hakkında pek çok şikâyet aldık velilerden."

Behzat Ç., "Mahsuru yok değil mi?" dedikten sonra cevap beklemeden bir 216 yaktı: "Nasıl şikâyetler?"

Müdür sır verir gibi biraz öne eğilip "Beyin yıkıyormuş," dedi. "Yani siz daha iyi bilirsiniz, hep aynı teraneler. Bölücülük falan da yapmış olabilir. Bir de tarih hocası olacaksın, önce sen kendi tarihini oku. Hepimiz Atatürkçüyüz, hepimiz laikiz. Hepimiz elhamdülillah Müslümanız yeri geldiğinde. Hepimiz vizyon sahibi insanlarız. Bilmiyorum yani. Zaten tayini çıktı, kurtulduk. Haftaya Bayburt'a gidiyor. Bu yüzden rapor aldı. Evi boşaltmış, eşyalarını göndermiş önden diye duyduk. Ama gittiği yerde hiç barınamaz. Ben siciline işlenmesi için gerekli raporu yazdım."

Çayına henüz ağız sürmemiş müdür, "Ben çağırayım ken-

disini," diyerek ayağa kalktı. "Merak etmeyin, kaçmasın diye bir iki hizmetliye de talimat vermiştim."

Müdür çıkınca konuşmadan çaylarını içtiler. Üç dakika sonra odaya giren Komünist Resul; ufak tefek, eli kolu rahat durmayan, hafif sıçrayarak yürüyen, hiperaktif görünüşlü, kelleşen saçlarına kır düşmüş ama yüzü haylaz bir ortaokul çocuğunu andıran bir adamdı. Bıyıkları tam ağzının içine gireceği hizadan kesilmişti.

Kapının önünden bir uğultu yükselince, müdür koşarak çıktı. Koridorda biriken öğrencileri, "Dağılın lan, gidin sınıfta oturun," diye fırçaladı. Öğrencilerin pek takmadığını görünce öfkeden kudurup bir ikisini yakasından tuttu, elinden geldiğince uzaklaştırmaya çalıştı. Komünist Resul, "Bir saniye," deyip kapının önüne çıktı. "Tamam gençler, bir şey yok, siz girin sınıfa ben geliyorum birazdan."

İçeri girdiklerinde Müdür hâlâ "Terbiyesizler," diye söyleniyordu.

Odada dört adam yerini alıp, gerekli sükûnet sağlanınca Harun girizgâha gerek duymadan konuya girdi, "Betül Gülsoy'un çantasından sizin adres çıkmış, hayrola?" dedi.

"Niye soruyorsun?"

"Bu kızı tanıyor musun?"

"Evet. Ne oldu?"

"Öldü."

Adamın biraz kendine gelmesini bekledikten sonra Behzat Ç., "Gökhan Biryol'u tanıyor musun?" diye sordu.

"Evet, elimde büyüdü."

"Nerede şimdi?"

"Bilmiyorum."

Harun, "Yeme bizi," dedi.

"Yerim sizi!"

Müdür hemen araya girip "Aman Resul Hoca, Resul Hoca! Düzgün kon..."

"Sen karışma müdür!"

Müdür sustu.

Harun, "Aranan adamı evinde saklamışsın!" diye gürledi.

"Ben komünistim kardeşim, saklarım."*

Komünist Resul ayağa kalkıp elini kolunu sallarken, "Var mı başka sorunuz?" diye sordu.

Odadaki bütün bakışlar Behzat Ç.'ye dönmüştü. Behzat Ç. kafasındaki ihtimalleri tartmak için verdiği sessizliğin ardından "Yok," dedi.

Komünist Resul hoplaya zıplaya yürüyerek çıkıp gitti.

Harun, "Amirim alsaydık şimdi," dedi. "Gözaltı iznini hallederdik bir şekilde, sorun değil."

Behzat Ç. cevap vermedi. Müdür kendisinin de konuşması gerektiğini düşündüğünden olsa gerek, "Valla komiserim, çok üzgünüm," dedi. "Şahsen özür dilerim o meymenetsiz adına. Tabii uyum paketleri falan derken sizin de elinizi kolunuzu bağladılar. Eskiden söyleyecek ki bu lafları, lan sen kimsin devletin polisine 'Ben komünistim!' diye bağırıyorsun. Ama kendi reklamını yapıyor, başka bir şey değil. Komünistlik mi kaldı artık. Ceketini çıkarıp öğrencilerle maç yapan adam, insan bir gün de öğretmenler odasında oturur yahu! Biraz ağır ol da molla desinler. Sırf reklam, başka bir şey değil. İşi gücü reklam."

Behzat Ç. müdür söylevine devam ederken ayaklanmıştı, telefonunun çaldığını duyunca, "Bir saniye," diyerek onu susturdu.

Arayan Hayalet'ti. "Bil bakalım Vahap Hoca'nın yanında kim var?" diye sordu.

"Kim?"

"Kısmet'le Fedai."

"Kısmet'le Fedai mi? Hani şu geleceğiz deyip de hâlâ gelmeyenler mi?"

(*) Reha Mağden'e teşekkürler (bkz. teşekkür metni s. 299).

"Evet. Üşüdük diye yandaki birahaneye giren salaklar."

"Neredesiniz?"

"Atakule'de. Pizza Hut'ta buluştular. Oturuyorlar şu an."

"Tamam, bekle, biz geliyoruz."

Okulun önüne çıkınca anahtarları Harun'a atıp "Sen kullan," dedi. "Biraz çabuk gidelim."

Harun kontağı üçüncü çevirişinde motoru çalıştırdı, boğmadan gaz verdi, seri kalktılar. Tuzluçayır'dan kaptırdı, üç dakika sonra Kızılay'a inmişlerdi. Behzat Ç., "Çabuk dediysek, bokunu çıkarma," dedi. "Sağ salim gidelim."

Atakule'nin önünde, Botanik Bahçesi civarında bekleyen Hayalet'i görünce ilerideki kavşaktan u dönüşü yapıp yanına vardılar. Behzat Ç., "Sen niye içeride değilsin?" dedi.

"Niye olacak, görüp de kıllanmasınlar diye. Şimdi şu parmağımı tuttuğum doğrultudan dikkatli bakın, hâlâ Pizza Hut'ta oturuyorlar."

Hayalet'in gösterdiği doğrultudan bakıp, birilerini gördüler ama bu kadar uzaktan kim olduklarını, dürbünsüz ayırt etmenin imkânı yoktu. Hayalet, "Gözleriniz çok zayıfmış," dedi.

"Tamam, gidip alalım şu adamları. Gürültü patırtı yok. Ancak kaçmaya kalkarlarsa. Telsizler cebe, seslerini kısın."

Pizza Hut'ın kapısından girdiler, içerisi çok kalabalık olmadığından, daha ilk adımlarında kabak gibi fark edildiler. Vahap Hoca, Kısmet ve Fedai ile dipteki masalardan birinde oturuyordu. Polisleri görünce ayaklandılar.

Behzat Ç. öteden eliyle işaret edip "Oturun oturun," dedi. "Sohbet etmeye geldik." Harun koşar adım yanlarında bitmişti, Kısmet ve Fedai'yi omuzlarından itip oturttu. Giyim kuşamından restoranın müdürü olduğu anlaşılan bir adam koşarak geldi: "Ne oluyor?"

Behzat Ç. kimliğini gösterdi: "Polis, paniğe gerek yok. Arkadaşları alıp gideceğiz birazdan, hesap neyse ödeyecekler."

Adam uzaklaşınca üç polis de masaya oturdu. Harun masanın üstündeki poşetlere el koyup içine baktı. Birinde ses kayıt cihazı, diğerinde para vardı.

"Bunlar ne?"

Fedai, "Ağbi, valla bizim bir alakamız yok," dedi. "Pizza yemeye geldik, bu adam geldi yanımıza oturdu."

"Siz hani Emniyet'e gelecektiniz? Delikanlılığa sığar mı bu yaptığınız?"

Kısmet ve Fedai aynı anda konuşmaya başladılar:

"Ağbi valla gelecektik, bu dedi ki 'Gitmeyelim, bir şey olmaz.'"

"Asıl bu dedi."

Harun, "Susun lan, höyt!" deyince ikisi birden sustu. "Amirim bir karışık pizza söyle de yiyelim, karnım çok acıktı."

25.

– Yanlış anladın sen beni...

– Neyi yanlış anladım! Az önce kapıyı kilitleyelim istersen diyen sen değil miydin? İki ay önce yine bu odada üstüme çullanmadın mı?

– Bağırma, biraz yavaş... Ne yapacaksın, ne istiyorsun?

– Şikâyet edeceğim seni...

– Şikâyet etsen ne olacak... Eline ne geçecek? Hiçbir şeyi kanıtlayamazsın...

– Sen öyle san, hepsini kaydettim bu konuşmanın...

– Ne? Neyi kaydettin!

– Az önce bütün söylediklerini kaydettim! İşte burada!

– Ver onu bana, ver!

– Çekil, şerefsiz!"

Ses kaydı burada sona eriyordu. Behzat Ç. kaseti geri sararken "İyi duydun mu Manav Vahap?" diye sordu. "Bir daha dinlemek ister misin?" On dakika süren kaseti üçüncü dinleyişleriydi. Vahap Hoca önceki ifadesini yineledi: "O kasetteki ses bana ait değil!"

"İyi o zaman bir daha dinleyelim."

Vahap alnında biriken terleri silip "O ses bana ait değil dedim, niye aynı şeyi dinletip duruyorsun?" diye sordu.

"Para karşılığında bu kaseti almaya çalıştın."

"O adamları tanımıyorum, komplo bu."

"Madem öyle, tanımadığın adamlara niye beş bin YTL veriyorsun!"

Behzat Ç. 216'yı küllüğe bastırıp, yüzünde sevimli bir tebessümle, "Paran çok galiba?" diyerek zarf attı. "O zaman bize de ver bir beş binlik, kapatalım bu meseleyi. Biz de sıkıntı içindeyiz, ayın on beşini zor getiriyoruz..."

Vahap'ın yüzü bir an ışıldadı ama Behzat Ç.'nin ciddi olup olmadığını tam bilmediğinden kesik kesik yanıtladı.

"Yani... Eğer... İsterseniz..."

"Valla güzel olur. Sonuçta ahlâk polisi de değiliz. Öyle değil mi?"

"Evet, öyle."

"Ahlâk polisi olsaydık, yok 'Niye suni vajina aldın?' Yok, 'Niye kelepçe aldın?' gibi sorular sorardık. Bunları sorduk mu hiç?"

"Hayır."

"Senin cinsel yaşamın bizi ilgilendirmez. Şu kaset işine gelince, yani bir tane kızı odanda sıkıştırmışsın, birazcık orasını burasını ellemişsin. Çoğunu da uyduruyordur, sınavdan zayıf aldığı için senden intikam almaya çalışıyordur. Zaten kuyruk sallamasa sen de yapmazdın böyle bir şey, bir an şeytana uydun. Allah bilir, ilk o gelip sürtünmüştür sana. Karı milleti işte, hepsi bir. Haksız mıyım? Biz Cinayet Masası'yız, bize ne. Bu meseleyi kapatıyoruz. Kısmet'le Fedai'ye verdiğin paraları hiç kayda geçmedik zaten, onlar küçük bir hediye olarak bizde kalacak! Tamam mı? Anlaştık mı?"

Vahap hemcins dayanışmasına inanan, minnet dolu gözlerle susuyordu. Bir mırıltı halinde "Anlaştık..." dedi.

"Seni pezevenk seni!"

Behzat Ç.'nin elleri Vahap'ın omuzlarını iki pençe gibi kavradı, sandalyeden kaldırdığında adamın kışlık ceketini dikiş yerlerinden sökmüştü. Elleri arasındaki cüsseyi odanın karşı köşesindeki dosya dolabına fırlattı. Vahap bayağı ağır olduğundan, yangında ilk kurtarılacak dolabın kapağını yamultup büyük gürültü çıkarmıştı. Onu düştüğü yerden kaldırıp geldiği istikamete geri gönderdi, bu sefer de gittiği köşeye yarı yolda takıldığı masayı sürüklemişti. Behzat Ç. gözlüğü kırılıp kaşı açılan hocayı masanın üstünden aldı, yüzünü çevirdi, yumruğunu sıktı, tepesine çıkan cinleri kol kola girmiş "Vur vur vur vur vur..." diye uğulduyordu. Cevdet elinde telsiz telefonla odaya daldı, manzarayı görünce kekelemeye başladı: "Am am amirim..."

"Hay amını amirini sikeyim, ne var?"

"Savcı arıyor."

Behzat Ç. sağ eli Vahap'ın yakasındayken, yumruk halindeki sol elini açıp telefonu aldı. Cevdet'e, "Sen niye buradasın?" diye sordu. "Ben sana Akbaba'yla beraber hastaneleri dolaş demedim mi?"

Cevdet bir an bocaladı, ne diyeceğini tarttığı belliydi, en sonunda küskün bir çocuk gibi, "Beni yanında istemedi," deyiverdi.

"Neden?"

"Yalnız çalışmaya alışmış. İki kişi gezerken kafası karışıyormuş."

Savcı, "Ne oluyor orada?" diye sordu. "Dosya hazır mı? Nöbetçi mahkemeye sevk edeceğiz adamları."

"Bugüne yetişmez, çalışıyoruz."

"Olmaz! Yok öyle, adamı al iki gün çalış devri bitti. Dosyalarıyla beraber çabuk bana gönder. Kısmet'le Fedai nöbetçi mahkemeye çıkacak, hırsızlıktan ve şantajdan ötürü," deyip derin bir nefes aldı: "Vahap'ı bırakacağız..."

Behzat Ç.'nin siniri tepesine vurdu, Vahap'ın yakasını bırakıp sorgu odasından çıktı: "Nasıl yani? Kızı taciz etmiş işte!"

"Nereden biliyorsun?"

"Ses kaydı var on dakikalık. Hemen takipsizlik verme, en azından bir dava aç, tutuksuz yargılansın..."

"Hangi kanıtla, neye dayanarak dava açacağım?"

"Ses kaydı var dedik ya..."

"O yasal bir kanıt değil, gizlice kaydedilmiş. Adam hakkında şikâyetçi olan mı var? Bu işler böyle yürümez."

Behzat Ç. güçlü bir "Ama..."yla çıkış yaptı: "Vahap Hoca, Betül'ün 'Beni takip ediyorlar,' dediği eşkâle uygun. Belli ki bu iki salağı tutup attırdı kızı aşağıya."

"Bunların hepsi varsayım. Elde bir şey yok. Sürekli atıp tutuyorsunuz!"

"Biz mi atıp tutuyoruz! Biz mi atıp tutuyoruz!"

Behzat Ç.'nin sesi, iki kat aşağıda Asayiş Şube'nin girişinden duyuluyordu. Savcının onu bastıran sesiyse muhtemelen Ankara Adliyesi'nin önündeki simitçilere kadar ulaşmıştı: "Bana bağırma, yakarım seni! Sen kimsin devletin savcısına bağırıyorsun! Bana kanıt getirin. Adamın ağzını yüzünü yamultup itiraf etti demeyin!"

"Kanıt mı istiyorsun? Ben sana bulacağım şimdi! Bekle!"

Telsiz telefonu Cevdet'e fırlatıp, Kısmet'le Fedai'nin olduğu odaya yöneldi. Tam kapıyı açarken, koridorda beliren Tahsin, "Bu ne gürültü yahu!" diye bağırdı. "Küçük harflerle konuşun!" Gireceği odanın kapısını açmışken eliyle sus işareti yaptı Tahsin'e. Önce Fedai'ye sonra da Kısmet'e orta şiddette bir tokat attı. Tokattan fazla etkilenmeyen Fedai'nin, Kısmet'in iki katından beş kilo fazla olduğunu görünce, ona bir tokat daha çıkardı.

"Niye attınız lan kızı aşağıya!"

"Ağbi valla biz bir şey yapmadık; ekmek musaf, Allah kitap belamızı versin, Kuran çarpsın..."

Askılarını şaklatan Harun, "Bunlardan bir yol olmaz amirim," dedi. "Ben sana en baştan söylemiştim." Kısmet'le Fedai'nin başına eğilip "Ulan Allahsızlar, hamile kızı aşağıya attınız, bir değil iki cinayet, müebbet yiyeceksiniz," diye bağırdı. "İdam cezası kalkmasaydı, ilk sizi asarlardı. Ama durun, onlar asmasa ben asacağım sizi."

Kısmet elinin tersiyle sümüğünü silip "Bizi niye asıyorsunuz ağbi?" dedi. "Gidin Apo'yu asın, biz ne yaptık!"

"Daha ne yapacaksınız lan! Daha ne yapacaksınız!"

Sözü Fedai aldı: "Ağbi adam geldi bize dedi ki, 'Bir kız var, benim sesimi kaydetti şantaj yapıyor, çantasındaki ses kayıt cihazını alın!' Zorladı bizi, tehdit etti."

"Bırak şimdi. Zorlama falan yok. Ne kadar aldınız?"

"Bin lira aldık."

"Kiralık kapkaççı mısınız? Yeni meslek mi bu? Bu işin de haysiyetini iki paralık ettiniz."

"Yok ağbi, kapkaçtı, cepçilikti bizim işimiz olmaz, hepimiz Ankara çocuğuyuz. Adam geldi, zordayım, dardayım dedi, insanlık için..."

Behzat Ç. yüzünü elleriyle kapatıp, odanın boğucu havasında sinirli ve derin nefesler aldı.

"Kaseti aldıktan sonra niye vermediniz, o gece niye ortalıktan kayboldunuz?"

Fedai, "Amirim bu dedi ki..."

Behzat Ç. işaretparmağını sallayarak Fedai'nin üstüne yürüdü: "Bu dedi, şu dedi yok! Delikanlı olacaksın, biz yaptık diyeceksin."

"Amirim işte bu, yani biz, kız kendini intihar edince, yaptığımız işten kıllandık. Zaten üşümüştük, yandaki birahaneye girdik, kaseti sakladık. Ertesi gün gidip aldık, dinleyince bu dedi ki, yani biz dedik, işin içinde iş var."

"O zaman hocaya şantaj yapalım, bin lira alacağımıza beş bin alalım, biraz daha yolumuzu bulalım dediniz. Pe-

ki üç gün sonra benim yanıma gelin demiştim, niye gelmediniz?"

"Yani, şu kaset işini bitirelim, parayı alalım, sonra gideriz dedik."

"Vahap Hoca'yla nasıl tanıştınız?"

"Bizim saygıdeğer bir ağbimiz var, Recep Ağbi... O dedi böyle bir hoca var, kızın biri kaset doldurmuş, şantaj yapıyormuş, gidin tanışın, işini görün, insanlık için."

"Hangi gün?"

"Tam yılbaşının ertesi. Zaten kız da hocanın yanına o gün gitmiş, kaseti doldurmuş. Recep Ağbimiz sağ olsun kızı takip etmiş, bir bara girdiğini öğrenmiş. Hoca bizi aradı, 'Aman gözüm,' dedi, 'işi bu gece bitireceğiz.' İki yüz elli lira verdi, 'Yediğiniz içtiğiniz sizin olsun, bunlar vereceğim bin liradan ayrıdır, girin bara alın kaseti,' dedi."

"Bara nasıl girdiniz sap sap?"

"Bizim Hülya Abla var, Recep Ağbimiz dolayısıyla biraz da yengemiz olur, onu da yanımıza aldık."

"Kaseti nasıl çaldınız çantadan?"

"Bunun elleri çok incedir. İki parmakla çekti aldı, barda zaten kim kime dum duma."

Kısmet, "Hiç de bilem amirim," diyerek suçlamayı reddeden bir çıkış yapmak istedi ama Behzat Ç. onun cepçilikten kalma bir alışkanlıkla işaretparmağıyla orta parmağını birbirine bitişik tutmasını aleyhinde bir delil olarak değerlendirip "Sus lan şerefsiz!" dedi. "Soru sormadan konuşma." Fedai'ye döndü: "Kaçta çaldı bu kaseti?"

"On bir, on ikiye doğruydu. Tam hatırlamıyorum, biraz alkol de var tabii malum."

"Kaseti aldıktan sonra niye çıkmadınız bardan?"

"Orada suç biraz benim. Yani ortam güzel, hatunlar cıbır cıbır, ha şu birayı da içelim, ha bunu da bitirelim derken geciktik. Sonra da işte olay oldu, polisler geldi."

"Yanınızdaki kadın ne oldu?"

"O önceden gitti, işi çıkmış."

"Polisin arasından nasıl kaçtınız yandaki birahaneye?"

Fedai Kısmet'in omzuna vurdu, "Bu ibne ufak tefek bir şey, görüyorsun," dedi. "Verdim kaseti, arkadan yavaş yavaş kaybol, her zaman takıldığımız bir birahane var, oraya git dedim. Zaten bizi, bardan çıkan otuz kişiyi diktiler bir köşeye, başımıza bir memur koydular, onun da gözü başka taraftaydı."

"Sen nasıl kaçtın?"

"Bir ara kargaşa oldu. Dombilinin biri bağırdı çağırdı polise, itiş kakış, kar kıyamet derken, aradan sıvıştım. Sonra birahaneye gittim, bir saat sonra bir adam geldi yanımıza, ince zayıf bir şey, yüzü beyaz, hayalet gibi. Ama muhabbeti sağlamdı, oturduk bir bira içtik, meğer polismiş, tuttu bizi getirdi. Burasını biliyorsunuz zaten."

"Peki, hiç düşünmediniz mi? Bizim kimliğimiz polisin elinde, şimdi kaçarsak bizden şüphelenirler demediniz mi?"

"Dedik de amirim, kaseti bulsaydınız daha mı iyiydi?" Fedai tekrar Kısmet'in omzuna vurdu: "Hem de zaten bunu görüyorsunuz, salak tipi var biraz. Üşüdük gittik dersek inanırlar dedim."

Behzat Ç., "Güzel öykü, bir de kızı nasıl aşağıya attığınızı söylerseniz tam olacak," deyip odadan çıktı. Fedai arkasından çırpınıyordu: "Amirim ölümü öp, Allah belamızı versin ki..." Araya Kısmet de girip "Allah kitap, ekmek musaf..." diye başlayınca yine ortaya karışık bir ant içtiler.

Harun da odanın önüne çıkmıştı; "Ne yapalım?" dedi.

"Bu adamların Recep Ağbisini ve Hülya'yı alın, öyküyü doğrulatın. Akşam altı olmadan hepsini beraber savcıya yollayın, kaç sefer aradı nerede bu adamlar diye, alsın bunları ne yapacaksa yapsın."

Harun, "Manyak mı bu savcı yahu?" dedi.

"Manyak değil, yeni müktesebat böyle. Alışın artık, biraz hızlı çalışın, bu kafayla AB'ye nah girersiniz!"

Behzat Ç. nah derken elini Tahsin'in odasına doğru sallıyordu, Harun amirinin kafayı iyice sıyırdığını düşünürken o çoktan Eda'nın odasına girmişti. Eda'yla Selim baş başa vermiş konuşuyorlardı, Behzat Ç.'yi görünce toparlandılar. "Selim'in eli Eda'nın saçında mıydı?" "Yok canım ben yanlış gördüm," dedi içinden.

"Şu Nazlı'nın getirdiği kaset var ya, onunla bire bir aynı mı bu kaset?"

Eda saçını toplayıp "Evet," dedi.

"Yok canım, saçındaydı eli. Ulan bu Selim var ya, tam dayaklık ha! Bari teşkilatın içinde yapma!" Aklından bunlar geçerken Eda'nın ne söylediğini tam anlayamadı.

"Ne dedin?"

"Betül kaseti almış, eve gidip kopyalamış. Sonra da kopyayı Nazlı'ya vermiş."

"Nazlı'daki kopya niye büyük kasette, böyle ufak değil."

"Herhalde ses kayıt cihazını çalıştırıp, normal kasetçalarda kaydetti."

Selim eli şakağında, bir jön gibi döndü. "Nazlı bu kaseti daha önce neden getirmemiş o zaman?" diye sordu.

"Adam gibi istemezseniz getirmez tabii," dedi. "Sabahın köründe kapısına dayanmışsınız. Vatandaşa insan gibi davranın, geçti artık öyle lambur lumbur dönemler." Bu arada parmağındaki kanı görüp, çaktırmadan pantolonuna sildi, herhalde kaşı patlayan Vahap Hoca'dan bulaşmıştı. İster istemez ironik bir gülümseme belirdi dudaklarında.

"Bardaki herkesle görüştünüz mü? Bir gelişme var mı, Muhsin Süvari bardan kaçta ayrılmış?"

"Bir kişi hariç, herkesle görüştük. Bildiğimiz şeyler, Muhsin Süvari bardan biri çeyrek geçe ayrılıyor. Tam cinayet saati, onu bulduk mu işi büyük oranda çözeriz ama kayıp..."

"Görüşemediğiniz adam kim?"

"Halis Tokgöz diye biri. Bir sefer aradık, açtı. Sonra 'Sesinizi alamıyorum,' deyip kapattı telefonu. Bir gündür ulaşılamıyor."

Eda Halis Tokgöz'ün kimlik fotokopisini uzattı.

"Bu niye renkli?"

"Kimliklerin bir de renkli fotokopisini almışlar o gün, sonradan gelmeyen olursa eşkâl çıkarmak kolay olsun diye."

Kimlikteki toraman yüz, Behzat Ç.'ye hiç yabancı gelmiyordu.

"Aferin," dedi. "Kırk yılda bir de olsa kafanız çalışıyor. Kimmiş bu adam? Ne iş yapıyor?"

"Bilmiyoruz. Ama o gece barda kadınlar tuvaletinin önünde birileriyle tartışmış."

"Kadınlar tuvaleti mi? Saat kaçta? Konu neymiş?"

"Saatini bilmiyorum, ama içeride kız arkadaşım var diyerek bir iki kadını içeri sokmamış."

"Şimdi anlaşıldı mesele! O bir iki kadını bulun hemen."

"Ne oldu ki?"

"Elinizin körü oldu. Betül'ü aşağıya atan, büyük ihtimalle kadınlar tuvaletinin penceresinden girip çıktı terasa. Bu da içeride kız arkadaşım var ayağına tuvaletin önünde erketeye yatmış... Siz burada ne yapıyorsunuz?"

Eda mahcup mu yoksa kızgın mı olduğu belirsiz bir sesle, "Röntgencilerin çektiği görüntüleri izliyorduk," dedi. "Üçüncü görüntüde bir gariplik var."

"Hangi görüntü bu? Ne garipliği?"

"Tam biri çeyrek geçe, Betül atladıktan beş dakika sonra yanlışlıkla çekilen görüntü bu. Sadece bar tezgâhı gözüküyor, ama arkalarındaki koridordan biri geliyor. Kim olduğu tam belli değil. O koridor nereye açılıyor?"

"Nereye açılacak, kadınlar tuvaletine açılıyor. Tak bakayım şu görüntüyü baştan."

Behzat Ç. masanın önündeki sandalyeye oturdu, elini alnına koyup kafasını toplamaya çalıştı. Eda görüntüyü baştan oynatıp, tam adamın gözüktüğü noktada dondurunca kafasını bilgisayar ekranın içine sokacakmış gibi yaklaştı.

"Çok küçük, erkek mi kadın mı o bile belli değil."

"Bu görüntüyü büyütüp netlik ayarı yapabilirler, yani en azından bir eşkâl çıkacak kadar. Foto-film bürosuna götürmek lazım. Tabii laboratuvarla aramız şu silah işinden ötürü bozuk olduğundan biraz vakit alabilir."

Behzat Ç. önüne bir kâğıt kalem alıp "Şimdi biraz sakin düşünelim," dedi. Görüntüyü kroki halinde kâğıda çizdi. "Şu düz çizgi bar tezgâhı, şu iki paralel çizgi koridor. Doğru muyum?"

"Evet."

"Barda iki kişi oturuyor, sırtları dönük. Biri daha önceki görüntülerde de tespit ettiğimiz gibi Yavuz. Diğerinin kim olduğunu bilmiyoruz, ufak tefek biri, gelmiş Yavuz'un yanına oturmuş. Bu koridorun sonu kadınlar tuvaletine ve depoya açılıyor. Erkekler tuvaleti öbür tarafta olduğuna göre, buradaki adam ya depodan geliyor ya da kadınlar tuvaletinden. İki noktadan da terasa çıkmak mümkün. Tam biri çeyrek geçe, intihardan beş dakika sonra oradan biri geliyor. İhtimal ne?"

"Bu Betül'ü atıp geri dönen kişi ya da..."

"Ya da tuvaletin önünde erketeye yatan. Güzel, ver şu CD'yi bana."

CD'yi alıp koşar adım çıktı bürodan. Arkasından "Nereye?" diye seslendiklerini duymadı. Kriminal laboratuvara da aynı hızla girip, selam veren bir iki kişiyi görmedi, doğru Recep'in odasına daldı, boştu. Yan odadakilere sordu, "Bilmiyoruz," dediler. Koridorun sonunda, müdürün odasından çıkan Recep'i gördüğünde kalbi küt küt atıyordu. Recep'in yüzünden düşen bin parçaydı "Sağ ol," dedi. "Senin yüzünden soruşturma yedim. Savunmamı okumak ister misin?"

"Takma kafana, bir şey çıkmaz."

"Nah çıkmaz!"

Recep öfkeli çık çıklar çıkara çıkara yürürken, Behzat Ç. gölgesi gibi peşindeydi. Koridorun sonundaki yangın köşesinde durdular. İçi boş kovalara, baltalara, süngülere baktılar.

Recep, "Bir 216 ver de sigaraya başlayayım," dedi. 216'nın dumanını savururken de sordu: "Yine ne istiyorsun?"

"Şu CD'de bir görüntü var, netlik ayarı yapılması lazım. En azından bir eşkâl çıkarmak için."

"Benim işim değil, foto-film bürosuna götür!"

"Acil lazım. Orada sallarlar bizi, yazıydı, kâğıttı derken tonla kırtasiye masrafı, bir haftadan önce çıkmaz. Sen götür, yarın alalım."

Recep, "Tamam, gel benimle," deyince Behzat Ç.'nin içini sevinç kapladı. Foto-film bürosunda, bilgisayarın başındaki eleman biraz mırın kırın etti ama sonunda iki gün sonra vermek kaydıyla aldı CD'yi.

Laboratuvardan çıkarken Recep Behzat Ç.'nin koluna girip "Senden bir ricam var," dedi. "Şimdi bu soruşturma işi ciddi, terfi tayin dönemi de yakın biliyorsun."

Behzat Ç., "İnşallah aklımdaki şey değildir," diye düşünüyordu.

"Evet."

"Yani ağbine falan bir çıtlatsan da benim bu soruşturma işini, bizim müdürle görüşse. Olmadı Reşat Bey falan da var, sizin büyük ortak. Gerçi ona böyle ufak tefek işler için gidilmez ama bir sözüne bakar sonuçta. Emniyet'in bir sürü ihalesini aldı."

"Bunun için mi yardım ettin bana?"

"Ne?"

Kolunu Recep'ten kurtardı: "Bırak! Az önce bunun için mi yardım ettin?"

"Hayır canım, nereden çıkardın?"

"Bırak, senin yalanını... Tövbe estağfurullah... Yazıklar olsun!"

"Asıl sana yazıklar olsun! Biz senin o kadar işini yaptık. Ne olacak ki, ağbine iki satır laf edeceksin o kadar! Şimdi beni ya Yozgat'a sürerler ya Erzurum'a. Senin tuzun kuru tabii, elini kolunu sallaya sallaya dolaş, istediğin kabadayılığı yap, nasılsa arkan sağlam. Ağbin gelir kurtarır, olmadı Reşat gelir kurtarır."

Behzat Ç. yakasına yapıştığı Recep'i koridorun sonundaki küçük odaya sürükleyip içeriye fırlattı. Temizlik malzemelerinin ortasına düşen adamın iki gömlek düğmesi elinde kalmıştı. Yerden kaldırıp duvara çarptı, sağ eliyle boynunu tutup, sol yumruğunu sıktı. "Vur vur vur vur vur..." Recep'i birden bıraktı, arkasını dönüp gözlerini yumdu, dişlerini kanatırcasına sıktı, yumruğunu tepesinde uğuldayan cinlere vurdu, susmadıkları için bir daha vurdu, bir daha vurdu, hızla odadan çıktı.

TEM'de Aybars'ın odasının önünden geçerken, kafasını içeri uzattı. "Hayrettin nerede?"

Aybars şaşkındı; "Ne bileyim, Urfa'dadır herhalde," dedi. "Gel otur, hayrola ne oldu?"

"Önemli gelişmeler var, söyle beni arasın!"

Aybars doğrulup "Tamam, söylerim," dedi. "Yahu niye kapıda duruyorsun, gelip otursana."

"Yok, bir işim var."

"Ne işin var?"

"Bir arkadaşa bakıp çıkacağım."

Behzat Ç. Özel Harekât Şubesi'ne girdi, bakacağı arkadaşın masasına oturdu. Arkadaş, "Ooo, hoş gelmişsin ağbi," dedi.

"Sana bir şey soracağım. Beş yıl önce Bahçelievler'de bir çatışma olmuş. Bir hücre evini basmışsınız. Hatırlıyor musun?"

Arkadaş, "Tabii, hatırlıyorum," deyip bacağına vurarak da pekiştirdi: "Hatırlamam mı?"

"Aybars da katıldı mı operasyona?"

"Evet. Aybars Amir yönetti operasyonu, biz de içeri girdik."

"Çatışmada biri ölmüş."

"Ha evet, vurduk şerefsizi. Kafasına kafasına sıktım. Bunlar vatanını milletini satmış; babası Ermeni, annesi Yahudi, sünnetsiz, polis katili orospu çocukları. Bir el ateş etti, bacağımızdaki komünist kurşunu yüzünden iki sefer ameliyat olduk. Hâlâ biraz aksama var. İşte böyle masa başına çakılıp kaldık, millet operasyona giderken arkalarından bakıyoruz."

"Biri ölmüş ama öbürü kaçmış..."

"Kim kaçmış, kimse kaçmadı. Evde bir kişi vardı, girdik temizledik."

"Silah ne oldu?"

Masanın üstündeki telefon acı acı öterken Behzat Ç. bir daha sordu: "Silah ne oldu?"

"Bir saniye ağbi. Alo. Ha, öyle mi? Anladım, anladım..."

Behzat Ç. yerinden sıçrayıp sarkık bıyıklı arkadaşın bileğine yapıştı, telefonun ahizesini çekip aldı elinden. Önce bir süre sustu, sonra "Alo, alo," dedi ama karşı taraf çoktan kapatmıştı. "Kimdi o?!" diye bağırdı. Sesi duyan bir iki polis kapının önünde durup içeri bakmaya başladılar.

"Ağbi yanlış oluyor ama... Böyle telefonlara yapışıyorsun! Gel otur, hoş gelmişsin, sohbetimizi edelim. Sana bir çay söyleyeyim, ne içersin?"

Arkadaş elini kapının önündeki polislere salladı: "Siz de gidin bakayım, bakmayın oradan, bir şey yok. Çay söyleyin bize."

"Silah ne oldu?"

"Silah falan yok, ne silahı? Bunları geçelim ağbi, olan olmuş, gereği yapılmış, bitmiş kapanmış mevzular. Ne yapıldıysa bu devlet için yapıldı. Yani seni severiz, adını duyduk,

ama devletin çıkarları varsa, her şey konuşulmaz. Sen de bizim bir ağbimizsin.."

"Bana ağbi deme, beş para etmez bir adamsın!"

"Ne diyorsun lan ağbi sen?"

Arkadaş ayağa kalktı, sinirden elleri titriyordu. İlkinden daha güçlü yineledi: "Ne diyorsun lan ağbi sen!"

"Sen ne diyorsun şerefsiz!"

Gırtlak gırtlağa geldiler. Odaya giren beş polis üstlerine çullanıp ayırmasa, ikisinin de eli bellerine gitmişti.

Behzat Ç. Özel Harekât'tan çıkarken yüzü kıpkırmızıydı. Kalbi gümbür gümbür atıyordu. Ceptelefonunun çaldığını bir hayli geç duydu. Arayan Tahsin'di; "Çabuk büroya gel," dedi. Az önceki mesele nedeniyle olduğunu zannediyordu ama yine de sordu:

"Ne var, ne oldu?"

"Adamların büronun ortasında yine kavga ediyor! Yıktılar ortalığı."

"Kim?"

"Kim olacak, Harun'la Selim. Sana dedim şu karıyı almayalım büroya diye, yine ortalığı karıştırdı. Cinayet Bürosu'na bunca abazanın arasına kadın polis sokarsan olacağı bu."

26.

Ceptelefonunu fırlattı elinden. Cinayet Bürosu'na kapıyı tekmeleyip girmemek için zor tuttu kendini. O girince ortalığa bir sessizlik çöktü, koridorda ters dönmüş bir iki sandalye vardı, girişteki telsiz odasının camı kırılmıştı. Sol eliyle Harun'un yakasına yapıştı, sağ eliyle Selim'in, ikisini birden sorgu odasına doğru sürükledi, kapıyı açıp içeri fırlattı. Gözleri Eda'yı arıyordu, bir köşede yüzünü ellerinin arasına alıp ağladığını görünce, "Sen de buraya gel!" diye bağırdı. "Herkes işinin başına. Dağılın!" Eda da sorgu odasına girince kapıyı kapattı.

"Ne oluyor lan! Ne oluyor!"

Kimse cevap vermiyordu. Behzat Ç. kendisine bakan gözler arasında iki şaşkın göz daha gördü. Vahap'ın gözleriydi bu, onun burada olduğunu unutmuştu.

"Sen ne arıyorsun burada, çık dışarı!" dedi. "Git benim odamda otur, aklın varsa pencereden atlayıp kaçarsın!"

Sessizlik Vahap çıktıktan sonra da sürdü.

Selim'e baktı: "Anlat ne oldu?"

Saçlarını sıvazlayan Selim, "Bir şey olduğu yok," dedi.

"Odaya girdi, üstüme saldırdı."

Harun parmağını Selim'e doğru salladı: "Lan adi. Teşkilatın içinde yapma bari bu hareketleri."

Selim Harun'un üstüne yürüdü: "Ne yapmışız!"

Behzat Ç. ikisini birden köşelerine itti.

Harun, "O elin ne geziyordu orada?" dedi.

"Yok öyle bir şey. Gezse ne olacak, sana ne? Sana mı kaldı? Biz ciddi düşünüyoruz, nişanlanacağız."

Behzat Ç. Eda'ya bakıp "Öyle mi?" diye sordu.

Eda başını eğip, hafif kızarık gözlerle, "Yani düşünüyoruz bir şeyler," dedi.

Behzat Ç. birkaç saniye sustu. Aile kurumunun temelinin "ciddi düşünmeye" başlayarak atıldığını bildiğinden ters bir söz etmek istemedi. Bir 216 götürdü ağzına ama eli titrediği için yakamadı, çakmağı duvara fırlattı. 216'yı Selim yakınca, art arda bir iki nefes çekip "Tamam, hayırlısı olsun o zaman," dedi. "Ama bundan sonra biraz daha mesafeli durun, buranın devlet dairesi olduğunu unutmayın. Çıkın şimdi."

Onlar çıktıktan sonra sandalyeye oturup, karşısında duran Harun'a bakmaya başladı: "Hani bu meseleyi kapatmıştın!"

Harun'un gözleri doluydu, "Seviyorum amirim, elimde değil," dedi dokunsan ağlayacak bir ses tonuyla. "Selim'i benden iyi bilirsin, o nişanlanacak adam mı, kızı kandırıyor, oyalıyor."

"Sana ne, sana mı kalmış kandırması, oyalaması. Herkes kendinden sorumludur. Lise mi lan burası, kız meselesi yüzünden, kıskançlıktan kavga çıkıyor!" 216'yı küllüğü delmeye çalışır gibi bastırdı, hırsını alamayınca küllüğü tutup duvara fırlattı. "Ulan, ulan," dedi sesini biraz alçaltarak. "Benden bile kıskandın, daha ne yapacaksın?"

"Ne alakası var amirim?"

"Bırak şimdi. Gönül'de kaldığımı bildiğin sabah niye Eda'ya telefon açtırdın? Ben sana o yüzden mi verdim o numarayı,

çok acil bir durumda ara diye verdik. Ama aklınız ancak puştluğa çalışıyor. Lan Eda benim kızım sayılır, utan!"

Kafası patlatılmış şüpheli bir paket gibiydi, sağa sola dağılan tilkilerin bini bir paraydı. Derin bir nefes alıp "Şimdi iki ihtimal var," diyerek bozdu sessizliği. "Birincisi bu işi unutursun. İkincisi siktir olup gidersin. Artık gece nöbetine mi, başka büroya mı sen karar ver."

Harun iki parmağıyla burun köküne bastırıp kendini toparladı, "Tamam amirim," dedi. "Ben siktir olup giderim. Sorun değil." Kapıyı çarpıp çıktı. Kapının çarpma sesi kafasının içinde yankılandı bir süre. Dirseklerini masaya yaslayıp elleriyle yüzünü kapattı. Bugün olanları düşünmeye çalışıyordu ama nafile. Zihninde, bir sıçrama halinde arka arkaya geçen görüntülerden başka bir şey yoktu. Hep kavga dövüş, "Bize vereceksin adamı biz dövüşeceğiz, kafamız çalışsa burada ne işimiz var." "Öyle deme," dedi içinden başka bir ses, "çok zeki olmayabilirsin ama senin de kafan çalışıyor, o kadar cinayet aydınlattın." "Neyi aydınlattım, bize vereceksin baltayla parçalanmış adamı, biz karısı yapmıştır diyeceğiz, o deyyusu karısından başka kim öldürür?" "Kapı çalıyor, kapı çalıyor!" "Ne... Ne!" Sahiden de biri sorgu odasının kapısını ufak ufak tıklatıyordu, "Evet," dedi. Cevdet kapı aralığından bakıp elindeki telsiz telefonu salladı, biraz küskün, "Amirim, Akbaba..." dedi.

Telefonu alıp yekten, "Niye cepten aramıyorsun?" diye sordu.

"Yarım saattir arıyorum, cevap vermiyorsun."

Bütün ceplerini yokladı ama telefonu yoktu.

"Bir saniye," deyip Cevdet'i çağırdı. "Özel Harekât'a git, girişe, koridorlara falan bak. Ben herhalde sinirle orada bir yere fırlattım telefonu."

Tekrar Akbaba'ya yoğunlaşıp "Cevdet'i niye yanından kovuyorsun," diye çıkıştı. "Bu çocuk ne zaman iş öğrenecek?"

"Benden iş öğrense ne olur öğrenmese ne olur, sizin yanınızda dursun daha iyi..."

"İyi tamam, ne oldu?"

"Betül'ün başvurduğu hastaneyi buldum. Zekai Tahir Burak Doğumevi. Hamilelik için test yaptırmış."

"Ne testi, her eczanede satılmıyor mu o?"

"Öyle idrar testi değil, kan testi bu, kesin sonuç."

"E, ne olmuş? Kürtaj için gün mü almış?"

"Hayır, devlet hastanesi burası, bekâr kadına kürtaj yapmaz. Herhalde buradan sonucu alıp özel bir hastaneye, polikliniğe falan gitti. Ama burada bir gariplik olmuş."

"Olmasaydı şaşardım zaten, ne olmuş?"

"Test sonucu kaybolmuş, bir daha yapmak zorunda kalmışlar!"

"İyi, güzel. Kim söyledi testin kaybolduğunu?"

"Bir odacıyla iki hemşire."

"Tamam, sen şimdi silahını çıkar. Odacıyla iki hemşirenin başına daya, ben on dakikaya oradayım."

"Hacettepe'nin arkasından sapacaksın."

"Biliyorum."

Asayiş'in çıkışında Cevdet'le karşılaştılar, Cevdet üç parça halindeki telefonu uzatıp "Amirim, artık bundan hayır gelmez," dedi. "Ama sim kartını çıkardım, başka telefona takarsın."

"İyi güzel, ben de zaten değiştirecektim telefonu. Şimdi sen o kartı kendi telefonuna tak, benimle gel."

"Nereye gidiyoruz?"

"Hastaneye. Sen de iş öğreneceksin artık, getir götür işleriyle olmaz. Akademili değilsin diye ezdirme kendini, hakkını ara, ayakçı mısın sen!"

Cevdet, ekip arabasına binerken, "Haklısınız amirim," dedi.

Behzat Ç. kontağı çevirdi ama motoru uzun süre çalıştıramadı. Çalışınca bire taktı, motorun ısınmasını beklemedi,

verdi gazı, verdi gazı... Otoparktan çıkarken hafif kaydı araba, bir polis minibüsüne tampondan çarptı, bariyere bindirmek üzereyken zor topladı. Minibüsün tamponu düşmüştü, içindeki polis indi, "Amirim, ne yaptın ya!" dedi.

Behzat Ç. el frenini çekip indi. "Düzgün konuş! Otopark çıkışına niye koyuyorsun minibüsü? Tamam, fazla bir şey yok zaten. Park ederken sürttüm dersin. Bizim işimiz acele."

Behzat Ç. dikiz aynasını düzeltip yoluna devam ederken, "Bak şimdi," dedi. "Hastaneye girince, patron sensin. Bir odacı, iki de hemşire var. 'Hanginiz çaldı lan raporu?' diye bağıracaksın. Kayboldu falan diyeceklerdir ama hikâye, hiç alttan alma. Mühim olan ilk caydırmadır, adam suçlu olduğunu anlayacak, elim kırılsaydı da yapmasaydım diyecek, gözlerinden okursun bunu. Bu arada dikkat et, doktorlara bağırma. Sonra raporu çalanı alıp getireceğiz. Tamam mı?"

"Tamam amirim."

Hastaneye girdiler, Cevdet danışmanın önündeki adamı yakasından kavrayıp "Ra Ra Rapor nerede lan?" diye bağırdı.

Adam omzuyla hafif dönüp, barajda top bekleyen oyuncu gibi bir elini taşaklarına götürdü: "Ne raporu kardeşim, sen kimsin?"

Hemen meraklı bir kalabalık toplandı başlarına.

"Po Po Polis! Raporu ne yaptınız? Kayboldu deme, numara yapma bana."

Adam elindeki dosyayı uzatıp, "Bizim bütün raporlarımız burada," dedi. "Buyurun bakın, bir yanlışımız olduysa... Hasta yakınıyız, hanım doğum yaptı, çıkışını alıyoruz."

Behzat Ç. araya girip adamı Cevdet'in elinden aldı, "Allah bağışlasın kardeşim," dedi. Çevrede artan kalabalığı "Bir şey yok, toplanmayın," diyerek yatıştırdı. Adamı bırakıp yürüdüler, bu arada Cevdet arkasını dönüp "Kaybetme o raporları, mühim onlar," diye seslenince onu kolundan tutup sü-

rükledi, kulağına, "Senin Allah belanı versin," diye fısıldadı. "Bir sakin dur. Önce Akbaba'yı bulalım."

Akbaba az öteden el ediyordu, en fazla üç metrekare olan küçük bir odaya girdiler. Camın önünde irikıyım bir hasta bakıcı duruyordu, iki yanında da birer hemşire. Cevdet, "Raporu siz mi çaldınız lan?" diye bağırınca Akbaba, Behzat Ç.'ye baktı. Behzat Ç. ona hafif göz kırpıp "Şu ortadaki çalmıştır amirim, gözüm pek tutmadı," dedi Cevdet'e.

Cevdet, "Sen karışma," diye azarladı Behzat Ç.'yi. "Soruşturmayı ben yürütüyorum." İşaretparmağını sağdaki hemşireye doğrulttu: "Sen söyle bakalım, rapor nasıl çalındı?"

Hemşire söze girmeye hazırlanıyordu ama Cevdet, "Cevap versene!" diye bağırınca korkarak elini burnuna götürdü, ağlamaklı oldu.

"Komiserim," dedi ortadaki hasta bakıcı. "Hepimiz bu devletin memuruyuz, niye hırsızlık yapalım, rapor çalalım? Bütün raporlar elimizin altında zaten, niye çalalım!"

"Sen sus! Parmak kaldırmadan da konuşma! Sen de ağlamayı kes, biz senin huzurun için çalışıyoruz, polis vatandaş el ele. Cevap ver şimdi."

Hemşire, "Çalındı mı bilmiyorum," dedi. "Bana rapor kayboldu dediler, ben baştan kan aldım test için."

"Ne kadar kan aldın?"

"İki üç damla."

"Güzel. Şimdi söyleyin bakalım, bu raporları hanginiz çıkarıyor?"

"Laboratuvarda çıkar," diye yanıtladı öbür hemşire. "Ben raporları alıp servisin önündeki danışmaya koyarım, sahipleri gelip alır imza karşılığında."

"Betül'ün raporunu da sen mi koydun danışmaya?"

"Evet."

"Laboratuvardan aldığın raporlar arasında Betül'ünki de var mıydı?"

"Vardı."

"Nereden biliyorsun?"

"Testleri listeyle götürüp, listeyle alırız. Kontrol ettim, hepsi çıkmıştı o gün."

Akbaba soruların gidişinden memnundu, Behzat Ç., "Bak görüyor musun bizim canavarı," gibilerden, başını hafif öne eğerek bir jest yaptı Akbaba'ya.

"Peki," diye devam etti Cevdet. "Sen aldın, danışmaya koydun raporları. O gün danışmada kim vardı?"

"Ben vardım," dedi ortadaki hasta bakıcı, parmağı havadaydı.

"Bu işin içinde sen olmasaydın şaşardım zaten. Sen mi çaldın raporu?"

"Hayır. Kayboldu."

"Nasıl kayboldu, havaya mı uçtu?"

"Vallaha bilmiyorum, işte o kız geldi öğleden sonra, adı Betül herhalde, raporlara baktık, bulamadık. Hemşire hanıma sordum, 'Ben getirdim,' dedi. Laboratuvara sordum, 'Bizden çıktı,' dediler. Baştan çıkarın dedim, çıkaramayız dediler. Mecburen yeni test yaptık. Ertesi gün gelip aldı."

"Raporlar nerede duruyor?"

"Danışmanın çekmecesinde."

"Kilitli mi o çekmece?"

"Hayır."

"Sen ayrılıyor musun hiç danışmadan?"

"Yani bir iş çıkarsa ayrılırız. Bazen başhekim gelir, arabasını park etsin diye kapının önündeki bidonu çekeriz."

"Peki kimseden şüphelendin mi o gün? İşi olmayan biri dolaştı mı ortalıkta?"

"Şimdi komiserim kimseyi zan altında bırakmak istemem ama burası kadın doğum hastanesi olduğundan genellikle kadınlar gelir. Arada hasta yakını erkekler de vardır tabii ama elleri kolları böyle dosyalarla dolu, sağa sola koşturur-

lar. Gide gele zaten adamlarla da ahbap oluruz, kimin hangi hastanın yakını olduğu bellidir. O gün böyle toraman yüzlü, böyle topluca, böyle şişman bir adam geldi."

Hasta bakıcıda "Böyle," derken olayı canlandırma hastalığı vardı.

"Baktım eli kolu boş, böyle ortalıkta dolaşıyor. 'Sen kimsin birader?' diye sordum, sonuçta burası kadın doğum, kapı aralığından bakar, bir şey yapar, rahatsız eder. 'Bir hastaya bakıyorum,' dedi, uydurma bir isim söyledi, bulamadık tabii ama adam gitmedi. Kapının önünde durdu, böyle danışmayı gözledi bir iki. Yani ondan biraz şüphelendim, güvenliğe de söyleyecektim de vazgeçtim, milleti lambur lumbur dışarı çıkarıyorlar, ondan sonra böyle bir ton olay çıkıyor."

Behzat Ç. cebinden Halis Tokgöz'ün kimliğini çıkardı. Elini ismin üstüne koyup, sadece fotoğrafı gösterdi hasta bakıcıya.

Hasta bakıcı, "Evet, ta kendisi," dedi.

"Görsen teşhis edebilirsin değil mi?"

"Ederim, niye etmeyeyim."

"Tamam, teşekkür ederiz."

Behzat Ç. ve Akbaba odadan çıkmak için hamle yaptılar, Cevdet'i de kolundan çektiler ama Cevdet bağırmaya devam ediyordu: "Bakın, yine geleceğim. Sakın raporlar kaybolmasın bundan sonra."

Behzat Ç. koridorda Cevdet'in yüzünü okşayıp "Aferin lan," dedi. "Öğreniyorsun bu işi."

"Sağ olun amirim, sizin sorgularınızı seyrede seyrede kaptık bir şeyler."

"İyi kapmışsın. Ama bir daha milletin önünde beni fırçalamaya kalkma, alırım ayağımın altına. Şimdi Hayalet'i ara."

Akbaba, "Hayrola, senin telefona ne oldu?" diye sordu.

"Kırıldı."

"O gösterdiğin kimlikteki adam kim?"

"İşte Betül'ü takip eden şişman bu! Kızı aşağıya atarlarken bu herif erketeye yatmış. Belki de o planladı bu cinayeti."

Behzat Ç. Cevdet'in uzattığı telefonu alıp "Ne haber?" dedi.

"Ceptelefonunda da mı sekreter kullanmaya başladın?"

"Ya sorma, kırdık bizim aleti. Şimdi sana bir isim, bir de kimlik fotokopisinden fotoğraf vereceğim. Acil bulacaksın bu adamı."

Hayalet, "Sen bana isim verme de buraya gel," dedi. "Gökhan'ın izini buldum."

"Ne! Nerede?"

Behzat Ç. adresi not etti.

"Yahu ben bu adresi bir yerden hatırlıyorum."

"Hatırlaman doğal, Betül'ün çantasından çıkan adres."

"Şu Komünist Resul'ün boşalttığı ev mi?"

"Gelince konuşuruz."

Üç polis hızla Hayalet'in yanına vardılar.

Hayalet, "Ne yaptın ağbi sen?" dedi Behzat Ç.'ye. "Bütün şubeyi getirseydin."

Behzat Ç., "Şimdi gider bunlar bir yaralama ihbarı çıkınca," dedi. Hava kararmıştı, yarım saat geçmeden bir yaralama ihbarı geldi, Hayalet'le baş başa kaldılar. Arabayı boş evin karşısındaki köşeye çekmişlerdi.

Behzat Ç., "Buraya geleceğinden emin misin?" diye sordu.

"Gelecek."

"Nereden biliyorsun?"

"Çünkü Komünist Resul gelip eve girdi. Muhtemelen bir şey bıraktı, Gökhan gelip alacak. Burayı aracı adres olarak kullanıyorlar."

"Adam gelmiş, kendi evine girmiş, ne var bunda. Belki taşınırken bir şey unutmuştur."

"Bu ev onun değil ki. Tuzluçayır Lisesi'nde çalışan adam

niye Ulus'tan ev tutsun? Oralarda evler hem daha ucuzdur hem de daha yakın."

"Kafamı bozma Hayalet. Sen demedin mi bu ev hocanın evi diye?"

"Ben dedim, hoca gelmiş kendi oturacakmış gibi evi tutmuş. Ama bana sorarsan evi Gökhan için tuttu."

"Olabilir. Girip içeride bekleyelim o zaman, bakalım ne bırakmış?"

"Gökhan gelince gireriz. Riske gerek yok, bir taşla iki kuş vururuz."

Behzat Ç., "Dur, dur," dedi. "Niye ikiyle yetinelim, Gökhan'ı takip eder, üçüncüyü de vururuz."

"Üçüncü kim?"

"Gökhan'ın bizi götüreceği kişi. Tamam, sen şimdi git, şu Halis Tokgöz'ü bul. Ben buradayım."

"Yalnız kalmasaydın, Harun'u çağıralım."

"Gerek yok, onu gönderdik artık, onunla işimiz olmaz."

"Yine Selim'le mi kapıştılar?"

"Evet."

Hayalet kucağındaki kasketi Behzat Ç.'ye verip arabadan çıktı.

Behzat Ç., "Bu ne?" diye seslendi arkasından.

"Lazım olur."

Saatler saatleri kovaladı ama Gökhan gelmedi. "Bu gece gelmeye de bilir," diye düşündü. "Belki yarın, belki öbür gün, belki hiç." Arabanın dandik kliması çare olmadı. Kulakları soğuktan uyuşmuşsa da asıl şikâyeti donma tehlikesi geçiren ayaklarıydı. Birkaç sefer su geçiren botunu çıkarıp elleriyle ayaklarını ovdu. Şafak sökmeden önce, sokağın ucunda, alacakaranlığın içinde bir adam belirdi. Arabanın koltuğuna iyice yaslanıp nefesini tuttu. Gökhan'dı bu. "Nihayet," dedi içinden.

27.

Pavyonların neon ışıkları söndü. İlkin küfürbaz sarhoş naraları duyuldu uzaktan, sonra çorbacılardan çıkan müzisyenler ve konsomatrisler döküldü sokaklara. Gökhan evden bir türlü çıkmıyordu. Işıkları yakmamış, içeride fenerle hareket ediyordu. Yaklaşık on saattir arabada oturmaktan; her tarafı uyuşmuş, kaskatı kesilmişti. Gözlerini evin penceresinden ayırmadan; başıyla, omuzlarıyla kültürfizik hareketleri yapıyor, bacaklarına hafif yumruklar atıyordu arada bir. Yürümeye ilk başladığında bayağı zorlanacağı açıktı, tabii Gökhan evden çıkarsa.

Bir saat daha geçti; belediyenin yol bakım kamyonu geldi ağır ağır, yüzü ayazdan pancar gibi kızarmış bir işçi, küreğiyle tuz savurdu yollara. Bir saat daha geçti; işine yetişmeye çalışan memurlar çıktı evlerinden, yüzleri atkıyla kaplı, başları önde, koşar adım otobüs duraklarına gittiler. Kıyı kentlerinden Ankara'ya tayini yeni çıkanlar, tuzlamaya rağmen kayıp düşerek hemen belli ettiler doğum yerlerini. Bir saat daha geçti, nihayet...

Gökhan elinde bir Migros poşetiyle çıktı evden, artık sa-

kalı vardı. Üç saatte bu kadar uzayamayacağına göre... Ayaklarını apartmanın girişindeki paspasa vurdu, otuz metre öteden parlayan, kaliteli, rugan bir ayakkabısı vardı. Herkesin sırtında görülebilecek siyah bir palto giymişti, kendisini ayırt etmeyi kolaylaştırabilecek bir dış görünüme sahip olmadığından, hedefi gözden kaybetmemek için çok dikkatli olmak gerekiyordu. Sokağın ucuna yaklaşınca, Behzat Ç. Hayalet'in bıraktığı kasketi başına geçirip arabadan çıktı, sabah ayazı dişlerini göstermişti hemen, sessiz adımlarla yürümeye başladı. Hedef, sokağın köşesinden dönünce, mesafe fazla açılmasın diye adımlarını sıklaştırdı. Meydana açılan sokakta, karşı kaldırıma geçip takibi sürdürdü, dükkân camekânlarına fazla yaklaşmıyor, kapı aralıklarında daha dikkatli atıyordu adımlarını.

Ulus Meydanı'na çıktılar. Hedef, heykelin önünde bir süre durup, atına heybetle kurulmuş Mustafa Kemal'e baktı. Aşağıda, kaidenin arka tarafında; cepheye sırtında obüs taşıyan kadın ve önde iki asker vardı. Biri mavzersiz elini alnına siper etmiş çevrede düşman arıyor, diğerinin eli havada, yamuk yapan biri olursa ensesine şaplağı indirmeye hazır, bakanda güven hissiyle karışık bir korku uyandırarak, kaskatı duruyorlar. Taş gibi... Hedef, gözlerini heykelden ayırıp yaya geçidinden karşıya geçmeye karar verince, Behzat Ç. aynı istikamete giden çıtı pıtı bir kızı kendine siper ederek yaklaştı. Yeşil yanınca yola çıktılar, öndeki kız sendeledi ama düşmedi. Hedef, İlk Meclis'in önünde de durup namlusunu karşıdan karşıya geçenlere çevirmiş topa bakmaya başladı. Behzat Ç. durursa dikkat çekeceğinden siperinden ayrılmayarak yürümeye devam etti, aralarında neredeyse on metre kalmıştı, "Hadi artık ayrıl şuradan," diyordu içinden. "Bu ne yakın tarih merakı böyle." Hedef "Türkiye Cumhuriyeti 29 Ekim 1923'te bu binada kuruldu," diyen tabelayı okurken aradığı fırsat kucağına düştü. Öndeki kız kaydı; ayakla-

rı yerden kesilirken, Behzat Ç. ani bir hamle yapıp iki koluna birden yapışmıştı. Yere kapaklanmaktan son anda kurtulan çıtı pıtı kız, bu karda kıyamette Behzat Ç. gibi atletik bir centilmenin eline düşmekten memnundu. Henüz ilk şaşkınlığı atamamış gözlerinden, "Ben buraların yabancısıyım," diyen hüzünlü bir ifade de okunuyordu.

Behzat Ç., "Üzülmeyin bayan," dedi. "Düşmez kalkmaz bir Allah."

"Teşekkür ederim."

"Önemli değil."

Hedef, Meclis'in önünden ayrılırken beraber yürümeye başladılar. Fark edilmemek için güzel bir fırsattı.

Behzat Ç., "İzmirli misiniz?" diye sordu.

"Hayır, Antalya."

"Ne güzeldir şimdi oraların turunçgil kokusu."

"Evet, burnumda tütüyor. Buralar hep kar kıyamet, asfalt ve egzoz kokusundan başka bir şey yok."

"Öyle demeyin. Yaza doğru ıhlamurlar çiçek açar burada. Sayıları tek tük olsa da, altında bekleyenlere güzel kokar."

"Ne iş yapıyorsunuz?"

Behzat Ç.'nin gözü 19 Mayıs Stadı'na doğru inen hedefteydi, aklındaki ihtimalleri tarttı. Memur, Kasap, Çiçekçi.

"Antrenörüm," dedi. "Futbol antrenörü."

Kız ilgilendi: "Öyle mi? Hangi takım?"

"Cebeci İdman Ocağı."

"Hiç duymadım, Birinci Lig'de mi?"

"Hayır, Birinci Amatör'de."

"Ee, takımın durumu nasıl bari?"

"Küme düşüyoruz."

Küçük Tiyatro tarafına saparken "Ben buradan ayrılayım," dedi kıza. Kasketini çıkarıp selamladı: "İyi günler." Hedef İtfaiye Meydanı'ndaki kavşakta arkasını kontrol etmek için durunca hemen bir büfeye yanaşıp gazete aldı. Opera'nın

önündeki otobüs duraklarında beklemeye başladılar. Behzat Ç. cüzdanını karıştırıp otobüs kartı aradı. Kavaklıdere otobüsü geldiğinde polis olduğu belli olmasın diye kimliğini göstermedi, normal vatandaş gibi kartını basıp, hedefin iki koltuk arkasına oturdu. Otobüse son binen tıknaz adamı gözü tutmamıştı ya, "Hadi bakalım, hayırlısı," deyip gazetenin spor sayfasına göz atmaya başladı. Koca bir sayfayı, köşe yazarından haberine kadar Galatasaray'ın Gençler'e yenilme sebepleriyle doldurmuşlardı. Hakem hataları, teknik direktörün oyunu okuyamaması, yönetimin içinde bulunduğu mali kriz. Gençler'in iyi oynadığına dair tek satır olmayınca siniri bozuldu, lazım olacağını bilmese gazeteyi elinden atardı çoktan.

Kuğulupark durağında indiler, hedef parka girip bir banka oturunca, o da bankın çaprazında kalan çay bahçesine girdi. Cam kenarında bankı gören bir masaya oturup garsona el etti: "Evladım, çabuk bir çay getir." Çay gelince parasını peşin ödedi, içi ısındı bir an, o kadar da iyi demlenmiş olmamasına rağmen son aylarda içtiği en keyif verici çaydı. Bu arada çay bahçesine giren iki kişiyi pek gözü tutmadı ama fazla üzerlerinde duramadı. Hedef, donma tehlikesi geçiren kuğulara bakarken ikide bir saatini kontrol ediyor, tedirginçe ayağını sallıyordu. Birini beklediği belliydi. Beklenen çok gecikmedi, elinde hedefin elindeki poşetin aynısından vardı. Yanına oturup kendi poşetini diğerinin yanına koydu, konuşmadılar, bir süre sonra hedef, adamın getirdiği poşeti alıp kalktı, kendi poşetini bıraktı.

Hedef kalkınca, çay bahçesine sonradan giren iki adam da kalktılar birden, Behzat Ç. daha ilk gördüğünde kıllanmıştı ya, bu hareketleri üzerine onların da hedefi takip ettiklerini anladı. Onlar çay bahçesinden çıktıktan sonra kalktı. Adamlar üç kişi çalışıyordu. Birincisi hedefi takip ediyor, ikincisi birinciyi, üçüncü de ilk ikisini. Bu arada görülmemek için

sırayla yer değiştiriyorlardı, profesyonel işi. Behzat Ç. de onların peşine takıldı, gözü artık hedefte değil hedefin arkasındaki kişideydi, kuyruk kuyruğa, İran Caddesi'ne girdiler. Hedefin hemen arkasındaki tıknaz adamı gözü bir yerden ısırıyordu, tanımakta da fazla gecikmedi, az önce Kavaklıdere otobüsünde görmüştü ve bir de... Evet, daha ilk gece barda silkelediği tıknaz adam, Teşkilat'tan.

Hedef, arada bir arkasını kolluyordu ama takip edilmediğinden emindi. Ta ki o tıknaz salak, caddenin köşesinde araya bir minibüs girip de hedefi gözden kaçırdıklarında panikle sağa sola seğirtinceye kadar. Oysa hedef yol üstündeki bir kuruyemişçiye girip, muhtemelen naneli şeker ya da sigara almak istemişti. Sokakta panikle sağa sola giden adamı görünce takip edildiğini anladı, kuruyemişçiden çıkıp aşağıdan gelen bir taksiye el etti. Taksi zınk diye durdu önünde. Behzat Ç. yolun karşı tarafındaydı, dikkatli adımlarla karşıya geçip, aşağıdan gelen başka bir taksiye çaktırmadan el etti. Hedefin bindiği taksi kalkarken, Behzat Ç.'nin önünde de zınk diye başka bir taksi durmuştu. Kapıyı açıp bindi.

"Nereye ağbi?"

"Bir saniye bekle."

İran Caddesi'ne hızla giren siyah Volvo, takipçilerin önünde acı bir fren yaptı, üçü birden doluştular arkalarındaki arabaya.

Behzat Ç., "Arkadaki arabayı takip et," dedi.

Taksicinin suratında gevrek bir gülüş peydahlandı. "Öndeki araba olmayacak mıydı ağbi o cümle?"

Behzat Ç. kimliğini gösterip "Çeneni kapa, söyleneni yap," dedi. "Film çevirmiyoruz burada."

Arkadaki araba önlerine geçince peşine takıldılar.

Behzat Ç., "Arabayı sakın kaybedeyim deme, önemli bir görevdeyiz," diye uyardı. Taksici arkaya dönüp gözlerini so-

nuna kadar açtı; "Bak ağbi bak," dedi. "O arabayı kaybedecek göz var mı bende? On yıldır bu caddelerde direksiyon sallıyorum ben." Çankaya'ya doğru önde hedef taksi, arkada takipçilerin siyah Volvosu, onun arkasında da Behzat Ç.'nin bindiği taksi, tampon tampona çıkıyorlardı. Öndeki koltuğu kendine siper ederek "Çok yaklaşma," dedi. "Araya başka araba girsin, kendini belli etme."

Bir kırmızı ışıkta araya başka arabanın girmesine müsaade ettiler. Hedef taksi daha ışık sarıdayken fırlayıp yasak bir U dönüşü yaptı, siyah Volvo da döndü ama sıra kendilerine geldiğinde karşıdaki trafik polisi parmağını iki yana sallayarak uyarıyordu.

Behzat Ç., "Çabuk dön," dedi.

"Ağbi ceza yemeyelim."

"Lan dön dedim, ne cezası!"

Hızla döndüler, böylece motorlu trafik polisi de sirenlerini öttürerek üçlünün peşine takıldı. Taksinin yanında sürüp sağa çekmelerini işaret ediyordu.

"Ağbi ne yapayım?"

Behzat Ç. elleriyle yüzünü kapayıp "Çek sağa," dedi.

Polis ağır hareketlerle motordan indi, elini kolunu sallayarak gelip taksinin ön camına bir yumruk savurdu. Siyah gözlüklerini alnına çıkarırken "Çılgın mısın lan sen?" diye sordu. Taksici iki elini açmış Behzat Ç.'ye bakıyordu. Behzat Ç. öndeki arabaların uzaklaştığını görünce arabadan indi, kimliğini polisin gözüne sokarken "Çılgınız amına koyayım çılgınız!" diye bağırdı. "Görevdeyiz pezevenk!"

"Kusura bakmayın amirim. Nereden bileyim görevde olduğunuzu."

"Önden Volvo geçerken öyle bakıyorsun mal mal. Gariban bir taksi gördün mü üstüne çullan!" Behzat Ç. polisi kolundan itti: "Siktir git şimdi!" Arabaya tekrar binip "Çabuk," dedi. Polisin yüzü allak bullak olmuştu. Taksici gazla-

dı, vitesi üçe takarken arkaya dönüp, ağzını kulaklarına kadar açarak sırıttı: "Sende de ne taşak varmış amirim. Ben de normal memur zannetmiştim."

"Yürü çabuk yürü, zaten adamları kaybettik."

"Öyle bir şey söz konusu olamaz, ben on yıldır direksiyon sallıyorum bu caddelerde, şu gözlere bak gözlere..."

Taksicinin gözleri önündeki yoldan başka her tarafa bakıyordu. Siyah Volvo'yu Nene Hatun Caddesi'nde yeni açılan bir mağazanın önünde gördüler. Mağazanın önü çelenklerle doluydu, ses tesisatından yükselen kötü müzik kulakları sağır ederken, animasyon için çağrılmış palyaçolar sağa sola koşturuyordu.

Behzat Ç., "Az ileride sağa çek," dedi.

Taksici sağa çekti.

"Borcumuz ne?"

"Taksimetreyi açmadım ki amirim, vatana millete bizim de bir hayrımız dokunsun."

Behzat Ç. elini cebine atıp ilk gelen parayı çıkardı, az olduğunu görünce aynısından bir tane daha çıkardı. Taksici paralardan birini alıp "Bu yeter ağbi," dedi. "İstersen bekleyeyim."

"Gerek yok, sen devam et."

Ne sattığı ilk başta anlaşılmayan, iki katlı, acayip bir mağazaydı. Alt katta giyim kuşam ürünleri vardı, üst katta kitap-müzik reyonları. Yüzünü televizyondan tanıdığı ama adını bilmediği bir şarkıcı mağazanın girişinde kasetini imzalarken, araya konulmuş bariyerleri zorlayan on beş-on altı yaşındaki kızlar çığlık çığlığa bağırıyorlardı. Ara sıra korumaların ölçülü gafletinden sıyrılıp şarkıcının boynuna sarılmayı başaran bir kız olursa fotoğraf çektirdikten sonra kendinden geçip bayılıyor, bir köşede ayılınca tekrar bağırmaya başlıyordu. "Akıllı hedefmiş, tam yerinde inmiş," dedi içinden.

Önce hedefi takip edenleri aradı, tıknaz adamı mağazanın arka kapısında, içeriden çıkanlara bakarken gördü. Onun çaprazında durup beklemeye başladı. Mağazanın arka kapısından saniyede on kişi girip çıkıyordu. Behzat Ç.'nin gözleri beş dakikadır içeriden çıkan ayakkabıları tararken, tıknaz salak ikide bir elini kulağına götürüp diğer elemanlarla haberleşiyordu. Bir ara mağazanın önünde ortalık karıştı, genç kızlar bariyeri yıkıp şarkıcının üstüne çullandılar, korumalar, mağaza güvenliği, kameramanlar derken, herkes birbirine girdi.

Siyahlar giymiş, çift kapılı buzdolabı ebatındaki iki koruma, ana haber bültenindeki yerini garantileyen şarkıcının iki koluna ayaklarını yerden kesercesine girip, önlerine geleni yıkarak arka çıkışa yöneldiler. Şarkıcıyı çıkarıp arka kapıya yanaşan bir cipin içine attılar, kameramanlar ve çılgın kızlar peşlerindeydi. Behzat Ç. "Şimdi tam zamanı," dedi içinden. Yirmi metre öteden parlayan, siyah rugan ayakkabıyı gördü, gözlerini ondan ayırmayarak yaklaştı. Görüş açısını bozan bir iki kişiyi sağa sola itti. Tıknaz yine panikleyip koşturmaya başlamıştı. Diğer iki adam da içeriden çıkıp tıknazın yanına geldiler, onlar telaşla ne yapacaklarını tartışırken Behzat Ç. siyah ruganın peşinde kaldırımda yürümeye başlamıştı. İçeriye giren siyah paltolu, sakallı hedef; içeriden koyu yeşil montlu, sakalsız ve başında bir bereyle çıkmıştı. Nene Hatun'dan, Noktalı Sokak'a sapıp Karum'a doğru yürüdüler. Öğlen tatili olduğu için sokaklar kalabalıklaşmıştı, Behzat Ç. mesafeyi de uzak tutarak bu avantajı değerlendirdi, hedef takip edilmediğinden emin olunca daha rahat yürümeye başlamıştı. Tam Karum'un önüne gelmişken birden dönüp arkasını son kez kontrol etme ihtiyacı duydu. Ama o daha yarım dönmeden Behzat Ç. karşıdan gelen adamı kolundan çekip kendine siper etmişti: "Ateşin var mı birader?"

"Ağzındaki yanıyor ya!"

"Ha öyle mi, kusura bakma. Buralarda kiralık ev bakıyorum, var mı bildiğin?"

Adam Karum'u gösterip "Al bir tane var," dedi. "Manyak mısın?"

Hedefin ilerlediğini görünce, kasketini çıkarıp cebine koydu. "Sağ ol birader," deyip ayrıldı adamın yanından. İkisi de on beş metre aralıkla durup, Karum'un önünde birisini bekliyor numarası yapmaya başladılar. Belki de hedef sahiden birini bekliyordu ama burada gerçekleşecek bir buluşma da pek aklına yatmıyordu Behzat Ç.'nin.

Göz ucuyla ona baktı; ikide bir saatini kontrol ediyordu, elinde de poşet yoktu artık. "Poşetin içinde ne vardı ki?" diye sordu kendine ve olayları zaman sırasına göre değerlendirmeye çalıştı. "Evden bir poşet aldı, Kuğulupark'ta buluşacağı adamın elinde de aynı poşetten vardı, demek ki birbirlerini tanımıyorlardı, böyle haberleştiler ve poşetleri değiştiler. Sonuçta hedef bir şey verip bir şey aldı. Takip edildiğini anlayınca mağazaya girdi, kılığını değiştirdi. Benden kaçabildi mi, kaçamaz. Şimdi başka biriyle buluşacak, parktan aldığını ona verecek. İşte tam o zaman el koymak lazım duruma, ama İstihbarat bize bırakmaz bunları, gittiği yere kadar artık. Destek istemek lazım..." Eli beline gitti. Hedef hareketlenince bir süre bekledi, önce gözleriyle takip etti, sonra yavaş adımlarla.

Hedef Hilton Oteli'nin karşısındaki Tekel bayisine girmiş, şaraplara bakıyordu. Hilton'un çaprazında durup taksicilerle sohbet eden Behzat Ç.'nin görüş açısındaydı. Tekel'deki müşteri çıkınca dükkânın sahibine yanaştı, bir süre konuştular. Başka bir müşteri girince hedef tekrar şarapların arasına döndü, bir gözüyle devamlı otelin önünü kolluyordu. O müşteri de çıktı, tekrar dükkân sahibiyle konuşmaya başladı, "Yoksa buluşacağı adam bu muydu?" diye sordu için-

den. O zaman niye Karum'un önünde bekledi ki, doğru buraya gelseydi? Otelin önüne siyah bir Mercedes yanaşıp giriş kapısının önündeki rampayı çıkmaya başlayınca hedef elini yeşil montunun içine sokup Tekel'den hızla çıktı. Behzat Ç. küçük adımlarla Mercedes'e yaklaşırken, "İşte buluşacağı adam," dedi içinden. "Beni görmeleri güzel bir sürpriz olacak." Mercedes'in şoförü indi ama otelin önündeki bellboy ondan önce davranıp açtı kapıyı. İyi de Hilton'da buluşacaklarsa niye lobide beklemiyor? Mercedes'ten çıkan Hayrettin'i görünce gözleri açıldı. Eli beline gitti derhal, koştu ama geç kalmıştı.

Gökhan'ın başındaki bere ikiye katlanmış bir kar maskesiydi, yaklaşırken yüzüne geçirdi. Silahını çıkarıp iki el ateş etti çaprazdan. Aynı zamanda korumalık yapan şoför koşarak Hayrettin'in üstüne kapaklandı. Tam o anda Behzat Ç. acı bir fren sesi duydu, kendini bir arabanın kaportasında buldu. Omzunun üstünde dönüp kaportadan indi, silahını şoföre sallarken "Senin Allah belanı versin," dedi. Şoför yanındaki kadına, "Burayı eşkıyalar basmış hanım," diyerek verdi gazı, hızla uzaklaştılar otelin önünden.

Gökhan Hilton'un önünden aşağı doğru koşarken, şoför eğilip arkasından nişan almıştı. Behzat Ç. ateş etmesine fırsat vermeden ensesine bir yarım vole çıkardı şoförün: "Kıpırdama, polis!" Hayrettin omzundan vurulmuştu. Göz göze geldiler, Hayrettin eliyle Gökhan'ın kaçtığı yeri işaret etti. Behzat Ç. hızla o yöne doğru koştu, az ileride yardımsever bir vatandaş, Behzat Ç.'nin polis olduğunu bilmemesine rağmen Gökhan'ın Tahran Caddesi'nin sağ tarafına saptığını gösterdi.

Behzat Ç. Gökhan'ın gittiği yönden emin olunca çapraza koşup, karşı evin bahçesine girdi, bir duvardan atlayıp otoparkın içinden geçti. Kestirmeden Tahran Caddesi'nin Bülten Sokak'la birleştiği köşeye çıktı, bir arabayı kendine si-

per edip Gökhan'ın gelmesini bekledi. Kalbi küt küt atıyordu; Gökhan az sonra iki sokağın birleştiği köşede belirince, "Biz de yirmi yıldır bu caddelerde adam kovalıyoruz," dedi içinden.

Gökhan yaklaşınca Behzat Ç., "Vaktidir," deyip emaneti çekti: "Silahını at, polis!" Behzat Ç.'nin namlusu Gökhan'ın kalbine, Gökhan'ınki yere bakıyordu. En ufak bir harekette tetiğe basmaya hazırdı, ama Gökhan birden arkasını dönüp geldiği istikamete kaçmaya başlayınca, ne yapacağını bilemedi, tetikteki eli kasıldı. Havaya ateş etmek için silahı doğrulttu ama Gökhan üç dört adım koşup durmuştu. Çünkü sokağın öbür ucundan da "At silahını, polis!" diyen başka bir ses duyulmuştu. Behzat Ç. kafasını eğip baktı, Hayalet.

28.

Gökhan silahını atıp yere yattı. Hayalet yerdeki silahı alırken Behzat Ç. koşarak geldi, üstünü aramadan önce ayağının içiyle orta karar bir plase çıkardı Gökhan'a. "Kafanı kaldırma, sakın kafanı kaldırma!" Gökhan'ın üstünü ararken, uzaktan polis sirenleri duyuluyordu. Hayalet'e, "Git, bir taksi çevir," dedi.

"Taksi mi?"

"Soru sorma, çabuk."

"Niye taksi, arabayı getireyim."

"Ulus'ta bıraktım onu."

"Ben aldım oradan, merak etme."

Behzat Ç. Gökhan'ı ensesinden kavrayıp kaldırımın kenarındaki çöp konteynırının arkasına sürükledi.

"Sakın kafanı kaldırayım deme!"

Hayalet arabayı hızla çekti. Behzat Ç. arka kapıyı açıp Gökhan'ı içeri bindirdi, silahının namlusu ona dönükken "Çabuk," dedi Hayalete.

"Nereye?"

"Tepe lambasını tak, tenha bir yere çek."

Hayalet camı açıp mavi tepe lambasını taktı. Sirenleri çalıştırıp, konsoloslukların önünde yolları tutmuş bir iki ekibin arasından hızla geçtiler.

Gökhan, "Siz kimsiniz?" diye sordu.

Cevap vermediler.

"Nereye gidiyoruz?"

"Çok konuşma!"

Hayalet arabayı Çiftlik tarafında, muhtemelen kendisinden başka kimsenin bilmediği bir tenhaya çekti. Çalan cep-telefonunu uzattı: "Akbaba arıyor."

Behzat Ç. gözü Gökhan'da, sol eli tetikteyken, sağ eliyle telefonu kulağına götürdü. Akbaba, "Bil bakalım, kimi vurdular?" diye sordu.

"Hayrettin'i mi?"

"Nereden biliyorsun?"

"Boş ver şimdi! Durumu nasıl?"

"İyi, ölmez. Omzundan bir kurşun yemiş, ameliyata aldılar. Ama mesele bizden çıktı, bütün İstihbarat, Özel Harekât, Terörle Mücadele doldu buraya."

"Tamam, sen ayrılma hastaneden. Benden haber bekle."

Behzat Ç. silahını indirip beline koydu. Gökhan'a dönüp bir 216 uzattı: "Seninki yaşıyor."

Gökhan 216'dan bir iki derin nefes çektikten sonra Behzat Ç., "E hadi, anlat bakalım," dedi.

Gökhan susuyordu. Behzat Ç. Gökhan'ın arka pantolon cebine yapışıp çekti, cep söküldü ama cüzdan da elindeydi. Cüzdanın içinden kimliği çıkardı, fotoğraf tutsa da isim başkaydı. "İyi çalışmışlar, kim çıkardı bu sahte kimliği?"

Gökhan, "Siz kimsiniz?" sorusunu yineleyince Behzat Ç. cüzdanını çıkarıp kimliğini gösterdi. Dikiz aynasından bakan Hayalet'e bir göz işareti yapınca, o da çıkarıp gösterdi kimliğini.

"Görüyorsun, Cinayet Bürosu."

"Beni niye buraya getirdiniz?"

"Bir bildiğimiz vardır. Hayrettin'i neden vurduğunu bildiğimiz gibi. Şimdi sana adam öldürmeye tam teşebbüsten altı yıl verirler. Şartlı salıverildiğin için önceden kalanı da yatarsın. Nereden baksan on yıl. Ama Betül'ün işini de sana yıkarlarsa müebbet yersin muhtemelen. Önce intihar süsü verip kızını öldüren, sonra da saygıdeğer iş adamının kendisini vuran örgüt üyesi diye kapak olursun. Dolayısıyla, o iş de senin üstüne kalmadan anlatmaya başla ki, vakayı çözelim."

Gökhan, "Siz niye bu kadar uğraşıyorsunuz bu meseleyle?" diye sordu.

"İlgileneceğiz tabii, işimiz bu. Ayrıca bir yerinden bulaştık bu boka, gittiği yere kadar gideceğiz."

"Bir yere gidemezsiniz, harcarlar sizi."

Behzat Ç., "Yahu bari sen yapma," diyerek cama vurdu. "Sen yapma bari şu sizi harcarlar edebiyatını!" Elinin tersiyle vurmasına rağmen cam neredeyse çatlıyordu.

Gökhan, "Anlatayım da," dedi. "Neresinden başlayacağım?"

Behzat Ç., "Sondan başlayalım," dedi. "Evdeki poşette ne vardı? Bankta yanına oturan adamla ne değiştin?"

"Evdeki poşette para vardı. Banktaki adamdan silahı aldım. Poşetleri birbirimizi tanımak için kullandık."

"Kim o adam?"

"Bilmiyorum. Bu silah işini yapanlardan biri. Parasını verince silahı getiriyor."

"Parayı kim verdi?"

"Bunun önemi yok. Ben tetikçi değilim, kendi intikamımı aldım. Almaya çalıştım en azından. Silahla, tüfekle aramız pek iyi değildir, teorik olarak biliyoruz bazı işleri. Ancak omzundan vurabildik. Mesele benim meselem. Siz de biliyorsunuz nedenini. En azından tahmin etmişsinizdir."

"Silahın parasını Komünist Resul'ün verdiğini biliyoruz."

"Destekli atın. Öğretmen adam o kadar parayı nasıl versin?"

"Sizin örgütten almıştır."

"Resul Hoca örgütçü değil."

"Yok ya, külahıma anlat. Neci o zaman?"

"Resul Hoca babamın arkadaşıydı. TÖB-DER'de beraber çalışmışlar, bizim örgütle alakası yok. Başımın sıkıştığını duyunca beni sakladı."

"Parayı kim verdi o zaman?"

"Parayı amcam gönderdi, Resul Hoca'nın hesabına. O da çekip eve bıraktı."

"Bu amca, şartlı salıverildikten sonra seni İngiltere'ye sokan amca mı?"

"Evet, parayı oradan gönderdi."

"Ne iş yapıyor?"

"Bir finans şirketinde, önemli bir mevkide diyelim."

"Yavuz'un gözünü sen mi morattın?"

"Hayır, tanımıyorum onu."

"Muhsin'in olayla alakası ne?"

"Bilmiyorum. Ama onu ortadan kaldırmayı düşünüyorlardı zaten, çok etkin bir adamdı, göze batmaya başlamıştı, bu olay bahane oldu, alıp götürdüler. Kim bilir hangi çukura attılar? Olayı da çözmüştü zaten, fazla şey bilen bir adamdı."

"Betül'ün öldüğünü o mu haber verdi sana?"

"Evet. O aradığında ben İngiltere'ye dönmeye hazırlanıyordum. Öyle olunca kaldık."

"Şimdi en baştan alalım. Betül'le ilişkiniz..."

Gökhan sustu, 216'yı kapının küllüğüne bastırdı. Behzat Ç., "O zaman ben sana anlatayım," dedi. "Yanlış yaptığım yerde uyarırsın. Betül Ankara'ya geldiğinde sen hapisteydin, ziyarette tanıştınız, âşık oldunuz? Doğru muyum?"

"Kabaca evet."

"Ertesi yıl seni şartlı salıverdiler, yurtdışına çıktın çünkü yeniden hapse girme tehliken vardı. İngiltere'ye iltica ettin. Belki önce başka bir ülkeye gittin, oradan İngiltere'ye geçtin, detayları bilemem. Muhtemelen amcan nüfuzunu kullandı."

"İyi araştırmışsınız."

"Bir tercih yapman gerekiyordu, Betül'le ayrıldınız..."

"Geçici olarak."

"Evet, geçici olarak. Betül de okulu bitirdikten sonra yanına gelecekti. Peki, sen bu arada maddi yardımda bulunmadın mı kıza? Süpermarkette peynir tanıtıyormuş."

"Bulunmak istedim ama kabul etmedi."

"Tam bu noktada Aykut girdi devreye, aşkınız üçgene döndü."

"Bu konuda birbirimizi özgür bıraktık. Yani araya geçici ilişkiler girebilir, ama ne olursa olsun ileride beraber olacaktık. Tabii bunu anlayamazsınız..."

Behzat Ç. gülümsedi. "Sizin aşk hayatınız beni ilgilendirmez," dedi. "Aykut'a da söyledim bunu. Ben vakayla ilgili kısmına bakıyorum. Sonuçta işler planladığınız gibi gitmedi, Betül bir eylemde gözaltına alındı, Hayrettin gelip okuldan almak istedi onu."

"Evet."

"Sen de o zaman Türkiye'ye geldin, dört ay önce. Neden?"

"Merak ettim."

"Amacın onu da alıp İngiltere'ye mi dönmekti?"

"Evet, ama buna gerek kalmadı. Betül babasını ikna etmiş okulu bitirmek için."

"Tabii asıl amacı okulu bitirip senin yanına gelmekti."

"Evet."

"Türkiye'ye nasıl girdin? Aranan bir adamdın."

"Parasını verince istediğin yere girersin. Sahte kimlik, pasaport, gerekirse yeni bir surat bile yaparlar adama. İş-

te böyle, Betül'ün eylemde gözaltına alındığını öğrendim, üç gün haber alamadım. Acilen Türkiye'ye dönmem gerekiyordu."

"Neden?"

"Neden deyip durma. Bilmiyor musun sanki. DAL'ın otoparkından gelen sesleri duymadın mı hiç? Görmedin mi hiçbir şey?"

Behzat Ç. duymuştu, görmüştü.

"Kış günü milleti çırılçıplak soyup tazyikli su sıkma... En hafifi bu, cop sokma, tecavüz, Filistin askısı, elektrik. İki arkadaşımı yanımda öldürdünüz! Kayıtlara intihar diye geçti."

"Biz bir şey yapmadık."

"Bırak şimdi. Masum polis numarası yapma. Çarkın içine girmişsiniz, bizim dişlinin bir suçu yok diyorsunuz. Benim gözüm bantlıydı, katilleri kokusundan tanıyorum. Bu arabada da var aynı koku."

"Konuyu değiştirme, bunlar eskiden olmuş bitmiş mevzular. Artık yok."

"Ya öyle, yok! Eskiden göz önünde yapıyordunuz, şimdi yeraltına indiniz. Sağda solda işkence depoları kurdunuz. Muhsin'e yaptıkları ne!"

"Konuyu dağıtma dedim. Türkiye'ye gelince nerede kaldın?"

"Ulus'taki evi biliyorsun. Resul Hoca ayarladı, iki ay kaldım, sonra döndüm. Betül de eve çıkmıştı, keyfi yerindeydi."

"Niye Resul'ün yanında kalmadın?"

"Hocayı riske atmak istemedim. Bir de zaten adamın adı çıkmış, yardım ve yataklık uzmanı diye..."

"Betül'le beraberken takip eden oldu mu?"

"Oldu. Şişman, gözlüklü bir şeydi. Bu işleri fazla bilmeyen, acemi biri, ben buradayım diye bağırıyordu adeta. Ya da

takip ettiğini belli etmek için bilerek yapıyordu."

Behzat Ç. Hayalet'in omzuna dokunup "Şu fotoğrafı göster," dedi.

Hayalet, Halis Tokgöz'ün fotoğrafını gösterdi.

"Bu mu?"

"Evet. Beni takip ediyor zannediyordum ama meğer Betül'ün peşindeymiş. Sonradan kafama dank etti."

"Bu kaldığın ikinci ayın sonu, kasım ayına denk geliyordu değil mi?"

"Evet."

"Çocuk da o zaman rahme düştü."

Gökhan derin bir nefes alıp "Evet," dedi.

Behzat Ç. eliyle alnının sancıyan bölgelerinde yuvarlaklar çizerken, "Kusura bakma, sizin cinsel yaşamınız beni ilgilendirmez ama," diyerek babacan bir girizgâh aradı dilinin ucundaki soruya. En sonunda, "Eşek kadar adamsın, nasıl korunacağını bilmiyor musun?" diye sordu.

"Biliyoruz tabii, çocuk değiliz. Betül doğum kontrol hapı kullanıyormuş, 'Başka bir şeye gerek yok,' dedi."

"Hamileliği ne zaman öğrendin?"

"Döndükten sonra, ertesi hafta. Kan testi yaptırmış."

"Betül çocuk sahibi mi olmak istiyordu yani? Doğum kontrol hapı kullanmıyor muymuş?"

"Bilmiyorum, olabilir. Ama bu da zayıf bir ihtimal. Kusura bakma sen de eşek kadar adamsın, her sevişmede hamile mi kalınır zannediyorsun?"

"Çok konuşma. Daha önce konuştunuz mu çocuk sahibi olmayı?"

"Yani, ileride düşünüyorduk bir kız, bir oğlan, sözün gelişi tabii. Ama o günlerde böyle bir planımız yoktu."

"Hamile olduğunu nasıl söyledi? Telaşlı mıydı, üzgün müydü, sevinçli miydi?

"Telefonda konuştuk, sesi öyle üzgün değildi, ben de ilk

başta şaşırdım tabii ama sevindim, 'Atla gel, burada bir okula devam edersin,' dedim."

"Niye gelmedi?"

Gökhan sustu.

Behzat Ç., "Ajan olduğun ortaya çıktığı için mi?" diye sorunca Gökhan onun yakasına yapıştı. Hayalet Gökhan'ın ellerini zor ayırdı Behzat Ç.'nin yakasından.

Gökhan, "Bunların hepsi iftira," dedi. "Örgütten ayrıldık ama o kadar da alçalmadık. Ajan olduğum söylentisi kulaktan kulağa yayılmış. Ajan olmasam elimi kolumu sallayarak giremezmişim Türkiye'ye. İstese MİT beni alırmış, ikili çalışıyormuşum, örgüt elemanlarının yerini ben ihbar etmişim falan filan, öyle laflar ki ben bile kendimden nefret ettim. Sonra da ayrıldık işte, Betül de çocuğu aldırmaya karar verdi."

"Söylentileri yayan kim?"

"Onu sizin adamlarınıza sormak lazım, ben ne bileyim. Çamura ucundan bulaşmak diye bir şey yok, biraz bulaşman yeter, gerisi geliyor kendiliğinden."

"Betül'ün intihar ettiği gün neden Türkiye'ye geldin?"

"İntihar değil."

"Biliyorum."

"Konuşur ikna ederim, belki beraber döneriz diye doğum gününden önce geldim. 3 Ocak'ta kürtaj için gün almıştı, kırgındım ama geldim. Son bir kez şansımı deneyeyim dedim. Olmadı. Geri dönmeye karar verdim, olayı öğrenince vazgeçtim. Gerisini biliyorsunuz."

"İntikam almak için, amcandan yardım aldın."

"Evet aldım, yine olsa yine alırım."

"Ulus'taki evi boşaltmıştınız. Bu arada nerede kaldın? Kale'de mi?"

"Evet. Eski arkadaşlar sağ olsun, büyüdüğümüz mahalle, siyasi bir kimlikleri yok ama hepsi delikanlı çocuklar, polise adam vermezler."

"Vahap Hoca'nın Betül'ü taciz ettiğini biliyor musun?"

"Vahap Hoca mı? Vahap Sarı mı? Ne tacizi?"

"Önemli değil, bu konuyu kapatalım."

Gökhan kendi oturduğu taraftaki camı kırıyordu az daha. "Hayır! Konuşacağız! Ne tacizi!"

"Vahap odasında Betül'ü taciz etmiş. Betül de gizlice bir ses kaydı alıp bunu ispatlamış."

Gökhan, "Şerefsiz," dedi dudaklarının kenarından. Bir süre eli yanaklarında arabanın tavanını seyretti.

Behzat Ç., "Örgütün kuyumcu soygununda kullandığı bir silah vardı," diyerek bozdu sessizliği. "Sonra bir polisi bacağından vurmuşsunuz. Sizin eleman ölmüş çatışmada."

"Evet, beş yıl önce oldu öyle bir çatışma. Yiğit bir kardeşimizdi, elli beş kurşun çıktı vücudundan. Yargısız infaz."

"Bak burası mühim, olayı aydınlatırsak ancak buradan aydınlatırız. Evde başka kimse var mıydı? O silah ne oldu?"

"Evde bir kişi vardı. Silahı bilmiyorum, operasyonu yapanlara sorun!"

Behzat Ç. gözlerini kapatıp burun kökünü ovdu bir süre. Arabanın camını açtı, içeriye giren soğuk havayı çekti ciğerlerine. "Betül'ün katilerini nereden biliyordun? Kim söyledi sana? Betül mü?" diye kombine sorular sordu.

Gökhan gülümsedi, acı bir gülümsemeydi bu. "Bunu bilmek için dâhi olmaya gerek yok," dedi. "Burası Türkiye, kaç tane cinayet nedeni var? Gazete de mi okumuyorsunuz? Betül de biliyordu kim tarafından tehdit edildiğini. Esasında ben de o yüzden geldim. Belki korurum diye, olmadı... Ama bu kadar puştça yapacaklarını beklemiyordum. 'Burası bizim değil, bizi öldürmek isteyenlerin ülkesi.' Betül sık sık söylerdi bu sözü, eskiden burun kıvırıyordum ama öyleymiş sahiden. Bu gidişle de öyle kalacak. Benim gibi adamlar oldukça..."

"Kendinden nefret mi ediyorsun?"

"Evet."

"Ben de," dedi Behzat Ç. "En azından ortak bir yönümüz var." Hayalet'in omzuna dokunup "Silahı ver," dedi. "Torpido gözünden de bezi ver."

Hayalet, Hayrettin'in vurulduğu silahı uzattı. Gökhan'ın yüzünden tedirgin bir bulut geçti: "Ne o? Vuracak mısın beni?"

Behzat Ç. cevap vermedi, silahın şarjörünü çıkarttı, içindeki kurşunları alıp cebine koydu. Silahın üstünde kalan izleri bezle sildi. Kabzasından tutup Gökhan'a verdi: "Git."

Gökhan şaşkın gözlerle bakıyordu. Behzat Ç. uzanıp kapıyı açtı: "Git!"

"Beni neden bırakıyorsun?"

"Soru sorma!"

Gökhan arabadan çıktı, bir iki adım atıp döndü; "Şarjörü boşalttın ama namludaki kurşunu unuttun," dedi.

"Unutmadım. Yakalanırsan kafana sıkarsın. Tabii onlar senden önce sıkmazlarsa..."

Gökhan karda ayak izlerini bırakıp Çiftlik'in içinde gözden kaybolunca Hayalet arkaya döndü, "Rugan ayakkabılar sayesinde buldun değil mi?" diye sordu.

"Ne?"

"Hani bu adam mağazaya girip kalabalığın arasından çıktı ya. Orada gözün ayaklardaydı değil mi?"

"Evet. Ben sana Halis Tokgöz'ü bul demedim mi? Niye bizim peşimize takıldın?"

"Onu buldum. Her zaman takıldığı bir birahane var Sakarya'da. Bu gece orada olacak."

"Tamam. Ben onu almaya gidiyorum, sen de şu Damdaki Fare'yi bul. Ama benden habersiz almayın."

"Damdaki Fare mi?"

"Evet. Daha çözemedin mi Damdaki Fare'yi?"

"Çözdüm, yani Damdaki Fare kadınlar tuvaletinin pence-

resinden çıktı, defterden kopardığı yazıyı intihar süsü vermek için Betül'ün cebine koydu. Sonra da onu aşağıya attı. Buraya kadar tamam da, silahın bunlarla ilgisi ne?"

"Çünkü Damdaki Fare'nin silahla tüfekle arası pek iyi değildi. Çok da zeki olduğunu düşündüğünden asıl planı bozup kendi planını yaptı. Silah asıl planın, Damdaki Fare'nin bozduğu planın bir parçasıydı."

"Nasıl yani?"

"Şöyle..."

29.

Kızarmış patates geldiğinde, biranın yarısını bitirmişti. Midesi yanınca, hayli uzun süredir yemek yemediği geldi aklına. Halis Tokgöz birahanenin arka tarafında arkadaşlarıyla oturuyor, masaya yeni gelen olursa kafaları, mütemadiyen de biraları tokuşturuyorlardı.

Pencereden baktı, her yer dona çekmişti. Kar, kaçan bir golün tekrarı gibi ağır çekimde yağıyordu; sessiz, uyuşuk ve kahredici. Dışarısı ne kadar sakinse içerisi o kadar gürültülüydü. Birahaneyi tıklım tıklım doldurmuş adamları seyretti. Ancak mesai bitimlerinden sonra iki kadeh içince gülebilen mermer suratlı adamlar... Yorgunluk sınırını aştığından, biranın da etkisiyle kendini yeniden zinde hissediyordu. Yüzünde kendinden emin bir tebessüm vardı, bitkin ama dünyayı anlamış... Halis Tokgöz göbeğini kaşırken birahanenin kapısından içeri Harun girdi. Onu görünce yüzü asıldı ama çaktırmadı.

"Sen ne arıyorsun burada?"

"Hayalet söyledi. Yardıma ihtiyacın olur diye geldim."

Beş dakika boyunca hiç konuşmadılar, sonra birden sa-

rıldılar. Harun, "Kusura bakma amirim," dedi. "Kapattım o mevzuyu ben, bu sefer sahiden kapattım." Behzat Ç. Harun'a bir bira söyleyip Damdaki Fare'nin asıl planı bozduğundan bahsedince, Harun da aynı soruyu sordu: "Nasıl yani?"

"Şöyle. O tuvaletten çıkan örgüte ait silah var ya! O silahı Aybars'ın yönettiği operasyonda ele geçirdiler ama kaydını tutmadılar. Silah Aybars'taydı, örgütün üstüne başka bir işi yıkmak istedikleri zaman kullanacaklardı."

Harun, "Hadi canım," dedi inanmaz gözlerle.

"Şarjörü boşaltılan silahları duymadın mı hiç?"

"Duydum da bununla ne alakası var?"

"Çok alakası var. Yöntem şu: Adamın üstünde bir silah yakalarsın, gider açık arazide bir şarjör mermi boşaltıp kovanları toplarsın. Sonra o kovanlarla istediğin olayı o adamın üstüne yıkabilirsin. Verirsin savcıya, olay yerinde bu kovanları bulduk dersin, işte silah, işte fail, kimse de aksini ispatlayamaz."

"İyi de burada boşaltılan şarjör yok ki!"

"Burada daha ince bir iş var. Silahın kaydını hiç tutmamışlar, kayıp gözüküyor. Ama önceden örgüt tarafından bir kuyumcu soygununda kullanılmış bu silah. Şimdi bu silahı kim kullanırsa kullansın örgüte kalır o iş."

"Yani bu olayı örgütün üstüne mi yıkmak istediler?"

"Evet. Örgütten de Muhsin'in. Plan şuydu: Damdaki Fare Betül'ü vuracak, silahı olay yerinde bırakıp tuvaletin penceresinden bara dönecekti. Böylece örgüt içi infaz olarak gözükecekti olay. Muhsin'i o yüzden çağırdılar bara. Betül'ün telefonundan mesaj çektiler. O telefonu bir daha incelemek lazım, belki üstünde parmak izi buluruz."

"Aybars mı planladı bu işi? Neden Betül'ü ortadan kaldırmak istesin ki?"

"Sadece Aybars değil... Aybars'la Hayrettin planladılar."

"Hayrettin mi? Kendi kızını mı öldürttü? Neden?"

"Sence neden? Bir baba hamile kızını neden öldürtür?"

"Doğru ya! Namus meselesi... İyi de böyle töre cinayeti mi olur, çekip vursalardı yolun ortasında, işleri neden bu kadar karıştırıyorlar?"

"Çünkü Betül'ü vurması gereken Damdaki Fare, gelecek vaat eden biriydi. Yeni ceza kanununa göre, en azından otuz yıl hapis yatacak biri değildi, harcayamazlardı onu. Aybars dedi ki, 'Sizin fare gelecek vaat ediyor, harcamayalım onu, bizdeki silahla vurun, arada bir tane de vatan hainini atalım hapse, hem töreniz yürüsün hem de vatana millete bir hayrınız dokunsun.' Yani planı Aybars'la Hayrettin yaptılar, uygulayanlar da Halis Tokgöz'le Damdaki Fare."

"Vay şerefsizler... İyi de, bu plan niye gerçekleşmedi?"

"Çünkü Damdaki Fare'nin silahla arası pek iyi değildi, aklındaki planın daha tehlikesiz ve zekice olduğunu düşünüp asıl planı bozdu. Bunu da kimseye söylemedi. Terasa çıktığında ne olur ne olmaz diye silah da cebindeydi zaten, ama defterden kopardığı intihar mektubu da cebindeydi. Betül'ü tutup aşağıya attı. Bu durumda silahı ortada bırakmasının bir anlamı yoktu. Geri verip, 'Kendi yöntemimle hallettim,' diyecekti."

"Neden geri vermedi silahı? Neden sifona sakladı?"

"Çünkü kadınlar tuvaletinden içeri girdiğinde, tuvaletin önünde ortalık karışmıştı. Şu karşıda gördüğün dombili erketeye yatmış, içeriye kimseyi sokmuyordu. Beş dakika sonra Sakarya'da devriye gezen ekip, olayı görüp bara girdi. Damdaki Fare polisin geldiğini anlayınca, silahla çıkamadı içeriden, sifona gizledi. Tuvaletten çıktığında da röntgencilerin kamerasına yakalandı. Foto-film bürosundan o görüntünün büyütülmüş halini aldığımızda, elimizde güçlü bir kanıt olacak."

Harun nihayet anlamıştı. "Demek Gökhan da intikam almak için Hayrettin'i vurmaya kalktı," dedi. Ardından gözle-

riyle Halis'i işaret etti: "Amirim, ben sana bu dombiliyi daha o ilk gece alalım demiştim."

Behzat Ç. neşeyle birasını yudumlayan Halis Tokgöz'e baktı; zihninde arka arkaya görüntüler çakıyordu. İlk gece barın önünde soğuktan şikâyet eden şişman, ardından Dil-Tarih'te gırtlak gırtlağa geldiği satırlı, iki görüntü üst üste çakıştı.

Harun, "Kim bu adam?" diye sordu.

"Aybars'ın pis işlerini yapan bir muhbir. Arada İstihbarat için de taşeron çalışıyor. Provokasyon yaratmak istediklerinde salıyorlar meydana."

"E hadi, kafa göz girip alalım."

"Şimdi değil, buradan çıkınca. Sen arabayı barın önüne çekeceksin."

"Cevdet burada, söyleriz çeker."

"İyi."

Harun birasından derin bir yudum çekip "Amirim," dedi. "Töre cinayeti falan diyorlar, tamam eyvallah. Ama bir baba kızına nasıl kıyar? Benim aklım almıyor. Yani senin de..." Harun sustu.

"Söyle, söyle. Senin de kızın hamile kaldı diyeceksin."

"Yok estağfurullah."

"Öyle, öyle."

Uzun bir sessizlik oldu.

Behzat Ç., "İnsan olan kızına kıyamaz," dedi. "Büroya girdiğim günden beri yılda ortalama yüz cinayetten, iki binden fazla cinayet gördüm ben. Aklım almıyor. Hayrettin en başından beri Betül'ün Ankara'da okumasına karşıydı zaten. O gün bize yalan söyledi. O kadar toprağınız, paranız var, kızı niye devlet yurduna gönderiyorsun? Adam morgda öyle bir ağladı ki, bunu sormadık işte, biz de göremedik bazı şeyleri. Çünkü adam samimiydi kahrolurken. Hem kızı öldüğü için hem de bunu kendi yaptırdığı için üzgündü."

"Sen ne zaman anladın bu işin iç yüzünü?"

"Otuz ikili tuvalet kâğıdını açarken. Zorunlu izinde olduğum bir gece, canımı zor kurtardığım, acayip bir kâbus görmüştüm. Kâbustan sonra zihnim açıldı, az önce sorduğun soruyu sordum kendime. Bir baba kızını nasıl öldürür?"

"Ama burada bir zamanlama hatası var. Kızı ne zaman öldürmeye karar verdiler?"

"Şu dombili hamilelik işini açığa çıkarınca. Hayrettin, Betül gözaltına alındıktan sonra pişman oldu aslında, kızla ilgilenmedik kötü yola saptı diye düşündü. Babalık görevimizi yapalım, sahip çıkalım dedi. Eve çıkarıp, yanına sütannesini getirmesi o yüzdendi. Betül bir daha o işlere bulaşmayacağım dediğinde ona güvenemedi. Gözü arkada kalmasın diye peşine birini takmaya karar verdi. Aybars'tan yardım istedi, o kimi önerdi?"

"Şu karşıdakini. Ben bunun var ya..."

"Hişt! Sakın."

"Bu dombili de işte kızı takip etmekle kalmadı, kadın doğum hastanesine girdiğini görünce raporu da çaldı, işini fazlasıyla yapmak için. Hayrettin'i Ankara'ya çağırdılar, infaz kararını aldılar. Ne yapacağız bu Hayrettin'i biz?"

"Önce şu elemanı alalım. Sonra Damdaki Fare'yi. İş açığa çıkınca savcıdan gözaltı kararı isteyeceğiz. Akbaba da hastanede başında bekliyor."

Harun boş bardağı garsona sallarken, "Bir şey daha var," dedi. "Susturucu kimin?"

"O İstihbarat'ın, emaneten aldılar. Cinayet gürültüsüz olsun diye."

"Kendi ellerinde yok mu ki?"

"Vardır, ama o zaman çok dikkat çekerdi. İstihbarat gelip alır kendi emanetini. Üstünü de kapatır, kimse bir şey diyemez. Nasıl çıkardılar laboratuvardan susturucuyu?"

"İlk gece bardaki istihbaratçılar bu yüzden mi oradaydılar?"

"Tabii, emaneti almaya geldiler. Plan tutsaydı, hepsi oraya damlayacak, 'Cinayet siyasidir,' deyip bizden alacaklardı soruşturmayı. Çok kolay, garanti işti. Ama kızın yere çakıldığını görünce geride durdular, daha intihar mı cinayet mi belli değil, size ne oluyor derler adama. Şüphe çekmemek için geride durdular. Ama kır saçlı istihbaratçı akıllı bir adam, 'Bana ne,' dedi, girdi bara, susturucuyu arıyordu."

"Niye bulamadı? Sifon o kadar da gizli bir yer değil."

"Çünkü ben o zaman barın girişinde adamını silkeliyordum. Hayalet'le Sıtkı da oradaydı, hepimizin ortasında çekip alamazdı silahı susturucuyu. Mecburen gitti."

"Hepsi geride dururken, TEM'den Metin niye oradaydı?"

"O kendi aralarındaki bir kavga. Terfi tayin dönemleri yaklaştı biliyorsun."

"Metin, Gökhan hakkındaki bilgileri o yüzden mi sızdırdı? Yani Aybars'ın olayla alakası açığa çıksın, onun yerine kendi terfi etsin... Vay be!"

"Aynen öyle."

"Peki Özcan'ın bu olayla alakası ne?"

"Bir alakası yok, Özcan'ı yem olarak kullandılar. Çünkü Muhsin'in yerini öğrenmek için Özcan'ın peşine düşeceğimizi biliyorlardı. Başlarına bir iş açacak gibi olursak, işkenceden açığa alacaklardı bizi. Yoksa TEM'in, Cinayet'e adam verdiği görülmüş mü? 'Çok lazımsa gelin burada sorgulayın,' derler. Zaten bir adam hakkında iki ayrı soruşturma yürümez, dosyaları birleştirirler."

Harun elini yumruğuna vurdu, "İşte bunları düşünemedik," dedi. "Aldık adamı getirdik."

"Bir kısmını düşündüm. Avukat Ertan'ı niye soktuk Özcan'ın yanına?"

"Yani TEM'de işkence gördüğünü söylesin diye mi?"

"Evet."

"Ama adam bize bağırdı çağırdı."

"Adam kimi görürse ona bağırır, hepimiz polisiz sonuçta. Gökhan'ın dediği gibi, aynı çarkın içindeyiz."

"Gökhan'ı niye bıraktın?"

"Onu alsaydık, bu işi bize bırakmazlardı."

Behzat Ç. 216'yı küllüğe bastırırken, "Sonuçta her cinayetin çözümü bir cümledir," dedi. "Betül'ün hamile olduğunu öğrenen Hayrettin, Aybars'la anlaşıp kızını Yavuz'a öldürttü."

Harun, "Bunu öğrenen Gökhan da intikam almak için Hayrettin'i vurmaya kalktı," diye tamamladı.

"Aynen öyle, vur gözüne."

Bira bardakları havada buluştu. Behzat Ç. alt dudağını sildikten sonra, "Şimdi önümüzdeki cinayetlere bakalım," dedi. "Keçiören Canavarı'ndan ne haber?"

"Valla ölen kızın babası tecavüzcü çıkmış ya..."

"Eee..."

"O bağlantıyı zorlayınca bir şeyler bulmuşlar. Tam bilmiyorum, bir iki şüpheli var, Tahsin Amir de koşturup duruyor, eli kulağında, akşama sabaha getirirler. Zaten bulamazsak topa tutarlar bizi. Yani bu pezevengin, öldürdüğü kızı üşenmeyip tavana asması, bunun intikam olduğunu gösteriyor. Ama o yatağın üstündeki tedavülden kalkmış paralar ne? Onu bir türlü anlayamadım."

"O paranın anlamını da işte bir tek o pezevenk biliyor."

Halis'in kalkmaya niyeti yoktu, birer bira daha söylediler.

Harun, "Amirim," dedi. "Sana bir şey soracağım ama yanlış anlama. Hani senin yanında dolaşan kafadan kontak bir kız vardı ya, o ne oldu?"

"Şule mi?"

"Evet."

"Depresif dönemine girmiştir herhalde, bilmiyorum. Birkaç sefer aradım cevap vermedi. Zaten sen ona ulaşamazsın, eğer istiyorsa o seni bulur, yapısı böyle."

"Güzel kızdı ama..."

"Öyle, ne yapalım bizden geçti."

"Tam bana göre..."

Behzat Ç. en babacan ses tonuyla, "Harun," dedi. "Kırmayayım kafanı."

Birahanenin kapanmasına yakın Halis Tokgöz'ün masasındaki kafa sayısı üçe düşmüştü. Garsona eliyle hesap işareti yapınca, Behzat Ç., "Cevdet'e söyle, arabayı çeksin," dedi. "Dışarıya çıktığında alacağız, içeride olay yok." Halis Tokgöz ve iki arkadaşı birahaneden çıkarken, onlar da kalktılar. Birahanenin önünde Halis Tokgöz'ün iki koluna girdiler. Behzat Ç., "Polis," dedi. "Sesini çıkarma, arabaya yürü."

Halis Tokgöz'ün yanındaki adamlar, "Ne oluyor?" deyip hareketlenince Harun birine sert bir tokat çıkardı. Adam kayıp yeri öperken diğerine işaretparmağını salladı: "Sakın ha, uzak dur!"

Halis Tokgöz kendini sıkı sıkıya tutmuş kollardan kurtulmaya çalışıp "Siz kimsiniz lan beni gözaltına alacak!" diye bağırdı.

Harun işaretparmağını dudağına götürüp "Hişşşş!" diye ünledi. "Düzgün konuş, arabaya bin, tek laf daha edersen ecdadını sikerim."

"Küfretme lan puşt!"

Harun cebinden çıkardığı ASELSAN telsizi Halis Tokgöz'ün kafasına geçirdi. Kafadan sızmaya başlayan kan, arabaya bindiğinde tombul yanaklardan damlıyordu.

"Yandınız siz, bittiniz, İstihbarat'ım ben!"

"Oldu canım!"

Cevdet hızla sürdü. Trafiğe kapalı Sakarya'dan rahatlıkla çıktıktan sonra Behzat Ç. Cevdet'e dönüp "Amirim," dedi. "Hastaneden raporu çalan adam işte bu." Cevdet frenlere asılıp arkaya döndü, yumruğunu sallarken, "Sen misin lan

o?" dedi. "Senin yüzünden kaç kişiyi sorguladık. Ben sana soracağım." Harun'la Behzat Ç.'nin tebessüm ettiklerini görünce, "Siz de öyle sırıtmayın," dedi. "Getirin hasta bakıcılarla hemşireleri, yüzleştireceğiz."

Halis Tokgöz sorgusunda, bütün iddiaları soğukkanlılıkla reddetti. "Hepsi söylediğiniz gibi olmuş olsa bile ne olacak?" diye sordu en sonunda. "Ne yapacaksınız? Ben bunları yaptım desem ne olacak? Siz beni sorgulayamazsınız. Çok lazım olursa Teşkilat gelip alır beni, sizin de amınıza koyar."

Behzat Ç. bir sol çıkardı, yumruğunu açtığında, parmak kemiğine yapışan bir diş düştü yere. Savcı Damdaki Fare için gözaltı emri vermişti ama sabaha karşı gelen Hayalet, "Fare'yi kaybettik," dedi. "Yerinde yok." Behzat Ç. tam alnının ortasında çok ani bir sancı duydu. Kime olduğu belirsiz küfürler savurmaya başladı, bir iki sandalyeyi duvara çarpıp parçaladı. Kendine geldiğinde odası savaş alanına dönmüştü. Eda'ya, "Bütün uçak şirketlerine bakın," dedi. "Çabuk."

Eda Damdaki Fare'nin adına düzenlenmiş herhangi bir bilet bulamadı.

"Bir de Muhsin Süvari adına bak. Onu ortadan kaldırıp kimliğini bizim fareye vermişlerdir."

Eda, "Evet!" diye bağırdı. "THY'den 7.15 Berlin uçağı. Muhsin Süvari adına alınmış bir bilet var."

Behzat Ç. saatine baktı, altı. Harun'u omzundan kavradı: "Yarım saat içinde, Esenboğa'da olacağız, tek parça halinde, anlaştık mı?"

Harun, "Tamam," dedi.

Harun emniyet şeridi dahil yolun ve aracın bütün imkânlarını seferber ederek, otuz beş dakika sonra vardı havaalanına. Behzat Ç. bütün ekibe, "Fare'nin eşkâlini biliyorsunuz, kimlik Muhsin Süvari adına. Giden yolcu terminalinde gözünüzü dört açın," talimatını verdi.

Aradığı iriyarılıkta birini, daha otuz metreden gözüne kestirmişti. Bebek mezarı büyüklüğünde çizmeleri de tanıyınca, adamın omzuna dokundu. "Merhaba Yavuz," dedi. "Buraya kadar."

Adam ne olduğunu anlamaya çalışan gözlerle bakıyordu. Sol gözünün altındaki morartıyı kapatmak için fondöten sürmüştü. Behzat Ç. tereddüt etmedi, adamın başındaki peruğu çekip aldı: "Kelepçe mi takalım, erkek gibi mi gelirsin?"

Yavuz, "Gidelim," dedi.

Beraber yürüdüler. Arabaya binerken Behzat Ç. Yavuz'un kafası döşemeye çarpmasın diye elini siper etti. "Gözünü kim morarttı, o tıknaz salak mı?"

"Evet, susturucunun parasını istedi."

Yola çıktıktan sonra Yavuz, "Niye bu kadar geciktiniz?" diye sordu. "Niye son anda geldiniz?"

Behzat Ç., "Biz planlı cinayeti çözeriz," dedi. "Bizim işimiz bu, ama sen planı bozdun, bu yüzden geciktik. Akıllılık etmekle hata ettin, onların dediğini yapacaktın. İstediğin kadar kurnaz ol, fark etmez. Onlara hiçbir şey olmaz, bir şekilde yırtarlar ama sen yanarsın. Ne yapalım, hayatın gerçekleri."

Öğlene doğru foto-film bürosundan büyütülmüş görüntü geldi. Tam cinayet saatinin ardından tuvaletten çıkıp koridorda yürüyen adamın Yavuz olduğu anlaşılmıştı. Ayrıca Yavuz'un parmak izleri de Betül'ün ceptelefonundaki yabancı izlerle uyuşuyordu. Eda röntgencilerin çektiği üçüncü görüntüyü baştan takıp "Peki bu barda oturan adam kim o zaman?" diye sordu.

Behzat Ç., "O Fedai," dedi. "Yanındaki ufak tefek eleman da Kısmet. Biz Fedai'yi Yavuz zannettik, iriyarılığına ve parlayan çizmelerine aldandık. Olur böyle hatalar, biz de robot değiliz, o kadar fazla mesai yapıyoruz."

Yavuz'un olayı inkâr etmeye niyeti yoktu. "Ben tetikçiyim," dedi. "Bana yapacaksın dediler, mecburen yaptım. Erkek kardeşi olmadığı için benim üstüme kaldı."

"Betül ailesi tarafından tehdit edildiğini biliyordu. Niye seninle bara gitti?"

"Betül'le bir husumetimiz yok, iyi geçinirdik, iyi arkadaştık. Benden böyle bir şey beklemezdi, ben de beklemezdim kendimden. Yapamam dedim zaten, ben elime silah almış adam değilim, yapacaksın dediler, yoksa çiftliklerin başına geçemezsin."

"Defterdeki yazıyı nasıl kopardın?"

"Sık sık görüşürdük, Hafize Ana da geldiğinde yemeğe davet ederdi hep. Tuttuğu defterleri daha önce de gizli gizli okumuştum. İntiharla ilgili yazdığı satırları görünce, aklıma bu plan geldi. Zaten bunalımdaydı, psikolojik yardım da alıyordu. Tuttum attım, biraz klişe olacak ama pişmanım, gerçekten pişmanım."

Behzat Ç. Yavuz'un bu ifadesi üzerine Hayrettin için gözaltı emri istedi, savcı kararın akşam çıkacağını söyledi. Behzat Ç., "Büroda kim kalıyor bugün?" deyince Selim elini kaldırdı. "İyi, savcıdan gözaltı kararını alınca, Hayrettin'i getirin. Beni ararsınız, evde olacağım, biraz uyumam lazım. Yarın sabah bu mahkemeye çıkarma işi bitsin, akşam kızım gelecek, doğum gününü kutlayacağız."

Bürodan çıkacakken, Harun koluna girip "Amirim, Berna nerede?" diye sordu.

"Uludağ'da. Sömestre tatilinde."

"Hayalet Sincan'da görmüş, size bir şey söylemedi mi?"

"Hayır, ne işi varmış Sincan'da?"

"Cezaevinde, Alp'i ziyarete gitmiş."

"Ne!"

"Alp'i ziyarete gitmiş. Hep Osman'ın yüzünden."

"Hapları o koymuş cebine değil mi?"

"Evet. Boş ver ama, serserinin tekiydi zaten, yatsın üç beş yıl."

Behzat Ç.'nin aklında yine o uğursuz pazardan kalma sözler uçuştu: "Alp'in cebine hapları sen koydun! Hayatımı mahvettin, hayatımızı mahvettin."

Hemen Hayalet'i aradı.

Hayalet, "Ben görmedim," dedi. "Bir gardiyan görmüş, bana söyledi. Ama öyle güvenilir bir adam değil, büyük ihtimalle karıştırmıştır. Ben emin olsam öyle bir şeyden zaten söylerdim sana."

Behzat Ç., "Tamam," deyip Berna'yı aradı hemen. Daha iki sefer çalmadan açıldı telefon. Berna Uludağ'daydı. Güzel güzel konuştular, "Artık hangi şerefsiz gardiyan attıysa bu yalanı, Allahından bulsun," dedi içinden. Ama yine de içi içini kemirirken sordu: "Sen Alp'i ziyarete gittin mi hiç?"

"Hayır babacık, kapandı o mevzu, biliyorsun."

Berna yarın geleceğini yineledi, Betül meselesini çözüp çözmediğini sorunca Behzat Ç., "O iş tamam," dedi. "Biraz vaktimizi aldı ama çözdük. Yarın buluşalım, çok hoşuna gidecek bir sürprizim var."

Buluşacakları yeri ve saati tekrar konuştular. Behzat Ç. telefonu kapatınca Harun'a çıkıştı: "Bilip bilmeden konuşmayın, her dedikoduya inanmayın!"

Harun biraz mahcup, özür diledi. Kapının önünde bir itiş kakış olunca, "Hah geldi," deyip fırladı yerinden.

"Kim?"

"Keçiören Canavarı. On üç yaşındaki kıza tecavüz edip asan şerefsiz."

Harun kapıdan girer girmez bir tekme, iki tane de tokat savurdu canavara. Behzat Ç. canavarı polislerin elinden alıp sorgu odasına soktu. Yirmi beş yaşlarında, esmer, zayıf bir çocuktu.

"Niye yaptın bunu?" diye sordu.

"İntikam."

"Biliyoruz... Kimden?"

"Kızın babasından."

"Ne intikamı?"

"Ben sokakta büyüdüm. O adam Yeter'e tecavüz etti."

"Yeter kim?"

"Sevdiğim kız. O da sokakta büyüyenlerdendi. O adam tecavüz ettiğinde on üç yaşındaydı."

"Sen de onun kızına mı tecavüz etmeye karar verdin bunun üzerine?"

"Evet, ama on üç yaşına gelmesini bekledim."

"Peki, niye öldürdün? Niye astın?"

"Çünkü Yeter intihar etti o tecavüzden sonra. Kendini astı!"

Behzat Ç. sustu, kan çanağına dönmüş gözlerini ovdu bir süre, "Peki," dedi. "Yatağın üstündeki tedavülden kalkmış paralar neydi?"

"O adam, olay ortaya çıktıktan sonra para verdi hepimize, mahkemede konuşmayalım diye. Olayı görenlerden kimse konuşmadı, ben de konuşmadım, verdiği parayı sakladım. İşte yatağın üstündeki para o."

Behzat Ç. kapıyı çarpıp çıktı. Odaya girmeye çalışan Harun'u da kolundan tutup sürükledi dışarı.

Biri, "Sebep neymiş amirim?" diye sordu arkalarından.

Behzat Ç. dönüp "Ölen kızın babasına sorun," dedi.

30.

Her aşk kendini yaşar
Çaldığın kapı kapanır sonunda
İçinde bir sen bulursun
Büyümüş, anlamış, yorgun...

Ezginin Günlüğü, "Küçüğüm"

Tekel birasını bitirdikten sonra televizyonu kapattı. Tekli koltuğunu arkaya yatırıp derin, huzurlu bir uykuya daldı. Daha birkaç saniye geçmeden son aylarda gördüğü en güzel rüyaya dalmıştı ama zangır zangır bir telefon sesi rüyanın ortasında çınladı. Gözlerini açtığında hava kararmıştı. Telefonun çalmaya devam ettiğini duyunca ahizeyi kaldırdı. Akbaba'ydı.

"Ne oldu, aldınız mı Hayrettin'i?" diye sordu hemen.

"Hayrettin'i hastaneden kaçırdılar."

Kim diye sormadı, telefonu kapatıp savcıyı aradı, ulaşılamıyordu. Beş dakika sonra tekrar çaldı telefon. Eda'ydı.

"Ne oldu?" diye sordu.

"Halis Tokgöz'ü alıp götürdüler. Kimin aldığını bilmiyoruz. Burası çok karışık."

"Yavuz nerede?"

"Nezarette."

"Tamam. Harun'u ara, o da gelsin. Çekin silahı, oturun Yavuz'un yanında."

Behzat Ç. arabaya atlayıp Dikmen'den inerken birkaç kaza tehlikesi geçirdikten sonra Emniyet'e vardı. Yavuz'u Asa-

yiş Şube'nin nezaretinden alıp bürodaki sorgu odasına soktu. Harun kendisinden önce gelmişti.

"Bana beyaz kâğıtla, yazan bir tükenmez getir," dedi.

Harun denileni yaptı.

"Şimdi bir sandalye çek, şu kapının önüne otur. İçeriye kimseyi sokmayacaksın!"

İçeri girince Yavuz, "Ne oldu?" diye sordu.

"Bir şey yok, mahkemeye kadar beraberiz."

Belinden kelepçesini çıkardı, bir parçayı Yavuz'un sol eline taktı, diğer parçayı da kendi sağ eline. Anahtarı cebine koydu. İki sandalyeye yan yana oturdular. Kalemi sol eline alıp, beyaz kâğıdı doldurmaya hazırlanıyordu ki, cep telefonu çalmaya başladı. Numarayı tanımıyordu, açtı ama bir şey söylemedi.

"Yahu senin kadar vefasız adam görmedim," dedi kır saçlı istihbaratçı. "Hani gelecektin, çayımızı içecektin, o kadar söz verdin ama gelmedin. Baktım senin geleceğin yok, ben uğrayayım dedim, bu sefer de seni bulamadık."

"Halis Tokgöz'ü siz mi aldınız?"

Karşı taraf güldükten sonra, "Yo," dedi. "O kim?"

"Susturucu sende mi?"

Bir sessizlik oldu. "Susturucu bende değil," dedi karşı taraf. "Susturucunun kendisi benim! Hadi eyvallah, ben sana uğrarım yine."

Ertesi gün mahkemeye giderken, Yavuz'la arabanın arka koltuğunda yine yan yana oturuyordu. Mahkeme salonuna girerken Harun kelepçeyi açıp Yavuz'u Behzat Ç.'den ayırdı.

Mahkemeden sonra kirpi bıyıklı genç savcıyla göz göze geldiler. Herhalde bu bıyığı büyük göstersin diye bırakmıştı. İnsan yüzünden anlayan birilerinin ona, bu bıyıkla daha genç gösterdiğini söylemesi gerekirdi. El sıkıştıktan sonra savcı kulağına eğilip "Sen haklıydın," dedi. "Biz hayal âleminde yaşıyoruz." Yavuz'u Sincan'a bıraktıktan sonra, büro-

ya döndü. Doğru Tahsin'in odasına girdi, bir süre konuşmadan birbirlerini süzdüler.

Tahsin, "Çok inatçısın," dedi. "Yine de fena iş çıkarmadın."

Behzat Ç. masanın üstüne kimliğini, silahını ve ekip arabasının anahtarlarını koydu.

"Bunlar ne?"

Cevap vermedi. Son olarak akşam doldurduğu beyaz kâğıdı koydu masaya. Tahsin kâğıdı okuyup "İstifa dilekçesine gerek yok," dedi. "Seni resmen emekli etmeyi düşünüyorlar."

Bir şey söylemeden kalktı. Cinayet Bürosu'ndan çıkarken arkasına dönüp baktı son kez. Tam dışarıya adımını atmıştı ki, haber merkezinden Bahçeli'de bir silahlı yaralama olduğu ihbarı geçti. Kapı aralığından kendisine bakan Eda'ya, "Duydunuz," dedi. "Bir ekip intikal etsin hemen." Kapıyı çekip çıktı.

İdman Ocağı'nın dökülen kulüp binasına girdiğinde, Necip Başkan kapıda karşıladı, yüzü gülüyordu, "Bu takıma, senin gibi, camianın içinden yetişmiş bir adam lazımdı," dedi. "Hayırlı olsun!" Kendisini İdman Ocağı'nın renklerine bağlayan iki yıllık mukaveleyi imzalarken, cebindeki telsiz cızırdadı, "Kusura bakmayın, unutmuşum," dedi. Yerel bir gazetenin muhabiri gelip Necip Başkan'la beraber bir iki fotoğraflarını çektikten sonra, "Ne söylemek istersiniz?" diye sorunca, eli ayağına dolaştı.

"Yani mutluyum," dedi. "Ben bu semtte doğdum büyüdüm, bu takımda beş yıl stoperlik yaptım. Şimdi evime döndüm."

"Önümüzdeki sezon için hedefiniz ne?"

"Küme düşmemek."

Gazeteci çıkınca Necip Başkan'ın odasına geçip tebrikleri kabul ettiler. Bir ara koluna girip "Necip Başkan," dedi. "Senden bir ricam var."

"Emret!"

"Estağfurullah. Daha ilk günden olmaz ama, bana acil bir avans verebilir misin?"

Necip Başkan elini cebine attı: "Ne kadar?"

"Üç bin altı yüz elli YTL."

"Hımın! Dur bakalım, ayarlamaya çalışırız."

Kulübün çaycısını çağırıp bankaya gönderdi. Tebrikler bitince karşılıklı oturdular. Çaycı bankadan çektiği parayla, iki bardak çayı beraber getirdi. Necip Başkan zarfı uzatırken, "Sen bizim kardeşimizsin," dedi. "İstediğin avans burada. Daha fazla vermek isterdik ama kulübün durumu malum. Herhalde önümüzdeki sezona kadar da başka para veremeyiz. Sen bu arada gel, takımı seyret, ufaktan idmanlara gir. İkinci, Üçüncü Amatör'den beğendiğin topçu olursa söyle, anlaşalım. Artık bu sezonu unuttuk, ama önümüzdeki sezon canavar gibi bir takım istiyorum. Aynı sizin zamanınızda olduğu gibi; sen, Kazma Selami, İnceci Hasan, Birinci Amatör'ün tozunu attıran o efsane takımı görmek istiyoruz."

Necip Başkan birden, "Vururrr!" diye bağırdı. "İyi vururrr! Hatırlıyor musun?"

"Hatırlamam mı, topu daha rakip yarı sahaya yeni sokmuşken, tribünü 'Vurur!' diye inletirdin. 'İyi vurur!' Senin verdiğin gazla otuz kırk metreden şut çekmeyi öğrendik, çoğu üstten aut."

Kulüpten çıkınca Samet'i arayıp "Satmadın değil mi Engin'i?" diye sordu.

"Yok ağbi, senden haber bekliyordum, satar mıyım?"

"İyi o zaman getir, paran hazır."

Samet Engin'i bıraktıktan sonra, kaportasına eğilip bir şeyler fısıldadı. Samet doğrulunca Behzat Ç., "Ne dedin?" diye sordu.

"O aramızda kalsın. İstersen adını değiştirebilirsin ama iyi bak ona. Sürerken sohbet et, hatrını sor her sabah."

"Merak etme, aklın arkada kalmasın, onu çok sevecek birine vereceğim."

"Sen Engin'i kendine almadın mı?"

"Hayır, kızıma aldım. Doğum günü hediyesi."

Kırmızı Vosvos karlı yollara kan gibi aktı. Behzat Ç. saatine baktı; Berna'yla buluşmasına yarım saat kalmıştı, geç kalmamak için biraz hızlandı. Direksiyona hafifçe vurup "E! Engin," dedi. "Nasılsın bakalım? Berna seni beğenecek mi dersin?" Engin motorundan gelen kızgın bir homurtuyla cevap verdi hemen. "Tabii canım, neden beğenmesin? Çocukluğu Vosvos falı tutmakla geçti... Galiba gündüz doksan dokuz tane kırmızı Vosvos sayıp, gece de yatmadan on tane yıldız sayarsan dileğin gerçekleşiyormuş. Ne acayip bir fal, şimdi kimse tutamaz, kırmızıyı geç, o kadar Vosvos yok yollarda. Bir gün ailecek yaptığımız bir tatil dönüşü, eski karım o zaman henüz delirmemişti, Berna bütün yol boyunca Vosvosları saydı, artık kırmızıydı, siyahtı ayırt etmeden, Ankara'nın girişinde doksan dokuzuncuyu da görmüştük. Ama yağmurlu, pis bir hava vardı. Yatmadan önce o kadar havaya baktık, bir tane yıldız göremedik. Çocukluk işte, dileğim gerçekleşmeyecek diye sabaha kadar ağladı durdu. Artık ne dilediyse..."

Bir süre konuşmadan gittiler. Kızılay'a doğru Engin'den canının sıkıldığını belirten sesler yükseldi. Kırmızı ışıklarda altmıştan geriye doğru azalan saniyelere bakarken Behzat Ç., "Sıkıldıysan sana son durumu anlatayım," dedi. "Halis'le Hayrettin'i kaçırdılar. Bundan sonra da arandıkları adreste bulunamazlar. Aybars önümüzdeki ay terfi edecek, onun yaptıkları iddianameye bile girmedi. Muhsin'i kim bilir hangi çukura attılar, Allah rahmet eylesin. Gökhan bu sefer de kaçmayı başarırsa kurtarır kendini. Bir tek Damdaki Fare'yi yakalayabildik, onu da zaten gözden çıkarmışlardı artık, o yüzden kaçırmadılar. Nitelikli adam öldürmeden müebbet-

te kadar yolu var. Ben istifa edip İdman Ocağı'na döndüm. Yarın öbür gün, 'Gel sana emekli maaşı bağlayalım,' derlerse ne diyeceğimi bilemiyorum, sonuçta İdman Ocağı'nın durumu malum, bu da benim hakkım sayılır, yirmi bir yılımı verdim Cinayet Bürosu'na, içim karardı. Bahar'ı arayıp, 'Sen haklıymışsın,' diyeceğim, yanlış bir hayat doğru yaşanmaz. Artık bu söz kime aitse o daha iyi bilir, tornalı, pornolu bir adı vardı. İşte bıraktım. Kendi dişlimi alıp bu çarktan ayrıldım. Bahar olur derse, Berna'yı da yanıma alırım. Gönül anlayışla karşılar bunu, görmüş geçirmiş kadın, üzerimde büyük emeği var. Gülme. Aklına kötü bir şey gelmesin, ben ne öğrendiysem Gönül'den öğrendim."

Behzat Ç. dikiz aynasından suretine baktı. Yüzünde kendinden emin bir tebessüm vardı, hayli yorgun, gururlu ama kibirsiz, dünyayı anlamış... Yeşilin yanmasına on saniye kala telsizden cızırtılar yükselince, "Görüyor musun Engin," dedi. "Her şeyi bıraktık, bu telsiz yine cebimizde kaldı." Tam telsizi kapatmak üzereyken haber merkezinden geçen intihar ihbarını duydu. Yeşil yanıp da vitesi bire takmışken Harun, "Amirim, Mithat Paşa Caddesi Sakarya girişindeki intihar ihbarını aldınız mı? Tamam," dedi.

"Bu çocuk benim istifa ettiğimi bilmiyor mu? Kimseye söylemedik ki nereden bilsin."

"Aldım," dedi. "Hemen olay yerine intikal edin! Tamam." Cevabı biliyordu ama yine de sordu: "Yanında kim var?"

Akbaba, "Kim olacak, ben," dedi. "Biz olay yerine varmak üzereyiz. Sen gelmiyor musun? Tamam."

"Ben kızımla buluşacağım. Siz gidin. Tamam."

Kızım... Zihni bulutlandı, şimşekler çaktı art arda. Yine o uğursuz pazar, Berna'nın yüzü ateşler saçıyordu.

"Yakama yapıştın... Hayalet gibisin..."

"Evet, hayalet gibiyim."

"Yaşatmıyorsun... Rahat bırak artık..."

"Doğrudur, yaşatmayız, cinayet esnafıyız."

"Kendimi bildim bileli senin yüzünden acı çekiyorum. Senden nefret ediyorum."

"Ne zamandan beri?"

"Uzun zaman oldu. Bizi terk ettin. Beni terk ettin."

"Doğrudur, yapmışımdır."

"Zaten hiç umursamadın... Hiç ciddiye almadın beni... Hep işin vardı... Tamam, şimdi işini yap o zaman... Beni rahat bırak!"

"Rahat bıraktık zaten, rahat bıraktık da ne oldu? Her haltı yemişsin."

"Yerim, istediğim haltı yerim. Sen bana ne verdin ki ne bekliyorsun? Sana ne! Sen kimsin!"

Çat!

Engin'i sağa çekti. Tam Berna'yla buluşacakları yerde bir kalabalık toplanmıştı. Akbaba kordonu çekmiş, yaklaşmak isteyenleri bakışlarıyla uzaklaştırıyordu. Meraklı kalabalığı sağa sola ittirerek ilerlemeye çalıştı.

"Hayır canım, hayır," diye düşündü. "Olmaz öyle bir şey. Yunus uyduruyordu, beni korkutmak için, intihar eğilimi falan yoktu, olamaz öyle bir şey. Peki Betül'ün meselesiyle neden o kadar ilgilendi? Mektubu okuduktan sonra; 'Doğum gününde mi intihar etmiş?' diye neden sordu? Şule ne demişti: 'O yaşta kızlar birdenbire değişmez, çocuk kalanlar hiç değişmez.' Biz barışmadık mı, intikam almak için mi geldi yanıma?"

Uğursuz pazarın sözleri yakasını bırakmıyordu: "Alp'in cebine hapları sen koydun! Hayatımı mahvettin, hayatımızı mahvettin." Cezaevinde ziyaretine gitmiş. Hayır, gardiyan uyduruyor, hepsi saçmalık.

"Sen bana ne verdin ki ne bekliyorsun? Sana ne! Sen kimsin!"

Çat!

Berna yüzünü tuttu.

"Sana bunun hesabını soracağım. Her şeyin hesabını soracağım."

"Sor!"

"Soracağım. Göreceksin o zaman. Hiç beklemediğin bir tokat atacağım sana, beni ciddiye almamayı göreceksin!"

Elim kırılsaydı da... Çok mu ileri gittim? "Kim, ben mi?" dedi kendi kendine. "Ben mi ileri gittim, o mu? İstediğim haltı yerim ne demek, hem de babaya karşı. Taş olursun taş!"

Akbaba kordonun içinden çıkıp geldi, sıkı sıkı koluna girip "Gel," dedi. "Şöyle arabaya geçelim." Kolunu kurtardı ama kendisini kurtaramadı. Akbaba omuzlarına asılmış bırakmıyordu. Onu savurduktan sonra karşısına çıkan Harun'u da yıktı. Yerde yatan şahsın yanına gitti. Üstündeki gazeteyi kaldırıp yüzünü çevirdi. O... Eli beline gitti, boşluk... Taş oldu. Olay yerinin çevresinde, yağan karı değdiği yerde çamura çeviren meraklı bir kalabalık birikmişti.

"Ben görmedim, şu binadan atlamış," dedi bir ses.

"Neden atlamış?"

"Bunalımdan herhalde tam bilmiyorum."

"İnsan doğum gününde intihar eder mi ya?"

"Gençleri anlamak zor. Nereden atlamış?"

"Ben gördüm, birdenbire çakıldı."

"Evet, küt diye! Kemik seslerini duydum."

Kırmızı Vosvos az ötede duruyordu. Gökyüzünde tek yıldız yoktu.

2006 / Ankara

TEŞEKKÜR

Kılı kırk yararak ilk okumaları yapan Gökçen Tongut, Eren Buğlalılar ve Ayşegül Turan'a;

Aşağıdaki betimlemesinden esinlendiğim "tüpgazcı ağbimiz" Erkan Goloğlu'na:

> Sadece halı sahada değil, Amatör Küme'de de yarı sahayı iki üç metre geçen rakip saha topçusunu gaza getirmek için "Vururrr!" derdik, "İyi vururrr". Saflığından yararlandığımız iyi niyetli topçular da olurdu, vururlardı harbiden.
>
> *Söyleyince Yine Ben Kötü Oluyorum,*
> İletişim Yayınları, 2006, s. 69

12 Eylül'den sonra aranan birilerini evinde saklayıp polise, "Ben komünistim kardeşim, saklarım," diyerek tek cümlelik bir ifade veren Reha Mağden'e ve bu anekdotu aktaran Adnan Bostancıoğlu'na;

Ekşi Sözlük'te "99 Adet Kırmızı Vosvos" başlığı altına entry girip beni Vosvos falından haberdar eden; *portakal, jacqueline wilson* ve *ceydil* nickiyle maruf yazarlara;

Değerli eleştiri ve önerileri için A. Ömer Türkeş'e;

Ve "tabii" Tanıl Bora'ya;

Çok teşekkür ederim.

Hakkınız ödenmez, helal edin.

Emrah

"Behzat Ç., Cinayet Büro Amirliği'nde başkomiserdi, hayata karşı işlenen suçlar uzmanı. İdman Ocağı'nda stoperken duran toplara ondan iyi vuran yoktu, sonradan topçuluğu bırakıp vatandaşı tekmelemeye başladı."

Kızılay, Sakarya Caddesi, SSK İşhanı, Dil-Tarih, Atakule, öğrenci evleri... Emniyet... Cinayet Masası. Behzat Ç., "yeni mükteseabata" uyum sağlayamamış, lambur lumbur, "dişli" bir başkomiser.

Hayata başka türlü bakan biri, "amir", öfkeli, yerinde duramayan... İti de uğursuzu da biliyor... Her şey adil olsun yeter... Ama devran başka türlü dönüyor. Adalet ne ki? Halledililiyor o işler...

At izinin it izine karıştığı bir cinayet... Kim, niye öldürsün bu kızı? Hem niye bu şekilde? Siyaset karışmış desek?... Garip...

Öğrenci âlemine, başka âlemlere, ama asıl polis âlemine dikiz atan, entrikası bereketli bir polisiye...

İlk Behzat Ç. romanı... Bir AnKara polisiyesi...

ISBN-13: 978-975-05-0440-2